

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**OKUL YÖNETİCİLERİNİN İDEAL BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLERİNDEN BEKLENTİ VE
DEĞERLENDİRMELERİNİN ARAŞTIRILMASI
(Sakarya İl Örneği)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Murat BİLİCİ**

Enstitü Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Metin YAMAN

Mart 2005

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**OKUL YÖNETİCİLERİNİN İDEAL BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLERİNDEN BEKLENTİ VE
DEĞERLENDİRMELERİNİN ARAŞTIRILMASI
(Sakarya İl Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Murat BİLİCİ

Enstitü Anabilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Bu tez 03/03/2005 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

.....
Jüri Başkanı

.....
Jüri Üyesi

.....
Jüri Üyesi

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uydugumu, baskalarının eserlerinden yararlandığım durumlarda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede tez olarak sunulmadığını beyan ederim.

Murat BİLİCİ

29 Ocak 2006

ÖNSÖZ

Ortaöğretimdeki okullarımızda milyonlarca öğrencimizin zihinsel, ruhsal eğitimleri yanı sıra fiziki eğitimlerinin de gerçekleştirilmesi, eğitim anlayışının bir parçası olduğu kadar da, Beden Eğitimi derslerinin vazgeçilmez hedeflerinden birisidir.

Bu bağlamda Beden Eğitimi Öğretmenlerine de, gençliğimizi; fikir ve ruh sağlığının koruyan, kendine güvenen, çalışkan, dürüst ve disiplinli cesaret ve mücadele güçleri gelişmiş, vatan ve millet sevgisi kazanmış, milli birlik ve beraberlik duyguları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmeleri ve toplumsal yaşamımıza katmaları için büyük görevler düşmektedir.

Dolayısıyla bizde çalışmamızda; “Okul Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinden Beklenti ve Değerlendirmelerinin Araştırılması” ile Beden Eğitimi Öğretmenleri niteliklerine bağlı olarak eğitimde kalite yaklaşımlarına katkıda bulunacağı düşünülmüştür. Genel eğitimin önemli bir parçası olarak kabul edilen Beden Eğitimi, temelde eğitim ile ortak yanlarının çok olmasından dolayı birlikte ele alınarak değerlendirilmiştir. Çünkü, “İdeal Beden Eğitimi Öğretmenleri Nitelikleri” de genel eğitim süreçleri niteliklerine de bağımlıdır. Anket uygulamalarına bağlı olarak, belirlediğimiz “İdeal Nitelikler”e göre, “Okul Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinden Beklenti ve Değerlendirmelerinin Araştırılması” isimli bu çalışma oluşturulmaya çalışılmıştır.

Bu araştırmanın yapılıp tamamlanmasında görüş ve önerilerinden dolayı tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Metin Yaman’a, yerinde eleştirileri ile Yrd. Doç. Dr. Gülten Hergüner’e şükranlarımı sunarım. Ayrıca, istatistiki içerik yönlendirmelerinden ötürü Yrd. Doç. Dr. Hayrettin Zengin’e, istatistikçi gözü ile eleştirilerinden nasiplendiğim Arş. Gör. Kazım Mert’e ve çalışmalarında yardımcı olan Kemal Ortaylı’ya teşekkür ederim.

Bu tezi, kendisine ayırmam gereken zamandan çalarak yürüttüğüm biricik kızım İrem’e ve çalışmalarım esnasında bana sabırla tahammül gösteren eşim *Bayan Bilici*’ye armağan ediyorum.

29Ocak2005

Murat BİLİCİ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
ŞEKİLLER LİSTESİ	vi
TABLolar LİSTESİ	vii
ÖZET	xi
SUMMARY	xii
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1 : KURAMSAL BİLGİLER	4
1.1.Eğitimin Tanımı, Önemi Ve Amacı.....	4
1.1.1.Tanımı.....	4
1.1.2. Önemi.....	5
1.1.3.Amacı.....	6
1.2.Türk Milli Eğitimi Ve Beden Eğitimi'nin Genel Amaçları.....	8
1.2.1.Türk Milli Eğitimi Amaçları.....	8
1.2.2.Milli Eğitimin Özel Amaçları.....	9
1.2.3.Milli Eğitimin Temel İlkeleri.....	9
1.2.4.Ortaöğretim.....	12
1.2.4.1.Ortaöğretimin Önemi.....	12
1.2.4.2.Ortaöğretimin Amaçları.....	13
1.2.4.2.1.Genel Ortaöğretim.....	13
1.2.4.2.2.Mesleki ve Teknik Ortaöğretim.....	13
1.2.5.Beden Eğitiminin Genel Amaçları.....	14
1.3.Beden Eğitimi'nin Tanımı, Önemi Ve Amacı.....	15
1.3.1. Tanımı.....	15
1.3.2. Önemi.....	16
1.3.3.Amacı.....	17
1.3.4. Beden Eğitimi ve Eğitim İlişkisi.....	18
1.4.Öğretmenlik Mesleğine Genel Bir Bakış.....	21
1.4.1.Öğretmenlik Mesleğinin Tanımı.....	21
1.4.2.Kariyer Basamaklarına Göre Öğretmenlik.....	22
1.4.2.1.Stajyer Öğretmen.....	22

1.4.2.2.Öğretmen.....	23
1.4.2.3.Uzman Öğretmen.....	23
1.4.2.4.Başöğretmen.....	23
1.4.2.5.Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni.....	23
1.4.2.6.Koordinatör Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni	24
1.4.2.7. İl Koordinatörü Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni.....	24
1.4.3.İdeal Öğretmen Nitelikleri.....	25
1.5.Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görevleri.....	37
1.5.1.Beden Eğitimi Dersiyle İlgili Hususlar.....	38
1.5.1.1.Beden Eğitim Dersi Öğretim Programı İle İlgili Açıklamalar.....	40
1.5.1.2.Öğrencilerin Spor Kıyafetlerini Giyinme Yerleri.....	46
1.5.1.3.Öğretmen Kıyafeti.....	46
1.5.2.Spor Kolu Çalışmaları (Okul içi ve Okul dışı).....	46
1.5.2.1.Spor kolunda sene başında yapılacak işler.....	48
1.5.2.2.Spor Kolunda dikkat edilmesi gereken hususlar.....	47
1.5.2.3.Yıl sonunda spor kolunda yapılması gereken işler.....	49
1.5.3.İzcilik Faaliyetleri (Okul içi ve Okul dışı)	49
1.5.4.Halk Oyunu Faaliyetleri (Okul içi ve Okul dışı).	50
1.5.5.Okul Dışı Faaliyetlerle İlgili Diğer Hususlar.....	51
1.5.5.1.Ders Dışı Faaliyetler.....	52
1.5.5.2.Ders Dışı Çalışmalar.....	56
1.5.6.Beden Eğitimi Dersinde Ders Alanı Olarak Kullanılan Yerlerin Temizliği ve Bakımı.....	56
1.5.7.Anma, Tören ve Gösterilerdeki Sorumlulukları.....	57
1.6.İlgili Çalışmalar.....	58
BÖLÜM 2 : YÖNTEM VE GEREÇ.....	63
2.1.Problem Cümlesi.....	64
2.2.Alt Problemler.....	64
2.3. Sayılıtlar.....	65
2.4.Sınırlılıklar.....	65
2.5.Araştırmanın Evren ve Örnekleme.....	65
2.6.Ölçme Aracının Geliştirilmesi.....	65

2.7.Verilerin Toplanması.....	67
2.8.Verilerin Analizi.....	68
BÖLÜM 3:BULGULAR VE YORUM.....	69
3.1.Kişisel Bilgiler.....	69
3.2.G.L.Y. 'nin B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”ine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.....	73
3.2.1.G.L.Y. 'nin, “İdeal Nitelikler”den Kişisel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö. 'ni D.D. 'nin İncelenmesi.....	73
3.2.2.G.L.Y. 'nin, “İdeal Nitelikler”den Genel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö. 'ni D.D. 'nin İncelenmesi.....	77
3.2.3.G.L.Y. 'nin, “İdeal Nitelikler”den Özel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö. 'ni D.D. 'nin İncelenmesi.....	82
3.2.4.G.L.Y. 'nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D. 'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları.....	92
3.3.M.T.L.Y. 'nin B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”ine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.....	93
3.3.1.M.T.L.Y. 'nin, “İdeal Nitelikler”den Kişisel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö. 'ni D.D. 'nin İncelenmesi.....	93
3.3.2.M.T.L.Y. 'nin, “İdeal Nitelikler”den Genel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö. 'ni D.D. 'nin İncelenmesi.....	97
3.3.3.M.T.L.Y. 'nin, “İdeal Nitelikler”den Özel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö. 'ni D.D. 'nin İncelenmesi.....	103
3.3.4.M.T.L.Y. 'nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. Ve D.D. 'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları.....	114
3.4.Okul Türüne Göre O.O.Y. 'nin B.E.Ö. 'ni “İdeal Nitelikler”ine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.	115
3.4.1.Okul Türüne Göre O.O.Y. 'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve D.D. 'ne İlişkin Yüzdeleri, Frekans Dağılımı, Aritmetik Ortalaması Standart Sapması ve t Değerlerinin İncelenmesi.....	117

3.4.2.Okul Türüne Göre O.O.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Yüzdeleri, Frekans Dağılımı, Aritmetik Ortalamaları Standart Sapmaları ve t Değerlerinin İncelenmesi.....	123
3.4.3.Okul Türüne Göre O.O.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Yüzdeleri, Frekans Dağılımı, Aritmetik Ortalamaları Standart Sapmaları ve t Değerlerinin İncelenmesi.....	134
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	153
KAYNAKÇA.....	186
EKLER.....	200
ÖZGEÇMİŞ.....	218

KISALTMALAR

G.L.Y.	:Genel Lise Yöneticileri
M.T.L.Y.	:Mesleki ve Teknik Lise Yöneticileri
O.O.Y.	:Ortaöğretim Okul Yöneticileri
B.E.Ö.	:Beden Eğitimi Öğretmenleri
K.D.	:Katılma Dereceleri
D.D.	:Değerlendirme Dereceleri
D.P.T.	:Devlet Planlama Teşkilatı
M.E.B.	:Milli Eğitim Bakanlığı
M.E.T.K.	:Milli Eğitim Temel Kanunu
M.E.G.S.B.	:Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı
S.Y.D	:Spor Yazarları Derneği
Ö.K.B.Y.Y.	:Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1: Türk Eğitim Sisteminde Ortaöğretim Örgün Eğitim Kurumları Teşkilat Şeması.....	12
--	----

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1: Smith'e Göre İyi ve Kötü Öğretmen Nitelikleri.....	27
Tablo 2: Başaran'a Göre Öğretmen Özellikleri.....	33
Tablo 3: Yöneticilik Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı.....	69
Tablo 4: En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumuna Göre Dağılımı.....	69
Tablo 5: Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	69
Tablo 6: Yaş Durumlarına Göre Dağılımı.....	69
Tablo 7: Mesleki Kıdem Durumlarına Göre Dağılımı.....	70
Tablo 8: Hizmetiçi Eğitime Katılma Durumları.....	70
Tablo 9: Yöneticilikteki Toplam Görev Süreleri.....	70
Tablo 10: En Son Çalıştıkları Okuldaki Yöneticilik Görev Süreleri.....	71
Tablo 11: Yöneticilik Yaptıkları Okuldaki Toplam Öğrenci Mevcutları.....	71
Tablo 12: Yöneticilik Yaptıkları Okuldaki Ortalama Sınıf Mevcutları.....	71
Tablo 13: Lisanslı Sporcu Ve Profesyonelce Spor Yapma Durumları.....	72
Tablo 14: Okul Spor Takımlarını Başarılı Bulma Durumları.....	72
Tablo 15: Ders Araç Gereçleri Yeterliliğini Düşünme Durumları.....	72
Tablo 16: Antrenörlük Veya Hakemlik Kursuna Katılma Durumlarına.....	73
Tablo 17: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdesi ve Frekans Dağılımı.....	74
Tablo 18: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları.....	75
Tablo 19: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu.....	76
Tablo 20: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	78
Tablo 21: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları.....	81

Tablo 22: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu.....	82
Tablo 23: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	84
Tablo 24: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları.....	90
Tablo25: G.L.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu.....	92
Tablo 26: G.L.Y.'nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'nin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları.....	92
Tablo 27: M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	94
Tablo 28: M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları.....	96
Tablo 29: M. T. Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu.....	97
Tablo 30: M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	98
Tablo 31: M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları.....	101
Tablo 32: M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu.....	102
Tablo 33: M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	105

Tablo 34: M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları.....	111
Tablo 35: M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu.....	112
Tablo 36: M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’nin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları.....	113
Tablo 37: Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	117
Tablo 38: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları.....	119
Tablo 39: Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzde ve Frekans Dağılımı.....	119
Tablo 40: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine Okul Türlerine Göre D.D. ve Bu Nitelikler Açısından Kendi Öğretmenlerine İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları.....	122
Tablo 41: O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D. ve Bu Nitelikler Açısından D.D.’ne İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapmaları ve t Değeri.....	122
Tablo 42: Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	124
Tablo 43: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları.....	127
Tablo 44: Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdesi ve Frekans Dağılımı.....	128
Tablo 45: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre D.D. ve Bu Nitelikler Açısından Kendi Öğretmenlerine İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları.....	132

Tablo 46: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D. ve Bu Nitelikler Açısından D.D.’ne İlişkin Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri.....	133
Tablo 47: Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdesi ve Frekans Dağılımı.....	134
Tablo 48: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları.....	141
Tablo 49: Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Nitelikleri D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı.....	142
Tablo 50: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre D.D. ve Bu Nitelikler Açısından Kendi Öğretmenlerine İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları.....	151
Tablo 51: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D. ve Bu Nitelikler Açısından D.D.’ne İlişkin Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri.....	152
Tablo 52: O.O.Y.’nin B.E.Ö. İle İlgili Kişisel Nitelikleri Katılma Derecelerinin Değerlendirilmesi.....	158
Tablo 53: O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”den Kişisel Niteliklerine Göre Kendi Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	169
Tablo 54: O.O.Y.’nin B.E.Ö. İle İlgili Genel Alan Nitelikleri Katılma Derecelerinin Değerlendirilmesi.....	167
Tablo 55: O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”den Genel Alan Niteliklerine Göre Kendi Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	169
Tablo 56: O.O.Y.’nin B.E.Ö. İle İlgili Özel Alan Nitelikleri Katılma Derecelerinin Değerlendirilmesi.....	176
Tablo 57: O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”den Özel Alan Niteliklerine Göre Kendi Öğretmenlerini Değerlendirmeleri.....	179

Tezin Başlığı: Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinden Beklenti ve Değerlendirmelerinin Araştırılması (Sakarya İl Örneği)	
Tezin Yazarı: Murat BİLİCİ	Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin YAMAN
Kabul Tarihi: 03.03.2006	Sayfa Sayısı: 12 (Ön Kısım) + 199 (tez) 19 (ekler)
Ana Bilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor	Bilim Dalı: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
<p>Eğitimde kalite yaklaşımları arayışlarının arttığı son dönemlerde, öğretmen nitelikleri, önemli bir faktör olarak göze çarpmaktadır.</p> <p>Bu araştırma, Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin 'İdeal Nitelikler' olarak belirlenen kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerine göre; Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin verilen niteliklere katılma ve kendi Beden Eğitimi Öğretmenleri'ni değerlendirmelerinin belirlenebilmesi üzerine bir çalışmadır.</p> <p>Araştırmada öncelikli olarak, Türk Milli Eğitim Sistemi içerisinde yer alan ortaöğretim, eğitim ve beden eğitiminin tanımı önemi ve amacı belirtilmiştir. Yine kuramsal bilgilere ilave olarak, Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin görevleri ve öğretmenlik mesleği ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Daha sonrada Ortaöğretim Okul Yöneticileri ve okulları ile ilgili bilgiler ve bir takım görüşleri araştırılmıştır. İkinci bölümde ise, Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin "İdeal Nitelikler"inden kişisel, genel ve özel alan niteliklerine, Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin verilen niteliklere katılma düzeyleri ve öğretmenlerini bu nitelikler açısından değerlendirmeleri araştırılmıştır.</p> <p>Ankete 130 Ortaöğretim Okul Yöneticisi cevap vermiştir. Uygulanan anket SPSS programında değerlendirilmiş, istatistiksel analizler için aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde dağılımları alınmış, değişkenler arası anlamlılık düzeyi olup olmadığını anlamak için Anova Testi yapılmıştır.</p> <p>Analizler sonucunda, Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin Beden Eğitimi Öğretmeni "İdeal Nitelikler"inden kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerine katılma ve değerlendirme dereceleri ve boyutları arası bilgiler verilmeye çalışılmıştır.</p> <p>Araştırma sonucunda Ortaöğretim Okul Yöneticileri, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İdeal Niteliklerine katıldıkları, kendi Beden Eğitimi Öğretmenleri'nde en olumlu, kişisel niteliklerini değerlendirmişlerdir. Ortaöğretim Okul Yöneticilerinin ideal niteliklere katılma ve değerlendirmeleri incelendiğinde; cinsiyetleri, mesleki kıdemleri ve toplam yöneticilik yapma sürelerinde, anlamlı farklılıklar bulunmuştur.</p>	
Anahtar Kelimeler: İdeal Nitelikler, Beden Eğitimi Öğretmeni, Beklenti, Genel Alan Nitelikleri, Özel Alan Nitelikleri	

Title of the Thesis: Expectation Of Secondary Schools Directors About Ideal Physical Education Teachers And Evaluation Their Physical Education Teachers(As Sakarya Example)

Author:Murat BİLİCİ

Supervisor:Asst. Prof. Dr. Metin YAMAN

Date :03.03.2006

Nu. Of pages: 12 (front section)+199(thesis) 19(appendix)

Department:Physical Education and Sport **Subfield:**Physical Education and Sport Teaching

Lately the quality approaches searching at education increases, teacher qualifications stand out for an important factor.

This research is a work that is personal research which is determined for “Ideal Qualifications” for Physical Education teachers, and for a general and private field qualifications; for determining secondary education school director’s attempting to given qualifications and appreciating their own gym teachers.

Secondary education, education and Physical education’s definition, importance and aim is specified in Turkish National Education System at this research. Again in addition to theoretical informations, it contains Physical Education teachers missions and informations about the teaching job. After that, it is researched that a set of concept and informations about secondary school directors and schools. In the second section, it is researched that attending levels of general and private field qualifications from Ideal Qualifications of P.E teachers, qualifications which is given to secondary education school directors and is researched evaluating their teachers in terms of qualifications

In this questionnaire is evaluated in SPSS programme, and are taken arithmetic average for statistical analysis, standard deviation, frequency distribution percents, and are done Anova test for understanding if variables has or has not meaningfulness between each other.

At the end of the analysis, attending, evaluating rates and dimensions informations of personal, general and private field qualifications from Ideal Qualifications of Physical education teachers are given.

At the End of research, Secondary Schools Directors agreed with Physical Education Teachers ideal qualifications. But there are some different thoughts Because of these directors statuses, ages and years in educations...

Key words: Physical Education Teacher, Ideal qualifications, Expectation, General Field Qualifications, Private Field Qualifications.

GİRİŞ

İdeal öğretmen kavramı pek çok farklı başlıkta ele alınmıştır. Literatüre göz atıldığında ideal öğretmen kavramı ile iyi öğretmen, nitelikli öğretmen, öğretmen rolleri, başarılı öğretmen, yeterli öğretmen ve öğretmenlerin özellikleri gibi başlıklar altında tanımlar geliştirilmeye çalışılmıştır. İdeal öğretmenin tanımı, yapılan araştırmanın amacı, içeriği ve araştırmanın yapıldığı uygulama şartlarına göre ve kendi alt boyutları içerisinde de farklılaşabilmektedir. Bu durum, kimi zaman kişilik, kimi zaman kişisel ve kimi zaman da okuluçi ve toplumsal yaşamın ihtiyaçlarından oluşan durumdan kaynaklanmaktadır. İdeal öğretmen, bu alt başlıklar da yer alan literatür bir araya getirilerek sunulmaya çalışılmıştır.

Değerler felsefesi; iyiyi-kötüyü, güzeli-çirkini, sevgiyi-nefreti, ahlakı-ahlaksızlığı, özgürlüğü-esareti, saygıyı-saygısızlığı, vicdanı-vizdansızlığı, mutluluğu-mutsuzluğu, dürüstlüğü-sahtekarlığı tartışırken, öğretmenler ‘yeni nesil, yeni insan’ arayışlarının küresel politikalarına karşılık, tarihsel ve kültürel dokularımıza bağlı olarak “Bir neslin şahsiyet yapısı, esas itibariyle, bir önceki neslin çocuk yetiştirme tekniklerine bağlıdır” (Boulding, 1968:12) bilincinden hareketle yarınlarımızı kucaklayacak mimarlar öğretmenlerdir. Böylesine önemli ve etkili rollerini ise, ancak tam donanımlı öğretmenler tarafından gerçekleştirilebilir.

Öğretmen davranışlarının niteliklerini inceleyen birçok çalışmada, öğretmen davranışları özelliklerine göre temel olarak iki yönde ele alınmaktadır. Birinci yöndeki davranışlar; öğrencilerde sevgi, saygı ve yakınlık oluştururken, ikinci yöndeki davranışlarda endişe, korku ve uzaklaşma görülmektedir. Dolayısıyla birinci türdeki davranışlar demokratik, ikinci türdeki davranış ise otokratik bir öğretmenin davranışları olarak nitelendirilmektedir. İdeal bir öğretmen bu sınıflandırmaya göre, demokratik davranışları taşıyan öğretmen tanımı içinde değerlendirilmektedir (Küçükahmet, 1993:85).

Öğretmenlik mesleğinin değişmesine, gelişmesine etki eden önemli toplumsal faktörlerden en önemlisi “kültür endüstrisi”dir (Özpolat, 2005). “İnsanın, kültür üreten varlık olduğu” paradigmasından hareketle, kültür endüstrisinin geçirdiği hızlı değişme süreci içerisinde, kökü aklın ve bilimin ışığında, tarihi ve kültürel dinamiklerimize

bağlı, gövdesi ve dalları hayatın içinde olan öğretmenler, entelektüel birikimleri ile, aydınlık bir geleceğin öncüleri öğrencilerine örnek olma durumundadır. Ulu önder Atatürk bu durumu “Öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır” şeklinde ifade etmektedir.

Kuşkusuz öğretmen, eğitim ve öğretime ilişkin verilerin bilgeliği ile çağın bilgilerinin saklandığı bir hafıza makinesi olma anlamında değil, “öğretici çözümlerin yaratıcı görevlisi” tanımına göre, her öğrencinin kabiliyetleri ve istekleri doğrultusunda yetiştirilmelerini sağlayacak çözümler bulma yeterliliğinde olmalıdır (Bilgen, 1997). Radyo, televizyon ve internet gibi birtakım kitle iletişim araçları, bilginin korunması, yayılması ve kuşaklar arası intikalinde okulun ve öğretmenin rolüne çok büyük ölçüde ortak olmaktadır. Hatta, potansiyel olarak okulu geri planda bırakma özelliği taşımaktadır. “Dolayısıyla öğretmenlerin yeni ve öncelikli rolünün, toplum için önemi giderek artmakta olan “rehberlik” ve “sosyalleştirme uzmanlığı” yönünde bir değişime uğraması beklenmektedir” (Özpolat, 2005). Bu değişimler, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği uzmanlık yönünün daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. “Öğretmenliğin asıl fonksiyonu, öğrencinin büyüüp gelişmesinde, kendi kültürüne sahip çıkmasında, yaratıcılıkta ve bilinçli bir üretici ve tüketici olmasında öğrenciye rehberlik etmektir” (Dartan, 1990). Bu durum da, ancak okulun yöneticileri ile öğretmenlerinin işbirliği içerisinde, “İdeal Öğretmen” kavramının anlayabilmeleri ve bu doğrultudaki çalışabilmeleri gerçeğine bağlıdır.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı, Türk Milli Eğitim Sistemi içerisinde önemli bir yere sahip olan Ortaöğretim okulları yönetiminden sorumlu yöneticilerin bakışı açısından, “İdeal Beden Eğitimi Öğretmeni Nitelikleri” ve bu nitelikler açısından kendi Beden Eğitimi Öğretmenleri’ni değerlendirme derecelerini tespit etmektir.

Araştırmanın yukarıda açıklanan amacını gerçekleştirebilmek için, aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1.“İdeal Beden Eğitimi Öğretmenleri Nitelikleri” nelerdir?

2.Beden Eğitimi Öğretmenleriyle ilgili “İdeal Nitelikler” kaç boyut içerisinde değerlendirilmektedir. Boyutlar arasında manidar bir fark var mıdır?

3.Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin Beden Eğitimi Öğretmenleri'yle ilgili “İdeal Nitelikler”ine göre, herbir nitelik açısından görüşleri nelerdir? Boyutlar arasında manidar bir fark var mıdır? Okul türlerine göre, nitelikler ve boyutlar arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın Önemi: Eğitimde kalite yükseltilmesinin temel koşulu, öğretmenlerin istenilen niteliklere sahip olmasıyla ilişkilidir. Bu da öğretmenin; kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleriyle ilgili bilgi, beceri ve davranışlarıyla bütünleşmiş olması öngörüsüne bağlıdır. Bu bağlamda, “İdeal Beden Eğitimi Öğretmeni Nitelikleri” ile Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, eğitim kurumları amaç ve hedeflerine katkıda bulunabilecek her bir niteliğin, Ortaöğretim Okulları Yöneticileri'nin bakışıyla değerlendirilmesidir. Bu durum; Okul Yöneticileri ve Beden Eğitimi Öğretmenleri ile ilgili mevcut durumu tespit etmek ve kuramsal olarak eğitim gelişimine katkıda bulunma son derece önemlidir.

Araştırmanın bulgularına bağlı olarak, Ortaöğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmeni ile Okul Yöneticileri arasında kurulan etkileşimin okuldaki sosyal, kültürel ve sportif faaliyetleri tetikleyeceği bilinen bir gerçektir. Bu doğrultuda ki, eğitim kalitesini arttırabilmek için Beden Eğitimi Öğretmenleri'yle ilgili olan kişisel, genel ve alan niteliklerine de sahip olması beklenmektedir. Bu bakımdan, Ortaöğretim Okullarımızdaki Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmeni Nitelikleri'ne “Katılma Dereceleri” ve “Değerlendirme Dereceleri”nin tespit edilerek, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin düzeylerini ortaya çıkartmanın da faydalı olacağına inanılmaktadır.

Araştırmanın Modeli: Beden Eğitimi Öğretmeni nitelikleri ve bu niteliklere Ortaöğretim Okulları Yöneticilerinin katılma dereceleri ve değerlendirme derecelerine ilişkin mevcut durumu ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırma da; bilgi toplama aracı olarak kullanılan anket, ilgili kuramsal kaynaklar, benzer konular üzerine yapılmış araştırmalar ve okul yöneticilerinin serbest tasvir ve tanımlamaları ile gerçekleştirildiğinden Survey (Tarama) Modelinde bir araştırmadır.

BÖLÜM 1 :KURAMSAL BİLGİLER

1.1.Eğitimin Tanımı, Önemi Ve Amacı

1.1.1.Tanımı

Eğitimin içerik tanımlaması; yeni kuşakların toplum yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gereken bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliğidir. Süreç tanımlaması açısından ele alındığında; eğitim, öncesinde belirlenmiş amaçlara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan, planlı etkiler dizgesi olarak tanımlanmaktadır (Başaran, 1994:169).

“Eğitim, bireyin bilgili kılınması, kişiliğinin ve karakterinin geliştirilmesi, toplumca istenilen davranışları ve davranış değişikliklerinin kazandırılması, topluma ve yaşama uyum sağlamanın kolaylaştırılmasıdır” (Özoğlu, 1982:1). “Eğitim, bireyde istenilen davranışları geliştirmek, kusurlu davranışları düzeltmek, istenmeyen davranışları silmektir” (Turgut, 1983:1).

Eğitim, insanları belli amaçlara göre yetiştirme sürecidir (Fidan ve Erden, 1992:6), öğretim ise; eğitimin amacına ulaşması için kullanılan bir araçtır. Bilgi, beceri, alışkanlık, tutum ve değerlerin bilmeyenlere kazandırılmasıdır (Özgür, 1994).

Eğitim, çevresel bir etkinliktir. Öğretmen, öğrencinin beğenilir kişilik özelliklerini ve istenilir davranışlarını kazanması için, eğitim süresince, elverişli ortamlar hazırlar (Başaran,1997:34). Eğitimin tanımlaması bakımından rolü, etkisi ve kapsamı çok yönlü bir disiplin olarak da ifade edilebilir.

Gökalp (1972)’e göre (terbiye) eğitim, bir toplumda yetişmiş neslin, yetişmekte olan nesillere duygu ve düşüncelerini aktarması olarak tanımlarken, Varış (1974), eğitimin süregeldiği toplumun sosyal, kültürel, politik ve ekonomik olgularından etkilendiğine dikkat çekerek yöresel, ulusal ve uluslararası özellik taşıdığını ortaya koymakta, bilgi dahil her türlü yaşantılar üzerinde durulabileceğine değinmektedir. Baltacıoğlu (1972) ise, bir milletin eğitimcilerinin, o millete göre ortaya koyduğu ideoloji olarak tanımladığı eğitimi, ulusun dünya görüşü ve insan yetiştirme idealine göre, milli olması gereğine dikkat çekmektedir.

1.1.2. Önemi

Bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişme ve değişim, toplumsal yapıları değiştirmekte, buna paralel olarak farklı nitelikli insan güçlerine ihtiyaç hissedilmektedir. Toplumsal ihtiyaçları karşılayacak nitelikli insan gücü yetiştirmede, son çeyrek yüzyılda eğitimin değeri daha fazla anlaşılmaktadır (Kaya, 1989). Zira ekonomik büyümeyi ve sosyal gelişimi kapsayan kalkınma, davranış değişikliği, bir başka ifade ile eğitim sorunu olarak kabul edilmiştir.

“Tarihte ilk örgütlü toplumların, özellikle de ‘devlet’ biçiminde örgütlenmelerin ortaya çıkmasından sonra eğitimin; toplumu kurucu, koruyucu, geliştirici, denetleyici ve ona kimlik kazandırıcı role sahip olduğu gerçeği daha iyi anlaşılmış, giderek gündelik hayatta bir etkileşim biçimi olmanın ötesinde, anlam ve önem kazanmaya başlamıştır” (Özpolat, 2005). Bu durum, eğitime duyulan ihtiyacın şiddetini artırmış olup, toplumların ‘devlet’ şeklindeki kurumsallaşmaları varolduğu sürece korunacaktır.

“Günümüzde yaşanan hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, doğal olarak çeşitli alanları etkisi altına almakta, birçok kurum ya da örgütsel yapıların yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğunu doğurmaktadır.” Geleceğin toplum yapısı, eğitim sistemlerinin ve politikasının belirleyeceği planla yetişecek insan gücü kaynakları ile şekillenecektir” (Üstün, 2005).

“Eğitimin sosyal faydalarına ilişkin yapılan çalışmalar da, eğitim ile demokratikleşme arasında bir ilişki bulunduğu göstermektedir”. Eğitimin demokratikleşmeye, insan haklarına ve siyasi istikrara olumlu katkıları 15-20 yılda geribildirim vermektedir. Bu fayda, siyasi karar vericilerin dikkatinden kaçabilse de, eğitim planlarının göz önünde bulundurmaları gereken bir husustur (Türkmen, 2002:57).

“Eğitimin sosyal faydaları, her bireyin yaşadığı toplumun kalkınmasında önem taşımaktadır. Eğitimle sağlanan bir çok bilgi ve beceriler, toplumun kalkınmasına etki edeceği gibi, bireyin eğitim düzeyinin düşüklüğünden kaynaklanan bazı olumsuzlukları da azaltacağı kuşkusuzdur” (Ereş, 2005). Yapılan bilimsel araştırmalar, eğitim düzeyi ile kalkınmanın unsurları olan ekonomik büyüme, siyasal ve toplumsal gelişme arasında doğrusal ilişkiler olduğunu ortaya çıkarmıştır. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde 15-17 Haziran 1989’da Malatya’da yapılan Kalkınmada Eğitimin

Rolü, Eğitim Bilimleri Sempozyumunda; "...eğitim düzeyi yüksek olan ülkelerin ekonomik ve sosyal göstergelerinin de yüksek olduğu..." belirtilmiştir (Kaya, 1989:29).

OECD- Avrupa Yatırım Bankasının yaptığı araştırmalardan bir tanesi de eğitimin sosyal faydaları ile ilgilidir. 22 OECD ülkesi ve Asya, Afrika ve Latin Amerika olmak üzere toplan yetmiş sekiz ülkeyi kapsayan bu araştırma sonucunda, eğitimin sosyal faydaları, "gelirlerdeki artış, hâlk sağlığı, düşük doğurganlık oranı, demokratikleşme, yoksulluğun ve eşitsizliğin azalması, çevre bilincinin artması ve suç oranında düşme" olarak belirlenmiştir (Türkmen, 2002:4). "Eğitimin bireye sağladığı faydalardan birincisi, bireylerin gelir seviyesindeki artışlardır. Bunun temel sebebi, ilave eğitimin, işgücü piyasasında katma değeri daha yüksek bir iş bulmasına sağladığı katkıdır" (Türkmen, 2002:34).

Eğitim düzeyinin artmasıyla birlikte, verimlilikte de birey yaşadığı topluma, aldığı eğitim ölçüsünde katkıda bulunmaktadır. "Eğitim etkinliklerinin nitelik düzeyinin bireyin yaşadığı toplumun ekonomik, sosyal, politik ve kültürel gelişiminin niteliği üzerine etki ettiği kabul edilmektedir." Bilimsel araştırmalar, eğitim düzeyi ile kalkınmanın unsurları arasında sayılan ekonomik büyüme, siyasal ve toplumsal gelişme arasında doğrusal ilişkiler olduğunu ortaya koymaktadır. İnsan kaynağının, sosyal iyileşme ve buna bağlı olarak ekonomik gelişmelere katkısı oldukça büyüktür. Eğitimin sosyal faydaları ise, toplumsal uyum kapsamında bireyin daha fazla gelir elde etmesi, daha az suç oranı, demokratikleşme ve yönetime katılma, bireysel sağlığını koruma olarak sıralanabilir. Eğitim sadece bireye değil, bu özelliği ile topluma da yararlar sağlayarak, kamu refah maliyetlerini düşürmeye katkı sağlamaktadır (Türkmen, 2002:31).

1.1.3.Amacı

Okulun eğitsel amacı, öğrencilere önceden hazırlanmış olan eğitim amaçlarına uygun davranışlar ve istendik yaşantılar kazandırmaktır. Eğitsel amaçlar, bir davranış modelidir. Bu davranış modeli, ülküsel olarak belli bir okul çağına gelen her yurttaşın yapması gereken davranışları göstermektedir (Başaran, 1994:72).

Eğitim bir davranış değiştirme sürecidir. Eğitimin genel amacı, kişiye topluma yararlı hale getirmektir. İnsanı hem çevredeki gelişmelere uyum sağlayacak, hemde çevrede istenilen değişmeleri gerçekleştirecek yeterliliğe ulaştırmak eğitimin görevi olunca, eğitimin hızlı bir yenileşme sürecinde olması zorunlu gözükmektedir. Zira Türkiye'nin kalkınabilmesi, ülke sorunları ile uğraşacak yeni kuşakların istenilen nitelikte yetiştirilmesine bağlıdır (Başaran, 1994:23).

Anlamak, zmlmek ve n kestirimlerde bulunmak, bilimsel düşüncenin özelliklerindedir (zgr, 1994). Bu ise ancak eğitim ile gerçekleştirilebilir. Ulusal kişilik ve karaktere, hr ve bilimsel düşünme gücüne ve geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişisel mutluluğunun yanı sıra toplumun ve insanlığın refah ve mutluluğundan da sorumlu olduğuna inanan, sağlıklı, disiplinli, alışkan, kendine güvenen ve üretken nesiller yetiştirmektir (Akyol, 1990:5) şeklinde de eğitimin amacı özetlenebilir.

Eğitim, toplumlar açısından vazgeçilmez bir gereksinimdir. "Eğitimin genel amacı, yetişmekte olan çocukların ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır." Eğitimin bu amacı, topluma ve bireye eğitim programları aracılığı ile yansır. Eğitim programları, eğitimin amaçları ve bireye kazandırılacak davranış arasındaki yapı ve süreçlerin tümünü kapsayan bir kavram olarak algılanmalıdır. Öte yandan, zaman boyutu içinde toplumsal ve politik sistemlerde meydana gelen değişmeler,eğitim sistemini de etkilemektedir. Bu bağlamda çevresindeki değişmelere karşı duyarlı bir sistem olan eğitimin, genel ve özel amaçları sürekli geliştirilmeli, amaçların birey ve toplum beklentilerine cevap verip vermediği incelenmelidir. Bu da, program geliştirme sürecinin, sürekli devam edeceği anlamına gelmektedir (Sunay-Sunay, 1996).

"Eğitim; bağımsız bir toplum ve ulusu oluşturacak, moral düzeyi yüksek, sağlıklı bireylerin yetiştirilmesiyle, hem bireysel hem de evrensel bir kültüre sahip, zengin bir toplumu oluşturmayı amaçlar..." Eğitimin, toplumsal değişmelerden sorumlu olması nedeniyle, tüm yenileşme ve gelişme girişimleri, toplumun her kesiminin ilgi alanına girmektedir. Bir toplumun refah ve mutluluğu; o toplumdaki insanların nitelikli ve sürekli eğitim almaları ve bununla kazandıkları bilgi, beceriler ile ekonomik büyümeye yapabilecekleri katkılara bağlıdır. Bunun için, sosyo-ekonomik gelişmelerin en önemli

itici gücü ve verimlilik artışında en önemli faktör, toplumun eğitim düzeyidir (Ereş, 2005).

1.2.Türk Milli Eğitimi Ve Beden Eğitimi'nin Genel Amaçları

1.2.1.Türk Milli Eğitimi Amaçları

Millî Eğitimin genel amacı bütün bireyleri;

1.Atatürk ilke ve inkılaplarına ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2.Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3.İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır (M.E.B., 25.11.2005).

Eğitim Sistemi; demokratik, çağdaş, bilimsel, laik ve karma bir eğitim özelliği taşımaktadır. Türk Eğitim Sisteminin amacı; Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak, milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek, hızlandırmak ve Türk Ulusu'nu çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı yapmaktır. Bu bağlamda;

“Türk Eğitim Sisteminin amaçları ile ilgili Avrupa Sanayici ve İşadamları Yuvarlak Masasının yaptığı bir çalışmada Türk Eğitim Sisteminin amaçları değerlendirilmiş ve bu amaçlara bazı maddelerin eklenmesi önerilmiştir. Bu öneriler; iletişim, ekip halinde çalışma, karşılaşılan sorunları çözme, öğrenmeyi öğrenme yeteneklerinin geliştirilmesi ve yabancı dili kullanabilme olarak özetlenmiştir” (Baloğlu, 1990:11).

Bu özellikler, çağımız koşullarına bireylerin uyum sağlaması açısından taşınması gereken özellikler olarak değerlendirilebilir.

Türk Milli Eğitim Sistemi, örgün ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır. Genel ve mesleki-teknik eğitim, birer örgün eğitim kurumlarıdır. “Örgün eğitim, belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında yapılan düzenli eğitimidir” (MEB, 16.12.2005).

1.2.2. Milli Eğitimin Özel Amaçları

Türk eğitim ve öğretim sistemi genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenir ve çeşitli derece ve türdeki eğitim kurumlarının özel amaçları, genel amaçlara ve temel ilkelere uygun olarak tespit edilir (MEB, 16.12.2005).

1.2.3. Millî Eğitimin Temel İlkeleri

1.Genellik ve Eşitlik; eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

2.Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları Milli eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

3.Yöneltilme; fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler. Milli eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla, orta öğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir. Yöneltilmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

4.Eğitim Hakkı; temel eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

5.Fırsat ve İmkan Eşitliği; eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır. Maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs,

kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

6.Süreklilik; fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

7.Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği; eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılap ve İlkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Milli ahlak ve milli kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Milli birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile iş birliği yapılarak Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

8.Demokrasi Eğitimi; güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp geliştirilmesine çalışır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasî ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasi olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

9.Laiklik; Türk milli eğitiminde laiklik esastır. Din kültürü ve ahlak öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

10.Bilimsellik; her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak

gelişme ve yenileşmesinin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddi ve manevi bakımdan teşvik edilir ve desteklenir

11.Planlılık; millî eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitimi, insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin ünvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve her türdeki örgün ve yaygın, mesleki eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

12.Karma Eğitim; okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkan ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

13.Okul ile Ailenin İş Birliği; eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanır.

Bu maksatla okullarda okul-aile birlikleri kurulur. Okul-aile birliklerinin kuruluş ve işleyişleri Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

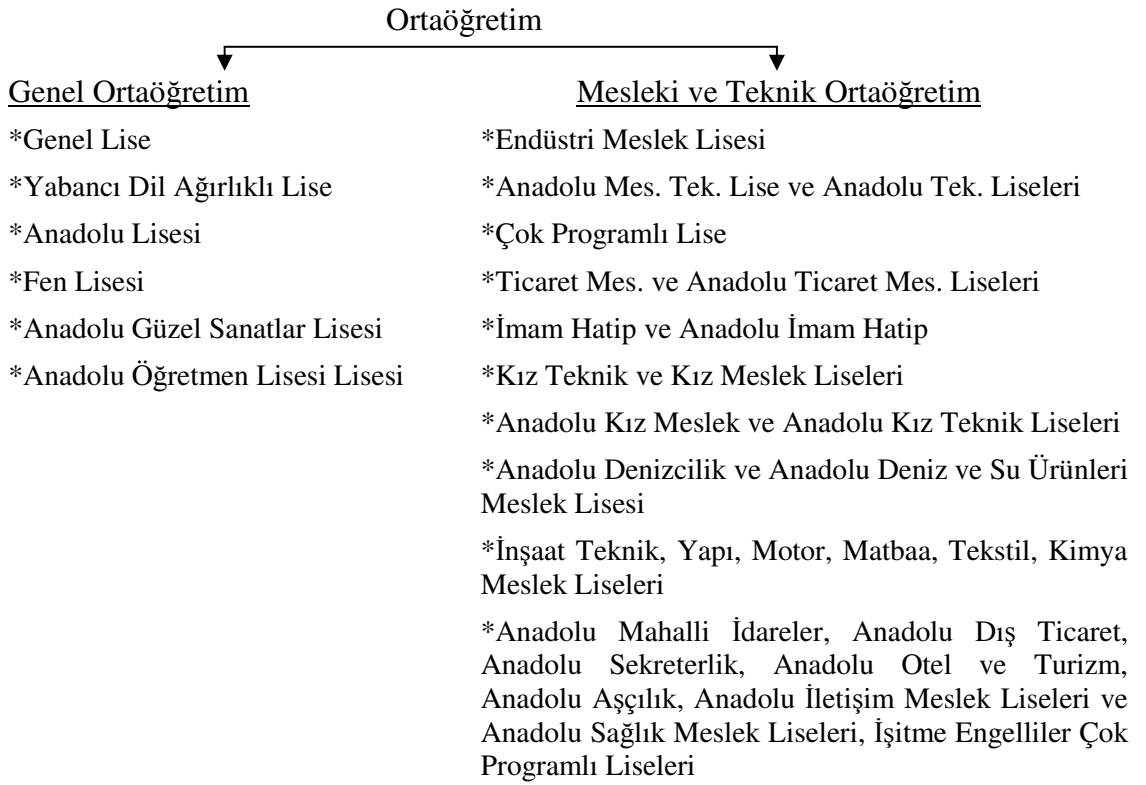
14.Her Yerde Eğitim; Milli eğitimin amaçları yalnız resmi ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmi özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Millî eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir (M.E.B., 16.12.2005).

1.2.4.Ortaöğretim

Ortaöğretim; 15-17 yaş grubunu kapsayan, öğrencilere bir meslek kazandırmayı ve onları, yükseköğretim kurumlarına hazırlayan eğitim devresidir.

Türk Milli Eğitim Sistemi içerisindeki ortaöğretim kurumlarının M.E.B. bağlı bir teşkilat olarak, şeması aşağıda görüldüğü gibidir (MEB, 16.12.2005).

Şekil 1: Türk Eğitim Sisteminde Ortaöğretim Örgün Eğitim Kurumları Teşkilat Şeması

1.2.4.1.Ortaöğretimin Önemi

Toplumların kalkınması ve gelişmelerinde, ara insan gücü büyük önem taşımaktadır. Ortaöğretim kurumları, bürokrasiden sanayiye, hizmet sektöründen ve tarım alanına kadar ihtiyaç olan memur, sekreter, usta, nitelikli işçi, teknisyen, sağlık memuru, hemşire vb. gibi ara insan gücünün yetiştirilmesinde önemli rol oynamaktadır.

Ortaöğretimin diğer bir işlevi de, yükseköğretime öğrenci yetiştirmektir. Yükseköğretime giriş, yapılan sınavlar ile olup verilen eğitim de büyük ölçüde ortaöğretimde kazanılan bilgi ve tecrübelerle dayanmaktadır (M.E.B., 26.11.2005).

1.2.4.2.Ortaöğretim'in Amaçları

Ortaöğretimin amacı; öğrencilere asgari ortak bir genel kültür vermek, birey ve toplum sorunlarını tanıtmak ve çözüm yolları aramak, ülkenin sosyo-ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak bilinci kazandırarak, öğrencileri ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, mesleğe, hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır. “Ortaöğretim, ilköğretime dayalı, en az üç yıllık öğrenim veren genel; mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar” (METK, Madde 26).

Ortaöğretimin Yeniden Yapılandırılması çerçevesinde, Talim ve Terbiye Kurulu'nun 07.06.2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile liselerin öğrenim süresi 2005-2006 Öğretim yılından itibaren kademeli olarak 4 yıla çıkartılmıştır (M.E.B., 26.11.2005).

1.2.4.2.1.Genel Ortaöğretim

Genel ortaöğretim, ilköğretim üzerine en az üç yıl öğrenim veren ve 15-17 yaş grubu çocukların eğitimini kapsamaktadır.

Genel ortaöğretimin amacı; öğrencileri ortaöğretim seviyesinde asgari genel kültüre sahip, toplumun sorunlarını tanıyan, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan insanlar olarak yetiştirmek ve yükseköğretime hazırlamaktır.

Genel ortaöğretim; liseler, yabancı dil ağırlıklı liseler, Anadolu liseleri, Fen liseleri, Anadolu öğretmen liseleri, Anadolu güzel sanatlar liselerinden oluşmaktadır (M.E.B., 26.11.2005).

1.2.4.2.2.Mesleki ve Teknik Ortaöğretim

Mesleki ve teknik ortaöğretim; öğrencileri genel ortaöğretimin amaçları ile birlikte onları iş ve meslek alanlarına insan gücü olarak yetiştiren ve yükseköğretime hazırlayan öğretim kurumlarıdır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim; erkek teknik öğretim okulları, kız teknik öğretim okulları, ticaret ve turizm öğretimi okulları, din öğretimi okulları, çok programlı liseler, özel eğitim okulları, özel öğretim okulları ve sağlık eğitimi okullarından oluşmaktadır M.E.B., 26.11.2005).

1.2.5.Beden Eğitiminin Genel Amaçları

- 1.Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
- 2.Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
- 3.Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
- 4.İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
- 5.Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- 6.Resim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
- 7.Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
- 8.Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.
- 9.Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak, boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.
- 10.Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- 11.Tabiatı sevmeye, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.
- 12.İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
- 13.Görev ve sorumluluk alma, liderlere uyma ve liderlik yapabilme.
- 14.Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
- 15.Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
- 16.Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
- 17.Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.

18.Spor araç ve tesisleri bilgisi (M.E.B., 2000:152-153).

1.3.Beden Eğitimi'nin Tanımı, Önemi, Amacı Ve Eğitim İle İlişkisi

1.3.1. Tanımı

Beden eğitimi; bütün eğitimdeki gelişimin bir tamamlayıcı parçası olarak, bu yararın sağlanacağı göz önüne alınarak seçilmiş fiziksel aktiviteler aracılığı ile, insan performansının gelişiminin amaç edinildiği alanın tümüdür (Charles, 1983:13).

Beden Eğitimi daha geniş bir ifadeyle; beden etkinliği, vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirebilmeyi, eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir biçimde gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve sosyal faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısı ile organların kontrolü ile metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet olarak da tanımlanabilir (Atlı, 1986:1). Vücudu kuvvetlendirmek ve sağlığı korumak amacı ile aletli veya aletsiz hareket yapma (Morpa Ansiklopedisi, 1996:216) olarak belirtilmektedir.

Beden eğitimi, insanın bütünü oluştururken fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaşması için, rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin bütünüdür (D.P.T., 10.11.2005). Oyun, jimnastik ve spor gibi eğitici bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup; “bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimidir” şeklinde tanımlanmaktadır (Yalçın, 1995:3, Açak ve diğ., 1998:1).

Şiclovan'ın (1979) daha geniş bir tanımına göre ise, beden eğitimi;

Katılanların yaş ve cinsiyeti, sosyal hayatın gereklilikleri, çeşitli mesleklerin fiziksel etkileri ve uzun süreli iyi bir fizik kondisyon tutmasının gerekliliklere göre, insanların fizik gelişimi ve motorik kapasiteleri pekiştirmesi için planlanmış ve yönlendirilmiş bir seyir.

Hitap edilen insan kategorilerin şartları ve amaçlarına özgü olarak, değişik fizik egzersizler ve öğretim tekniklere sahiptir.

Ulusal çapta kararlaştırılan ve genel bir program içerisinde yer alan bir seyirdir.

Zihinsel, estetik, ahlaki, teknik ve profesyonel eğitiminin içerdiği unsurlarla yakın olarak meydana gelen bir seyirdir (Ödev Sitesi, 11.15.2005).

1.3.2. Önemi

İnsan hareket eden bir varlıktır ve hareket edebildiği sürece yaşar. Onun için, hareketsiz bir yaşamın hiçbir anlamı yoktur. Kişinin değer yargıları ve alışkanlıkları çok erken yaşlardan itibaren yerleşmeye başlar. Çocukluk çağı, hareket etme ve oyun oynamanın en doğal olduğu bir dönemdir. Bu dönem, kişinin yaşamın değerini anlamaya başladığı, kendini gerçekleştirme ile kişilik gelişiminin çok yoğun olduğu bir dönemdir. Çocuk kendisini ve çevresini tanımaya, her şeyden önce hareketle başlar. Öyleyse, beden eğitimine, çocuğun hareket ve oyuna en çok ihtiyaç duyduğu bir zamanda, özellikle ilkokul döneminde başlanmalıdır. Çünkü, belli bir yaştan önce kazanılmayan hareket, beceri ve spor yapma alışkanlıklarının, sonradan edinilmesi oldukça güçtür, hatta olanaksızdır (Tamer, 1997:2).

Bedensel alıştırmaların ayrı ayrı bölümleri olan oyun, cimnastik, spor; gerçek oyunun yardımı ile ortak yapıdaki davranış ve ortak hareketlere yardım ederler. Böylece öğrenci, zayıf olanlara yardım etmeyi öğrenir ve sorumluluk duygusu gelişir (Özmen, 1999:26).

Bedensel faaliyetler ile uğraşan fertler, gerek mesleki, gerekse sportif performanslarıyla eşit seviyeye ulaştıklarında, toplum içerisindeki statüleri, gelir düzeylerinin artması sebebiyle değişmekte, toplum içerisinde daha çok dikey hareketliliğin gerçekleşmesine sebep olmaktadır. Bu durum aynı zamanda, toplumsal hareketliliğin de artmasını sağlamaktadır (Erkal, 1982).

Eski Yunan'da İngiltere'deki seçkinlerin gittiği okullarda, Amerika'daki kolejlerde, üniversitelerde, bir çok dinsel tarikatta veya daha geniş olarak dünyadaki pek çok eğitim kuruluşlarında, bedensel eğitim önemli bir yer almıştır (Özbaydar, 1983:195)

İnsanoğlu, yüzyıllar önce kendi bedenini kullanarak iş görürken, günümüzde teknolojinin kendisine sunduğu imkanlarla hareketliliğini yitirmiş (Açıkada ve Ergen, 1990:10). Sedenter yaşam biçimi, teknolojik imkanların artmasından ötürü artmıştır. Bedensel faaliyetlerin temel amaçlarından birisi de, 'sağlık için spor' olgusunu okul çağlarından itibaren eğitim aracılığı ile kültürlemektir.

Beden Eğitimi, okullarımızda 20. Yüzyıl başlarında bir ders olarak okutulmaya başlamıştır. Ancak, yüzyılımızda en hızlı gelişen faaliyet alanlarından biri beden

eğitimidir. Gerek spor çeşitleri olarak, gerekse buraya yapılan yatırımlar, insanların günlük hayatlarında ve kitle iletişim organlarında aldığı yer bakımından sürekli gelişmektedir. Bugün beden eğitimi; sadece bir takım insanların beden hareketleri yada bir ders programı değil, çağdaş insanın çevresinde olup bitenleri anlaması bakımından da önemli bir kültür dersi olmuştur.

Beden Eğitimi ifade ve beceri derslerindedir. İfade kısmı, her insanın çevresinde olup biten spor olaylarını doğru öğrenip, onlara gerek oyuncu, gerek seyirci olarak katılması açısındandır. Öte yandan çağdaş dünyadaki birçok teknoloji insanı bedensel faaliyetin dışına itmektedir. Bu yüzden sağlıklı bir hayat için insanlara daha okul sıralarından itibaren temel beden eğitimi hareketlerinin nasıl yapılacağı öğretilmesi ve alıştırılması gerekmektedir (Akdeniz Üniversitesi, 18.11.2005).

Bilindiği gibi bedensel eğitim; iradeyi güçlendirerek, insanın kendi kendine güvenini kazanmasını sağlar, şahsiyetin oluşmasını kolaylaştırır. Kendine güven duygusunun kazanılması için, başarı şarttır. Beden eğitimi, ferdin keşfedilmemiş özelliklerini, yaratıcı yönünü harekete geçiren önemli bir faktördür (D.P.T., 14.12.2005).

Kişinin kendisine güven geliştirmesi, davranışlarını ve yeteneklerini tanıyıp onları geliştirebilmesi, başarmanın mutluluğunu yaşaması, özgürlüğünü bir ölçüde yitirdiği iş çevresinden uzaklaşıp değişik bir dünyaya girmesi ile mümkündür. Spor bu değişik dünyadaki en renkli, en hareketli aktif etkinlik alanıdır (Demirbolat, 1988:103).

1.3.3.Amacı

Okullarda verilen beden eğitimi derslerinin amacı, Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçları doğrultusunda, öğrencilerin gelişim özellikleri de dikkate alınarak, mutlu, iyi ahlaklı, dengeli bir kişilik sahibi, toplumsal gelişimi sağlıklı, yaratıcı, yapıcı, üretken bir şekilde milli kültür ve değerlere sahip olan, demokratik yaşamı benimsemiş bireyler yetiştirmektir (Açak ve diğ., 1998: 1). Çağımızın ünlü pedagoglarından Dr.Karl Gaulhefer “Bedensel Eğitim, beden yolu ile genel eğitimidir. Beden, bu eğitimin etkinlik yapılan yeridir, amaç ise insanın tümlüğüdür” demektedir. Bu amacın gerçekleştirilmesinden her şeyden önce beden eğitimi öğretmenlerinin sorumlu olması, kendilerini her yönden yetiştirmiş bireyler olmanın yanında, mesleklerine karşı olumlu duygular içinde olmasını da gerekli kılmaktadır (Akt.: Semerci ve Semerci, 2005).

Öğretim kurumlarında beden eğitimi ve spor etkinliklerinin temel amacı, her kademedeki öğrencilere yaşam boyu spor yapma alışkanlıklarını kazandırmak ve sporda yetenekli çocuk ve gençleri ortaya çıkarmak olmalıdır. Bu açıdan spor eğitimi toplumlar ve eğitim kurumları açısından vazgeçilmez bir gereksinimdir. Öte yandan, günümüzdeki hızlı değişme, çağımızın en önemli özelliklerinden biri haline gelmiştir. Her geçen gün karşılaşılan yenilikler, toplum yapısını ve yaşam koşullarını aynı hızla değiştirmektedir. Çağdaş anlayışa uygun olarak eğitimdeki amacın gerçekleşmesi, bireyin zihinsel eğitimi yanında fiziksel eğitimi ile olasıdır. Bu açıdan, okul öncesinden itibaren özellikle okullarda fiziksel eğitim, yani beden sporla eğitimi, genel eğitimin bir parçası olarak kabul edilmektedir (D.P.T., 10.11.2005).

Beden eğitiminin ilk amaçlarından, fiziksel ve motorik kapasite gelişimi göz önünde bulundurularak, fiziksel egzersizin tanımı bu şekilde verilebilir: “İnsanların fiziksel gelişimi ve motorik kapasitesini geliştirmek üzere sistematik ve bilinçli olarak yapılan fiziksel eylemdir” (Cumhuriyet Üniversitesi, 14.11.2005). Bu da, ancak özel alan bilgisi ve mesleki nitelikleriyle donanımlı beden eğitimi öğretmenleri ile gerçekleştirilebilir. Öğrencilerin, beden ve ruh gelişimleri göz önünde tutularak yaptırılacak çalışmalarla, sağlık durumlarını zararlı etkilere karşı korumak, dayanıklı hale getirmek ve mümkün olan hallerde vücut bozukluklarını önlemeğe ve gidermeye çalışmaktır.

Bu bağlamda Yalçın (1995:2) beden eğitiminin amaçlarını şöyle özetlemektedir;

Öğrencilerde kendine güven, kendini kontrol, çabuk karar verme, işbirliği yapma, dikkat, yüreklilik, doğruluk, hakgüderlik, disiplin ve çalışma zevki gibi kişisel ve toplumsal alışkanlıkları geliştirmek.

Oyun ve sporla ilgili bütün çalışmalarda düzen ve kurallara uymayı, her zaman düzgün ve sporculuk hükümlerine uygun davranmayı öğrencilerde amaç ve alışkanlık haline getirmek.

Öğrencilerin spor ve oyun etkinlikleri içinde bir öndere uymayı, gerektiğinde arkadaşlarına anlayışla önderlik yapmayı öğrenmelerine yardımcı olmaktır.

1.3.4. Beden Eğitimi ve Eğitim İlişkisi

Yirminci yüzyılın ikinci yarısında yaygınlaşmaya başlayan ve özellikle son çeyreğinde hızı, kapsamı ve etki alanı giderek artan ve genişleyen bilişim ve iletişim teknolojileri alanındaki gelişmeler, eğitim alanında, bireysel ve toplumsal ihtiyaç ve istekleri ortaya çıkarmıştır (Sağlam ve Kürüm, 2005).

Genel anlamda eğitimin dört amacı vardır. Bunlar, bireyi kültürlemek, toplumsallaştırmak, üretken olmasını sağlamak ve bireyselleştirmektir (Başaran, 1997:13). Bireyselleştirmede, bireyin gizli güçlerinden bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor alanları olabilir. Toplumsallaştırma, içerisinde yaşadığımız toplum değerlerini benimsemesidir. Üretkenlik, yetenekleri doğrultusunda iş sahibi olarak geçimi sağlamaktır. Bu bağlamda, beden eğitimi ve sporun genel ve özel amaçları içerisinde aynı hedefler görülmektedir (Yavaş ve İlhan, 1996:33-35, Açak ve diğ., 1998:1-2, M.E.B., 2000: 152-153). Bu bağlamda,

Eğitim, bireyin davranışında bilinçli olarak değişme meydana getirme sürecidir. Bu anlamda bilim adamlarına göre kendini eğitebilmiş kimselerdeki belli başlı özellikler şunlardır;

- 1.Güzellikleri takdir edebilme,
- 2.İçten geldiği gibi doğal ve sade davranabilme,
- 3.Kendini, başkalarını ve doğayı kabul etme,
- 4.Kendi dışındaki bir soruna yönelebilmeye,
- 5.Toplumsal yaşantı ile kendini özdeşleştirebilme,
- 6.Başkaları ile yoğun ilişkiler kurabilme,
- 7.Eşitlikçi olabilme,
- 8.Yanlış ile doğruyu, iyi ile kötüyü, amaç ile aracı ayırt-ede- bilme,
- 9.Yaratıcı, nüktedan ve kendine has olabilme,
- 10.Yalnız kalabilme ve bundan hoşlanma.

Bütün bu özellikler insana önce kendini, sonra başkalarını tanıyabilme fırsatını bulabileceği yoğun çalışmalar sayesinde kazanılabilir. Spor bunun en güzel örneklerinden birisidir. Spor ortamı içinde birey kendi yeteneklerini ve başkalarının yeteneklerini tanımayı, eşit koşullarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenerek başkalarını takdir edebilmeyi, kazandığı zaman mütevazı olabilmeyi, başkalarına yardım etmeyi, doğayla ve zamanla yarışarak zamanını ve emeğini en iyi şekilde kullanmayı öğrenir. Bu anlamda spor insanı çok yönlü olarak hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim sisteminin önemli bir aracıdır (Suiçmez, 2005).

“Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi; organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak, kişiliğin de eğitimidir” (M.E.B., 1985:4). Beden eğitiminin, insan vücudunun eğitimi olarak; eğitim anlayışı içerisinde, araçsal bir değeri olduğunu savunmuştur (Strcmeyer, 1983:190).

Her düzeydeki okullarda, beden eğitimi dersleri, genel eğitimin bir tamamlayıcısı olarak okutulmaktadır. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığının ilk ve ortaöğretim kurumları beden eğitimi uygulamaları yönergesinde, beden eğitiminin, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak, tüm kişiliğin eğitimi ve genel eğitimin ayrılmaz bir parçası ve tamamlayıcısı amaçlarıyla yapılması gerektiği vurgulanmıştır (Karaküçük, 1989:32-34).

Nitekim çağdaş eğitim sistemleri, bireyi fiziksel, zihinsel ve duygusal boyutları ile almaktadır. Eğitimden beklenen, bireyin yetenek ve gizli güçlerini ortaya çıkarmak suretiyle en üst düzeyde geliştirmektir. Bu şekilde fiziksel, zihinsel ve duygusal boyutlarıyla bedensel ve ruhsal açıdan sağlıklı, üretken, kendisi ve çevresiyle barışık bireylerin topluma kazandırılması mümkün olabilecektir.

Artık eğitim ve spor ilişkisi dar alan olmaktan çıkmış, bir bilim ve endüstri sektörü haline geldiği yapılan araştırmalardan anlaşılmaktadır. Örnekleyecek olursak;

Eğitim sporun en önemli boyutlarından birisidir. Spor bu boyutuyla ele alındığında iki şekilde değerlendirilmesi gerekir. Spor için eğitim ve eğitim için spor. Spor için eğitimde spor amaçtır ve sporun en üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için eğitimden yararlanılır. Sporcu eğitimi, antrenör eğitimi, seyirci eğitimi, hakem ve spor yöneticilerinin eğitimi söz konusudur. Bu anlamda eğitim sporun hizmetindedir ve sporun teknik, estetik ve performans düzeyini yükseltmek için vazgeçilmez bir yoldur. Antrenman bilimi ve spor fizyolojisi, spor psikolojisi, spor yönetimi ve işletmesi, spor pedagojisi gibi pek çok bilim dalı spor için eğitimde önemli yer tutar. Eğitim için sporda ise spor, eğitimin hedeflerine ulaşması için kullanılan araçlardan sadece bir tanesi ama belki de en eğlencelisi ve doğru kullanıldığında en etkilisidir (Spor Bilim, 12.10.2005).

Bir çok ulusal ve uluslar arası kuruluş, yakın gelecekte toplumlarının sorumluluklarını yüklenen bireylerin iyi alışkanlıklar edinebilmeleri için, çocukluk çağlarından başlayarak beden eğitimi ve spor faaliyetlerine teşvik etmektedir. Bir çok ülkede beden eğitimi ve spor dersleri artırılma yoluna gidilmiştir. Hatta başarılı olanlara burslar ve ödüller verilmektedir. Zira, çocukluk ve okul çağlarından itibaren beden eğitimi ve spor etkinlikleri ile spor bilinci ve alışkanlıkları edinemeyenlerin daha sonra bu becerileri elde edemedikleri saptanmıştır.

1739 sayılı Temel Eğitim Kanunu'nun, Türk Milli Eğitimi genel amaçları bölümünün ikinci maddesinde;

Bir ülkenin kalkınma ve gelişmesinde en önemli faktör olan insanı, gücü mükemmel, fizik kapasitesi yüksek, ruh sağlığı tam, çocukluk yıllarından itibaren istemli bir beden eğitimi ve sporun ömür boyu uygulanması gerektiğine inanmış, bunu alışkanlık haline getirmiş olarak yetiştirmek esastır”

Bu madde ile de eğitim ve beden eğitimi ilişkisi ortaya konulurken, amacına ulaşabilmek için okul öncesi eğitimden başlayarak, eğitimin her kademesinde beden eğitimi ve spor uygulamalarının yer alması zorunluluğunu ortaya koyması bakımından da güzel bir örnektir.

1.4.Öğretmenlik Mesleğine Genel Bir Bakış

1.4.1.Öğretmenlik Mesleğinin Tanımı

Eğitim, bilim ve teknolojinin hızlı gelişimine paralel olarak, merkezinde öğretmenlik mesleğini uzmanlık işi olarak tutundurmaya devam edecektir. Dolayısıyla “öğretmen” kavramı diğer kavramlar gibi, gelişmelere bağlı olarak, kişinin felsefi anlayışına ve içinde bulunduğu eğitim sistemine bağlı olarak açıklanabilir (Arslan, 1997:33). Bunlardan bazıları;

Öğretmen, “... örgün eğitimde bir öğretim görevi ile yükümlü her derecedeki öğreticileri kapsamaktadır” (Akyüz, 1978,1). Öğretmen, “...devletin eğitim politikasını uygulamaya koyan, uygulama sonuçlarıyla politikaları etkileyen, uzmanlık çalışmaları ve araştırmalardan yararlanan, aynı zamanda bu çalışmalarla iç içe olup onlara katkı sağlayan önemli bir kişidir” (Varış, 1973, 48).

Öğretmenlik mesleği; eğitim sektörü ile ilgili olan, sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanında özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan akademik çalışma ve mesleki formasyonu gerektiren profesyonel statüde bir uğraş alanıdır (Hacıoğlu ve Alkan, 1997;23). Öğretmen kavramı, hizmet sektöründe çalışan, öğrencilerde istenilir davranış değişiklikleri oluşturmayı amaçlayan, bunu başardığı oranda nitelikli olduğu düşünülen kişiyi çağrıştırmaktadır (Akyıldız, 1991;228).

Öğretmen, insan davranışı oluşturma veya davranış bilimleri alanında görevi, olağanüstü güç ve karmaşık olan uzman bir teknisyendir (Alkan,1979:73). Öğretmen, sadece yeterli düzeyde bilgi aktaran kişi değil, aynı zamanda tutum ve davranışlarıyla öğrenci başarısını sağlayacak etkilere sahip etkinlikler düzenleyebilecek ve öğretimde etkili olan bireydir (Varış,1988:117).

Arslan (1997), öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumu mezunu veya M.E.B.’nin kabul ettiği denklige haiz olup, Bakanlığa bağlı okullarda çalışan, öğrencilerine “branşı ile ilgili alan bilgisini öğretmekten, bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmaktan sorumlu olarak görevlendirilmiş kişi” olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanımlardan başka bir çok araştırmacı ve yazar, öğretmenliğin farklı yönlerini vurgulamaktadır. Bir kısmı bilgi aktarıcılığındaki sorumluluğu, bir kısmı kendini

yetiştirmesi, bir kısmı da öğretmennin mesleki çevresi ile ilgili durumu açıklamaktadır (Ok, 1991:4-5).

1.4.2.Kariyer Basamaklarına Göre Öğretmenlik(Ö.K.B.Y.Y.)

Bu yönetmeliğe bağlı olarak, öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselebilecekler için, adaylarda aranacak şartlara göre başvuru alındıktan sonra yapılan sınavı kazananlar, öğretmenlikten uzman öğretmenliğe, uzman öğretmenlikten başöğretmenliğe gerekli yeterlilikler kazanılarak ilerlemeyi öngörmektedir.

Öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselme ile ilgili usul ve esasları düzenleyen yönetmelik, öğretmenlik kariyer basamaklarını adaylık döneminden sonra öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen olarak sınıflara ayırmıştır (Ö.K.B.Y.Y., 2005).

Bu yönetmelik; öğretmenlerden öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselebilecekleri kapsayarak, şu temel ilkelere dayanır;

- a.Öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi,
- b.İmkan ve fırsat eşitliğinin sağlanması,
- c.Genellik, eşitlik, geçerlik, tarafsızlık ve açıklık ölçütlerine uyulması temel ilkedir (Ö.K.B.Y.Y., 2005).

Öğretmenlik kariyer basamaklarında, adaylarda aranacak şartlar ise; sınav konuları ve ağırlık katsayıları Türkçe (0,3), genel kültür (0,2), pedagojik formasyon(0,4), milli eğitim mevzuatı, eğitim yönetimi ve eğitim sistemi ile ilgili temel bilgiler (0,1)şeklinde belirlenmiştir (Ö.K.B.Y.Y., 2005).

Bu yönetmelikte geçen öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen tanımları aşağıda belirtilmiştir.

1.4.2.1.Stajyer Öğretmen

Stajyerlik, belirli bir plan ve çerçeve içerisinde, özel olarak düzenlenmiş konularda öğretmen adaylarına, öğretmenlik ile ilgili mesleki görüş ve beceriler ile deneyim kazandırma sürecidir. Stajyer öğretmen ise, “Artan bir sorumluluk yüklenerek mesleki deneyimlerin geliştirilmesi ve asıl öğretmenlik mesleğine geçişin son aşamasıdır” (Alkan, 1987:26).

1.4.2.2.Öğretmen

Genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon eğitimi alarak yetişmiş ve adaylık döneminden sonra, her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında eğitim-öğretim ve bununla ilgili yönetim hizmetlerini yürütenleri tanımlamaktadır.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nda (M.E.T.K.); öğretmenlik bir meslek olarak nitelendirilirken: “Öğretmenlik devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan, özel bir ihtisas mesleğidir” şeklinde tanımlanmaktadır.

1.4.2.3.Uzman Öğretmen

Alanında yada eğitim bilimleri alanında, tezli yüksek lisans öğrenimini tamamlayan öğretmenlerden kıdem, hizmet içi eğitim, etkinlikler ve sicil; lisans öğrenimi veya alanı yada eğitim bilimleri alanı dışında, lisansüstü öğrenimini tamamlayan öğretmenlerden ise kıdem, eğitim, etkinlikler, sicil ve sınav ölçütlerine göre yapılan değerlendirme ve başarı sıralaması sonucunda alanlarında ayrılan kontenjana yerleştirilenleri kapsamaktadır (Ö.K.B.Y.Y., 2005).

1.4.2.4.Başöğretmen

Alanında yada eğitim bilimleri alanında, doktora öğrenimini tamamlayan öğretmenlerden kıdem, hizmet içi eğitim, etkinlikler ve sicil; lisans öğrenimi veya alanı yada eğitim bilimleri alanı dışında, lisansüstü öğrenimini tamamlayan uzman öğretmenlerden ise kıdem, eğitim, etkinlikler, sicil ve sınav ölçütlerine göre yapılan değerlendirme ve başarı sıralaması sonucunda alanlarında ayrılan kontenjana yerleştirilenleri, şeklinde tanımlanmıştır (Ö.K.B.Y.Y., 2005).

1.4.2.5.Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni

Branşı Bden Eğitimi Öğretmenliği olup, M.E.B.'nin Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığınca düzenlenen beden eğitimi öğretmenlerine yönelik formatörlük kursunda başarı belgesi alarak, “1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'un 25'inci ve 35'inci maddeleri”ne dayanan yönergenin dördüncü bölümünün 8. maddesindeki görevleri yerine getiren formatör B.E.Ö. için, şöyle bir tanım geliştirilebilir:

M.E.T.K.'nda amaçlanan kriterlere uygun olarak, B.E.Ö. alanına giren, ders uygulamaları, tören uygulamaları, müsabaka ve eğitsel değeri olan faaliyetlerde, kanunun ruhuna uygun olarak, ülke genelinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullardaki ders müfredatının uygulanmasında birlik ve beraberlik sağlanabilmesi için gerek merkezde, gerekse taşrada yönlendirici görev alan öğretmenlere Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni denir.

1.4.2.6.Koordinatör Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni

Formatör Beden Eğitimi kursunda başarılı olup, koordinatör formatör kursuna katılarak başarı belgesi alan, "1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'un 25'inci ve 35'inci maddeleri"ne bağlı olarak dördüncü bölümün 9. maddesindeki yönergede belirtilen görevleri yerine getiren koordinatör B.E.Ö. için, şöyle bir tanım geliştirilebilir:

Beden eğitimi faaliyetlerinin çok yönlü, değişken olmasından dolayı farklı tarzlarda uygulanabilme özelliği arz etmektedir. Gerek merkez, gerekse taşra teşkilatlarında, alanı ile ilgili gelişmeler doğrultusunda düzenlenecek toplantı, kurs ve seminerleri hazırlama ve uygulama, ulusal ve resmi bayramlarda kutlama komitelerindeki görevleri yerine getirme, il/ilçelerde düzenlenecek sportif çalışma ve yarışmaların organizasyonlarında birlik ve beraberlik sağlamak üzere görev yapan öğretmenlere Koordinatör Beden Eğitimi Öğretmeni denir.

1.4.2.7.İl Koordinatörü Formatör Beden Eğitimi Öğretmeni

Formatör Beden Eğitimi kursunda başarılı olup, koordinatör formatör kursuna katılıp başarı belgesi alanlardan, "1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun'un 25'inci ve 35'inci maddeleri"ne dayanılarak hazırlanan yönerge doğrultusunda dördüncü bölümün 10. maddesinde belirtilen görevleri yerine getirmesi bakımından şöyle tanımlanabilir:

Beden eğitimi ve spor ile ilgili, yetkili mercilerin aldığı kararlar doğrultusunda tören, kutlama, hizmetiçi eğitim kursları, sportif yarışmalar ile ilgili yapılacak iş ve eylemlerin planlamasını yaparak, bu iş ve eylemlerin formatör beden eğitimi öğretmenleri ve koordinatör beden eğitimi öğretmenleri arasında işbirliği ve

koordinasyonu sağlayarak, sonuçlarını yetkili makamlara iletilmesinden sorumlu kişidir.

1.4.3.İdeal Öğretmen Nitelikleri

“İdeal öğretmen” kavramı ve kapsamına dair bir çok çalışmada, öncelikli niteliklerden bazılarını özetlersek;

Claparede'ye göre; “Öğretmenin en önemli erdemi, çok bilgili olmak değil, şevk sahibi olmaktır. O kendi mizacından farklı mizaçların ve farklı zihinlerin de bulunduğu iyi bilmeli, çocuğun düzeyine inmeli, çocuğun karşısına hasım gibi değil, bir dost gibi olmaya çalışmalıdır” (Akt.: Akyüz, 1983). Bu durum, eğitiminde görev aldığı öğrencilerin motivasyonlarını artırması ve dolayısıyla derslerdeki başarısını etkilemede, okul dışı ve okul içi problemlerin çözümünde, öğrencilerin seviyelerine uygun eğitim yöntemini kullanmada, öğrencinin fiziksel ve ruhsal sağlık problemlerinin farkına varmada ve bunları giderici tedbirler almada olduğu gibi, çok değişik ve bir o kadar da zor olan görevlerini yerine getirebilmesi, kendi fiziksel ve ruhsal sağlığının yerinde olması ile mümkün olabilir.

Öğretmenler gerekli bilgini kazanılmasını kolaylaştırmak için bu ortamın hazırlayıcıları olmak durumundadır. Bu ise, ancak öğretmenin çağı yakalamış, gelişme ve yeniliklere açık, kendini yenileyen nitelikli bir yapıda olması gereğini zorunlu kılmaktadır. Öğretmenler, içerisinde yaşadıkları toplumların aynası ve motor gücü durumundadır. Öğretmenler, bireylerin hayata hazırlanmasında temel bir rol üstlenmiştir. “Öğretmen, eğitiminden yaşam tarzına, giyiminden hareket ve tavırlarına, aile hayatından bireysel ilişkilerine kadar her alanda, çevresine mesajlar vermekle kendini sorumlu hissetmelidir” (Özkan, 2005). Öğretmen, bilgi toplumu olma yolundaki gerekleri önce kendisi yerine getirmeli, daha sonra da ailesine, çevresine ve öğrencilerine bu gerekliliklerin yerine getirilmesi için rehberlik etmelidir.

Kendini yenilemeye açık olmayan, bilgi dağarcığını sürekli olarak yeni bilgilerle doldurmayan öğretmen, aktarmacılıktan başka bir iş yapamayacaktır. Dolayısıyla aktarmacı ve ezberci öğretimi beraberinde getirecektir (Morgan 1984). Oysaki özgür ve yaratıcı düşünmenin önündeki en büyük engelin burada aranılması gerektiği düşünülmektedir. Eğitimin hedefleri içerisindeki gelişim denilen şey, onaylatmalarla

yada benimsetmelerle değil, bilinçlendirmelerle gerçekleştirilebilir (Büyükdüvenci, 2000:9-10).

Bilgi toplumu olma süreci ile birlikte, bilgilerin her an değişerek yenileşmesi müfredatı zorlaştırmaktadır. Öğretmenler, daha çok genel amaçlara odaklaşırken, ders programlarının hazırlanması aşamasında, öğrencilerin katılımı ile daha demokratik ve işbirliğine dayalı bir niteliğe kavuşabilecektir (Şimşek,1997:75).

Yaman ve arkadaşlarının çalışmalarında; öğretmenler kendileri ve çevreleriyle barışık, yürekleri sevgiyle dolu, paylaşmayı bilen ve bu özelliklerini de öğrencilerine yansıtabilen kişi olarak tanımlarken, “Öğretmen fiziken ve ruhen sağlıklı olduğu sürece, yetiştireceği yeni nesillerde sağlıklı olacaktır. Çocukların iyi eğitilebilmesi, öğretmenlerin kişiliklerinin olumlu yönde gelişmiş olması” (Yaman ve diğ., 11.10.2005) yanı sıra öğretmenlerin sorumluluk sahibi, aktif, pratik ve üstün özelliklere sahip olmalarının, eğitim hizmetindeki kalite artışına yansıtacağına işaret etmektedir.

Gayretli olmak, dinamik öğretmenlerin en önemli karakteristiğidir. Hızlı ve heyecanlı olan, yüksek sesli konuşma tarzı, dans eden gözler, şaşkınlık ifadesi uyandıran yüz mimikleri, anlatımını pekiştiren tanımlayıcı kelime seçimleri, taşkın ve patlayıcı şekildeki enerji seviyesi gösterme şeklinde öğretmeni tanımlamıştır (Halis, 2001:13).

Sağlıklı pedagojik ilişki kurma da, ideal öğretmen olmanın gereğidir. Çünkü, bu şekilde sağlanan ilişkiler, hem öğretmenin mesleki başarısı, hem de temelidir (Bilen, 1995) yaklaşımını açıklayıcı nitelikteki Başaran (2000)'ın okullarda da öğretmen-öğrenci ilişkisine uygulanabilecek on bir ilkesi şunlardır: 1.İnsan ilişkileri; insan insana ilişkilerdir, 2. insan ilişkileri; yetişkin yetişkine ilişkilerdir, 3.insan ilişkileri, eşduyum (empati) gerektirir, 4. insan ilişkileri, hoşgörü gerektirir, 5. insan ilişkileri, ilgi gerektirir, 6. insan ilişkileri, dostluk ister, 7. insan ilişkileri, “biz” olmayı gerektirir, 8. insan ilişkileri, güven ister, 9. insan ilişkileri, saydamlık ister, 10. insan ilişkileri, adalet besler, 11. insan ilişkileri, insanın kendisini bilmesini gerektirir.

Smith'e göre; iyi ve kötü öğretmene ilişkin tanımlaması, aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 1:Smith'e Göre İyi ve Kötü Öğretmen Nitelikleri

<p>İyi öğretmenler...</p> <ul style="list-style-type: none">* Daima üzüntü ve gerginlikleri hissederek ve bu durumu en asgari düzeye indirir,* Öğrencilerin ayrı ayrı bireyler olduklarını ve her birinin bireysel ilgiye ihtiyaçları olduğunu bilir ve kendilerini iyi hissetmelerini sağlar,* Çalışma hayatına ve görev anlayışına kuvvetle inanır fakat bunu menfi bir baskı ile yapmaz,* Öğrenciler ve ailelerini olumlu bir şekilde yönlendirir ve ortak çalışma gereğini kabul eder.* Sert davranmaktan kaçınır,* Eleştirmekten ziyade ödüllendirmeye önem verir,* Öğrencilerin, isteklerini, yeteneklerini ve kişiliklerini bilir, <p>Sonuçları, değişken ve ilginç olarak görür,</p> <ul style="list-style-type: none">* Geniş kapsamlı müfredatı temel becerileri geliştirmek için en iyi yol olarak görür,* Öğrenim deneyimleri için merak ve yaratıcılığı anahtar kavram olarak görür,* İçerik ve öğrencilere uyum sağlamak için öğretim faaliyetlerini çeşitlendirir.* Böyle bir öğretmen tarafından yönetilen sınıf canlı, ilginç ve başarılı öğrencilerle dolu olacaktır. Az bir stres ve küçük bir gerginlik olacaktır. Buna karşın birçok grup iş birliği ve tolerans olacaktır. Öğrenciler öğrenmek için istekli olacak ve ona göre davranacaklardır.* Ayrıca hepsi kendilerine güvenilen, kendi kendilerini disipline etmiş ve kendine güvenli öğrenciler olacaktır.	<p>Kötü öğretmenler...</p> <ul style="list-style-type: none">* Genellikle öğrencileri korkutur ve sert bir yetişkin gibi davranır,* Gerçek dışı amaçlar üzerine dayalı baskı ile stres oluşturur,* Öğrencileri ve ailelerini olumsuz yönden ele alır,* Ödülden çok cezaya önem verir, sükûnetten ziyade stresi benimser ve çok az gülümser,* Her zaman cezalandıracak şeyler bulur ve bir olayda bunu yapılandırır,* İstekleri dondurur, canlı ve meraklı öğrencileri tehdit olarak görür,* Geniş kapsamlı müfredatı sevmez, eğitimde temel becerileri dar şartlar içinde düşünür,* Sonuçları standart görür ve kısıtlayıcı bir zaman cetveli geliştirerek her şeyde bunu hâkim kılar,* Kendi tariflerini geliştirir,* Değişikliklere şüphe ile yaklaşır,* Pasif öğretimi tercih eder,* Çoğu kez öğrencileri taciz eder, ancak onlardan iyi bir davranış ve tolerans bekler.
--	---

(Çetin, 2001)

Dr. E. R. Korn ve Dr. G. J. Pratt'in yaptıkları araştırmalar sonucunda, üstün verimlilik düzeyine sahip kişiler için saydıkları nitelikler de, aynı zamanda ideal öğretmen nitelikleri olarak söylenebilir.

Bunlar;

- 1-İşine bağlı olmak. İçinde yaşanılan ana konsantre olmak.
- 2-İşleri başarma ve dünyayı değiştirme konusunda, yürekten gelen bir güce sahip olmak.
- 3-Aksilikler ve hayal kırıklığı karşısında sabırlı, azimli ve toleranslı olmak.
- 4-Üretken olmak.
- 5-Kişilere durumlara ve beklenmedik olaylara uyum sağlamak
- 6-Az imkanlarla çoğu başarmak
- 7-Pes etmemek ve iyimser olmak.
- 8-Makul hedefler çizmek
- 9-Zamanı yönetmek (Kaya, 2005).

Öğretme ve öğrenme birbirinden farklı işlemdir. Çok basit ve açık gibi görünmekle birlikte öğretme bir kişi tarafından gerçekleştirilirken, öğrenme bir başka kişide gerçekleşmektedir. Dolayısıyla, “Öğretme ve öğrenme sürecinin etkili olabilmesi için o iki kişi arasında çok özel bir ilişkinin kurulması gerekir. Başka bir deyişle öğretmen ve öğrenci arasında özel bir bağ kurulmalıdır” (Çetin, 2001). Akademik yeterlilikleri bakımından uygun seviyede bilgi edinilse de, öğretmenlik mesleğine uyum sağlayabilmek, farklı kişilik özellikleri gerektirir. Çünkü, bilme ile bildiğini öğretebilmek ve öğrenciyle bu çerçevede iyi ilişki kurabilmek ise başka şeydir (Tan, 1988).

Öğretmenler ile ilgili yapılan araştırmalar, kişilik bakımından yeterli bir öğretmenin, öğrencilerini olumlu yönde etkilediklerini, zayıf bir öğretmenin ise, öğrencileri okul ve öğrenmeden soğuttuklarını göstermiştir (Oğuzkan, 1989:44). Günboyu öğrencileri, eğitim yöneticileri ve velilerle ilişki içinde olan öğretmenin kişiliği, ideal bir öğretmen olması açısından önemlidir. Bu nedenle öğretmenlerin, ideal öğretmenin kişilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir. Ruh sağlığı yerinde olmayan bir öğretmen, öğrencileriyle ilişkileri esnasında korku, endişe, güvensizlik ve nefret duyguları uyandıracaktır (Bilgen, 1997).

“Kişilik özellikleri, bireyin davranışlarını etkileyen en önemli faktördür. Öğretmenin kişiliği ise, öğrenci ile kurabileceği iyi iletişimin, öğrencide yaratabileceği olumlu değişikliklerin ve faydalı aktivitelere yönlendirmenin belirleyicisi...” olmak durumundadır (Yaman ve diğ., 11.10.2005). Kendisini güven ortamı içerisinde hisseden öğrenciler, öğrenme becerilerini artırabilirken; kötü bir öğretmene sahip olmak, kendilerine güvenlerini ve öğrenme becerilerini yok edebilir. Aslında, öğrenci

ve öğretmen ilişkileri içerisinde iyi ve kötü öğretmenlerden belirtilmek istenen, öğrenci ve öğretmen arasındaki ilişkinin niteliği ile ilgilidir (Çınkır, 2004).

Öğretmenlik statüsü bilgi verme rolünün yanında, davranış bilimlerine göre; öğretmenin tutumu ve davranışlarına karşı öğrencinin ilgili olduğunu göstermektedir. Öğretmenin düşünsel tutumu, duygusal tepkileri ve diğer çeşitli alışkanlıkları öğrenciyi etkilemektedir. Çoğu kez öğrenci, öğretmenin anlattığı konulardan çok, konulara olan yaklaşımına dikkat etmekte ve olayları yorumlama biçiminden etkilendiği görülmektedir (Varış, 1988:119). Öğrenciler, öğretmenlerinin davranışlarındaki gönderdikleri sözsüz iletilere çok duyarlıdır. “Adale gerilmelerini, dudak kenarlarındaki gergin çizgileri, tümüyle beden dilini okumasını hemen öğrenirler. Bu sözsüz iletiler sözlü iletilerle çelişiyorsa, öğrencilerin ya akli karışır ya da sözsüz iletilere inanır ve bununla ters düşen sözlü iletileri yapmacık kabul ederler” (Gordon, 1999:33). Diğer taraftan, öğretmenin kişilik özellikleri bir müddet sonra, öğrencilerce çözümlenmektedir. Dolayısıyla öğretmen ne bildiğiyle değil, kendisiyle yüzleşmektedir. Birtakım olumsuz durumların bertaraf edilmesi için öğretmen, öncelikle öğrencilerin tutum ve davranışlarını iyi analiz ederek, ona göre kendisi tutum ve davranış geliştirmelidir (Çetin, 2001).

Öğretmenler, öğrencilerin yaşam kalitesini artıracak temel beceriler hayata dönük olmalıdır. “Öğrencilere kazandırılacak bilgi ve beceriler, onların gerçek hayatlarındaki gereksinimlerini karşılamaya yönelik...” (Titiz, 2005:9) eğitici de olmak durumundadır. Etkili bir öğretim için ise, öğrencide kişisel kontrolü sağlamak adına disiplin, öğretme ve öğrenme süreçlerinin parçası olarak düzenleyici olmalıdır. Öğretmen, toplumsal değerlerin bilincinde olarak, her imkandan yararlanıp, öğretim programının amacına uygun bir şekilde dengeli ve uyumlu ilişkiler kurabilen kişiler yetiştirmeye çalışmalıdır. Öğretim programını, bu niteliklere ulaştırıcı şekilde uygulayabilmek için ancak iyi bir planlama ile öğrencilerinin enerjisini yerinde kullanabilir. Öğrencilerinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda, onların geçmiş yaşantıları ve elde ettiği bilgilerden yararlanarak öğrenme yaşantılarını düzenleyebilmelidir. Böylece daha iyi iletişim kurulabilir. Zira iyi iletişim, meslekî başarının hem temeli hem de ürünüdür. Öğrenci ve onun çevresindekilere karşı saygılı olunmalıdır. Başkalarının kişiliğine saygılı davranan, başkalarıyla özdeşleşebilen kişiler ancak

iletişimde başarılı olabilir. Öğrenciler yetişkinlerin söylediklerinden daha çok, yaptıklarını değerlendirirler. Bu yüzden öğretmen, meslekî ve genel kültür boyutuyla da öğrencileri için; sevgi dolu, kibar, anlayışlı, yol gösterici ve tutarlılığı ile öğrenci başarısı ile ilgilenen bir model olmalıdır. Öğreteceği davranışa ve konuya uygun öğretim ve öğrenme yöntem ve tekniklerini bilerek, etkinliklerini yapabilmelidir (Adıgüzel, 2005).

Çetin (2001), “İdeal öğretmen Üzerine Bir Araştırma”nın sonuç kısmında ideal öğretmeni şöyle tanımlamaktadır;

Öğrencilerin ideal öğretmen tanımları kalın çizgilerle şöyle belirlenebilir; öğrencileriyle dostça ve iş birliği içinde çalışma alışkanlığı kazanmış, alan bilgisi tam, öğrencisinin tabiatını ve ihtiyacını anlayan, genel eğitiminde ve bilimsel tavrında eksiği olmayan, saygılı, sevgi dolu, öğrenciler arasındaki bireysel ayrılıkları analiz edebilen, derslerinde çeşitli metot ve teknikleri kullanabilen öğretmen. Çağdaş literatüre göre bir öğretmende bulunması gereken üç genel özellik vardır. Bunlar; alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisidir. Bu özelliklere sahip olan öğretmen, idealize edilmiş öğretmen davranış gruplandırmalarının birçoğunda ortak olan sevgi, saygı, hoşgörü, işbirliği gibi özelliklere sahip olduğu zaman, öğrencileri ile daha etkin bir iletişime geçebilir. (Çetin, 2001)

“Öğretmen, öğrenmeyi etkinleştirme davranışları ile bir bütündür. Öğrenmeyi etkinleştirme bütünüünün her bir ögesi önemlidir” (Ercan, 1999;31). “Kuşkusuz her öğrenme süreci ve sonuçlarının eğitsel değeri, bir değildir. Kimileri yüzeysel etkiler bırakır. Bunlar kısa süre sonunda ya unutulur ya da kullanılabilir yeterlikte değildir, eksiktir. Kimi öğrenme sonuçları da bunun tersi, uzun süreli ve kalıcıdır” (Çetin, 2001). Söz ve eyleme dayalı iyi ilişkilerde, sınıfta olumlu bir öğrenme atmosferi oluşturulabilir. Aksi takdirde, sınıfın öğrenme atmosferi bozulduğu gibi, eğitimde amacına ulaşması mümkün değildir. O hâlde, sınıftaki eğitici ortamın öğretmenin davranışlarına bağlı olduğu söylenebilir (Ergün ve Duman, 1998).

Öğretmen, öğrencinin beğenilir kişilik özelliklerini ve istenilir davranışlarını kazanması için ona eğitimi süresince, elverişli ortam hazırlar (Başaran,1997:34). Öğretmenlik meslek bilinci ile hareket eden bir öğretmen, sınıf atmosferi içinde bir yandan öğrencilerini gerekli bilgi ve beceriler ile donatmaya çalışırken diğer yandan da kişiliği ile onları etkilediğini bilmelidir (Küçükahmet, 1997). Öğretmen sahip olduğu bilgi ve birikimi ile mesleğini icra ederken kişiliğiyle de etkilemektedir. “Öğretmen

dersi işlemedeki etkililiğinin yanında öğrencilerce olumlu veya olumsuz tutum ve davranışlarıyla da değerlendirilmektedir” (Çetin, 2001).

Öğretmenlerin mesleki tutumları, davranışları ve sınıf atmosferine yansıdığından öğrencilerinin kişilik gelişimleri ve öğrenmenin sağlanmasında belirgin bir rol oynamaktadır (Küçükahmet, 1986:107 ve Morgan, 1984:363). Bu nedenle öğretmenlerin tutum ve davranışları eğitsel bir değer içermelidir. Akyüz (1978:3-4), öğretmenlerin toplumu ve bireyi hangi yollarla etkilediklerini; “1.Okul kanalıyla, 2.Toplumsallaştırma yoluyla, 3.Davranış değişikliği oluşturarak, 4.Önder ve aydınlar yetiştirerek” şeklinde sıralamaktadır.

Çınkır (2004) ise, yapmış olduğu “Okulda Etkili Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Yönetimi” isimli çalışmada, okulda etkili bir öğretmen-öğrenci ilişkisini geliştirmek için ne yapılabileceğini ve bunu gerçekleştirmek için, okul yönetimi, öğretmenler ve öğrencilerin akademik gereksinimlerinin karşılanmasının ötesinde onların sosyal, duyuşsal ve davranışsal sorunları ile de ilgilenmesi gerektiğini ifade etmektedir. Ayrıca, öğretmen ve öğrenci ilişkileri sağlıklı, güvenli ve mutlu bir atmosfer içinde olduğu takdirde, sınıfta istenilen ortam yaratılır. Bilgi, beceri ve istendik davranışların edinilebileceği en uygun atmosfer bu tür ortamlardır. Öğretmen tarafından sergilenen öğretimsel liderlik, okul müdürünün sergilediği liderlik kadar önemlidir. Hem öğretmen öğrencilerine tutum, bilgi ve beceri kazandırmanın yanında, onlara sevgi, saygı, mutluluk, hoşgörü, bağlılık, arkadaşlık, iyi geçinme, disiplin, düzen gibi kavramları da kazandırmalıdır. Pozitif ilişkiler kurmak ve bunu geliştirmek suretiyle etkili öğretmenler bu yönde gayret sarfetmektedir. Zira okul yönetimi ve öğretmenlerinde ilgi göstermediği öğrenciyi ve ailelerini de okulla işbirliği yapmaktan soyutlayacaktır. Okul yönetimi ve öğretmenlerin etkili iletişim ve ilişki içerisinde olabilmeleri için aşağıdaki hususlara dikkat etmelidirler. Bunlar; 1.Güven: Sosyal, duyuşsal ve davranışsal sorunları olan öğrencilerle, okul yönetimi ve öğretmenlerin bu sorunların çözümünde onlara yardımcı olabileceklerini, sorunlarını paylaşabileceklerini hissetmelidirler. 2.İşbirliği: Etkili bir ilişki için, okul yönetimi, öğrenci ve öğretmenler arasında takım çalışmasına gereken önem verildiği ilişkiyle devamlı surette dikkat edilmelidir. 3.Beceriler (yeterlik): Öğrencilerin akademik başarısı; çalışan tüm eğitici olan ve olmayan personelin sahip oldukları nitelik ve

becerilere bağlıdır. Bunlar arasında “nesnel kararlar verebilme, kibarlık, duyarlılık, mizah, empati, zor şartlarda öğretebilme” becerilerini sayılabilir. Bu nitelikleri ölçmek güç olmakla birlikte bunlardan bazıları gözlenebilir niteliktedir. Bu nitelik ve becerilerin kazanılması ve öğretmenlerde aranması gereklidir. 4.Esneklik: Etkili bir eğitim ve öğretim verebilmek için öğretim sınıfın havasına bakarak ders işlemeli ve kullanacakları öğretim yöntemini belirlemelidirler. Etkili öğretmenler, öğrencilere bilgiyi öğrencilere nasıl verebileceklerini bilen, buna göre hazırlıklarını önceden yapan ve gerektiğinde programın sunumunda esnek davranan kişilerdir. Dolayısıyla, öğretmenlerin aktif öğrenme yöntem ve tekniklerini bilmeleri ve uygulamaları önemlidir (Çinkır, 2004).

“Öğretmenin, eğitimin niteliği üzerindeki etkisi, toplumdaki bütün kesimler tarafından kabul edilmekle birlikte,...” (Erden, 1994:170) insan yetiştirmenin iki yönünden birincisi; toplumun inançları, örfleri, becerileri, tutum ve değerler ile birikmiş bilgilerinden oluşan kültürü yeni nesillere aktarmaya, ikincisi ise; yetişmekte olan bireylerin zekâ, duyu ve iradelerini geliştirerek onları birer şahsiyet haline getirmektir. İnsan yetiştirmenin bu iki yönünden birincisi toplumun devamını, ikincisiyse gelişim göstererek değişen şartlara uyumunu sağlamaya yönelik olmalıdır (Muallimoğlu, 1998).

Kerschensteiner, öğretmenlerin çocuğun ilgilerini göz önüne almalarını gerektiğini söyleyerek onların ilgi duymadıkları işlere zorlanmalarını söyler. Ona göre; “...öğretmenlik, doğuştan getirilen yetenek ve eğilimlere büyük ölçüde dayanan bir meslektir. Öğretmen olabilmek için her şeyden önce insana Allah vergisi bazı yetenekler vermiş olması gereklidir”. Bunlar;

1.Gerçek öğretmen saf bir çocuk ruhu taşır, gençlerden kopamaz. 2.Gerçek öğretmen, kendini çocuğun yerine koyabilir ve çocuğa karşı davranışlarında uyanık ve incelik gösterir. 3.Gerçek öğretmen, çocukları gözleyip onları bütünlükleri içinde kavrayabilir ve onların kişiliklerini anlayabilir. 4.Gerçek öğretmen, kendi iradesine sahip ve karakter sahibidir. 5. Gerçek öğretmen, neşeli ve iç huzura sahiptir” (Akt.:Akyüz, 1983).

Varış'ın (1988) ifadesiyle; yeni kuşakların eğitilerek yetiştirilmesinde, a. Öğretim ve öğrenme yolları, b. Öğretilen konunun niteliği c. Beklenmedik durumlarda ortaya çıkan soru ve tepkilere karşı öğretmenin tutumu, önemli rol oynamaktadır. Bu üç kategori ise, öğrenci başarısına dönük olarak ele alınmalıdır.

Başaran ‘öğretmen özellikleri’ni öğretmenleri karakter yönüyle 16, toplumsal uyum yönüyle 7 ve öğretim yönüyle 18 madde halinde ele almıştır. Bunlar aşağıdaki tablo 2’de görünmektedir.

Tablo 2:Başaran’a Göre Öğretmen Özellikleri

1-Karakter Yönünden;
Öğrencilerini sever ve onlarla bir arada bulunmaktan zevk duyar. Öğrenmekten haz duyar. Enerjik ve sağlıklıdır. Hevesli ve isteklidir. Planlı ve düzenlidir. Duygusal olgunluğa ulaşmıştır. Coşkularında durulaşmıştır. Kendine güvenir. Korku ve kaygılardan sıyrılmıştır. Öğrencilerini beğenmede cömerttir. İyi ilişkiler kurmada beceriklidir. Başkalarıyla kaynaşabilir. Doğru ve yansızdır. Hoşgörülüdür. Şakadan hoşlanır. Sabırlı ve sinirlerine egemendir.
2-Toplumsal Uyum Yönünden;
Öğretmenliğe uygun bir yaşamı vardır. Öğrencilerini olduğu gibi kabul eder. Öğrencilerini, kendi güdülerini doyurmada araç olarak kullanmaz. Öğrencileriyle duygudaştır. Öğrencilerine birer kişi olarak davranır. Öğrencilerine karşı eşyumludur. Öğrencilerine dostça davranır. Çalışmalarını özenle planlar. Öğrenmenin her öğrencinin yaratıcı çabaları ile gerçekleşeceğini bilir. Gerçekleri öğrencilerine sunmaktan çekinmez. Çağdaş öğrenme ilkelerini benimser ve uygular. Öğrencilerin anlamasına önem verir. İşlerini süresi içinde düzenli yapar. Öğrencilerine ayrı ayrı yardım eder. Öğrencilerin düşüncelerini dersinde kullanır. Konularını öğrencilerinin ilgilerine bağlar. Öğrencilerinin düşüncelerini ortaya koymasına olanak hazırlar.
3-Öğretim Yönünden;
Çalışmalarını özenle planlar. Öğrenmenin her öğrencinin yaratıcı çabaları ile gerçekleşeceğini bilir. Gerçekleri öğrencilerine sunmaktan çekinmez. Çağdaş öğrenme ilkelerini benimser ve uygular. Öğrencilerin anlamasına önem verir. İşlerini süresi içinde düzenli yapar. Öğrencilerine ayrı ayrı yardım eder.

(Başaran,2005)

“Eflatun, kaç çeşit insan varsa, o kadar devlet şekli vardır demektedir. Burada, bütün sistemlerin temel ögesinin, insan olduğu vurgulanır. Bütün sistemler, insan ögesi üzerinde gelişir, hayatiyet bulur” (Doğan, 1997:6). Eğitim sistemlerinin temel ögesi, insandır. Sistem, işleyişini sağlıklı sürdürebilmek için girdisini iyi tanımalıdır ki, çıktı olarak tekrar topluma sunacağı ürünlerini toplumla uyumlu olarak yetiştirebilsin. Bunu yapabilmek için ise, içinde yetiştirildiği toplumun özelliklerini taşıyan insanı toplumuyla birlikte düşünerek ele alınmalıdır. “İnsanın herhangi bir var olanla ilişkilerini koruması, ancak onu tanınması ile mümkün olur. Bir eylemin başarıya ulaşması, kullanılan bilginin varolana uygunluğu ölçüsünde olur” (Öner, 1990:5).

Dolayısıyla öğretmenler, toplumsal değerleri, eğitim süreçleri içerisinde uygulanması görevini de üstlenmek durumundadır.

Japon eğitim felsefesini oluşturan aşağıdaki şu sözler, toplumların öğretmene ne kadar çok değer vermesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır: “Yetiştirdiği her insanı yeniden kullanabilen toplum, akılcı, uygar ve ileri bir toplumdur. Ancak, yetişkin insanların en iyilerini öğretmenlik mesleğine seçebilen toplum en güçlü toplumdur”. Toplumun güçlü olması, bireylerin güçlü olmasıyla orantılıdır. Bireylerin güçlü olması ise; onun bireysel yetenekleri, bağımsız karar verme becerileri, kişiliğini oluşturması ve başkalarına bağımlı olmadan kendisine yeterek yaşayabilen bir kişi olarak yetiştirilmeleri ile sağlanabilir (Fromm, 2001:99).

Alain ise, öğretmenlik mesleği ile bahçıvanın yaptığı iş benzerliği kurarak şöyle der: “Bahçıvan bir bahçe yapmak isteyince deli otları, yabanî erikleri, kıvrım kıvrım güzleri söküp atmakla işe başlar; kuşları uzaklaştırır, toprağı alt üst eder, kökleri bulup söker, ateşe atar. Sonra yollar ve bitkiler için bölgeler çizer, lahana, enginar, gül fidanları diker. O zaman tırımığın gururla dayanıp “işte güzel bir bahçe” der. Eğitimcilik, böyle bir bahçıvan işi gibidir. Eğitilecek gençlerin bahçıvanlığı, daha çok itina gerektirir (Akt.:Akyüz, 1983).

Öğretmen, gerekli bilginin kazanılması ile ilgili ortamları hazırlayarak, öğrenmeyi kolaylaştıran bir rol benimsemek durumundadır. Bu da, ancak öğrencileri kadar öğrenmeyle arası iyi olan öğretmenlerden geçmektedir (Fındıkçı, 1997). “Üniversite Bitti Ama Eğitim Devam Ediyor” isimli çalışmasında “...kişiler çalıştıkları ve uzmanı oldukları alanlarda bile kendilerini hızla yenilemek zorundadır” (Kaya, 2005) demektedir. Öğretmenler, mesleki alanları ve kişisel gelişimleri ile de kendini yenilemeli, muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak için basamak olmak durumundadırlar. “Değişen toplumda, belli bir formasyonla ömür boyu yetinmek artık çok güçtür. Bu olgudan hareketle, mezuniyet formasyonlarını geliştirmeleri, yeni bilgi ve kültürlerle sürekli iletişim halinde olmaları gereken kişilerin başında öğretmenler gelmektedir” (Doğan, 1998:339).

Öğretmenin, öğrencileri ve çevresine olumlu etkiler oluşturabilmesinin yolu onlara bilgi kaynağı olmaktan geçmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla geliştiği, günümüzün bilgi çağı olduğu ve bilgilerin hızla geliştiği düşünülürse; öğretmenin, aynı

zamanda devamlı öğrenim ile, kendisini yenileme süreci içerisinde olduğu söylenilebilir. Çünkü öğrenilen bilgiler her yıl eskimekte ve yeni bilgiler geldikçe değerini yitirmektedir. Dolayısıyla ideal öğretmen, bilgilerine güvenme ve başkalarını küçümsemek yerine, sürekli kendini yenilemek zorundadır. “Onun için öğretmenin İdeal öğretmen bilgilerine güvenme yerine, kimseyi küçümsemeyen, herkesten alması gereken birikimlerin bulunduğu bilincindedir” (Kaya, 2005).

“Her türlü bilimsel bilgi ve donanımla desteklenen kişilikli öğretmenin yetiştireceği öğrenci de aynı özelliklere sahip olacaktır. Onları eğitecek, etkileyecek, hatta kişiliklerinin oluşmasında önemli bir yer tutacaktır” (Yaman ve diğ., 11.10.2005). Bu bağlamda, öğretmenin öğrencisi üzerindeki tesirinin ne kadar güçlü izler bırakabileceğini inkar etmek mümkün değildir.

Öğretmen aday ve öğretmen ile ilgili yapmış olduğu çalışmada; “her şeyden önce genel kültür, özel alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi bakımından çok iyi yetişmiş” olması gerektiğini ifade etmektedir. Bunun yanı sıra öğretmenliğe uygun kişilik özellikleri, meslek sevgisi, öğrenci sevgisi, ilgi ve yetenekler, meslekî yeterlikler, düzgün konuşma, Türkçe’yi doğru ve düzgün kullanma gibi temel ölçütlerde öğretmenlik için gereklidir (Çıbıkcı, 21.11.2005) derken, Çetin (2001)’in yapmış olduğu çağdaş literatür araştırmasına göre, öğretmende bulunması gereken üç genel özellik vardır. Bunlar; alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi olarak sıralarken, “Bu özelliklere sahip olan öğretmen, idealize edilmiş öğretmen davranış gruplandırılmalarının birçoğunda ortak olan sevgi, saygı, hoşgörü, iş birliği gibi özelliklere sahip olduğu zaman, öğrencileri ile daha etkin bir iletişime geçebilir” şeklinde de yorum katmaktadır.

M.E.B. yapmış olduğu çalışmada, öğretmen niteliklerinin yükseltilmesi ile ilgili olarak “öğretmenlerin sahip olması gereken genel ve özel alan yeterliklerin bilinmesi, daha sonra, bu yeterliklerin, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarıyla, öğretmen adaylarına ve öğretmenlere kazandırılması ile mümkündür” şeklinde görüşünü özet olarak deklare etmektedir (M.E.B., 11.26.2005).

Yine MEB, üniversite temsilcilerinin de katıldığı bir komisyon oluşturularak, öğretmenlerin taşımaları gereken nitelikleri saptayarak yayımladı. Aranılan nitelikler

şöyle:

1.Eğitimle ilgili her türlü teknolojiyi kullanabilmeli, 2.Öğrencilerin entelektüel, sosyal ve kişisel gelişimlerini destekleyecek etkinlikler düzenlemeli, 3.Dersi anlatırken gerekli tüm eğitim materyallerle yöntemleri kullanmalı, 4.Dersi işlerken, beyin fırtınası, tartışma, buluş, deney, oyun ve gezi-gözlem ile sınıfa uzman çağırma yöntemlerine mümkün olduğu kadar çok başvurmalı, 5.Dersi işlerken, 'demokratik bir ortam' oluşturmaya çaba göstermeli, 6.Öğrenciye kendini ifade etmesine olanak sağlamalı, öğrencileri olumlu davranış yönünde motive etmeli, liderlik özelliklerini geliştirmeli ve öğretim hızını öğrenciye göre ayarlamalı, 7.Enerjik, coşkulu, neşeli ve esprili' olmak, olumlu katkı yapar, 8.Öğrencilerin her sorunuyla ilgilenmeli, onların sonraki dönemlerdeki eğitimleriyle ilgili karar almalarında yardımcı olmalı, 9.Öğrencinin eleştirel becerilerini geliştirmesine yardım etmeli, 10.Mesleki yönden kendini geliştirmeli, üst öğrenim yapmalı. Öğretmen branşı dışında genel kültüre de sahip olmalı (Radikal, 24/09/2002).

Öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin, materyal ve metodunu etkili kullandığı gibi, gelişmiş ölçme ve değerlendirme kriterleri ile de eğitim sürecini bir bütün olarak değerlendirmelidir. Öğretmenler, eğitimci kimlikleriyle çevresine karşı “Çoğulcu demokratik yapıya uygun olarak, fikri ve vicdanı hür nesiller yetiştirebilmesi için, önce öğretmenin, fikri ve vicdanının hür olması gerekir. Öğretmen yetiştirmede hiç vazgeçilmeyecek esas, hür ve bilimsel düşünceli aydın...” olma özellikleri ile de görünmelidirler (Ergün, 1998).

“Eğitimcinin insanları sevmesi yeterli değildir, insan üstünlüklerini de doğru olarak anlamasını” (Russel, 1996:41) ideal edinmelidir. İdeal sahibi olmayan öğretmen, en yetenekli öğrencilerini geri zekalı yapar. İdeal sahibi öğretmen, öğrencilerini yetiştirirken gücünü eğitim teorisinden, eğitim yöntemini sürekli olarak kendisini yenileyen araştırmalardan almak zorundadır. Çünkü öğretmen , araştırma sonuçlarına dayanılarak geliştirilen eğitim politikasını ve teorisini uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile bu faktörleri etkileyen, eğitimde uzmanlık çalışmalarından ve araştırmalarından yararlanan, fakat aynı zamanda bu çalışmalara katkı sağlayabilecek en önemli kişidir (Küçükahmet, 1976:3).

Okullarımızın amaç ve hedefleri doğrultusunda, görev yapacak nitelikli öğretmen kadrosu, halen özel okulların büyük çoğunluğunun öğretmen alımında ve görevi esnasında aranılan özellikler şöyle sıralanmaktadır;

a.Alanındaki temel bilgileri, kavramları, yöntemleri ve yaklaşımları özümlemiş olması ve alanı ile ilgili çok yönlü donanıma sahip olması,

b.Öğrencilerin özelliklerini çok iyi tanıması, kendisine sağlanan tüm olanakları değerlendirerek öğrenciler için uygun eğitim ve öğrenme ortamları yaratabilme becerisine sahip olması,

c.Kendini yenilemenin gereğine inanması, yeni yayınları, gelişmeleri izlemesi ve bilgilerini sürekli güncelleştirme eğiliminde olması,

d.Her öğrencinin kendi bireysel gelişim çizgisi içerisinde, kendisini geliştirmesini sağlayacak, öğrenme becerilerini geliştirecek yöntemleri, materyalleri ve teknolojiyi kullanabilecek donanıma sahip olması,

e.Sınıf yönetimi konusunda yeterli beceriye sahip olması,

f.Öğrencilerin yaş ve bilgi düzeylerine uygun, anlaşılabilir bir dil kullanıyor olması,

g.Gruplar ve bireyler arası problem çözmede yeterli olması,

h.Sorumluluk bilincine sahip olması, grup çalışmalarına aktif olarak katılması, işbirliğine yatkın olması ve paylaşım önem vermesi,

i.İletişim becerilerinin gelişmiş olması,

j.Mesleki gelişim etkinliklerine önem vermesi, yeniliklere, gelişime ve değişime açık olması,

k.Veliler, uzmanlar, görevliler ve diğer insanlarla açık ve etkili iletişim kuracak, becerilere sahip olması gereklidir (Vural, 2004:394-395).

“Eğitimi gerçekleştiren kişiler öğretmenlerdir. Planlı eğitimde, eğitimin amaçlarına göre işlenmesinde öğretmen tüm diğer kişilere göre en stratejik noktadadır. Eğitim programı ne derse desin öğretmen, kendi eğitim felsefesine göre eğitim verendir” (Başaran, 1994:65). Bir öğretmenin, öğretmenliğin gerektirdiği iş ve eylemlere inanması ve uygulamaları ile bu yönde çabalaması (Başaran, 1994:115) en anlamlı niteliği olacaktır.

1.5.Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görevleri

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin mesleki faaliyetleri içerisinde görevleri aşağıdaki başlıklar haline sıralanabilir.

1.Beden eğitim dersiyle ilgili hususlar (ders uygulamaları).

2.Spor kolu çalışmalarını (okul içi ve okul dışı).

3.İzcilik faaliyetleri (okul içi ve okul dışı).

4.Halk oyunu faaliyetleri (okul içi ve okul dışı).

5.Okul dışı faaliyetlerle ilgili diğer hususlar.

6.Beden eğitimi dersinde ders alanı olarak kullanılan yerlerin bakımı.

7.Anma, tören ve gösterilerdeki sorumlulukları (M.E.B., 2000:163).

1.5.1. Beden Eğitimi Dersiyle İlgili Hususlar

1.Her öğretmenin; mevsim şartlarına göre yer, saha ve malzeme imkanlarına, sınıf mevcutlarına ve seviyelerine, hareketlerin yapılmasında basamaklamaya uyularak, öğretim programının ana maddeleri ayrı ayrı bölümlerde gösterilmek suretiyle hazırlanmış bir yıllık ders dağıtım planı bulunmalıdır. Bu planda işlenecek konular ana hatlarıyla gösterilir, fazla ayrıntılara gidilmez.

2.Dersler, yıllık planın ana hatlarını detaylarıyla “Günlük Plan” a göre uygulanmalıdır. Günlük planda, dersin başından sonuna kadar nelerin yapılacağı yazılmalı resim ve şemalarda belirtilmiş olmalıdır.

Öğretim programı; bu planlarda belirtilen hareketlerin öğrenciler tarafından kavranıncaya kadar en çok dört ders uygulanmasını gerekli görmekte ise de, öğrenciler tarafından iyice kavrandığı görülen programlar, bu kadar tekrara bile gerek görülmeyerek yenilenmelidir. Yıllık planlar, her öğretim yılı başında yeniden düzenlenmelidir. Bu planlar, mevcut imkanlara göre geliştirilmelidir.

3.Günlük Planda; öğretim programından gösterilen a. Başlama Devresi, b. Esas Devre, c. Bitirme Devresi bölümlerine uygun şekilde düzenlenmesi ve uygulanması, hareketlerin seçiminden öğrenci seviyesine ve basamaklamaya dikkat edilmesi ve vücudun her yönden çalışmasına imkan verilmesi; dersin öğrencilerde neşe, canlılık, istek ve ilgi uyandırmasına dikkat edilmelidir.

4.Bir ders planı; hiç bir zaman 19 Mayıs hareketleriyle doldurulmamalı, bu hareketler, ders ve dönem yıl başında hazırlanarak, yıllık ve dönem plana ve günlük planlara serpiştirilmek suretiyle, diğer hareketler arasında öğretilmelidir.

5.Karma okullarda, beden eğitimi dersinin, kız ve erkek öğrencilere bir arada ve aynı programla yaptırılmamasına dikkat edilmeli, bunun için okulun haftalık ders programının düzenlenmesinde okul yöneticileriyle birlikte gerekli tedbirler alınmalı, birkaç okul ve öğretmeni olan yerlerde bayan ve erkek öğretmenler arasında ders dağıtımını yapılırken bu husus göz önünde bulundurulmalıdır.

6.Her derste düzen alıştırmalarına yeteri kadar zaman ayırmalı; bütün çalışmalarda öğrencilerin kurallara uymayı, her zaman dürüst davranmayı alışkanlık haline getirmeleri sağlanmalıdır.

7.Beden Eğitimi Öğretmeni; öğreteceği konuları kendisi de hakkıyla bilmeli, yapılacak çalışmaları kısaca anlatmalı, yaparak da gösterilmeli, komutları ve öğretim metotları en iyi şekilde uygulamalıdır.

8.Beden Eğitimi öğretmeni ders içinde ve ders dışındaki kıyafeti, tutum ve davranışlarıyla öğrencilere örnek olmalı, her bakımdan öğrencilerin güvenini, sevgisini ve saygısını kazanmalıdır.

9.Beden Eğitimi derslerinin, sağlık bakımından yemekten önceki ve sonraki saatlerde konmamasına özen gösterilmelidir.

10.Atatürk inkılap ve ilkelerinin beden eğitimi ile ilgili hususları derslerde her fırsatta öğrencilere anlatılmalı, özellikle Milli Bayramlar ile anma kutlama günleri, bu hususların anlatılmasını ve kavratılması için fırsat bilinmelidir.

Beden eğitimi derslerinde; milli bayramlar, yerel kurtuluş günleri ve Atatürk Haftası başta olmak üzere; “Belirli Gün ve Haftalar”dan seçilecek olan günlerde, Atatürk’ün bu günlerin anlam ve önemini vurgulayan sözleriyle, spora ve sporculara verdiği önemi belirten özdeyişlerine yer verilmelidir. Ayrıca, çeşitli dramatizasyon etkinlikleri ve şarkılı oyunlar düzenlenmeli, sınıflar yada okullar arası bayrak yarışı, Atatürk Koşusu ve Atatürk spor karşılaşmaları yaptırılmalıdır (Tebliğler Dergisi, 2212).

11.Zorunluluk olmadıkça, dersler sınıfta teorik olarak yapılmamalı, dershanede kalmayı gerektiren soğuk ve yağışlı havalarda; “sınıf cimnastiği” ve “küçük eğitsel oyun” uygulamaları yapılmalıdır.

12.Haftada iki saat beden eğitimi dersi olan sınıflarda, bu iki saatin haftalık programda aynı günü ve üst üste konmamasına (Pedagojik, psikolojik ve biyolojik bakımlardan ayrı günlerde yapılmasına) dikkat edilmelidir.

13.Her Beden Eğitimi Öğretmeni, öğretim yılı başında o öğretim yılı ve dönemlerine ait çalışmalarını gösterir şahsi bir dosya hazırlamalı, bu dosyada aşağıdaki yazılı evraklarda bulunmalıdır.

- a. O yıla ait yıllık ve dönem planları,
- b. O yıla ait zümre toplantı tutanakları,
- c. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ders içi ve ders dışı çalışma talimatı kitabı
- d. Günlük planlar,
- e. Öğretmen not defteri,
- f. Sınıf geçme yönetmeliği ,
- g. 6 saatlik ders dışı çalışma planı (İl (ilçe) Milli Eğitim Müdürlüğünce onaylanmış) (M.E.B., 2000:164-165).

Beden eğitimciler, okullarda kendi programları ile genel eğitim programları arasında bir bağlantı kurmalıdırlar. Çünkü beden eğitimi konuları ile genel eğitimin konuları arasında bir uyumun olması gereklidir. Genel eğitimin konuları etkili ve mutlu bir kişilik, aile üyesi ve vatandaşlık, demokratik toplum, üretici ve tüketicilik gelişimini sağlamaya yönelik olmalıdır (Field, 1977).

Beden eğitimciler, beden eğitimine yönelik kurslarda; sağlık eğitimi, ilkyardım, koruyucu eğitim ve iyi bir ev kadını olabilme gibi, herkes tarafından istenilen konuları öğrencilere öğretirler. Yine onlar öğrencilere beslenme, halk sağlığını koruma tedbirleri, dinlenme ve egzersiz, kronik ve bulaşıcı hastalıkların bakımı ve onlardan sakınma, ilkyardım ve koruyucu eğitim kurslarında, sakatlıklardan nasıl korunulacağı ve onların bakımı gibi, sağlık eğitimi ile ilgili bilgiler verirler (Field, 1977).

Beden eğitimciler, olimpiyat oyunlarının amaçlarını öğrencilerine öğretirken, yabancı atletlerin hareketlerini göstererek, grup gezilerini korumayı öğreterek ve atletizm programları hakkında bilgi vererek, onlara, dünya kardeşliğinin amaçlarını kazandırmaya, bütün ülke insanları için ortak bir dil geliştirmeye çalışırlar. Çünkü yarışmalarda, bütün ülkelerin insanları, bir hareketli arkadaşlık rekabeti anlayışı içinde bir araya gelmektedirler (Field, 1977).

1.5.1.1. Beden Eğitim Dersi Öğretim Programı İle İlgili Açıklamalar

1.Bu program lise ve dengi okul öğrencileri içindir. Ele alınan üniteler çevre şartları, saha, tesis ve araçlar gözönünde bulundurularak, kız ve erkek öğrenci ayırmaksızın bütün öğrencilere (kızlarda güreş ve futbol dalları hariç) ortak uygulanacaktır.

2.Ulu Önder ATATÜRK;

"Hükümetin en feyizli ve en mühim vazifesi maarif umurudur. Bu umurda muvaffak olabilmek için öyle bir program takip etmeye mecburuz ki, o program milletimizin bu günkü haliyle, içtimai, hayati ihtiyaciyle, muhitin şeraitiyle ve asrın icabetiyle tamamen mütenasip ve mütavafık olsun. Bunun için muazzam ve fakat hayali, muğlak mütalaalardan tamamen tecerrüt ederek, hakikate nazarı nafizle bakmak ve el ile temas eylemek lazımdır" (M.E.B., 1996:8) sözüyle, eğitim programlarının önemini ve gerekliliğini çok açık bir şekilde belirlemiştir.

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, aynı zamanda kişiliğin eğitimidir. Başka bir deyişle, öğrencilerin gelişim özellikleri gözönünde tutularak onların, ferd ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken; milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetiştirilmeleri için en önemli araç olacaktır.

3.Programda duygu ve sosyal gelişimle ilgili davranışlar, toplum yapımız ve toplumumuzun çağdaşlaşması ile bağlantılı olarak; vücut gelişimiyle ilgili davranışlar ise ilmi veriler, çağdaş ilkeleri ile beden eğitimi ve spordaki yeni gelişmeler esas alınarak düzenlenmiştir.

4.Programın bazı bölümlerinde, öğrencilerin yetenekleri ve gelişimi de göz-önüne alınarak, hareketlerde onların buluşlarına ve bu konuda yönlendirilmelerine özen gösterilmiştir.

5.Beden eğitimi derslerinde, uygulama ön planda olduğu için, teorik konular, yeri geldiğinde uygulama içerisinde öğrencilere aktarılacaktır. Ancak, çok uzun sürecek teorik konular, zorunlu hallerde yılda iki haftayı geçmeyecek şekilde, yıllık plana alınabilir. Derslerin bu programa uygun olarak yürütülebilmesi için, araç ve gereç yönünden yeterli olmayan okullarda, çevredeki benzer araçlardan faydalanılacaktır. Programda bu konuda örnekler verilmiştir. Öğretmen, okul ve çevre imkanlarını da değerlendirerek, basit beden eğitimi ve spor araçları yapımını gerçekleştirmeye çalışmalıdır.

6.Konuların seçiminde, organizma bir bütün olarak ele alınırken, öğrencilerin gelişim

özellikleri ile yaş gruplarında göz önünde bulundurulmuştur. Bu sebeple, konular öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak işlenecektir.

7.Okul yönetimi, okul doktoru veya sağlık merkezi ile ilişki kurarak, öğretim yılı başında, bütün öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmesine gayret gösterecektir. Hasta ve özürlü öğrencilerin derslere ilgilerini çekecek her türlü tedbir alınmalı ve bu öğrenciler, sağlık raporlarının sınırları içinde, durumlarının elverdiği görev ve faaliyetlere sokularak, aktif duruma getirilmelidirler.

8.Derslerde yüklenmelerin şiddeti, seviyeye uygun düzenlemelidir. Aşırı terleme, hiç terlememe, aşırı kızarma, çabuk yorgunluk, isteksizlik vb. belirtiler görüldüğünde, nabız sayılmalı ve değerlendirilmesi yapılarak, gereken sağlık tedbirleri alınmalıdır. Ayrıca çalışmalar sırasında, öğrencilerin rahat soluma alışkanlığı kazanması sağlanmalıdır.

9.Gelişme çağındaki çocuklarda, eklem ve kasları aşırı zorlayan hareketler ile statik kas çalışmalarını gerektiren hareketler zararlıdır. Bu tür uygulamalardan mümkün olduğu kadar kaçınılmalıdır.

10.Derslerin monotonluktan kurtarılması, bütün öğrencilerin ders içinde faal olmalarının sağlanması ve ders veriminin artırılması yönünden; sınıfın tamamına sürekli olarak aynı konuda eğitim verilmesi, her zaman faydalı olmaktadır. Özellikle kanaat dönemleri sonlarına doğru, hem kazanılan becerilerin pekiştirilmesi, hem de derslerde canlılık sağlanması için, zaman zaman istasyon metodu ile ders yapılmasına çalışılmalıdır.

11.Beden Eğitimi ve spor çalışmalarında, hareket eğitimi üç basamakta gerçekleştirilir:

I. Basamak: Hareket açıklanır, örnek olarak gösterilir ve çeşitli eğitim araçları kullanılarak, öğrenci tarafından en iyi şekilde yapılması sağlanır.

II. Basamak: Hareket uygulanır, kaba formu kavratılır.

III. Basamak: Hareketin akıcı bir şekilde yapılabilmesi için, değişik bağlantılarla ve çeşitli araçlar kullanılarak yeterince tekrarlanması gerekir. Öğretmen yapılan yanlışları anında düzelterek hatalı davranışların yerleşmesini önlemelidir.

12. Temiz hava ve güneşin, çocuğun sağlıklı gelişimi üzerindeki olumlu etkileri sebebiyle, spor salonu bulunan okullarda dahil olmak üzere, uygun hava şartlarında derslerin açık havada yapılmasına önem verilmelidir.

13. Her türlü şartlarda kolaylıkla uygulanabilen ve sağlıklı büyüme ve gelişme için en uygun faaliyetlerden biri olan kır koşuları çalışmalarının, seviyeye uygun ve arada diğer faaliyetlere de yer verilerek, (yürüme, sıçrama, sekme, yaylanma, esnetme, çevirme, savurma, döndürme vb.) derslerde ve ders dışı çalışmalarda ağırlıklı olarak uygulanmasına önem verilmelidir. Bu yolla, hava şartları uygun olmadığı zamanlarda da derslerin amacı uygun bir şekilde gerçekleşmesi sağlanmış olacaktır.

14. Ülkemizde çevre özellikleri, iklim şartları, okulların tesis ve malzeme durumu farklılıklar gösterdiğinden, öğretmene, mevcut kaynakları gözönünde bulundurarak, işleyeceği üniteleri, yıllık planına alma konusunda esneklik sağlanmıştır.

15. Beden eğitimi derslerinde kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının değerlendirilmesi gerekmektedir. Öğrencinin yalnızca fizik yeteneklerinin ölçülerek, sonunda not takdir edilmesi, yalnızca hareketle ilgili gelişimini ortaya koyacaktır. Halbuki zihin, duyu ve sosyal yönden sağlıklı ve dengeli bir gelişim, beden eğitimi ve sporun başta gelen amaçlarındandır. Uygulamada değerlendirme kapsamına alınmayan bu alanlarla ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlık gelişiminin de değerlendirilmesi ve bunun sonucunda öğrenciye not verilmesi esas alınacak, her öğrenci kendi fizik yapısı ve yeteneklerine, ilgi, çaba ve çalışmalara katılma durumuna göre değerlendirilecektir.

16. III. sınıfta:

Atatürkçü Düşüncede Özellik Taşıyan Önemli Yaklaşımlar; a) Milli musikimizi muhafaza etmek ve geliştirmek, b) Türk folklorünü zenginleştirme konularına, yeri geldikçe üniteler içinde yer verilecektir.

17. Ayrıca, programda ele alınmayan masa tenisi, yüzme, kayak yapma vb. faaliyetlerin, (tesislerin bulunması şartıyla) uygun zamanlarda, derslerde ve ders dışında uygulanması yönüne gidilmelidir.

18. Programda, beden eğitiminin genel amaçlarına dayalı olarak sınıf amaçları tek tek

ele alınmış ve öğrencilere kazandırılacak anahtar davranışlar belirtilmiştir. Öğretmen, programda yer almayan ancak, belirlenen amaç ve konularla ilgili başka davranışlar tespit ettiği takdirde, bu davranışları da öğrencilere kazandırma yönüne gidebilecektir.

19.Belirlenen bu amaçlar ve bu amaçlar altında verilen davranışların sırasına, öğretmen aynen uymak zorunda değildir. Ders planı yapılırken, bir amaçtaki bütün davranışlar ele alınmayacağı gibi, aynı ders içerisinde, işlenen konu ile ilgili birkaç amacın davranışlarına da yer verilebilecektir.

20.Her ünitenin sonunda, bir işleniş ve değerlendirme örneği verilmiştir. Bunlar, öğretmeni bağlayıcı değildir. Her öğretmen dersin en verimli şekilde işleniş ve değerlendirilmesi için, başka metodlar da uygulayabilecektir.

21.Öğrencilerin, yalnız ders içi faaliyetlerle beden eğitimi ve sporun amaçlarına uygun, yeterli gelişme ve eğitime ulaşmaları imkansızdır. Bu sebeple, okul içinde, ders dışı faaliyetlere ağırlık verilmeli, bu faaliyetler öncelikle sağlık ve eğitim aracı olarak düşünülmeli, şampiyon olma, yarış kazanma ön plana çıkarılmamalı, bu duygu bir hırs ve tutku durumuna dönüştürülmemelidir. Bu yönde aşırı kamçılanmış duyguların, eğitimi olumsuz yönde etkileyeceği gözardı edilmemeli, çalışmalara katılmış olma, önemli ve değerli sayılmalıdır. Okul içindeki çalışmalar, beden eğitimi ve spor faaliyetlerini özendirme, kendini deneme ve tanıma aracı olarak düşünülmelidir. Şampiyon okul takımı çıkarma uğruna, okulun imkanlarını az sayıda bir grup öğrenciye tanıma yerine, bütün öğrencileri faaliyet içine sokan okul içi çalışmalara ve sınıflar arası karşılaşmalara ağırlık verilmelidir. Tabana yayılan bu faaliyetlerde başarılı öğrenciler, okul takımlarına alınarak okullararası yarışmalara katılmaları sağlanmalı. Bu amaçla;

a. Araç-gereç, alan ve tesislerden öğrenciler eşit olarak faydalandırılmalı, çalışmalar bütün öğrencileri kapsamalıdır.

b. Sınıflara göre öğrencilerin gün, saat ve çalışacakları spor dalı belirtilerek, haftalık, aylık ve yıllık programlar yapılmalıdır.

c. Bu çalışmalar izlenerek değerlendirilmelidir.

d. Görevler demokratik olarak dağıtılmalı, öğrencilerin kendi kendilerini

yönetmelerine, denetlemelerine öncelik verilmeli, böylece karşılıklı görev ve sorumluluk duygularının gelişimine imkan hazırlanmalıdır.

22.Hazırlık sınıfı olan lise ve dengi okullarda bu program uygulanırken öğretmen; lise I sınıfın ünitelerinden, çevre ve okulun imkanlarını da gözönüne alarak uygun bulduğu konuları seçerek, uygulamada daha çok oyun ve atletizme ağırlık verecektir.

Öğretim süresi 4 yıl olan lise ve dengi okulların IV. sınıfında bu program uygulanırken öğretmen; ders saatlerini dikkate alarak, lise III. sınıfın ünitelerinden, çevre ve okulun imkanlarını da gözönünde bulundurarak, uygun bulduğu konuları seçecek, uygulamada daha çok oyun ve atletizme ağırlık verecektir.

23.Yine ATA'mız; "Müsbet bilimlerin temellerine dayanan güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar, beden terbiyesinde kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan erdemli, kudretli bir nesil yetiştirmek, ana siyasetimizin açık dileğidir" sözüyle de, beden eğitimi ve sporun fert ve toplum için önemini, tartışılmaz bir şekilde belirlemiş ve hedefini çizmiştir.

Günümüzde beden eğitimi ve spor; yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insana, fikren ve bedenen sağlık kazandıran bir faaliyet planı olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple, henüz çocukluk ve gençlik devresinde olan çeşitli bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar kazanma çağını yaşayan her kademedeki okul öğrencilerinin, çağımızın eğitim anlayışına uygun bir şekilde, kendi kapasitesi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri önemle ele alınmalıdır.

Anayasamızın 59. maddesinde "Devlet, her yaştaki Türk Vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır. Sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur" denilmek suretiyle konunun önemi açıkça vurgulanmıştır.

24.Bu programın açıklamalar, genel ve özel amaçlar, davranışlar bölümlerindeki hususlar da gözönünde bulundurularak, öğrencilere beden eğitimi dersi sevdirmeli, öğrenimleri sırasında ve hayat boyu severek ve isteyerek spor yapma alışkanlığı kazandırılmalıdır. Ayrıca, başarılı ve kabiliyetli olanların branşlara göre gruplara ayrılmak suretiyle, özel olarak yetiştirilmeleri sağlanmalıdır (M.E.B., 2000 :275-279)

1.5.1.2. Öğrencilerin Spor Kıyafetlerini Giyinme Yerleri

Beden eğitimi dersi öğrencilere vermek istediği eğitim bakımından, belli bir disiplini gerektirir. Bu disiplin ise önce kıyafet ile başlar.

Beden eğitimi dersine giren öğretmenler, ısrarla bedensel etkinliklerin rahatça yapılabileceği kıyafeti istemelidir. Derslere okul kıyafeti ile katılmak öğrencilerde bu durum alışkanlık haline getirilmemeli, istenilen kıyafetle katılmamayı alışkanlık haline getirmek isteyen öğrencilere, mutlaka engel olunmalıdır (M.E.B., 2000:169).

Her okulda imkan ve şartlar ne olursa olsun B.E.Ö. ile beden eğitimi, seçmeli beden eğitimi ve seçmeli spor ile spor faaliyetlerine katılan kız ve erkek öğrencilerin kıyafetlerini değiştirebilecekleri sağlık şartlarına uygun yeterli sayıda askıyla donatılmış üzerine kapı levhası da yazılmış, bayan ve erkeklere ayrı ayrı oda tahsis edilecektir. Bu işler için sınıflar ve tuvaletlerin kullanılmaması sağlanacaktır (M.E.B., 2000:170).

1.5.1.3.Öğretmen Kıyafeti

Beden eğitimi öğretmenlerinin resmi kıyafeti eşofmandır. Bu derse giren her öğretmen eşofman giymek zorundadır. Öğretmen, öğrencilere yaptıracağı hareketleri göstermek ve öğrencilerle beraber yapılacak uygulamalara katılmak için spor kıyafeti giymelidir. Eşofman iç giyim üzerine giyilir. Öğretmen öğrencilere tempo vermek, bir hareketi başlatmak yada öğrencileri toplamak için düdük ve benzeri araçları da yanında bulundurur. Beden eğitimi öğretmenleri ders kıyafeti olan eşofmanla, okul içerisinde, Okul Aile Birliği ve Öğretmenler Kurulu gibi toplantıların dışında tüm eğitsel faaliyetlere katılabilir ve iş ilişkilerini sürdürebilir.

Okul dışındaki sportif faaliyetler hariç, makama ve toplantılara eşofmanla katılamazlar. (M.E.B., 2000:170)

1.5.2.Spor Kolu Çalışmaları (Okul içi ve Okul dışı)

Nixons, Jewe, (1969) Okullar çoğu kez eğitimi, bilgi edinme olayı olarak görmüşlerdir. Matematik, biyoloji, fizik, kimya ve tarih gibi bir çok derste sadece kavramsal içerikler benimsenmiştir (Akt.: Güray, 2002). Bu anlayışa göre, çok rahatlıkla beden eğitimi gibi uygulamaya yönelik sosyal, bedensel, ruhsal ve zihinsel

fonksiyonlara çok çeşitlilik katan dersler yada etkinlikler eğitim faaliyeti olarak ihmal edilebilmektedir. Dolayısıyla B.E.Ö., okulda aktiviteler oluşturacak çalışmalarını ortaya koyabilecek ilk rehber öğretmenlerdir.

Ders saatleri dışında spor kolu faaliyetleri olarak, sınıflar, gruplar ve okullar arası çeşitli spor karşılaşmalarına yer verilmeli, bu çalışmalarda ders yılı başında hazırlanacak programda istenilen hedeflere ulaşmaya çalışılmalıdır. Ayrıca, 2336 sayılı Tebliğler Dergisinde gösterilen defter ve belgelerin düzenlenmesine özen gösterilmelidir.

Orta dereceli okullar spor yarışmalarında gençler, yıldızlar ve yaş gruplarına göre ayrı ayrı yarışmalar ve değerlendirmeler yapılmaktadır (Demirci, 1991:64). Öğrencilerin, okulun bünyesi dışındaki diğer kuruluşlar tarafından seviyelerine uygun olarak düzenleyecekleri spor gelişim kamplarına yönlendirilmelerine önem verilmelidir. Okulda beden eğitimi branş öğretmeni bulunmadığı takdirde, spor kolu rehber öğretmeni aynı çalışmaları ilgili yönetmeliğe göre düzenler, okul bünyesinde yapılacak yarışmaların yapılması için gerekli tedbirleri alır. Okullararası yarışmalara katılacak takımları hazırlar ve müsabakalara götürür veya götürülmesini sağlar (M.E.B., 2000:171-172)

1.5.2.1.Spor Kolunda Sene Başı Yapılacak İşler

a.2336 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan spor kolu yönetmeliğinin ve kuruluş esaslarının incelenmesi.

b.Sene başı öğretmenler kurulunda, spor kolu yönetim kuruluna seçilmesi ve öğretmenler arasından birinin yönetim kurulu başkanlığına seçilmesi ve tutanaklara yazılması.

c.Okulun açılışını müteakip 15 gün içinde sınıflardan birer temsilci seçilir okul müdürünün çağrısı üzerine, spor kolu genel kurulunun toplantısının sağlanması.

d.Genel kurul tarafından yönetim kurulunun 8 öğrenci üyesinin seçilmesi, seçilen yazmanlar tarafından yapılan seçim ve konuşmaların tutanaklara geçilmesi, tüm tutanakların katılanlara ayrı ayrı imzalatılması.

e.Seçilen yönetim kurulu üyelerinin isim, sınıf ve numaralarının sırayla kağıda yazılarak onaylatıldıktan sonra dosyaya konulması.

f.Spor kolu defter ve evraklarının idareden teslim alınması.

g.Spor kolu çalışma programının hazırlanarak onaydan sonra dosyaya konulması

h.Sınıflardan spor koluna seçilen öğrenci listelerinin sınıf öğretmenlerinden alınarak dosyaya konulması.

ı.Bütçe taslağının hazırlanarak müdürün onayından sonra dosyalanması.

j.Spor kolu ihtiyacı olan tüm defter ve evrakların eksiksiz temin edilmesi.

k.Spor yuvasında bulunan tüm malzemelerin tespitinin yapılması ve tutanak altına alınması.

l.Spor kolu ihtiyacı olabilecek araç-gereç ve malzemelerin tespit edilmesi.

1.5.2.2.Spor Kolunda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

a.Spor kolu yoğaltım defteri malzemelerin cinsine göre ayrı ayrı tanzim edilmeli (voleybol topu, basketbol topu, forma gibi). Defterin baş tarafına fihrist yapılması kolaylık sağlar.

b.Yoğaltıma ait malzemeler öğrencilere liste ile zimmetlenmeli, malzeme takibi ise malzeme koruyucuları tarafından yapılmalı, müsabakaların bitiminde ise temiz olarak tekrar toplanmalı.

c.Çok öğretmen ile çalışılan okullarda, öğretmenlere top ve malzemeler ayrı ayrı zimmetlenerek, malzeme kaybının özellikle ders ve sonrasında önlenmesi sağlanmalı.

d.Sene başında alınacak bir karar ile acil durumlarda kasadaki paranın harcama onayının alınmasında yarar vardır.

e.Halk oyunları ve bando takımı malzemelerinin spor kolu bütçesinden alınmamasına özen gösterilmeli.

f.Karar defterinin en altına okul müdürünün uygundur imzası olacaktır.

g.Yönetmelik gereği, mutlaka spor kolunda makbuz karşılığı para toplayıp gelir ve gider defterini çalışır hale getirmeliyiz.

h.Okul içinde ve dışında yapılan küçük-büyük bütün faaliyetler kağıt üzerine dökülerek dosyalanacaktır.

ı.Öğrenci sağlık raporlarının bir fotokopisi dosyamızda bulundurulmalı.

j.Öğretim yılı sonunda yapılan harcamalar bir bilanço ile hazırlanarak, (gelir...gider...) yönetim kurulunca onaylandıktan sonra, öğrenci ve velilerin görebilecekleri ilan panosuna asılması ve sonrasında dosyalanması gerekir.

k.Gelir ve gider defterine, bankada yatan-kalan para miktarı kadar bir makbuz kesilerek gelir hanesine işlenir.

l.Gelir makbuzları her öğrenciye kesilecek ve üç imzalı olacaktır.

m.Evraklar iki yıl el altında, beş yıl arşivde saklanacaktır.

n.Kupa, madalya gibi malzemelerin demirbaş eşya defterine kaydedilmesi gerekir.

1.5.2.3.Yıl Sonunda Spor Kolunda Yapılması Gereken İşler

a.Spor kolu yıl sonu faaliyet raporu detaylı olarak hazırlanmalı, yapılan işler, yapılmayan işler, nedenleri ve bir sonraki yıla öneriler yazılmalı.

b.Tüm spor kolu malzemeleri sayılarak tutanak altına alınmalı.

c.Tüm defter ve evraklar incelenerek, eksikler ve imzalar tamamlanmalı.

d.Gelir-gider defterinin altı kapatılarak, yönetim kurulu tarafından imzalandıktan sonra okul müdürüne onaylatılmalı. Spor kolu, sonraki yıla borç devredemez.

e.Tüm defterler imza ve eksikleri tamamlandıktan sonra, sene sonu öğretmenler kurulunda okul idaresine teslim edilir (Akademikspor, 2005) .

1.5.3.İzcilik Faaliyetleri (Okul içi ve Okul dışı)

İzcilik faaliyetleri ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinden istenilen işler aşağıda sıralandığı gibidir;

1. İzcilik faaliyetlerinin, ilgili yönetmelik yıllık ve dönem çalışma programlarına göre yürütülmesini sağlamalı, ilkokullardaki küçük izci faaliyetleriyle de ilgilenmelidir.
- 2.İzciliğe ait bilgiler teorik olarak okulda verilmekle beraber; bunların yapılacak gezi tatbikat ve kamplar sırasında öğrencilere benimsetilmesine çalışılmalıdır.
- 3.Her bakımdan faydası büyük olan kısa ve uzun süreli kamp faaliyetlerine yer verilmelidir (M.E.B., 2000:165).

Beden eğitimi, spor ve izcilik faaliyetleri yolu ile öğrencilerin beden ve ruhen sağlıklı bir şekilde gelişmelerinin, onların milli ve manevi yönden amaçlanan vasıfları taşıyan (küçüklerini seven ve koruyan, büyüklerine saygılı, vatanını ve milletini seven, başta Atatürk olmak üzere bütün Türk Büyüklerini seven ve onları örnek alan, kendine güvenen, çabuk karar verebilen, davranışlarını kontrol edebilen, birbirleri ile işbirliği içinde çalışabilen, doğru, temiz, düzenli, cesaret sahibi, disiplinli, boş zamanlarını yararlı ve zevkli çalışmalarla değerlendiren vb.) birer vatandaş olarak yetişmelerinin gerektirdiği her türlü uygulamalar yapılacaktır.

1.5.4.Halk Oyunu Faaliyetleri (Okul içi ve Okul dışı)

Bütün kültür hizmetlerinin temel amacı; Türk Milletinin bütün fertlerinin; Anayasa, Atatürk İlke ve İnkılaplarına ve anayasada belirtilmiş bulunan Türk Milliyetçiliğinin inancına bağlı, kaderde, tasada, kıvançta ortak, bölünmez bir bütün halinde bilinçlendirmek, milli şuurlu ve ilkeler etrafında toplamak, milli, ahlaki ve manevi kültür değerlerin çağdaş ve modern tekniklerden de yararlanmak sureti ile araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak, tanıtmak, benimsetmek ve bu suretle milli bütünlüğü sağlamak ve milli kültürümüzü yaymaktır (Demirci, 1991: 65). Günümüzde ise; bu kültürel faaliyet, topluluklarda ortak duygular uyandırması, birlik ve beraberlik ruhunu yaratması bakımından oldukça önemlidir (Demirci, 1991: 67).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Halk Oyunları Yarışma Esasları Yönetmeliğinde, "Halk türkülerimizin sözlerine dikkat edilmeli, yüksek bir sanat seviyesinde sunulmasına özen gösterilmelidir. Türkü sözleri Türkçe ve Türkçe'nin lehçelerinden olmalı, başka dillerden kelimeler Türkçe sözlerinin arasına karıştırılmamalıdır" denilmektedir.

Kültürümüzün birer ürünü olan halk oyunlarımızın ve halk müziğimizin yayılıp yaşatılması, tanıtılması ve aynı zamanda çocuklarımızın ve gençlerimizin boş zamanlarını bu olumlu yolla değerlendirmelerini sağlamak amacıyla;

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 10.09.1997 tarih ve 143 sayılı kararı ile; ‘Seçmeli Dersler’ 19 ayrı konuda belirtilmiş olup, Halk Oyunları bunlardan bir tanesidir.

Ayrıca İlköğretim Okulları, Lise Ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları’nda genel amaçlar içerisinde 7. madde olarak halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme” olarak yer verilmiştir.

Yine aynı program içerisinde:

Lise 1. sınıfta; Halk oyunları ile ilgili temel beceriler edinebilme (amaç 57), Halk oyunları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme (amaç58), Halk oyunlarını tanıma ve oynamaya istekli olabilme (amaç 59), Halk oyunlarında işbirliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme (amaç 60).

Lise 2. sınıfta; Halk oyunları ile ilgili temel beceriler edinebilme (amaç 44), Halk oyunları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme (amaç 45), Halk oyunlarını tanıma ve oynamaya istekli olabilme (amaç 46), Halk oyunlarında işbirliği yapma, lidere ve kurallara uyabilme (amaç 47).

Lise 3. sınıfta; Halk oyunları ile ilgili temel beceriler edinebilme (amaç 43), Halk oyunları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme (amaç 44), Halk oyunlarını tanıma ve oynamaya istekli olabilme (amaç 45), Halk oyunlarında işbirliği yapma, lidere ve kurallara uyabilmeye (amaç 46) yer verilerek beden eğitimi öğretmenlerinin bu alandaki sorumlulukları anlaşılmaktadır.

1.5.5.Okul Dışı Faaliyetlerle İlgili Diğer Hususlar

Beden Eğitimi Öğretmenleri, okul dışındaki gençlerin ve yetişkinlerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine ve bu faaliyetlerin yapıldığı müesseselere ilgisiz kalmamalı, okuldaki sporcu ruhunun ve karakterinin dışa da taşarak çevreye etkili olması için çalışmalıdır.

Bunun için, gerekirse öğretmen, öğretmenlik vasfını her şeyin üstünde tutmak suretiyle, bilgi, ihtisas ve yeteneklerinden okul dışı gençlerini de faydalandırma yoluna gitmeli ve onları olabilecek bir takım zararlı alışkanlıklardan korumalıdır.

Bunlardan başka:

Beden Eğitimi Öğretmeni; öğrencilerin sağlık durumları bakımından bir nevi koruyucu doktoru olmalıdır. Okul doktoru ile işbirliği yaparak, öğrencilerin beden eğitimi ve spor faaliyetleri ile ilgili sağlık durumlarını önemle takip etmelidir.

Yine beden eğitimi öğretmeni, öğrencilerin beden eğitimi, spor ve izcilik faaliyetleri yolu ile yetiştirilmelerinin sağlanması için, diğer öğretmenler ve yöneticiler ile işbirliği yapmalı; imkansızlıklar içinde bile, yaratıcı faaliyetleriyle öğrencilerini aktif duruma getirecek bir unsur olmalıdır. Her zaman, her çeşit faaliyeti, mutlaka emir ve talimatların kalıpları içinde yapmaya çalışmak ve buna imkan bulamayınca da işin tamamından vazgeçmek bir öğretmen için en önce başvurulacak kestirme yol olmamalı, mevcut imkanlar kullanılarak, gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

İyi bir Beden Eğitimi Öğretmeni; taşıdığı ferdi ve mesleki nitelikleriyle çevresine örnek olmalı, beden eğitimi ders faaliyetlerinin çizdiği hedeflere hangi yoldan olursa olsun ulaşabilmeli, okul idareleri ile işbirliği yaparak oyun ve spor tesisleri kurmalı, gerekli ders malzemelerini tespit etmeli, tesislerin temizlik ve düzenine özen göstermeli, okulun eğitsel etkinliklerinden olumlu ve verimli çalışmalarıyla her zaman takdir edilen bir eğitimci olmalıdır.

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri ile uğraşan fertler, gerek mesleki , gerekse sportif performanslarıyla, eşit seviyeye ulaştıklarında toplum içerisindeki statüleri, gelir düzeylerinin artması sebebiyle değişmekte, toplum içerisinde daha çok dikey hareketliliğinin gerçekleşmesine sebep olmaktadır. Bu durum aynı zamanda toplumsal hareketliliğin artmasını sağlarken (Erkal, 1982), toplumsal gelişimin niteliklerine uygun bir tarz olacaktır.

1.5.5.1. Ders Dışı Faaliyetler

Beden eğitimi, ders dışı çalışmaların çok rahat yapılabileceği bir derstir. Okuldaki dersler içinde, ortamları ve aletleri çok çeşitli olabilen derslerin başında gelir. Bu,

öğretmen ve öğrencilere büyük bir hareket serbestliği verdiği gibi, öğretmenin ve öğrencinin yaratıcılığına göre çok çeşitli öğretim tekniklerinin de geliştirilebileceği bir ders olarak gözükmektedir (Ergün ve Özdaş, 1997).

Ayrıca;

İçinde, bulunduğumuz çağda spor, toplumların en çok ilgisini çeken faaliyettir. Özellikle en hareketli dönemlerini yaşayan ve sonsuz enerji ile dolu bulunan gençler için spor, vazgeçilmez bir ilgi alanıdır.

Spor, yetişmekte olan nesillerin temel ögesi olan gençlere, fikren ve bedenen sağlık kazandıran bir faaliyet olarak kabul edilmektedir. Henüz çocukluk ve gençlik devresinde olan, çeşitli bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanma çağında bulunan her dereceli okullardaki öğrencilerin, çağımız şartlarına uygun bir şekilde yetiştirilmeleri önemle ele alınmalı. Öğrencilerin yalnız ders içi çalışmalarında, beden eğitimi ve sporun amaçlarına uygun derecede eğitilmeleri mümkün değildir. Bu bakımdan okullarda, ders dışı faaliyetlere büyük önem ve ağırlık verilmeli, bu faaliyetler dersin devamı ve bölünmez parçası olarak düşünülmesi ve değerlendirilmelidir.

Bu amaçla;

- 1.Araç, gereç, alan ve tesislerden yararlanmalı, çalışmalar buna göre düzenlenmelidir.
- 2.Her sınıf veya grup öğrencilere gün, saat ve çalışacakları spor dalı belirtilerek haftalık, aylık ve yıllık programlar yapılmalıdır.
- 3.Öğrencilerin ders dışı faaliyetleri de izlenerek, değerlendirilmelerinde dikkate alınmalıdır.
- 4.Ders dışı faaliyetlerde görevler demokratik olarak dağıtılmalı, öğrencilerin kendi kendilerini yönetmelerine, denetlemelerine öncelik verilmeli; böylece, karşılıklı görev ve sorumluluk duygularının gelişmesine imkân hazırlanmalıdır.
- 5.Ders dışı faaliyetlere yeni başlayan öğrenci, hangi spor dalına uygun yeteneklerinin olduğunu bilemez ve her dalda çalışmalara katılır. Başlangıçta bu davranış normaldir. Değişik çalışmalar sonucu çocuk, yeteneğine uygun spor dalını seçme imkânına

kavuşur. Öğretmen gözlem ve küçük denemelerle, öğrencinin ilgi ve yeteneğine uygun spor dalını bulmasında yönlendirici ve yardımcı olmalıdır.

6.Ders dışı faaliyetlerin temeli derslere dayandırılmalı, derslerde yaptırılan hareketler, ders dışı çalışmalarla pekiştirilmelidir. Bu çalışmalar öncelikle sağlık ve eğitim bakımından ele alınmalı; şampiyon olma yarış kazanma ön plâna alınmamalı, bu duygu aşırı hırs ve tutku durumuna dönüştürülmemelidir. Bu yönde aşırı kamçılanmış duyguların eğitimi olumsuz yönde etkileyebileceği dikkate alınmalı, çalışmalara katılmış olmanın önemi ve değeri öğrencilere benimsetilmelidir. Okul içindeki çalışmalar öğrencinin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine özendirilmesi, kendilerini deneme ve düşünme aracı olarak düşünülmemelidir. Bütün öğrencilere ders dışı faaliyetlerine katılma fırsatı tanıyan sınıflar arası karşılaşmalara ağırlık verilmeli, fırsat ilkesi zedelenmemelidir. Şampiyon okul takımı çıkarmak uğruna, öğrencilerin büyük çoğunluğu bu faaliyetlerden yararlanmayacak şekilde herhangi bir hatalı duruma düşürülmemelidir.

Fair-play (Erdemlik), “Kendisine ve dolayısıyla diğerlerine, rakibine, takım arkadaşlarına, müsabakanın hakemlerine, seyirci ve kamuoyuna saygıya dayanan bir yaşam görüşüdür. Bu görüş, her ne pahasına olursa olsun kazanmayı, başarılı olmayı reddeder” (Akademi Bilim ve Spor Merkezi, 1974) şeklinde tanımlanan fair-play ilkelerinden taviz vermemelidir.

7.Ders dışı çalışmalara katılmayan öğrencilerin, sınıf öğretmeni ve okul müdürü tarafından uygun görülmesi halinde, bunları olumsuz yönde değerlendirilmemeleri yönüne gidilmelidir.

8.Ders dışı beden eğitimi ve spor çalışmalarında, okulun diğer öğretmenlerinden ve çevredeki uzman kişilerden yararlanılmalıdır (Spor kolu yönetim kurulu kararı ve okul müdürünün izniyle). Öğretmen olmayan uzman kişilerin seçiminde çok titiz davranılmalı, öğrencileri olumsuz yönde etkileyecek alışkanlık ve davranışları görülenlerin derhal ilişkisi kesilmelidir.

9.Öğrencilerin, okul bünyesi dışındaki diğer kuruluşlar tarafından seviyelerine uygun olarak düzenleyecekleri spor gelişim çalışmalarına yönlendirilmelerine önem

verilmelidir. Hatta bu gibi öğrencilerin, kulüplerde spor yapabilmeleri teşvik edilmeli ve kendilerine yardımcı olunmalıdır.

Yerel düzeyde bir spor kulübü veya benzer bir yapı bulunmadığından, spor tesislerinden sorumlu kamu görevlilerine spor yapma bilinci verilemediğinden, bölgedeki spor tesislerinin daha etkili ve tam kapasite çalışmasını sağlayacak bir düzenleme yapılamamaktadır. Bölgelerde hazır güç ve teknik eleman olarak bulunan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin hizmete koşulmasında, gerek ekonomik anlamda, gerekse mevzuat anlamında yetersizlikler vardır (D.P.T., 2000).

10. Okulun bulunduğu çevrede yapılabilecek spor dallarının temel öğretimi, çevre imkânları da kullanılmak suretiyle derslerde veya ders dışı çalışmalarda ele alınmalıdır (tenis, kayak, yüzme vb.).

Okullarımızda bu faaliyetlerin düzenli ve sistemli bir şekilde yürütülebilmesi için Bakanlığımızca hazırlanarak yürürlüğe konan (Tebliğler Dergisi, 1991 Tarih ve 20832 Sayılı) ‘Okul Spor Kolları Yönetmeliği’nde gerekli bütün hususlar hiç boşluk bırakılmadan metodik bir şekilde açıklanmıştır.

Çok geniş bir uygulama alanı olan ders dışı faaliyetlerin okul bünyesi içerisinde gerektiği gibi yürütülebilmesi için, okul müdürlerine ve B.E.Ö.’ne bir dizi görevler düşmektedir. Buna göre, ilk ve orta öğretim kurumlarının tamamında ilgili yönetmeliğe uygun bir spor kolu kurulacaktır. Okulların eğitim ve öğretime başlamasıyla birlikte her okulda sınıf spor temsilcileri ve branş kaptanları seçilecek, yapılacak temsilciler kurulu toplantısında yönetim kurulu belirlenecektir. Yönetim kurulu, temsilciler kurulunun görüşlerini de dikkate alarak, spor kolunun yıllık çalışma programını ve bütçe taslağını hazırlayacaktır. Okul Müdürlüğünce onaylanan bu program ve bütçe taslağı derhal uygulamaya sokulacaktır. Bütün çalışmalar bu program ve yönetmelik çevresinde sürdürülecektir. Spor kolu faaliyet programında sınıflar arası yarışmaya öncelikle yer verilecektir. Ayrıca okullar arası spor faaliyetleri de programlanacaktır.

Okulda beden eğitimi branş öğretmeni bulunmadığı takdirde spor kolu rehber öğretmeni aynı çalışmalarını ilgili yönetmeliğe göre düzenler, okul bünyesinde yapılacak

yarışmaların yapılması için gerekli tedbirleri alır. Okullar arası yarışmalara katılacak takımları hazırlar ve müsabakalara götürür veya götürülmesini sağlar.

1.5.5.2. Ders Dışı Çalışmalar

Okullardaki beden eğitimi ders saatleri yetersizdir. Bu konuda sürdürülebilir ve toplumun beklentilerine olumlu yanıt verecek bir düzenleme gerçekleştirilemediği için, okullardaki beden eğitimi ve spor ciddi biçimde ve olumsuz yönde etkilenmektedir (D.P.T., 2000). Bu eksiklikler ancak beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel özverileri ile ders dışı çalışmaları ile mümkün olabilir.

Ders dışı çalışmaları; derslerin dışında düzenlenen sınıflar arası yarışmaları, okul takımlarının haftalık çalışmalarını, izcilik faaliyetlerini, beden eğitimi faaliyet alanı içerisine giren her türlü hazırlık ve halk oyunları çalışmalarını kapsamaktadır.

Ders dışı çalışmaları; öğretim yılı başında hazırlanan yıllık ve dönem programa göre yürütülecektir. Bu çalışmalar için ayrı bir ders defteri tutulacak, yapılan çalışmaların ilgili öğretmen tarafından işlendiği bu defterler ücret tahakkukunda belge olarak değerlendirilecektir.

Ders dışı çalışma yapılırken 6 saatlik süre haftanın bütün günlerinde kullanılabilir, en ideal planlama ise 2'şer saatlik 3 güne göre düzenlemedir.

Uygulamalar sırasında hava şartlarının müsait olmaması, çalışma yapılacak saha ve tesislerin dolu olması durumunda okul yönetimlerine bilgi vermek suretiyle program değişikliği yapılacak, yapılamayan çalışmalar hafta içerisinde planlanan bir günde uygulanacaktır.

Ders dışı çalışmaların planlanmasında, çalışma yapacak öğretmen ile çalışmalara katılacak öğrencilerin zamanlarının boş olması esastır. Bu planlama, çalışmayı yürütecek öğretmen tarafından yapılır.

1.5.6. Beden Eğitimi Dersinde Ders Alanı Olarak Kullanılan Yerlerin Temizliği ve Bakımı

Spor Meslek Liseleri için 'Tesis İşletmeciliği ve Bakımı' ders kitabında; temizlik, bakım, onarım, koruma, yangın, tahsis, ısıtma aydınlatma, alet ve cihazları kullanma,

depolama ve personel nöbet talimatlarını hatırlatır. Bu konularda teşkilatça hazırlanmış talimatlar varsa onların aynen uygulanmasını sağlar. Tesisin günlük, haftalık ve aylık çalışma ve tahsis programı yapar, maksat dışı ve tesise zarar verebilecek faaliyetlere izin vermez (Kılınç, 1991:118). Kapalı Spor Salonu olan okulların yöneticileri ve B.E.Ö. üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirmelidir.

1. Okullarda beden eğitimi dersi ve spor çalışmaları yapılan spor salonu ve bu amaç ile yapılan alanların bakım ve temizliğinden, beden eğitimi öğretmenleri sorumludur. Beden eğitimi öğretmenleri bu alanların temizliği için gerekli önlemleri almalı ve gerektiğinde öğrencilerden yardımcı olmaları sağlanmalıdır.

2. Ders içi ve ders dışı çalışmaların yürütüldüğü okul bahçesinde bulunan çeşitli açık hava tesisleri bu çalışmalar sırasında dersane konumunda olacağından, bu çalışmalar esnasında ders veya çalışma ile ilgisi olmayan kişilerin çalışma alanında bulunmaması için okul yönetimi ve nöbetçi öğretmen ile koordinasyon sağlayarak gerekli önlemleri almalıdır.

1.5.7. Anma, Tören ve Gösterilerdeki Sorumlulukları

Beden eğitimi öğretmenleri 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı ile ilgili olarak Kutlama Komitelerince;

Okulları açıldığı tarihi izleyen ilk 15 gün içerisinde İl Millî Eğitim Müdürlüklerince en az üç bayan, üç erkek Beden Eğitimi, üç Resim, bir Müzik Bir Edebiyat öğretmeninden (Tebliğler Dergisi, Tarih:1995 ve Sayı: 2242) oluşturulur.

Teknik komitenin görevleri tören ve gösteriler ile ilgili diğer açıklamalar 06.11.1995 tarih ve 2242 sayılı Tebliğler Dergisinde açıklanmaktadır.

Yine 04.01.1965 tarih ve 337 sayılı Tebliğler Dergisinde Okulların Merasim Geçiş Yönetmeliği ile ilgili yayınlanan görevlerini yerine getirmek suretiyle;

Bayan öğretmenler: Koyu renk tayyör ve ayakkabı, sade dış görünüşlü şapka yada başı açık, erkek öğretmenler ise, koyu renk elbise ve ayakkabı, baş açık (şapka varsa sol elde tutulur) olarak okulların merasim geçişi ile ilgili törenlerine katılırlar.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ile ilgili bayramların özelliğine ve mahallin durumuna göre;

Yapılacak program içerisinde çeşitli gösterilere, yarışmalara, süslemelere ışıklandırmalara ve fener alayları gibi bayramla ilgili faaliyetlere katkıda bulunmaları yanı sıra 01.10.1981 tarih ve 17475 sayılı Tebliğler Dergisindeki Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği'ndeki diğer ilgili oldukları hükümlere bağlı olarak çalışırlar.

1.6.İlgili Çalışmalar

Temel Eğitime Destek Programı Projesi (TEDP), öğretmen eğitimi bileşeni kapsamında öğretmen yeterliklerini belirlemek için Ankara'da 26.04/07.05/2004 tarihleri arasında aynı katılımcılarla Başkent Öğretmenevi'nde bir çalışma yapılmıştır. Bu çalıştayda, 120 öğretmen, 25 öğretim elemanı, 18 ilköğretim müfettişi, 6 ölçme-değerlendirme uzmanı, M.E.B. Merkez Teşkilatı temsilcileri, eğitim öğretim ve bilim hizmetleri kolunda faaliyet gösteren sendika temsilcilerinden oluşan geniş katılımcı kitlesi görev almıştır. Bu çalıştaylar sonucunda, temel eğitim kademesi öğretmenlerine yönelik; a.Kişisel ve Mesleki Değerler - Mesleki Gelişim, b.Öğrenciyi Tanıma, c.Öğrenme ve Öğretme Süreci, d.Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme, e.Okul-Aile ve Toplum İlişkileri, f.Program ve İçerik Bilgisi olmak üzere 6 ana yeterlik alanı, bu yeterliklere ilişkin 39 alt yeterlik ve 244 performans göstergesi belirlenmiştir.Bu yeterliklerin;

- 1.Öğretmen yetiştirme ve istihdam etme politikalarının belirlenmesinde,
- 2.Öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitiminde,
- 3.Öğretmenlerin seçiminde,
- 4.Öğretmenlerin iş başarımlarının değerlendirilmesinde,
- 5.Öğretmenlerin kendilerini tanıma ve geliştirmelerinde kullanılacağı düşünülmektedir (M.E.B., 04.12.2005).

Erbaş (1998), “Lise Öğrencilerinin Algılarına Göre İdeal Öğretmenin Kişilik Özellikleri” isimli çalışmada, öğrencilerin ideal öğretmenin kişilik özellikleri algılarının tespit edilmesi için, Sıfat Listesi (ACL) ile öğrencilerin sınıf seviyeleri, cinsiyet ve branşlarını belirlemek amacıyla kısa bir kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Lise öğrencileri, ideal öğretmen kişilik özellikleri içerisinde en baskın kişilik özellikleri olarak; ideal benlik, özgüven, yaratıcı kişilik, başatlık, yakınlık ve gösteriş alt boyutlarından oluştuğu görülmektedir.

Araştırmada, ideal öğretmenin kişilik özelliklerinin cinsiyetlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı da analiz edilmiştir. Bunun sonucunda ACL kişilik testinin toplam, bağımsızlık, genellik, ideal benlik, oto-kontrol ve uygarlık alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre ise, ACL kişilik testi alt boyutlarında fark görülmektedir.

Farklar ise, en az, en çok, başarıma, başatlık, duyguları anlama, düzen erkeksi, Gösteriş, ilgi görme, kadınsı, karşı cins, kendini suçlama, kişisel uyum , liderlik, özgüven, saldırganlık, sebat, şefkat, yakınlık ve yaratıcılıktır.

Branşları açısından elde edilen bulgular ACL testinin en çok, başarıma, başatlık, duyguları anlama, düzen, erkeksi, ilgi görme, kendini suçlama, kişisel uyum, saldırganlık ve sebat alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermiştir.

Lise öğrencilerinin ideal öğretmenlerin kişilik özelliklerine yönelik algıları, toplam, en az, bağımsızlık, değişiklik, genellik, gösteriş, ideal benlik, kadınsı, karşı cins, liderlik, oto-kontrol, özgüven, şefkat, uyarlık, yakınlık, yaratıcılık alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark görülmemiştir.

Tezer (1998), tarafından yapılan çalışma “İdeal Öğretmenin Kişilik Özellikleri” isimlidir. Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören 1 ve 4. sınıf öğretmen adayı öğrencilerini örneklemini oluşturmuştur. Bu araştırmada, ideal öğretmenin kişilik özelliklerini saptamak amacıyla ACL testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıda verilmektedir.

Öğretmen aday öğrencileri, ideal öğretmenin en baskın kişilik özellikleri olarak ideal benlik, sebat, özgüven, başatlık, düzen, yaratıcı kişilik boyutları ve bu boyutları içeren özellikler tanımlandıkları görülmektedir.

Öğrencilerin bakışıyla, ideal öğretmenin kişilik özelliklerine yönelik olarak algılamalarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakılmıştır. Erkekler; şefkat görme, saldırganlık, değişiklik, ilgi görme, kendini suçlama, uyarlık, oto-kontrol, kadınsı özellikler alt boyutlarında ise, kızlara göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar

oluşturacak şekilde daha yüksek ortalamalarla bu boyutlardaki kişisel özellikleri ideal öğretmene atfetmişlerdir.

Kızlarda başarıma, başatlık, düzen, yakınlık, karşı cinsle ilişki, gösteriş, danışmaya hazır oluş, özgüven, kişisel uyum, ideal benlik ve erkeksi özellikler alt boyutlarında, erkeklere oranla, istatistiki açıdan anlamlı farklar oluşturacak daha yüksek aritmetik ortalamaya sahip özellikler ideal öğretmene atfedilmiştir.

Araştırmanın bir diğer amaçlarından olan öğretmen adaylarının ideal öğretmen kişilik özelliklerine yönelik algılamalarının farklılaşıp farklılaşmadığını, öğrenim gördükleri okul türüne göre bakılmıştır. İdeal öğretmenin kişilik özelliklerine yönelik olarak 1. ve 4. sınıf öğretmen adayları sadece başarıma alt boyutunda farklılaşmaktadır. Bu alt boyuta göre 4. sınıf öğretmen adaylarının, 1. sınıf öğretmen adaylarına oranla istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar oluşturacak şekilde yüksek aritmetik ortalamayla başarıma alt boyutu ve bu alt boyutun içerdiği özellikler ile ilgili daha fazla beklenti taşıdıkları söylenebilir.

Bu araştırmanın son amacı olan öğretmen adaylarının ideal öğretmeni kişilik özelliklerine yönelik algılamaları, öğrenim gördükleri bölümlere göre de farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Yoncalık (2002), “Ortaöğretimde Okuyan Sporcu Öğrencilerin İdeal Öğretmen Profilini Algılama Biçimleri” adlı çalışmasında, Kırıkkale ilindeki evren içinden ratsgele seçilen sporcu öğrencilerin, ideal bir öğretmenin nitelikleri hakkındaki görüşleri ile kendi okullarında görev yapan öğretmenlerin ne kadarının ne derece bu nitelikleri taşıdıklarını incelemiştir.

Bu araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre sporcu öğrencilerin;

Kisilik ve kişiler arası ilişkiler boyutunda verilen niteliklere, mesleki nitelikler olarak verilen ve genel öğretim yöntemleri ile ölçme ve değerlendirme olarak verilen niteliklere göre daha yüksek beklenti içerisinde olduklarını göstermektedir.

Cinsiyetlerine göre vermiş oldukları katılma derecelerine bakıldığında; kız sporcu öğrencilerin, verilen nitelikler bakımından daha yüksek bir beklenti içerisinde oldukları söylenebilir. Erkek sporcu öğrenciler, verilen nitelikler bakımından

değerlendirme derecelerine bakıldığında, verilen nitelikler bakımından anlamlı bir şekilde öğretmenleri hakkında daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Öğrenim gördükleri okul türüne göre, ideal bir öğretmende olması gereken niteliklere katılma ve değerlendirme derecelerine bakıldığında, kişilik nitelikleri hariç, diğer nitelik boyutlarına vermiş oldukları cevaplar arasında anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır.

Sporcu öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türüne göre, kendi öğretmenlerinin değerlendirme derecelerine bakıldığında tüm nitelik boyutları bakımından, genel liseler ve meslek liselerinde öğrenim görmekte olan sporcu öğrencilerin, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Anadolu Öğretmen Lisesi'nde öğrenim görmekte olan sporcu öğrenciler, öğretmenleri hakkında anlamlı bir şekilde daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Aydoğdu (2003), "Ergenlerin Öğretmen ve İdeal Öğretmen Algılarının İncelenmesi" isimli çalışmasında, ergenlerin mevcut ve ideal öğretmenleri algılamaları ele alınmış, cinsiyet ve bunun okul türüne bağlı olarak fark gösterip göstermediğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma verilerini toplanması ve ergenlerin öğretmen algılarını ölçmek amacıyla araştırmacının geliştirdiği "Ergenlerin Öğretmen Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Manisa İli Merkez İlçe'de gerçekleştirilen çalışma bir Anadolu Lisesi ile Anadolu Öğretmen Lisesinden toplam 256 öğrenci katılmıştır.

Elde edilen veriler, yapılan analizler sonucunda; ergenlerin mevcut ve ideal öğretmen algılarında okul türünün etkisi anlamlı bulunmuştur. Cinsiyet açısından ise anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ergenlerin öğretmen değerlendirme ölçeğinin alt boyutları açısından, iletişim engelleri alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunamazken, sevgi-saygı ve yardım, dikkate alma ve destek alt boyutlarında cinsiyet ve okul türü açısından anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır. Yine cinsiyet ve okul türü açısından, katma ve fırsat verme alt boyutlarında anlamlı bir fark görülmüştür. Okul türünün, okulda dikkat çekme alt boyutunda öğretimde dikkat çekme alt boyutunda etkili olduğu görülmektedir. Ancak, elde edilen ortalamalar arasındaki farkın az olduğu görülmektedir.

Buna göre; Anadolu Öğretmen Lisesi öğrencilerinin mevcut ve ideal öğretmen algılama puanları ile Anadolu Lisesi öğrencilerinin puanları birbirine yakındır. Ancak, Anadolu Öğretmen Lisesi öğrencileri mevcut öğrencileri ve ideal öğretmeni daha olumlu algılamaktadırlar. Okul türü ve cinsiyet ortak etkisi açısından, Anadolu Lisesi öğrencileri arasında erkeklerin kızlardan daha yüksek puan aldıkları görülmektedir. Okul türüne göre; kız öğrencilerin, mevcut ve ideal öğretmenlerini algılamaları incelendiğinde, ortalama değerleri bakımından birbirine yakın olsalar da, Anadolu Öğretmen Lisesi öğrencilerinin algılarının daha olumlu olduğu görülmektedir.

Vural (2004), “Yetkin-İdeal Vizyoner Öğretmen” isimli, editörlüğünü yaptığı, “Duyarlı Öğretmen” tanımlaması getirdiği, öğretmenlere rehber olabilmesi amacıyla hazırladığı çalışmasında, aktif öğrenme, öğrenme stilleri, ders anlatım teknikleri, çoklu zeka, nitelikli sınıf, ders araç-gereçlerinin amaca uygun kullanımı, öğrenme stratejileri gibi konuları örnekleyerek uygulamaları ile anlatmaktadır.

Bu eser, incelendiğinde; birinci bölümde, öğretmenin yeri, önemi, iş doyumunu, meslek koşulları, tükenmişlik ile ilgili yapılmış çeşitli araştırmalar ve bu araştırmalara bağlı olarak bir takım öneriler getirmektedir. İkinci bölümde, öğretmenlerin profili ve davranışları ile ilgili bilgiler verilmektedir. Üçüncü bölümde, mesleki gelişim ve hizmetiçi eğitim ile ilgili yeni yaklaşımlar ve profesyonel öğretmen kavramı anlatılmaktadır. Dördüncü bölümde, öğretmenlerin kurumsal gelişimi ve vizyonu ile öğrenci, okul, veliler ile ilişkileri, bireysel kariyer yönetimi ve davranışlarını etkileyen nedenler üzerine bilgiler verilmektedir. Beşinci bölümde, iyi ve kötü öğretmen üzerine yapılmış bir araştırma ve öğretmenlerin güdüleyici, başarıya yönelik profesyonelliği ile ilgili bilgiler verilmektedir. Altıncı bölümde, öğretmenlerin sosyal liderliği, rolleri ve sosyal becerileri arasındaki ilişki, elverişli sosyal ortam liderliği hakkında bilgiler verilmektedir. Yedinci bölümde, eğitim-öğretimde, iletişim kapsamı içerisindeki, ders sunuşu, beden dili, alan kullanımı, ses tonu ve anlamları, giyim ve imajları ile ilgili bilgiler verilmektedir. Sekizinci bölümde, öğrencilerin ruh sağlığını koruma ve geliştirmede öğretmenlerin rolü ve katkıları, Avrupa Birliği Uyum Programları çerçevesinde, öğretmenlik statüsü ile ilgili tavsiyeleri ve yetkinleştirilmeleri hakkında bilgiler verilmektedir. Dokuzuncu bölümde, kitabın

muhtevası hakkındaki düşünce, tavsiye, yaklaşım ve örnekler ile ilgili yazılar bulunmaktadır.

Arslan (1997)'ın "Türkiye'de Öğretmen Seçimi" isimli çalışması, öğretmen seçiminin nasıl yapılması gerektiği üzerinedir. Araştırma incelendiğinde, öğretmen seçimi ile halen görevleri başında çalışmakta olan öğretmenlerin nitelikleri açısından birbirlerine çok yakın durduğu görülmektedir. Halen görevleri başında olan öğretmenlerin, araştırma da belirtilen niteliklere göre, çalışmalarını sürdürülebilir ve test edilebilir ölçütler getirmesi, çalışmayı ideal öğretmen arayışları açısından önemli kılmaktadır.

Araştırma incelendiğinde, Ankara ili büyükşehir belediyesi içerisinde yönetici, öğretim elemanı, ve müfettişler üzerinde uyguladığı anketi sonucunda, öğretmen seçme basamakları ve bu basamaklarda bulunması gereken bilgi ve işlemlerin uygunluğunu belirlemeye çalışmıştır.

Araştırmacının, kişisel bilgi formlarından başlayarak, adayın konuşma yeteneği, sınav yapma aşamalarında aranılacak yeterlilikler, mülakat ve uygulamada nasıl değerlendirilmesi gerektiği ile ilgili araştırmaları ve sonuçları verilmektedir.

BÖLÜM 2: YÖNTEM VE GEREÇ

2.1.Problem Cümlesi

Ortaöğretim Okul Yöneticileri'ne (O.O.Y.) göre, İdeal Beden Eğitimi Öğretmenleri (B.E.Ö.) nitelikleri ile bu niteliklere katılma ve kendi B.E.Ö.'ni "İdeal Nitelikler" açısından nasıl değerlendirdiklerinin belirlenmesi.

2.2.Alt Problemler

Yukarıda belirlenen problemin çözümlenebilmesi için, aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranmıştır.

1.Genel Lise Yöneticileri'nin (G.L.Y.) "İdeal Nitelikler"e Katılma Dereceleri (K.D.) ve kendi B.E.Ö.'ni bu niteliklere göre Değerlendirme Dereceleri (D.D.) ve buna ilave olarak;

a)Kişisel niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'nin D.Derecelerini,

b)Genel alan niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'nin D.Derecelerini.,

c)Özel alan niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'nin D.D. tespit etmek,

d)G.L.Y. kişisel, genel ve özel alan nitelikleri açısından, boyutlar arası beklenti düzeyleri ve B.E.Ö.'ni nasıl değerlendirmektedir?

2.Mesleki ve Teknik Lise Yöneticileri'nin (M.T.L.Y.) "İdeal Nitelikler"e K.D. ve kendi B.E.Ö.'nin bu niteliklere D.D. ve buna ilave olarak;

a)Kişisel niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'nin D.Derecelerini,

b)Genel alan niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'nin D.Derecelerini,

c)Özel alan niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'nin D.D. tespit etmek,

d)M.T.L.Y. kişisel, genel ve özel alan nitelikleri açısından, boyutlar arası beklenti düzeyleri ve kendi öğretmenlerini nasıl değerlendirmektedir?

3.G.L.Y.'nin ve M.T.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler" açısından, B.E.Ö.'nde bulunması gereken;

- a)Kişisel niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'ni D.D. arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- b)Genel Alan niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'ni D.D. arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- c)Özel Alan niteliklerine K.D. ve B.E.Ö.'ni D.D. arasında anlamlı farklılık var mıdır?

2.3.Sayıtlılar

Sakarya İli Ortaöğretim Okullarında yöneticilik yapmakta olan Okul Müdürleri ve Müdür Yardımcıları, evreni temsil edecek sayıda olup, görüşlerini doğru, samimi olarak herhangi bir etki altında kalmadan, gerçeği yansıtacak şekilde ortaya koydukları, beklentilerini ve beklentilerinin karşılanma düzeylerini yansıttıkları sayılılarından hareket edilmiştir.

2.4.Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılığı;

1.2005-2006 Eğitim-Öğretim yılı Sakarya İl'i ve İlçe'lerindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Ek: C ve Ek: D listelerinde belirtilen Ortaöğretim Okulları'nda halen görevleri başında yöneticilik yapan devlet okullarındaki Okul Müdürleri ve Müdür Yardımcıları sınırlıdır.

2.Bu araştırma, anket uygulamasından elde edilen sonuçlar kaynakçada belirtilen literatür ve yüksek lisans için ayrılan süre ile sınırlıdır.

2.5.Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu araştırmanın evrenini Sakarya İli ve İlçelerindeki Ortaöğretim Okulları'nda görev yapan 144 müdür ve müdür yardımcıları oluşturmaktadır. Evreni oluşturan tüm yöneticilere ulaşıldığından örneklem alınmamıştır. Yöneticilere birebir ulaşılmış, dağıtılan anketlerden 134'ü geriye dönmüş ve bunlardan 130'u geçerli kabul edilerek değerlendirilmeye alınmıştır (% 90.27).

2.6.Ölçme Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada bilgi toplama aracı olarak kullanılan anket soruları, ilgili kuramsal kaynaklar, araştırmalar ile okul yöneticilerinin serbest tasvir ve tanımlamaları ile elde edilen nitelik ilk aşamada toplam 298 olarak belirlendi. Bu nitelikler, ilk aşamada

konu ile ilgili literatür taranıp daha önce yapılan çalışmalar incelenerek, uzman görüşleri alındıktan sonra amacına uygun olarak üç boyutta toplanmıştır.

a) Kişisel Nitelikler (26 Adet), b)Genel Alan Nitelikleri (107 Adet) ve c)Özel Alan Nitelikleri, (165 Adet) olmak üzere taslak halinde getirildi. Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin "İdeal Nitelikler"i adını verdiğimiz bu Beden Eğitimi Öğretmeni nitelikleri, ilk uygulamada önem sıralarına göre, daha sonra ise önemsiz buldukları niteliklerin üzerini çizmek suretiyle birer hafta aralıklarla, 12'si Mesleki ve Teknik Lise ve 8'i Genel Lise Yöneticileri olmak üzere aynı uygulama yapıldı. İlgili taslağın oluşturulması için, anket taslak haline getirildi. Tekrar uzman görüşleri alınarak kişisel nitelikler 10'a, genel alan nitelikleri 18'a ve özel alan nitelikleri 35'e düşürüldü.

Beden Eğitimi Öğretmenleri "İdeal Nitelikler"inin neler olduğunu saptamak amacıyla literatürde yer alan bilgilere uygun olarak 63 nitelikten oluşan anket bilgi formunun görünüş geçerliliği incelenmiştir. Görünüş geçerliliği olarak geliştirilen anket bilgi formundaki niteliklerin, bu konuya dair uygunluğu ve bu amaca hizmet edip etmediğini değerlendirmek amacı ile uzman grubun görüşlerine başvurulmuştur. Alanın uzmanlarından alınan eleştiriler doğrultusunda bilgi formunda yer alan 7 nitelik çıkarılmış ve bazı nitelikler üzerinde düzeltmeler yapılmıştır. 56 niteliğe indirgenen ölçme aracının uygunluğunu test etmek amacı ile 37 kişilik yönetici grubuna ön deneme yapılmıştır. Ön deneme grubuna katılanların kişisel, genel alan nitelikleri ile ilgili alt boyutlarında bazı niteliklerde binişiklik olduğu eleştirileri tekrar aynı uzman görüşleri doğrultusunda anket formundaki nitelikler düzeltilmiştir. Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinin niteliklerine katılma ve kendi Beden Eğitimi Öğretmenlerinin değerlendirilmesi amacı ile "İdeal Nitelikler" adını verdiğimiz ölçme aracı oluşturulmuştur.

Ön deneme gurubuna katılanlardan anket bilgi formundaki niteliklere G.L.Y.'nin katılma dereceleri incelendiğinde önem derecelerini belirlemede ne denli güvenilir bir araç olduğunu incelemek için hesaplanan alpha iç tutarlılık katsayısı kişisel nitelikler boyutu için 0.95, genel alan nitelikleri boyutu için 0.9625 ve özel alan nitelikleri boyutu için 0.9839 iken değerlendirme dereceleri açısından kişisel nitelikler boyutu için 0.9595, genel alan nitelikleri boyutu için 0.975 ve özel alan nitelikleri boyutu için 0.9876 hesaplanmıştır. M.T.L.Y.'nin katılma dereceleri incelendiğinde önem

derecelerini belirlemede ne denli güvenilir bir araç olduğunu incelemek için hesaplanan alpha iç tutarlılık katsayısı kişisel nitelikler boyutu için 0.9180, genel alan nitelikleri boyutu için 0.9706 ve özel alan nitelikleri boyutu için 0.9830 iken değerlendirme dereceleri açısından kişisel nitelikler boyutu için 0.9607, genel alan nitelikleri boyutu için 0.9866 ve özel alan nitelikleri boyutu için 0,9932 hesaplanmıştır. Herbir nitelik açısından faktör yükleri ile ilgili sonuçlar Ek G’de verilmektedir.

Bu değerler, kullandığımız anket bilgi formunun geçerliliği için ve güvenilirliğinin önemli bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda elde edilen istatistiki değerlere göre Beden Eğitimi Öğretmenleri’nin ideal niteliklerinin belirlenmesi için kullanılacak “İdeal Nitelikler” içerisindeki alt boyutlar olan kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerinin geçerli ve güvenilir birer ölçme aracı oldukları kabul edilmiştir.

Deneklerin “Kişisel Bilgiler”ini içeren 14 soruda Okul Yöneticileri ve okuluna ilişkin demografik bilgiler edinilmesi amaçlanmıştır. Bu anket formlarında, isim yada şahsına atfen hiçbir bilgi yazmamaları özellikle istenmiştir. Beden Eğitimi Öğretmenleri “İdeal Nitelikler”i ise, 56 madde halinde anket formunda bu nitelikler karma şekilde “Katılma Dereceleri” ve “Değerlendirme Dereceleri” ile 5’li likert ölçeği kullanılmıştır.

2.7.Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamı içerisindeki tüm Ortaöğretim Okul Yöneticileri tek tek ziyaret edilerek Sakarya İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün anket uygulamasına ilişkin ek b’deki ‘İzin Belgesi’ teslim edilmiştir. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; yöneticilerin kişisel bilgileri, ikinci bölümde; “İdeal Nitelikler adını verdiğimiz 56 nitelikten oluşan ankete yöneticilerin verilen niteliklere katılma ve kendi B.E.Ö.’ni değerlendirmeleri hakkında bilgi edinilmek amaçlanmıştır. Araştırma verilerinden daha sağlıklı bir biçimde sonuç alınabilmesi için, araştırmacı bizzat kendisi tarafından yöneticilerle birebir görüşme sağlamış, anket uygulaması ile ilgili olarak formun doldurma şekli, nitelikler ve soruların içeriği hakkında kendilerine yeterli bilgi verildikten sonra anket uygulamalarını yapmaları sağlandı.

Sakarya İli ve İlçelerindeki toplam ulaşılan 56 Ortaöğretim Okulu’ndan 22’si Genel Lise, 34’ü ise Mesleki Teknik Liseleri kapsamaktadır. Toplam 134 yöneticiye

uygulama yapılarak, 130 denekten alınan veriler değerlendirmeye alınmış olup, % 97 geri dönüşüm tespit edilmiştir.

2.8.Verilerin Analizi

Anket bilgi formunda beşli değerlendirme ölçeği her bir nitelik açısından katılma ve değerlendirme derecelerine ait seçeneklerden oluşmaktadır. Katılma dereceleri bakımından ölçek “tam katılım”a 5, “katılım”a 4, “kısmen katılım”a 3, çok az katılım”a 2 ve “hiç katılmam”a 1 iken değerlendirme dereceleri bakımından “tamamı”na 5, “çoğunluğu”na 4, “yarısı”na 3, “çok azı”na 2 ve “hiçbiri”ne 1 şeklinde verilen değerler ile puanlandırma yapılmıştır.

Toplanan verilere ilişkin çözümlenmeler, SPSS paket programlarından yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada verilerin analizi için, şu istatistiksel teknikler kullanılmıştır;

Frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, t testi, One-way ANOVA testi.

Okul yöneticilerinin yöneticilik yaptıkları okul türüne göre anlamlı fark olup olmadığını tespit etmek için ise, tek yönlü varyans (ANOVA) analizi yapıldı.

Araştırmada en düşük anlamlılık düzeyi p (.05) olarak kabul edilmiştir.

BÖLÜM 3 : BULGULAR VE YORUM

3.1.Kişisel Bilgiler

O.O.Y.'nin kişisel durumları ile ilgili bulgular aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3:O.O.Y.'nin Yöneticilik Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

Okul Türü	Sayı	%
Genel Lise	58 Kişi	44,6
Meslek Lisesi	72 Kişi	55,4
Toplam	130 Kişi	100

Araştırma içerisine 56 Ortaöğretim Okulu katılmıştır. Araştırma örneklemine giren G.L.Y. 58 kişi ile % 44,6 ve M.T.L.Y. ise 72 kişi ile % 55,4'ünü kapsamaktadır.Araştırma kapsamına giren ortaöğretim okullarından Genel Lise'ler Ek C ve Mesleki ve Teknik Lise'ler Ek D'de tespit edilmiştir.

Tablo 4:O.O.Y.'nin En Son Mezun Oldukları Eğitim Kurumuna Göre Dağılımı

Yöneticilerin Mezun Oldukları Okul Türü	Sayı	%
Sosyal Bilimler	82 Kişi	63
Fen Bilimleri	48 Kişi	37
Toplam	130 Kişi	100

Ankete katılan O.O.Y.'nin % 63'ü Sosyal Bilimler, % 37'si ise, Fen Bilimleri ile ilgili fakülte mezunu olduklarını tespit edilmiştir.

Tablo 5:O.O.Y.'nin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyeti	Sayı	%
Bay	115 Kişi	88,4
Bayan	15 Kişi	11,6
Toplam	130 Kişi	100

Araştırmaya katılan O.O.Y.'nin % 88,4'ü bay, % 11,6'sı bayan oldukları görülmektedir.

Tablo 6:O.O.Y.'nin Yaş Durumlarına Göre Dağılımı

Yaş Durumları	Sayı	%
25 ile 29 Yaş	2 Kişi	1,5
30 ile 34 Yaş	22 Kişi	17
35 ile 39 Yaş	28 Kişi	21,5
40 ile 44 Yaş	44 Kişi	33,9
45 ile 50 Yaş	26 Kişi	20
51 ve Yukarı Yaş	8 Kişi	6,1
Toplam	130 Kişi	100

Tablo 6'ya göre, ankete katılan O.O.Y.'nin % 1,5'i 25 ile 29 yaş aralığında, % 17'si 30 ile 34 yaş aralığında, % 21,5'i 35 ile 39 yaş aralığında, % 33,9'u 40 ile 44 yaş aralığında, % 20'si 45 ile 50 yaş aralığında, % 6,1'i 51 yıl ve yukarı yaş aralığında dağıldığı görülmektedir.

Tablo 7:O.O.Y.'nin Mesleki Kıdem Durumlarına Göre Dağılımı

Mesleki Kıdemi	Sayı	%
6 ile 10 Yıl	21 Kişi	16,2
11 ile 15 Yıl	41 Kişi	31,6
16 ile 20 Yıl	36 Kişi	27,7
21 ile 25 Yıl	20 Kişi	15,4
26 ile 30 Yıl	8 Kişi	6,1
30 ve Yukarı Yıl	4 Kişi	3
Toplam	130 Kişi	100

Tablo 7'ye göre, ankete katılan O.O.Y.'nin % 16,2'si 6 ile 10 yıl, % 31,6'sı 11 ile 15 yıl, % 27,7'si 16 ile 20 yıl, %15,4'ü 21 ile 25 yıl, % 6,1'i 26 ile 30 yıl, % 3'ü 30 ve yukarı yıl mesleki kıdem aralığında dağıldığı görülmektedir.

Tablo 8:O.O.Y.'nin Yöneticilik İle İlgili Hizmetiçi Eğitime Katılma Durumlarına Göre Dağılımı

Hizmetiçi Eğitim Durumları	Sayı	%
Hiç Katılmadım	50 Kişi	38,5
1 ile 2 Defa	37 Kişi	28,4
3 ile 4 Defa	30 Kişi	23,1
5 ve Yukarısında	13 Kişi	10
Toplam	130 Kişi	100

Tablo 8'e göre, O.O.Y.'nin yöneticilik ile ilgili hizmet içi eğitime, % 38,5'i hiç katılmayanları, % 28,4'ü 1 ile 2 defa katılanları, % 23,1'i 3 ile 4 defa katılanları, % 10'u ise, 5 ve yukarısında katıldıkları tespit edilmiştir.

Tablo 9:O.O.Y.'nin Yöneticilikteki Toplam Görev Sürelerine Göre Dağılımı

Toplam Görev Süreleri	Sayı	%
1 ile 5 Yıl	14 Kişi	11
6 ile 10 Yıl	39 Kişi	30
11 ile 15 Yıl	36 Kişi	28
16 ile 20 Yıl	25 Kişi	19
21 ve Yukarı Yıl	16 Kişi	12
Toplam	130 Kişi	100

Ankete katılan O.O.Y.'nin % 11'i 1 ile 5 yıl, % 30'u 6 ile 10 yıl, % 28'i 11 ile 15 yıl, % 19'u 16 ile 20 yıl, % 12'si 21 yıldan daha fazla, yöneticilikte görev süreleri geçirdikleri bilgisine ulaşılmıştır.

Tablo 10:O.O.Y.’nin En Son Çalıştıkları Okuldaki Yöneticilik Görevi Sürelerine Göre Dağılımı

Bu Okuldaki Görev Süreleri	Sayı	%
0 ile 3 Yıl	58 Kişi	44,7
4 ile 6 Yıl	37 Kişi	28,4
7 ile 9 Yıl	21 Kişi	16,1
10 ve Yukarı Yıl	14 Kişi	10,8
Toplam	130 Kişi	100

Tablo 10’e göre, ankete katılan O.O.Y.’nin halen çalıştıkları okuldaki görev sürelerine göre dağılımı ise % 44,7’si 0 ile 3 yıl, % 28,4’ü 4 ile 6 yıl, % 16,1’i 7 ile 9 yıl, % 10,8’i 10 yıl ve yukarısı aralığında görülmektedir. O.O.Y.’nin 7 ile 10 ve yukarı yıl aralığında, aynı okulda yöneticilik yapıyor olması durumuna karşılık, 0 ile 3 yıl aralığında yoğunluğun % 44 görülmesi, yönetim kademelerindeki değişimin hızlılığını göstermektedir. 7 ile 10 ve yukarı yıl aralığında yöneticilik yapan okul müdürü ve müdür yardımcıları 35 kişi ile % 26,9’ unu kapsarken, bölgemiz eğitim ve öğretim sorunlarına yönelik şartlar hakkında en tecrübeli grup olarak sayılabilir.

Tablo 11:O.O.Y.’nin Yöneticilik Yaptıkları Okuldaki Toplam Öğrenci Mevcuduna Göre Dağılımı

Okulun Öğrenci Mevcudu	Sayı	%
0 ile 500 öğrenci	25 Kişi	19,2
501 ile 1000 öğrenci	50 Kişi	38,5
1001 ile 1500 öğrenci	44 Kişi	33,9
1500 ve yukarı öğrenci	11 Kişi	8,4
Toplam	130 Kişi	100

Tablo 11’e göre, ankete katılan O.O.Y.’nin yöneticilik yaptıkları okuldaki toplam öğrenci mevcuduna göre dağılımı ise; % 19,2’si 0 ile 500 öğrenci, % 38,5’i 501 ile 1000 öğrenci, % 33,9’u 1001 ile 1500 öğrenci, % 8,4’ü 1500 öğrenci ve yukarısı olan okullarda görev yaptıkları görülmektedir.

Tablo 12:O.O.Y.’nin Yöneticilik Yaptıkları Okuldaki Ortalama Sınıf Mevcutları Dağılımı

Sınıf Mevcudu	Sayı	%
20 ile 30	35	26,9
31 ile 40	87	67
41 ile 50	8	6,1
Toplam	130	100

Ankete katılan O.O.Y.’nin yöneticilik yaptıkları okuldaki ortalama sınıf mevcutları, % 26,9’u 20 ile 30, % 67’si 31 ile 40, % 6,1’i 41 ile 50 aralığında dağılım göstermektedir.

Tablo 13:O.O.Y.’nin Lisanslı Sporcu Ve Profesyonelce Spor Yapma Durumlarına Göre Dağılımı

Spor Özgeçmişleri	Sayı	%
Evet	32	24,7
Hayır	98	75,3
Toplam	130	100

Tablo 13’de ankete katılan O.O.Y.’nin geçmiş yaşantılarında yada halen, lisanslı sporcu ve profesyonelce spor yapma durumlarına bakıldığında; % 24,7’si evet derken, % 75,3’ünün hayır şeklinde cevaplar verdiklerini göstermektedir.

Tablo 14:O.O.Y.’nin Okul Spor Takımlarını Başarılı Bulma Durumlarına Göre Dağılımı

Okul Takımları Başarıları	Sayı	%
Pek Çok Başarılıdır	1 Kişi	0,8
Çok Başarılıdır	25 Kişi	19,2
Başarılıdır	78 Kişi	60
Az Başarılıdır	25 Kişi	19,2
Başarısızdır	1 Kişi	0,8
Toplam	130 Kişi	100

Ankete katılan O.O.Y. okul spor takımlarını; % 0,8’ i pek çok başarılı, 19,2’si çok başarılı, % 60’ başarılı, % 19,2’si az başarılı, % 0,8’i başarısız bulmaktadır.

Tablo 15:O.O.Y.’nin Beden Eğitimi Ders Araç Gereçleri Yeterliliğini Düşünme Durumlarına Göre Dağılımı

Ders Araç-Gereçleri	Sayı	%
Pek Çok Yeterlidir	1 Kişi	0,8
Çok Yeterlidir	18 Kişi	13,8
Yeterlidir	16 Kişi	12,4
Kısmen Yeterli	93 Kişi	71,5
Yetersizdir	2 Kişi	1,5
Toplam	130 Kişi	100

Ankete katılan O.O.Y.’nin beden eğitimi ders araç ve gereçleri yeterliliğini düşünme durumlarına göre dağılımı ise; % 0,8’i pek çok yeterli, % 13,8’i çok yeterli, 12,4’ü % yeterli, % 71,5’i kısmen yeterli iken, % 1,5’si yetersiz bulma aralığında dağıldığı görülmektedir.

Tablo 16:O.O.Y.’nin Herhangi Bir Spor Branşı İle İlgili Antrenörlük Veya Hakemlik Kursuna Katılma Durumlarına Göre Dağılım

Antrenörlük-Hakemlik	Sayı	%
Evet	4 Kişi	3
Hayır	126 Kişi	97
Toplam	130 Kişi	100

Ankete katılan O.O.Y.’nin, herhangi bir spor branşı ile ilgili antrenörlük veya hakemlik kursuna katılma durumlarına göre dağılımı ise; % 3’ü evet ve % 97’si hayır şeklinde dağılım göstermektedir.

3.2.G.L.Y.’nin B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”ine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.

Genel Lise Yöneticileri’nin (G.LY.), Beden Eğitimi Öğretmenleri (B.E.Ö) “İdeal Nitelikler”inden kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerinin, yüzde ve frekans dağılımı hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca G.L.Y’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleri ve nitelikler arası Katılma Dereceleri (K.D.) ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini Değerlendirme Dereceleri (D.D.) hakkında bilgiler verilmektedir.

3.2.1.G.LY.’nin, “İdeal Nitelikler”den Kişisel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö.’ni D.D’nin İncelenmesi

G.LY.’nin, B.E.Ö’ ne ait “İdeal Nitelikler”den kişisel niteliklerine K.D. ve D.D. yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 17’de gösterilmektedir. Ayrıca G.L.Y’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”inden kişisel niteliklerine K.D. ile, bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D.’ne ilişkin her bir niteliğin aritmetik ortalamaları, standart sapma sonuçları tablo 18’de, en yüksek aritmetik ortalaması ve standart sapma sonucu tablo 19’da gösterilmektedir.

B.E.Ö.’nde Bulunması Gereken Kişisel Nitelikler;

- 1.Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma,
- 5.Liderlik özelliklerine sahip olma,
- 18.Becerikli ve kendine güveni olma,
- 24.Sözel ve beden dilini etkili kullanma,

32.Saygın ve güvenilir olma,

37.Hoşgörülü olma,

45.Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama,

51.İnsan hakları bilinci ile hareket etme'dir.

Tablo 17:G.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdesi ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve % lik	Değerlendirme Dereceleri					
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarı	Çoğunluğu	Tamamı	
1			5	13	40	f			1	9	48	
			8,6	22,4	69	%			1,7	15,5	82,8	
5		1	7	10	40	f	6	4	10	20	18	
		1,7	12,1	17,2	69	%	10,3	6,9	17,3	34,5	31	
18				9	49	f			1	4	21	32
				15,5	84,5	%			1,7	6,9	36,2	55,2
24			6	10	42	f	4	4	6	24	20	
			10,3	17,3	72,4	%	6,9	6,9	10,3	41,4	34,5	
32				1	57	f	2	3	3	14	36	
				1,7	98,3	%	3,4	5,2	5,2	24,1	62,1	
37				8	50	f			1	3	36	18
				13,8	86,2	%			1,7	5,2	62,1	31
45				6	52	f			8	6	21	23
				10,3	89,7	%			13,8	10,3	36,2	39,7
51				8	50	f	3	5	12	20	18	
				13,8	86,2	%	5,2	8,6	20,7	34,5	31	

Aşağıda G.L.Y.'nin, "İdeal Nitelikler"den B.E.Ö.'nin kişisel niteliklerine, yüzdeleri açısından (Tablo17) K.D. ve kendi B.E.Ö.'ni D.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

1.“ Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” (% 69) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 98,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

5.“ Liderlik özelliklerine sahip olma” (% 69) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 65,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

18.“ Becerikli ve kendine güveni olma” (% 84,5) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 91,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

24.“ Sözel ve beden dilini etkili kullanma” (% 72,4) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 75,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

32.“ Saygın ve güvenilir olma” (%98,3) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (%86,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

37.“ Hoşgörülü olma” (%86,2) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (%93,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

45.“ Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” (%89,7) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (%75,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

51.“ İnsan hakları bilinci ile hareket etme” (%86,2) niteliğine, tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (%65,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 18:G.L.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Kişisel Nitelikler	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
1	58	4,6034	0,6473	58	4,8103	0,4376
5	58	4,5345	0,7772	58	3,6897	1,2733

Tablo 18'in devamıdır.

Kişisel Nitelikler	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
18	58	4,8448	0,3652	58	4,4483	0,7052
24	58	4,6207	0,6709	58	3,8966	1,1651
33	58	4,9828	0,1313	58	4,6321	1,0378
37	58	4,8621	0,3478	58	4,2241	0,6225
45	58	4,8966	0,3072	58	4,0172	1,0343
51	58	4,8621	0,3478	58	3,7759	1,1401

Tablo 18'deki veriler incelendiğinde, G.L.Y'nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en çok katıldıkları 32. nitelik "Saygın ve güvenilir olma" ($\bar{X}=4,9828$) olduğu görülmektedir. Bunu 45. nitelik "Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama" ($\bar{X}=4,8966$) ve 37. nitelik "Hoşgörülü olma" ve 51. nitelik "İnsan hakları bilinci ile hareket etme" ($\bar{X}=4,8621$) izlemektedir.

G.L.Y'nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en az katıldıkları 5. nitelik "Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma" ($\bar{X}=4,5345$) dır.

Verilen niteliklere göre, G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'leri hakkında ortalama değerleri bakımından en olumlu düşündükleri 1. nitelik, "Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma" ($\bar{X}=4,8103$) olduğu görülmektedir. Bunu 32. nitelik "Saygın ve güvenilir olma" ($\bar{X}=4,6321$) ve 18. nitelik "Becerikli ve kendine güveni olma" ($\bar{X}=4,4483$) izlemektedir.

G.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından en olumsuz düşündükleri 5. nitelik "Liderlik özelliklerine sahip olma" ($\bar{X}=3,6897$) dır.

Tablo 19:G.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu

Kişisel Nitelikler	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
	58	4,9828	0,1313	58	4,8103	0,4376

Tablo 19'teki veriler incelendiğinde, B.E.Ö. "İdeal Nitelikler"inden Kişisel Nitelikler içerisinde yer alan 8 niteliğin gerekliliğine, ortalama değerleri bakımından G.L.Y'nin tamamen katıldıkları 32. nitelik "Saygın ve güvenilir olma." ile görülmektedir ($\bar{X}=4,9828$).

G.L.Y'nin verilen bu 8 nitelik bakımından, B.E.Ö.'leri ile ilgili D.D.'ne göz atıldığında, "İdeal Nitelikler"i tamamen taşıdıklarını düşündükleri 1. nitelik "Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma" niteliği olduğu görülmektedir ($\bar{X} = 4,8103$).

3.2.2.G.LY.'nin, "İdeal Nitelikler"den Genel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö.'ni D.D.'nin İncelenmesi

G.LY.'nin, B.E.Ö.'ne ait "İdeal Nitelikler"inden genel alan niteliklerine K.D. ve D.D.'nin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 20'de gösterilmektedir. Ayrıca G.L.Y'nin, B.E.Ö. "İdeal Nitelikler"inden genel alan niteliklerine K.D. ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D.'ne ilişkin her bir niteliğin aritmetik ortalamaları, standart sapma sonuçları tablo 21'de, en yüksek aritmetik ortalaması ve standart sapma sonucu tablo 22'de gösterilmektedir.

B.E.Ö.'nde Bulunması Gereken Genel Alan Nitelikleri;

2.Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme,

6.Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme,

9.Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma,

12.Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma,

14.Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma,

19.Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma,

21.Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek, vatan ve millet sevgisini aşılama,

25.Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma,

28.Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama

33.Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme,

38.Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama,

41.Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma,

46.Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme,

48.Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama,

52.Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama,

54.Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma'dır.

Tablo 20:G.L.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve % lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı
2			3	8	47	f			8	20	30
			5,2	13,8	81	%			13,8	34,5	51,7
6			4	14	40	f	4	6	9	20	19
			6,9	24,1	69	%	6,9	10,3	15,5	34,5	32,8
9			4	6	48	f		1	10	16	31
			6,9	10,3	82,8	%		1,7	17,3	27,6	53,4
12				4	54	f			6	20	32
				6,9	93,1	%			10,3	34,5	55,2
14				13	45	f			10	21	27
				22,4	77,6	%			17,2	36,2	46,6
19			4	16	38	f	1	2	8	21	26
			6,9	27,6	65,5	%	1,7	3,5	13,8	36,2	44,8
21			2	2	54	f		2	8	20	28
			3,4	3,5	93,1	%		3,4	13,8	34,5	48,3
25			3	5	50	f		3	6	19	30
			5,2	8,6	86,2	%		5,2	10,3	32,8	51,7
28				6	52	f		1	5	14	38
				10,3	89,7	%		1,8	8,6	24,1	65,5
33			1	6	51	f		2	10	12	34
			1,7	10,4	87,9	%		3,5	17,2	20,7	58,6
38			2	14	42	f			9	31	18
			3,4	24,2	72,4	%			15,6	53,4	31
41			2	6	50	f		5	6	24	23
			3,4	10,4	86,2	%		8,6	10,3	41,4	39,7
46				4	54	f	5	6	1	6	40
				6,9	93,1	%	8,6	10,4	1,7	10,3	69
48			4	4	50	f	1	1	15	23	18
			6,9	6,9	86,2	%	1,7	1,7	25,9	39,7	31
52				3	55	f			6	11	41
				5,2	94,8	%			10,3	19	70,7
54				10	48	f	4	5	9	26	14
				17,2	82,8	%	6,9	8,7	15,5	44,8	24,1

Aşağıda G.L.Y.’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden genel alan niteliklerine yüzdeleri açısından (Tablo 20) K.D. ve kendi B.E.Ö.’ni D.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

2.“Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme” (% 81) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 86,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

6.“Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme” (% 69) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 67,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

9.“Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma” (% 82,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 81) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

12.“Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma” (% 4,931) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 89,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

14.“Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma” (% 77,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

19.“Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma” (% 65,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 81) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

21.“Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” (% 93,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

25.“Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma” (% 86,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 84,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

28.“Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” (% 89,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 89,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

33.“Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme” (% 87,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 79,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

38.“Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama” (% 72,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 84,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

41.“Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma” (% 86,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 81,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

46.“Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” (% 93,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 79,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

G.L.Y.’nin, B.E.Ö. ile ilgili genel alan niteliklerinden 48.“Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama” (% 86,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

52.“Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” (% 94,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 89,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

54.“Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma” (% 82,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 68,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 21:G.L.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Genel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
2	58	4,7586	0,54	58	4,3793	0,7213
6	58	4,6207	0,6164	58	3,7586	1,2184
9	58	4,7586	0,5716	58	4,3448	0,8248
12	58	4,931	0,2556	58	4,4483	0,6798
14	58	4,7759	0,4207	58	4,2931	0,7495
19	58	4,5862	0,6222	58	4,1897	0,9264
21	58	4,8966	0,4056	58	4,2759	0,8334
25	58	4,8103	0,5115	58	4,3103	0,8626
28	58	4,8966	0,3072	58	4,5345	0,7307
33	58	4,8621	0,3951	58	4,3448	0,8895
38	58	4,6897	0,5366	58	4,1552	0,6702
41	58	4,8276	0,4641	58	4,1207	0,9191
46	58	4,931	0,2556	58	4,2069	1,3734
48	58	4,7931	0,5544	58	3,9655	0,8977
52	58	4,9483	0,2234	58	4,6034	0,6738
54	58	4,8276	0,381	58	3,7069	1,1395

Tablo 21’deki veriler incelendiğinde, G.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en çok katıldıkları 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama.” ($\bar{X}=4,9483$) niteliği olduğu görülmektedir. Bunu 46. “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” ($\bar{X}=4,931$) ve 12. “Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma” ($\bar{X}=4,931$) nitelikleri izlemektedir. G.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından, gerekliliğine en az katıldıkları, 19. “Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma” ($\bar{X}=4,5862$) niteliğidir.

Verilen niteliklere göre G.L.Y.’nin, kendi B.E.Ö.’leri hakkında ortalama değerleri bakımından en olumlu düşündükleri, 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde

fırsat eşitliği sağlama” ($\bar{X}=4,6034$) olduğu görülmektedir. Bunu 28. “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” ($\bar{X}=4,5345$) ve 12. nitelik “Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma” ($\bar{X}=4,4483$) izlemektedir. G.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından en olumsuz düşündükleri, 54. nitelik “Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma” ($\bar{X}=3,7069$) dır.

Tablo 22:G.L.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu

Genel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
	58	4,9483	0,2234	58	4,6034	0,6738

Tablo 22’deki veriler incelendiğinde, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden genel alan nitelikler içerisinde yer alan 16 maddenin gerekliliğine ortalama değerleri bakımından, G.L.Y.’nin tamamen katıldıkları 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” ($\bar{X}=4,9483$) görülmektedir.

G.L.Y.’ne verilen bu 16 nitelik bakımından B.E.Ö. ile ilgili D.D.’ne göz atıldığında, “İdeal Nitelikler”i tamamen taşıdıkları 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” ($\bar{X}=4,6034$) görülmektedir.

3.2.3.G.L.Y.’nin, “İdeal Nitelikler”den Özel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö.’ni D.D.’nin İncelenmesi

G.L.Y.’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”inden özel alan niteliklerine K.D. ve D.D.’nin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 23’te gösterilmektedir. Ayrıca G.L.Y.’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden özel alan niteliklerine K.D. ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D.’ne ilişkin her bir niteliğin aritmetik ortalamaları, standart sapma sonuçları tablo 24’de, en yüksek aritmetik ortalaması ve standart sapma sonucu tablo 25’de gösterilmektedir.

B.E.Ö.’nde Bulunması Gereken Özel Alan Nitelikleri;

3.Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma,

4.Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma,

- 7.Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme,
- 8.Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme,
- 10.Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme,
- 11.Beden eğitimi ve spor ders ortamlarının güvenliğini sağlama,
- 13.Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma,
- 15.Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma,
- 16.Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma,
- 17.Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma,
- 20.Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme,
- 22.Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma,
- 23.Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma,
- 26.Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma,
- 27.Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma,
- 29.Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma,
- 30.Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama,
- 31.Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma,
- 34.Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma,
- 35.Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama,
- 36.Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma,
- 39.Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama,
- 40.Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma,
- 42.Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma,

- 43.Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma,
- 44.Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma,
- 47.Fair-play davranışlar gösterme,
- 49.Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme,
- 50.Spor kulüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma,
- 53.Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma,
- 55.Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma,
- 56.Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma'dır.

Tablo 23:G.L.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve% lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarı	Çoğunluğu	Tamamı
3				9	49	f			5	10	43
				15,5	84,5	%			8,7	17,2	74,1
4				7	51	f		12	10	17	19
				12,1	87,9	%		20,7	17,2	29,3	32,8
7				15	43	f		4	6	30	18
				25,9	74,1	%		6,9	10,4	51,7	31
8				5	53	f		2	2	17	37
				8,6	91,4	%		3,5	3,4	29,3	63,8
10			4	4	50	f		1	2	21	34
			6,9	6,9	86,2	%		1,8	3,4	36,2	58,6
11			5	13	40	f		3	4	10	41
			8,6	22,4	69	%		5,2	6,9	17,2	70,7
13				3	55	f		6	15	18	19
				5,2	94,8	%		10,3	25,9	31	32,8
15			4	6	48	f		1	3	14	40
			6,9	10,3	82,8	%		1,7	5,2	24,1	69
16				1	57	f		6	7	10	35
				1,7	98,3	%		10,2	12,3	17,2	60,3
17				7	51	f		7	20	14	17
				12,1	87,9	%		12,1	34,5	24,1	29,3
20		4	4	20	30	f	3	8	11	15	21
		6,9	6,9	34,5	51,7	%	5,2	13,7	19	25,9	36,2
22			2	5	51	f			5	33	20
			3,5	8,6	87,9	%			8,6	56,9	34,5

Tablo 23'ün devamıdır.

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve% lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı
23				9	49	f			10	14	34
				15,5	84,5	%			17,3	24,1	58,6
26			5	12	41	f		6	21	13	18
			8,6	20,7	70,7	%		10,4	36,2	22,4	31
27			4	5	49	f		5	11	23	19
			6,9	8,6	84,5	%		8,5	19	39,7	32,8
29			6	6	46	f			9	31	18
			10,4	10,3	79,3	%			15,6	53,4	31
30				2	56	f			13	24	21
				3,4	96,6	%			22,4	41,4	36,2
31			2	8	48	f		6	12	24	16
			3,4	13,8	82,8	%		10,3	20,7	41,4	27,6
34				12	46	f			10	14	34
				20,7	79,3	%			17,3	24,1	58,6
35					58	f	6	3	18	11	30
					100	%	10,3	5,2	13,8	19	51,7
36			6	24	28	f	4	5	8	23	18
			10,3	41,4	48,3	%	6,9	8,6	13,8	39,7	31
39				3	55	f	1	2	4	14	37
				5,2	94,8	%	1,7	3,5	6,9	24,1	63,8
40			3	9	46	f		5	11	6	36
			5,2	15,5	79,3	%		8,6	19	10,3	62,1
42			7	10	41	f	3	6	12	24	13
			12,1	17,2	70,7	%	5,2	10,3	20,7	41,4	22,4
43			2	13	43	f		3	10	25	20
			3,5	22,4	74,1	%		5,2	17,2	43,1	34,5
44			4	10	44	f	1	1	1	18	37
			6,9	17,2	75,9	%	1,7	1,8	1,7	31	63,8
47				8	50	f	5	3	7	19	24
				13,8	86,2	%	8,6	5,1	12,1	32,8	41,4
49				5	53	f			3	27	28
				8,6	91,4	%			5,1	46,6	48,3
50		3	5	9	41	f	3	4	5	22	14
		5,2	8,6	15,5	70,7	%	5,2	6,9	25,9	37,9	24,1
53				3	55	f		3	4	13	38
				5,2	94,8	%		5,2	6,9	22,4	65,5
55				1	57	f		8	10	17	23
				1,7	98,3	%		13,8	17,2	29,3	39,7
56			1	1	56	f			7	10	41
			1,7	1,7	96,6	%			12,1	17,2	70,7

G.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler"den B.E.Ö.'nin özel alan niteliklerine yüzdeleri açısından (Tablo 23) K.D. ve kendi B.E.Ö.'ni D.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

3."Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma" (% 84,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin G.L.Y. tarafından

değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 91,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

4 .“Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma” (% 87,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 62,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

7.“Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme” (% 74,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

8.“Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme” (% 91,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 93,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

10.“Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme” (% 86,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 94,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

11.“Beden eğitimi ve spor ders ortamlarının güvenliğini sağlama” (% 69) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

13.“Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma” (% 94,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 63,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

15.“Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma” (% 82,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından

değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 93,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

16.“Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” (% 98,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

17.“Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma” (% 87,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 53,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

20.“Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” (% 54,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 62,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

22.“Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma” (% 87,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 91,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

23.“Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma” (% 84,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

26.“Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma” (% 70,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 53,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

27.“Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma” (% 84,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından

değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (%72,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

29.“Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma” (% 79,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 84,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

30.“Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama” (% 96,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

31.“Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma” (% 82,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 69) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

34.“Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma” (% 79,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

35.“Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama” (% 100) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

36.“Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma” (% 48,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

39.“Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama” (% 94,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine

bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

40.“Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma” (% 79,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

42.“Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma” (% 70,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 63,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

43.“Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma” (% 74,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

44.“Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma” (% 75,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 94,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

47.“Fair-play davranışlar gösterme” (% 86,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 74,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

49.“Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme” (% 91,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 94,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

50.“Spor kulüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma” (% 70,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin

G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 62) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

53.“Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma” (% 94,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

55.“Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” (% 98,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 69) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

56.“Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma” (% 96,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin G.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 24:G.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’neİlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Özel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
3	58	4,8448	0,3652	58	4,6552	0,6367
4	58	4,8793	0,3286	58	3,7414	1,1326
7	58	4,7414	0,4417	58	4,069	0,8348
8	58	4,9138	0,2831	58	4,5345	0,7307
10	58	4,7931	0,5544	58	4,5172	0,6554
11	58	4,6034	0,6473	58	4,5345	0,8422
13	58	4,9483	0,2233	58	3,8621	0,9991
15	58	4,7586	0,5716	58	4,431	0,6783
16	58	4,9828	0,1313	58	4,2759	1,0395
17	58	4,8793	0,3286	58	3,7069	1,0261
20	58	4,3103	0,8827	58	3,7414	1,2363
22	58	4,8448	0,4512	58	4,2586	0,6087
23	58	4,8448	0,3652	58	4,4138	0,7731
26	58	4,6207	0,6442	58	3,7414	1,0184
27	58	4,7759	0,5633	58	3,9655	0,9359
29	58	4,6897	0,6545	58	4,1552	0,6702
30	58	4,9655	0,1841	58	4,1379	0,7597
31	58	4,7931	0,487	58	3,8621	0,9449

Tablo 24'ün devamıdır.

Özel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
34	58	4,7931	0,4086	58	4,4138	0,7731
35	58	5	0	58	3,9655	1,3503
36	58	4,3793	0,6709	58	3,7931	1,1811
39	58	4,9483	0,2234	58	4,4655	0,8829
40	58	4,7414	0,5481	58	4,2586	1,0523
42	58	4,5862	0,7017	58	3,6552	1,1011
43	58	4,7069	0,5301	58	4,069	0,8556
44	58	4,6897	0,5984	58	4,5345	0,7772
47	58	4,8621	0,3478	58	3,931	1,2406
49	58	4,9138	0,2831	58	4,431	0,5957
50	58	4,5172	0,8633	58	3,6897	1,0794
53	58	4,9483	0,2234	58	4,4828	0,8427
55	58	4,9828	0,1313	58	3,9483	1,0666
56	58	4,9483	0,2915	58	4,5862	0,7017

Tablo 24'deki veriler incelendiğinde, G.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en çok katıldıkları 35. “Okul takımlarının başarısını beden eğitimi derslerinden öne almama” ($\bar{X}=5$) niteliği olduğu görülmektedir. Bunu 16. “Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” ve 55. “Beden eğitimi ve ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma ” niteliği ($\bar{X}=4,9828$) izlemektedir. G.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en az katıldıkları 20.“Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” ($\bar{X}=4,3103$) niteliğidir.

Verilen niteliklere göre, G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö. hakkında ortalama değerleri bakımından en olumlu düşündükleri 3. “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” ($\bar{X}=4,6552$) niteliği olduğu görülmektedir. Bu niteliği 56.“Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma” ($\bar{X}=4,5862$) gelmektedir. Aynı aritmetik ortalamaları ile 8.“Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme” ve 11.“Beden eğitimi ders ortamlarının güvenliğini sağlama” ve 44.“Ders ders dışı çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma” ($\bar{X}=4,5345$) izlemektedir. G.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından en olumsuz düşündükleri 42.“Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma” ($\bar{X}=3,6552$) niteliğidir.

Tablo 25:G.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu

Özel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
	58	5	0	58	4,6552	0,6367

Tablo 25’deki veriler incelendiğinde, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden özel alan nitelikleri içerisinde yer alan 32 niteliğin gerekliliğine, ortalama değerleri bakımından G.L.Y.’nin tamamen katıldıkları 35. nitelik “ Okul takımlarının başarısını beden eğitimi derslerinden öne almama” ($\bar{X}=5$) görülmektedir.

G.L.Y.’ne verilen bu 32 nitelik bakımından B.E.Ö. ile ilgili D.D.’ne göz atıldığında, “İdeal Nitelikler”den özel alan niteliklerini tamamen taşıdıkları 3. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” olduğu ($\bar{X}=4,6552$) görülmektedir.

3.2.4.G.L.Y.’nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları

G.L.Y.’nin B.E.Ö. ile ilgili kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerine aritmetik ortalamaları bakımından, en yüksek K.D. ve D.D.’ne ilişkin veriler ve standart sapma sonuçları tablo 24’te verilmektedir.

Tablo 26: G.L.Y.’nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’nin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları

İdeal Nitelikler	Kişisel Nitelikler			Genel Alan Nitelikleri			Özel Alan Nitelikleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
Katılma Dereceleri	58	4,9828	0,1313	58	4,9483	0,2234	58	5	0
Değerlendirme Dereceleri		4,8103	0,4376		4,6034	0,6738		4,6552	0,6367

Tablo 26’daki veriler incelendiğinde G.L.Y. göre; B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleri K.D. bakıldığında, ortalama değerleri

bakımından 35. nitelik ile “ Okul takımlarının başarısını beden eğitimi derslerinden öne almama” en yüksek özel alan niteliklerine katıldıkları görülmektedir ($\bar{X}=5$). Kişisel niteliklere 32. nitelik ”Saygın ve güvenilir olma” ($\bar{X}=4,9483$) ve genel alan niteliklerine ise 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama”($\bar{X}=4,9483$) olarak tespit edilmiştir.

G.L.Y.’ne göre; “İdeal Nitelikler”den kişisel nitelikler içerisinde yer alan 8 nitelik içerisinde B.E.Ö.’nde D.D. ortalama değerleri bakımından, en çok 1. nitelik “Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” tespit edilmiştir ($\bar{X}=4,8103$). Özel alan nitelikleri D.D. 3. nitelik ile “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” ($\bar{X}=4,6552$) ve genel alan niteliklerinde kendi öğretmenlerinin D.D. 52. nitelik ile “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” ($\bar{X}=4,6034$) olarak bulunmuştur.

Dolayısıyla G.L.Y.’ne göre; “İdeal Nitelikler” den en önemlisi kişisel nitelikleridir.

3.3.M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”ine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.

Mesleki ve Teknik Lise Yöneticileri’nin, (M.T.L.Y.), B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerinin, yüzde ve frekans dağılımı hakkında bilgiler verilmektedir.

Ayrıca M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleri ve nitelikler arası K.D. ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D. hakkında bilgiler verilmektedir.

3.3.1.M.T.L.Y.’nin, “İdeal Nitelikler”den Kişisel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö.’ni D.D.’nin İncelenmesi

M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”inden kişisel niteliklerine K.D. ve D.D. yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 27’de gösterilmektedir. Ayrıca M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”inden kişisel niteliklerine K.D. ile, bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D.’ne, ilişkin her bir niteliğin ortalamaları, standart sapma sonuçları tablo 28’de, en yüksek aritmetik ortalaması ve standart sapma sonucu tablo 29’da gösterilmektedir.

B.E.Ö.'nde Bulunması Gereken Kişisel Nitelikler;

1.Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma,

5.Liderlik özelliklerine sahip olma,

18.Becerikli ve kendine güveni olma,

24.Sözel ve beden dilini etkili kullanma,

32.Saygın ve güvenilir olma,

37.Hoşgörülü olma,

45.Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama,

51.İnsan hakları bilinci ile hareket etme'dir.

Tablo 27:M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve % lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tam Katılıyorum		Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı
1				25	47	f			7	12	53
				34,7	65,3	%			9,7	16,7	73,6
5		1	7	23	41	f	2	10	11	24	25
		1,4	9,8	31,9	56,9	%	2,8	13,9	15,3	33,3	34,7
18			5	7	60	f		8	7	23	34
			6,9	9,8	83,3	%		11,1	9,7	31,9	47,2
24			7	11	54	f	4	4	9	21	34
			9,7	15,3	75	%	5,6	5,6	12,5	29,2	47,2
32				1	71	f	4	6	7	12	43
				1,4	98,6	%	5,6	8,3	9,7	16,7	59,7
37		3	7	13	49	f		5	4	40	23
		4,1	9,7	18,1	68,1	%		6,9	5,6	55,6	31,9
45			3	2	67	f		7	7	23	35
			4,1	2,8	93,1	%		9,7	9,7	31,9	48,6
51				10	62	f	4	3	9	33	23
				13,9	86,1	%	5,6	4,2	12,5	45,8	31,9

Tablo 27'de M.T.L.Y.'nin, "İdeal Nitelikler"den B.E.Ö.'nin kişisel niteliklerine, yüzdeleri açısından K.D. ve kendi B.E.Ö.'nden beklenti düzeyleri ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

1.“Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” (% 65,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 90,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

5.“Liderlik özelliklerine sahip olma” (% 56,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 68) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

18.“Becerikli ve kendine güveni olma” (% 83,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 79,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

24.“Sözel ve beden dilini etkili kullanma” (% 75) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 76,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

32.“Saygın ve güvenilir olma” (% 98,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 59,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

37.“Hoşgörülü olma” (% 68,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

45.“Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” (% 93,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 80,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

51.“İnsan hakları bilinci ile hareket etme” (% 86,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 28:M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Kişisel Nitelikler	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
1	72	4,6528	0,4794	72	4,6389	0,6566
5	72	4,4444	0,7294	72	3,8333	1,1383
18	72	4,7639	0,569	72	4,1528	1,0022
24	72	4,6528	0,6535	72	4,0694	1,1546
32	72	4,9861	0,1179	72	4,1667	1,2333
37	72	4,6528	0,6316	72	4,125	0,8038
45	72	4,8889	0,4297	72	4,1944	0,9734
51	72	4,8611	0,3483	72	3,9444	1,06

Tablo 28’deki veriler incelendiğinde, M.T.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en çok katıldıkları 32. nitelik “Saygın ve güvenilir olma” ($\bar{X}=4,9861$) olduğu görülmektedir. Bunu, 45. nitelik “Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” ($\bar{X}=4,8889$) ve 51. nitelik olarak “İnsan hakları bilinci ile hareket etme” ($\bar{X}=4,8611$) izlemektedir. M.T.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en az katıldıkları 5.“Liderlik özelliklerine sahip olma” ($\bar{X}=4,4444$) niteliğidir.

Verilen niteliklere göre M.T.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’leri hakkında ortalama değerleri bakımından en olumlu düşündükleri, 1. nitelik “Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” ($\bar{X}=4,6389$) olduğu görülmektedir. Bunu 45. nitelik “Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” ($\bar{X}=4,1944$) ve 32. nitelik olarak “Saygın ve güvenilir olma” ($\bar{X}=4,1667$) izlemektedir. M.T.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından en olumsuz düşündükleri 5. nitelik “Liderlik özelliklerine sahip olma” ($\bar{X}=3,8333$) dır.

Tablo 29:M. T. Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu

Kişisel Nitelikler	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
	72	4,9861	0,1179	72	4,6389	0,6566

Tablo 29’daki veriler incelendiğinde, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”in den kişisel nitelikler içerisinde yer alan 8 niteliğin içerisinde gerekliliğine ortalama değerleri bakımından, M.T.L.Y.’nin tamamen katıldıkları 32. nitelik “Saygın ve güvenilir olma.” ($X=4,9861$) ile görülmektedir.

M.T.L.Y.’ne verilen bu 8 nitelik bakımından B.E.Ö.’leri ile ilgili D.D.’ne göz atıldığında, ortalama değerleri bakımından “İdeal Nitelikler” içerisindeki kişisel niteliklerini tamamen taşıdıkları 1. nitelik “Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” ile görülmektedir ($X=4,6389$).

3.3.2.M.T.LY.’nin, “İdeal Nitelikler”den Genel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö.’ni D.D.’nin İncelenmesi

M.T.LY.’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”inden genel alan niteliklerine K.D. ve D.D.’nin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 30’da gösterilmektedir. Ayrıca M.T.L.Y’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”inden genel alan niteliklerine K.D. ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D.’ne, ilişkin her bir niteliğin ortalamaları, standart sapma sonuçları tablo 31’de, en yüksek aritmetik ortalaması ve standart sapma sonucu tablo 32’de gösterilmektedir.

B.E.Ö.’nde Bulunması Gereken Genel Alan Nitelikleri;

2.Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme,

6.Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme,

9.Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma,

12.Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma,

14.Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma,

- 19.Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma,
- 21.Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama,
- 25.Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma,
- 28.Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama,
- 33.Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme,
- 38.Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama,
- 41.Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma,
- 46.Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme,
- 48.Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama,
- 52.Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama,
- 54.Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışmadır.

Tablo 30:M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve % İik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılırim	Kismen Katılırim	Katılırim	Tam Katılırim		Hiçbiri	Çok Azı	Yarısı	Çoğunluğu	Tamamı
2			9	7	56	f		8	8	23	33
			12,5	9,7	77,8	%		11,2	11,1	31,9	45,8
6			4	16	52	f	7	7	17	21	20
			5,6	22,2	72,2	%	9,7	9,7	23,6	29,2	27,8
9			6	5	61	f	4	5	12	16	35
			8,4	6,9	84,7	%	5,6	6,9	16,7	22,2	48,6
12			2	9	61	f	4	7	6	16	39
			2,8	12,5	84,7	%	5,6	9,7	8,3	22,2	54,2
14			1	13	58	f	4	5	11	23	29
			1,3	18,1	80,6	%	5,6	6,9	15,3	31,9	40,3
19			2	16	54	f	3	3	8	25	33
			2,8	22,2	75	%	4,2	4,2	11,1	34,7	45,8
21			3	2	67	f	6	7	7	19	33
			4,1	2,8	93,1	%	8,3	9,8	9,7	26,4	45,8
25			11	7	54	f	6	10	5	19	32
			15,3	9,7	75	%	8,4	13,9	6,9	26,4	44,4
28				8	64	f		4	5	19	44
				11,1	88,9	%		5,6	6,9	26,4	61,1

Tablo 30'un devamıdır.

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve % lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarı	Çoğunluğu	Tamamı
33			8	9	55	f	6	6	10	13	37
			11,1	12,5	76,4	%	8,3	8,3	13,9	18,1	51,4
38			4	22	46	f	6	8	7	28	23
			5,5	30,6	63,9	%	8,4	11,1	9,7	38,9	31,9
41			4	12	56	f	4	4	8	32	24
			5,5	16,7	77,8	%	5,6	5,6	11,1	44,4	33,3
46			3	2	67	f	3	4	3	7	55
			4,1	2,8	93,1	%	4,2	5,5	4,2	9,7	76,4
48			9	5	58	f	4	5	19	24	20
			12,5	6,9	80,6	%	5,6	6,9	26,4	33,3	27,8
52				9	63	f	3	4	5	13	47
				12,5	87,5	%	4,1	5,6	6,9	18,1	65,3
54				12	60	f	6	5	12	27	22
				16,7	83,3	%	8,3	6,9	16,7	37,5	30,6

Aşağıda M.T.L.Y.'nin, B.E.Ö.'nin "İdeal Nitelikler"inden genel alan niteliklerine, yüzdeleri açısından (Tablo 30) K.D. ve kendi B.E.Ö.'ni D.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

2."Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme" (% 77,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

6."Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme" (% 72,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 57) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

9."Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma" (% 84,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

12."Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma" (% 84,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 76,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

14.“Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma” (% 80,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

19.“Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma” (% 75) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 80,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

21.“Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” (% 93,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

25.“Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma” (% 75) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

28.“Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” (% 88,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

33.“Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme” (% 76,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 69,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

38.“Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama” (% 63,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

41.“Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma” (% 77,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

46.“Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” (% 93,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 86,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

48.“Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama” (% 80,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 61,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

52.“Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” (% 87,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 83,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

54.“Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma” (% 83,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında, anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 68,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 31:M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Genel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
2	72	4,6528	0,6952	72	4,125	1,0061
6	72	4,75	0,4965	72	3,5556	1,2659
9	72	4,7639	0,5932	72	4,0139	1,2044
12	72	4,8194	0,4543	72	4,0972	1,2352
14	72	4,7917	0,4421	72	3,9444	1,1615
19	72	4,7222	0,5097	72	4,1111	1,0421
21	72	4,8889	0,4297	72	3,9167	1,3082
25	72	4,5972	0,7442	72	3,8472	1,3496
28	72	4,8889	0,3165	72	4,4306	0,8529

Tablo 31'in devamıdır.

Genel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
33	72	4,6528	0,6747	72	3,9583	1,3262
38	72	4,5833	0,5993	72	3,75	1,2532
41	72	4,7222	0,5622	72	3,9444	1,0863
46	72	4,8889	0,4297	72	4,4861	1,0876
48	72	4,6806	0,6885	72	3,7083	1,1188
52	72	4,875	0,333	72	4,3472	1,1026
54	72	4,8333	0,3753	72	3,75	1,2074

Tablo 31'deki veriler incelendiğinde; M.T.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından, gerekliliğine en çok katıldıkları 46. nitelik “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme”, 28.“Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” ve 21.“Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” (\bar{X} =4,8889) nitelikleri olduğu görülmektedir.

M.T.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en az katıldıkları, 38. nitelik, “Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama” (\bar{X} =4,5833) dır.

Verilen niteliklere göre, M.T.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'leri hakkında ortalama değerleri bakımından en olumlu düşündükleri, 46. nitelik “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” (\bar{X} =4,4861) olduğu görülmektedir. Bunu 28. “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” (\bar{X} =4,4306) ve 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” (\bar{X} =4,3472) nitelikleri izlemektedir.

M.T.L.Y.'nin ortalama değerleri bakımından en olumsuz düşündükleri, 6.“Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme” (\bar{X} =3,5556) niteliğidir.

Tablo 32:M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.'ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu

Genel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
	72	4,8889	0,4297	72	4,4861	1,0876

Tablo 32'daki veriler incelendiğinde, B.E.Ö.'nin “İdeal Nitelikler”inden genel alan nitelikleri içerisinde yer alan 16 niteliğin gerekliliğine ortalama değerleri bakımından, M.T.L.Y.'nin tamamen, 46. “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme”, 28.“ Otoriter

ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama”, 21.“ Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek Vatan ve Millet sevgisini aşılama” ($\bar{X}=4,8889$) nitelikleri ile katıldıkları görülmektedir.

M.T.L.Y.’ne verilen bu 16 nitelik bakımından, B.E.Ö.’leri ile ilgili D.D.’ne göz atıldığında, genel alan niteliklerini tamamen taşıdıkları 46. nitelik “Öğrencilerde cinsiyet ayırımı gözetmeme” ($\bar{X}=4,4861$) de görülmektedir.

3.3.3.M.T.LY.’nin, “İdeal Nitelikler”den Özel Alan Niteliklerine İlişkin Beklenti ve Kendi B.E.Ö.’ni D.D.’nin İncelenmesi

M.T.LY.’nin, B.E.Ö’ne ait “İdeal Nitelikler”inden özel alan niteliklerine K.D. ve D.D.’nin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 33’te gösterilmektedir. Ayrıca M.T.L.Y’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”inden özel alan niteliklerine K.D. ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D.’ne, ilişkin her bir niteliğin ortalamaları, standart sapma sonuçları tablo 34’te, en yüksek aritmetik ortalaması ve standart sapma sonucu tablo 35’te gösterilmektedir.

B.E.Ö.’nde bulunması Gereken Özel Alan Nitelikleri;

- 3.Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma,
- 4.Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma,
- 7.Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme,
- 8.Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme,
- 10.Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme,
- 11.Beden eğitimi ders ortamlarının güvenliğini sağlama,
- 13.Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma,
- 15.Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma,
- 16.Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma,
- 17.Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma,
- 20.Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme,

- 22.Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma,
- 23.Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma,
- 26.Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma,
- 27.Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma,
- 29.Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma,
- 30.Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama,
- 31.Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma,
- 34.Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma,
- 35.Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama,
- 36.Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma,
- 39.Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama,
- 40.Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma,
- 42.Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma,
- 43.Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma,
- 44.Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma,
- 47.Fair-play davranışlar gösterme,
- 49.Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme,
- 50.Spor kulüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma,
- 53.Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma,
- 55.Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma,
- 56.Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma'dır.

Tablo 33:M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve% lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarısı	Çoğunluğu	Tamamı
3			2	11	59	f			11	13	48
			2,8	15,3	81,9	%			15,2	18,1	66,7
4			3	14	55	f		9	23	18	22
			4,2	19,4	76,4	%		12,5	31,9	25	30,6
7			6	21	45	f	5	8	12	31	16
			8,3	29,2	62,5	%	6,9	11,1	16,7	43,1	22,2
8			1	3	68	f	3	1	5	19	44
			1,4	4,2	94,4	%	4,2	1,4	6,9	26,4	61,1
10			9	9	54	f	2	3	5	25	37
			12,5	12,5	75	%	2,8	4,2	6,9	34,7	51,4
11		1	5	20	46	f	3	7	8	10	44
		1,4	6,9	27,8	63,9	%	4,2	9,7	11,1	13,9	61,1
13			2	5	65	f	6	10	11	20	25
			2,8	6,9	90,3	%	8,3	13,9	15,3	27,8	34,7
15			6	5	61	f	2	8	10	10	42
			8,4	6,9	84,7	%	2,8	11,1	13,9	13,9	58,3
16			1	2	69	f	6	8	6	11	41
			1,4	2,8	95,8	%	8,4	11,1	8,3	15,3	56,9
17			4	11	57	f		11	23	16	22
			5,6	15,2	79,2	%		15,3	31,9	22,2	30,6
20		14	7	15	36	f	3	8	10	24	27
		19,4	9,7	20,8	50	%	4,2	11,1	13,9	33,3	37,5
22			4	13	55	f		2	14	33	23
			5,5	18,1	76,4	%		2,9	19,4	45,8	31,9
23			1	7	64	f		3	16	18	35
			1,4	9,7	88,9	%		4,2	22,2	25	48,6
26			8	20	44	f	8	14	20	22	8
			11,1	27,8	61,1	%	11,1	19,4	27,8	30,6	11,1
27			5	4	63	f	7	7	10	23	25
			6,9	5,6	87,5	%	9,7	9,8	13,9	31,9	34,7
29			7	8	57	f	3	4	17	25	23
			9,7	11,1	79,2	%	4,2	5,6	23,6	34,7	31,9
30			5	11	56	f	4	8	8	19	33
			6,9	15,3	77,8	%	5,6	11,1	11,1	26,4	45,8
31			6	18	48	f	5	6	9	29	23
			8,3	25	66,7	%	6,9	8,4	12,5	40,3	31,9
34			5	10	57	f	9	4	8	16	35
			6,9	13,9	79,2	%	12,5	5,6	11,1	22,2	48,6
35			8	2	62	f	5	11	10	10	36
			11,1	2,8	86,1	%	6,9	15,3	13,9	13,9	50
36		3	6	23	40	f	5	5	13	23	26
		4,2	8,3	31,9	55,6	%	6,9	6,9	18,2	31,9	36,1
39			4	68	68	f	4	6	3	18	41
			5,6	94,4	94,4	%	5,6	8,3	4,2	25	56,9
40			4	12	56	f	3	8	10	20	31
			5,6	16,6	77,8	%	4,2	11,1	13,9	27,8	43,1

Tablo 33'ün devamıdır.

Nitelikler	Katılma Dereceleri					Sıklık ve% lik	Değerlendirme Dereceleri				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiçbiri	Çok Azı	Yarı	Çoğunluğu	Tamamı
42			6	11	55	f	5	7	27	20	13
			8,3	15,3	76,4	%	6,9	9,7	37,5	27,8	18,1
43			13	17	42	f	6	8	8	26	24
			18,1	23,6	58,3	%	8,4	11,1	11,1	36,1	33,3
44			6	13	53	f	4	3	6	10	49
			8,3	18,1	73,6	%	5,5	4,2	8,3	13,9	68,1
47			22	10	40	f	5	12	8	20	27
			30,5	13,9	55,6	%	6,9	16,7	11,1	27,8	37,5
49			8	14	50	f		3	5	34	30
			11,2	19,4	69,4	%		4,2	6,9	47,2	41,7
50		10	9	7	46	f	3	3	21	26	19
		13,9	12,5	9,7	63,9	%	4,1	4,2	29,2	36,1	26,4
53			1	5	66	f		5	8	10	49
			1,4	6,9	91,7	%		6,9	11,1	13,9	68,1
55				2	70	f		6	11	25	30
				2,8	97,2	%		8,3	15,3	34,7	41,7
56			5	2	65	f			10	17	45
			6,9	2,8	90,3	%			13,9	23,6	62,5

Aşağıda M.T.L.Y.'nin, "İdeal Nitelikler"den özel alan niteliklerine, yüzdeleri (Tablo 33) açısından K.D. ve kendi B.E.Ö.'ni D.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

3. "Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma" (% 81,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 84,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

4. "Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma" (% 76,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 55,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

7. "Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme" (% 62,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.'nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 65,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

8.“Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme” (% 94,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 87,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

10.“Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme” (% 75) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 86,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

11.“Beden eğitimi ve spor ders ortamlarının güvenliğini sağlama” (% 63,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 75) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

13.“Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma” (% 90,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 62,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

15.“Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma” (% 84,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

16.“Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” (% 95,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

17.“Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma” (% 79,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 52,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

20.“Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” (% 50) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

22.“Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma” (% 76,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 77,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

23.“Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma” (% 88,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 73,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

26.“Yöresel spor branşları öğretileri üzerine çalışmalar yapma” (% 61,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 41,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

27.“Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma” (%87,5) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 66,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

29.“Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma” (% 79,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 66,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

30.“Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama” (% 77,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

31.“Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma” (% 66,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 72,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

34.“Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma” (% 79,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

35.“Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama” (% 86,1) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 63,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

36.“Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma” (% 55,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 68) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

39.“Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama” (% 94,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 81,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

40.“Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma” (% 77,8) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 70,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

42.“Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma” (% 76,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 45,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

43.“Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma” (% 58,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 69,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

44.“Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör)olma” (% 73,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

47.“Fair-play davranışlar gösterme” (% 55,6) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 65,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

49.“Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme” (% 69,4) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 88,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

50.“Spor kulüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma” (% 63,9) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 62,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

53.“Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma” (% 91,7) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 82) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

55.“Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” (% 97,2) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 76,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

56.“Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma” (% 90,3) niteliğine tamamen katıldıkları tespit edilmiştir. B.E.Ö.’nin M.T.L.Y. tarafından değerlendirilmesine bakıldığında; anket şıklarından tamamen ve çoğunluğu aralığı, aynı nitelik açısından, (% 86,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Tablo 34:M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

Özel Alan Nitelikleri	Katılma Dereceleri			Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
3	72	4,7917	0,4729	72	4,5139	0,7505
4	72	4,7222	0,5366	72	3,7361	1,0345
7	72	4,5417	0,6487	72	3,625	1,156
8	72	4,9306	0,3061	72	4,3889	0,9866
10	72	4,625	0,7009	72	4,2778	0,9674
11	72	4,5417	0,6907	72	4,1806	1,2141
13	72	4,875	0,409	72	3,6667	1,3108
15	72	4,7639	0,5932	72	4,1389	1,1904
16	72	4,9444	0,2853	72	4,0139	1,3686
17	72	4,7361	0,5565	72	3,6806	1,0724
20	72	4,0139	1,1808	72	3,8889	1,1574
22	72	4,7083	0,5676	72	4,0694	0,793
23	72	4,875	0,3729	72	4,1806	0,9243
26	72	4,5	0,692	72	3,1111	1,1815
27	72	4,8056	0,5474	72	3,7222	1,3025
29	72	4,6944	0,6422	72	3,8472	1,0702
30	72	4,7083	0,5919	72	3,9583	1,2383
31	72	4,5833	0,6446	72	3,8194	1,1788
34	72	4,7222	0,5868	72	3,8889	1,3998
35	72	4,75	0,6446	72	3,8472	1,3703
36	72	4,3889	0,8146	72	3,8333	1,1986
39	72	4,9444	0,2307	72	4,1944	1,1943
40	72	4,7222	0,5622	72	3,9444	1,1855
42	72	4,6806	0,6241	72	3,4028	1,109
43	72	4,4028	0,7811	72	3,75	1,2644
44	72	4,6528	0,6316	72	4,3472	1,1526
47	72	4,25	0,8999	72	3,7222	1,3132
49	72	4,5833	0,6869	72	4,2639	0,769
50	72	4,2361	1,132	72	3,7639	1,0277
53	72	4,9028	0,3423	72	4,4306	0,9468
55	72	4,9722	0,1655	72	4,0972	0,9518
56	72	4,8333	0,5307	72	4,4861	0,7314

Tablo 34’deki veriler incelendiğinde, M.T.L.Y.’nin ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en çok katıldıkları 55. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” ($\bar{X}=4,9722$) niteliği olduğu görülmektedir. Bunu 16. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” ve

39. nitelik “Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama” ($\bar{X}=4,9444$) izlemektedir.

M.T.L.Y.’nin, ortalama değerleri bakımından gerekliliğine en az katıldıkları 20. nitelik “Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” ($\bar{X}=4,0139$) dir.

Verilen niteliklere göre, M.T.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’leri hakkında ortalama değerleri bakımından en olumlu düşündükleri 3. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” niteliği olduğu görülmektedir ($\bar{X}=4,5139$). Bunu 56. nitelik “Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma” ($\bar{X}=4,4861$) ve 53. nitelik “Beden eğitimi ve spor mevzuatının farkında olma” ($\bar{X}=4,4306$) izlemektedir.

M.T.L.Y.’nin, ortalama değerleri bakımından en olumsuz düşündükleri 26. nitelik “Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma” ($\bar{X}=3,1111$) dır.

Tablo 35:M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonucu

Özel Alan Nitelikleri				Değerlendirme Dereceleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
	72	4,9722	0,1655	72	4,5139	0,7505

Tablo 35’deki veriler incelendiğinde, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”in den özel alan nitelikleri içerisinde yer alan 32 niteliğin gerekliliğine ortalama değerleri bakımından, M.T.L.Y.’nin tamamen katıldıkları 55. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” ($\bar{X}=4,9722$) da görülmektedir.

M.T.L.Y.’ne verilen bu 32 nitelik bakımından B.E.Ö.’leri ile ilgili D.D.’ne göz atıldığında, “İdeal Nitelikler”i tamamen taşıdıkları 3. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” ($\bar{X}=4,5139$) da görülmektedir.

3.3.4.M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’ne İlişkin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları

M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö. ile ilgili kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerine, aritmetik ortalamaları bakımından, en yüksek K.D. ve D.D.’ne ilişkin veriler ve standart sapma sonuçları tablo 36’da verilmektedir.

Tablo 36: M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. ile İlgili Kişisel, Genel Alan, Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’nin En Yüksek Aritmetik Ortalamaları ve Standart Sapma Sonuçları

İdeal Nitelikler	Kişisel Nitelikler			Genel Alan Nitelikleri			Özel Alan Nitelikleri		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
Katılma Dereceleri	72	4,9861	0,1179	72	4,8889	0,4297	72	4,9722	0,1655
Değerlendirme Dereceleri		4,6389	0,6566		4,4861	1,0876		4,5139	0,7505

Tablo 36’daki veriler incelendiğinde M.T.L.Y.’ne göre, B.E.Ö.’nin “İdeal Nitelikler”inden kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerine ortalama değerleri bakımından K.D.’ne bakıldığında, en yüksek kişisel niteliklere katıldıkları 33. nitelik “Saygın ve güvenilir olma” ($\bar{X}=4,9861$) görülmektedir. Özel alan niteliklerine K.D. 55. nitelikte “Beden eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” ile aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,9722$) iken, genel alan nitelikleri aritmetik ortalaması ise ($\bar{X}=4,8889$) ile 46. nitelik “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme”, 28. nitelik “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” ve 21. nitelik “Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” olduğu görülmektedir.

G.L.Y.’ne göre, “İdeal Nitelikler”den kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleri D.D. incelendiğinde, ortalama değerleri bakımından en olumlu, 1. nitelik “Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” ($\bar{X}=4,6389$) ile 8 kişisel nitelik B.E.Ö.’nde bulunmuştur. Özel Alan Nitelikleri bakımından D.D. 3. nitelik “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” ($\bar{X}=4,5139$), Genel alan nitelikleri

bakımından kendi öğretmenlerinin değerlendirilme derecesi 46. nitelik “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” ($\bar{X} = 4,4861$) olarak bulunmuştur.

Dolayısıyla G.L.Y.’ne göre; “İdeal Nitelikler” den en önemlisi kişisel nitelikleridir.

3.4.Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”ine İlişkin K.D. ve Bu Niteliklere Göre Kendi Öğretmenlerini D.D.

G.L.Y ve M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”ine ilişkin kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerinin, yüzde ve frekans dağılımı tablolar halinde ve bunlara ilişkin istatistiki bilgiler verilmektedir. Ayrıca G.L. ve M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”ine ilişkin kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleri ve bu nitelikler arası K.D. ve bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D. hakkında aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları ve t değeri ile ilgili bilgiler verilmektedir.

Aşağıda B.E.Ö.’nde bulunması gereken “İdeal Nitelikler” verilmektedir.

Kişisel Nitelikleri;

- 1.Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma,
- 5.Liderlik özelliklerine sahip olma,
- 18.Becerikli ve kendine güveni olma,
- 24.Sözel ve beden dilini etkili kullanma,
- 32.Saygın ve güvenilir olma,
- 37.Hoşgörülü olma,
- 45.Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama,
- 51.İnsan hakları bilinci ile hareket etme’dir.

Genel Alan Nitelikleri;

- 2.Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme,
- 6.Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme,
- 9.Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma,

- 12.Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma,
- 14.Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma,
- 19.Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma,
- 21.Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama,
- 25.Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma,
- 28.Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama,
- 33.Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme,
- 38.Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetiştirmelerine yönelik katkı sağlama,
- 41.Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma,
- 46.Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme,
- 48.Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama,
- 52.Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama,
- 54.Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma'dır.

Özel Alan Nitelikleri;

- 3.Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma,
- 4.Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma,
- 7.Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme,
- 8.Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme,
- 10.Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme,
- 11.Beden eğitimi ve spor ders ortamlarının güvenliğini sağlama,
- 13.Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma,
- 15.Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma,

- 16.Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma,
- 17.Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma,
- 20.Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme,
- 22.Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma,
- 23.Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma,
- 26.Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma,
- 27.Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma,
- 29.Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma,
- 30.Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama,
- 31.Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma,
- 34.Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma,
- 35.Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama,
- 36.Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma,
- 39.Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama,
- 40.Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma,
- 42.Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma,
- 43.Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma,
- 44.Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma,
- 47.Fair-play davranışlar gösterme,
- 49.Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme,
- 50.Spor kulüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma,

53.Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma,

55.Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma,

56.Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma'dır.

3.4.1.Okul Türüne Göre O.O.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Yüzdeleri, Frekans Dağılımı, Aritmetik Ortalaması Standart Sapması ve t Değerlerinin İncelenmesi

G.L.Y ve M.T.L.Y.'nin, B.E.Ö.'ne ait "İdeal Nitelikler"inden kişisel niteliklerine K.D. ve D.D.'nin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 37 ile tablo 39'da gösterilmektedir. Ayrıca G.L.Y. ve M.T.L.Y.'nin, B.E.Ö. "İdeal Nitelikler"ine ilişkin kişisel nitelikleri ve bu nitelikler arası K.D. ile bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D. hakkında aritmetik ortalamaları, standart sapmaları tablo 38 ile tablo 40'da ve t değeri ile ilgili bilgiler tablo 41'de verilmektedir.

Tablo 37:Okul Türüne Göre O.O.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine K.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve % lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiç Katılmam	Çok az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım
1			5	13	40	f				25	47
			8,6	22,4	69	%				34,7	65,3
5		1	7	10	40	f		1	7	23	41
		1,7	12,1	17,2	69	%		1,4	9,7	31,9	56,9
18				9	49	f			5	7	60
				15,5	84,5	%			6,9	9,7	83,3
24			6	10	42	f			7	11	54
			10,3	17,2	72,4	%			9,7	15,3	75
32				1	57	f				1	71
				1,7	98,3	%				1,4	98,6
37				8	50	f		3	7	13	49
				13,8	86,2	%		4,2	9,7	18,1	68,1
45				6	52	f			3	2	67
				10,3	89,7	%			4,2	2,8	93,1
51				8	50	f				10	62
				13,8	86,2	%				13,9	86,1

Aşağıda G.L.Y. ve M.T.L.Y.'ne verilen "İdeal Nitelikler"den, B.E.Ö.'nin kişisel niteliklerine (Tablo 37) yüzdeleri açısından K.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

1.“Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 69) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 65,3) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

5.“Liderlik özelliklerine sahip olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 69) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 56,9) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

18.“Becerikli ve kendine güveni olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 84,5) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 83,3) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

24.“Sözel ve beden dilini etkili kullanma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 72,4) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 75) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

32.“Saygın ve güvenilir olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 98,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 98,6) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

37.“Hoşgörülü olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 68,1) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

45.“Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 89,7) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 93,1) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

51.“İnsan hakları bilinci ile hareket etme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 86,1) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

Tablo 38:O.O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D.ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları

Nitelikler	Katılma Dereceleri					
	Genel Liseler			Mesleki ve Teknik Liseler		
	n	\bar{X}	Ss	\bar{X}	\bar{X}	Ss
1	58	4,6034	0,6473	72	4,6528	0,4794
5	58	4,5345	0,7772	72	4,4444	0,7294
18	58	4,8448	0,3652	72	4,7639	0,569
24	58	4,6207	0,6709	72	4,6528	0,6535
32	58	4,9828	0,1313	72	4,9861	0,1179
37	58	4,8621	0,3478	72	4,6528	0,6316
45	58	4,8966	0,3072	72	4,8889	0,4297
51	58	4,8621	0,3478	72	4,8611	0,3483

Tablo 38’deki veriler incelendiğinde, G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliklerinden gerekliliğine en çok katıldıkları 32. nitelik “Saygın ve güvenilir olma” (\bar{X} =4,9828) niteliği olmuştur. M.T.L.Y.’de en gerekli nitelik olarak 32. “Saygın ve güvenilir olma” (\bar{X} =4,9861) görüşündedirler.

G.L.Y.’nin, gerekliliğine en az katıldıkları 5. nitelik “Liderlik özelliklerine sahip olma” (\bar{X} =4,5345) iken, M.T.L.Y.’ninde gerekliliğine en az katıldıkları nitelik, 5.“Liderlik özelliklerine sahip olma” (\bar{X} =4,4444) dır.

Tablo 39:Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerini D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzde ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve % lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı		Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı
1			1	9	48	f			7	12	53
			1,7	15,5	82,8	%			9,7	16,7	73,6
5	6	4	10	20	18	f	2	10	11	24	25
	10,3	6,9	17,2	34,5	31	%	2,8	13,9	15,3	33,3	34,7

Tablo 39'un devamıdır.

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve % lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiçbiri	Çok Azı	Yarısı	Çoğunluğu	Tamamı		Hiçbiri	Çok Azı	Yarısı	Çoğunluğu	Tamamı
18		1	4	21	32	f		8	7	23	34
		1,7	6,9	36,2	55,2	%		11,1	9,7	31,9	47,2
24	4	4	6	24	20	f	4	4	9	21	34
	6,9	6,9	10,3	41,4	34,5	%	5,6	5,6	12,5	29,2	47,2
32	2	3	3	14	36	f	4	6	7	12	43
	3,4	5,2	5,2	24,1	62,1	%	5,6	8,3	9,7	16,7	59,7
37		1	3	36	18	f		5	4	40	23
		1,7	5,2	62,1	31	%		6,9	5,6	55,6	31,9
45		8	6	21	23	f		7	7	23	35
		13,8	10,3	36,2	39,7	%		9,7	9,7	31,9	48,6
51	3	5	12	20	18	f	4	3	9	33	23
	5,2	8,6	20,7	34,5	31	%	5,6	4,2	12,5	45,8	31,9

Aşağıda G.L.Y. ve M.T.L.Y.'ne verilen, B.E.Ö.'nin "İdeal Nitelikler"inden kişisel niteliklerine ilişkin yüzdeleri (Tablo 39) açısından D.D. hakkında bilgiler verilmektedir. Bunlar;

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 1."Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma" nitelik açısından, tamamen (% 82,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir.Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 73,6) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 5."Liderlik özelliklerine sahip olma" nitelik açısından, çoğunluğu (% 34,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 34,7) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 18."Becerikli ve kendine güveni olma" nitelik açısından, tamamen (% 55,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 47,2)

seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 24.“Sözel ve beden dilini etkili kullanma” nitelik açısından, çoğunluğu (% 41,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 47,2) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 32.“Saygın ve güvenilir olma” nitelik açısından, tamamen (% 62,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 59,7) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 37.“Hoşgörülü olma” nitelik açısından, çoğunluğu (% 62,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 55,6) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 45.“Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” nitelik açısından, tamamen (% 39,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 48,6) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni kişisel niteliklere göre değerlendirilmesine bakıldığında; 51.“İnsan hakları bilinci ile hareket etme” nitelik açısından, çoğunluğu (% 34,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y.

tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 45,8) seçeneğinde beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

Tablo 40:O.O.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine Okul Türlerine Göre D.D. ve Bu Nitelikler Açısından Kendi Öğretmenlerine İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri					
	Genel Liseler			Mesleki ve Teknik Liseler		
	n	\bar{X}	Ss	\bar{X}	\bar{X}	Ss
1	58	4,8103	0,4376	72	4,6389	0,6566
5	58	3,6897	1,2733	72	3,8333	1,1383
18	58	4,4483	0,7052	72	4,1528	1,0022
24	58	3,8966	1,1651	72	4,0694	1,1546
32	58	4,6321	1,0378	72	4,1667	1,2333
37	58	4,2241	0,6225	72	4,125	0,8038
45	58	4,0172	1,0343	72	4,1944	0,9734
51	58	3,7759	1,1401	72	3,9444	1,06

Kişisel nitelikler olarak Tablo 40'da yer alan bu 8 nitelik bakımından G.L.Y., kendi B.E.Ö.'ni ortalama değerlerine göre, en yeterli buldukları 1. nitelik "Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma" ($\bar{X}=4,8103$) iken, M.T.L.Y.'de kendi B.E.Ö.'nde buldukları en yeterli kişisel nitelik de, 1.nitelik "Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma" ($\bar{X}=4,6389$) dır. G.L.Y. B.E.Ö.'inde en yetersiz gördükleri nitelik 5. "Liderlik özelliklerine sahip olma" ($\bar{X}=3,6897$) iken, M.T.L.Y.'ne göre de en yetersiz görülen nitelik de, 5. "Liderlik özelliklerine sahip olma" ($\bar{X}=3,8333$) dır.

Tablo 41:O.O.Y.'nin B.E.Ö. Kişisel Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D. ve Bu Nitelikler Açısından D.D.'ne İlişkin Aritmetik Ortalama, Standart Sapmaları ve t Değeri

Katılma Dereceleri					
Okul Türü	n	\bar{X}	Ss	t- Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Genel Liseler	58	4,9828	0,1313	-0,357	0,722
Mesleki ve Teknik Liseler	72	4,9861	0,1179		
Değerlendirme Dereceleri					
Okul Türü	n	\bar{X}	Ss	t- Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Genel Liseler	58	4,8103	0,4376	1,706	0,09
Mesleki ve Teknik Liseler	72	4,6389	0,6566		

Araştırmaya katılan O.O.Y.'den G.L.Y.'nin K.D. aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,9828$), M.T.L.Y.'nin K.D. aritmetik ortalamasından ($\bar{X}=4,9861$) düşük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda , elde edilen t değeri (-0,357) bulunmuştur.

Bu durum, G.L.Y. ile M.T.L.Y. arasında B.E.Ö.'nin sahip olması beklenen kişisel nitelikleri açısından anlamlı bir farklılık ($p=0,722$) olmadığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla G.L.Y. ve M.T.L.Y. verilen kişisel nitelikler bakımından, aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

O.Ö.Y. Tablo 41'de okul türlerine göre D.D.'ne bakıldığında, G.L.Y.'nin D.D. aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,8103$), M.T.L.Y.'nin D.D. aritmetik ortalamasından ($X=4,6389$) büyük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (1,706) bulunmuştur.

Bu durum, G.L.Y. ile M.T.L.Y. kendi öğretmenleri için verilen 8 kişisel nitelik bakımından, D.D. arasında anlamlı bir farklılık ($p=0,09$) olmadığını ortaya koymaktadır.

G.L.Y.'nin ve M.T.L.Y.'nin verilen 8 kişisel nitelik bakımından, B.E.Ö. hakkında aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

3.4.2.Okul Türüne Göre O.O.Y.'nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.'ne İlişkin Yüzdeleri, Frekans Dağılımı, Aritmetik Ortalamaları Standart Sapmaları ve t Değerlerinin İncelenmesi

G.L.Y ve M.T.L.Y.'nin, B.E.Ö.'ne ait "İdeal Nitelikler"inden genel alan niteliklerine K.D. ve D.D.'nin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 42 ile tablo 44'de gösterilmektedir.

G.L.Y. ve M.T.L.Y.'nin, B.E.Ö.'ne ait "İdeal Nitelikler"inden genel alan nitelikleri ve bu nitelikler arası K.D. ile bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D. hakkında aritmetik ortalamaları, standart sapmaları tablo 43 ile tablo 45'te ve t değeri ile ilgili bilgiler tablo 46'da verilmektedir.

Tablo 42:Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine K.D.ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve% lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım
2			3	8	47	f			9	7	56
			5,2	13,8	81	%			12,5	9,7	77,8
6			4	14	40	f			4	16	52
			6,9	24,1	69	%			5,6	22,2	72,2
9			4	6	48	f			6	5	61
			6,9	10,3	82,8	%			8,3	6,9	84,7
12				4	54	f			2	9	61
				6,9	93,1	%			2,8	12,5	84,7
14				13	45	f			1	13	58
				22,4	77,6	%			1,4	18,1	80,6
19			4	16	38	f			2	16	54
			6,9	27,6	65,5	%			2,8	22,2	75
21			2	2	54	f			3	2	67
			3,4	3,4	93,1	%			4,2	2,8	93,1
25			3	5	50	f			11	7	54
			5,2	8,6	86,2	%			15,3	9,7	75
28				6	52	f				8	64
				10,3	89,7	%				11,1	88,9
33			1	6	51	f			8	9	55
			1,7	10,3	87,9	%			11,1	12,5	76,4
38			2	14	42	f			4	22	46
			3,4	24,1	72,4	%			5,6	30,6	63,9
41			2	6	50	f			4	12	56
			3,4	10,3	86,2	%			5,6	16,7	77,8
46				4	54	f			3	2	67
				6,9	93,1	%			4,2	2,8	93,1
48			4	4	50	f			9	5	58
			6,9	6,9	86,2	%			12,5	6,9	80,6
52				3	55	f				9	63
				5,2	94,8	%				12,5	87,5
54				10	48	f				12	60
				17,2	82,8	%				16,7	83,3

Aşağıda G.L.Y. ve M.T.L.Y.’ne verilen “İdeal Nitelikler”den, B.E.Ö.’nin genel alan niteliklerine (Tablo 42) yüzdeleri açısından K.D. ile ilgili bilgiler verilmektedir. Bunlar;

2.“Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 81) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 77,8) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

6.“Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 69) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 72,2) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

9.“Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 82,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 84,7) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

12.“Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 93,1) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 84,7) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

14.“Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 77,6) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 80,6) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

19.“Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 65,5) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 75) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

21.“Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 93,1) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 93,1) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y. ve M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından aynı düzeyde katıldıkları görülmektedir.

25.“Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 75) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

28.“Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 89,7) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 88,9) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

33.“Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 87,9) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 76,4) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

38.“Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetiştirmelerine yönelik katkı sağlama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 72,4) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 63,9) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

41.“Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 77,8) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

46.“Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 93,1) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 93,1) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.ve M.T.L.Y.; B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından aynı düzeyde katıldıkları görülmektedir.

48.“Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 80,6) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

52.“Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 94,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 87,5) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

54.“Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 82,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 83,3) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

Tablo 43:O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları

Nitelikler	Katılma Dereceleri					
	Genel Liseler			Mesleki ve Teknik Liseler		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
2	58	4,7586	0,54	72	4,6528	0,6952
6	58	4,6207	0,6164	72	4,75	0,4965
9	58	4,7586	0,5716	72	4,7639	0,5932
12	58	4,931	0,2556	72	4,8194	0,4543
14	58	4,7759	0,4207	72	4,7917	0,4421
19	58	4,5862	0,6222	72	4,7222	0,5097
21	58	4,8966	0,4056	72	4,8889	0,4297
25	58	4,8103	0,5115	72	4,5972	0,7442
28	58	4,8966	0,3072	72	4,8889	0,3165
33	58	4,8621	0,3951	72	4,6528	0,6747
38	58	4,6897	0,5366	72	4,5833	0,5993
41	58	4,8276	0,4641	72	4,7222	0,5622
46	58	4,931	0,2556	72	4,8889	0,4297
48	58	4,7931	0,5544	72	4,6806	0,6885
52	58	4,9483	0,2234	72	4,875	0,333
54	58	4,8276	0,381	72	4,8333	0,3753

Tablo 43’deki veriler incelendiğinde, G.L.Y.’nin B.E.Ö. genel alan niteliklerinden gerekliliğine en çok katıldıkları 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” ($\bar{X}=4,9483$) niteliği olmuştur. M.T.L.Y. ise, en gerekli nitelik olarak, 46. nitelik “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme”, 28 nitelik “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” ve 21. nitelik “Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” ($\bar{X}=4,8889$) görüşündedirler.

G.L.Y.’nin, gerekliliğine en az katıldıkları 19. nitelik “Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma” ($\bar{X}=4,5862$) dır. M.T.L.Y.’nin, gerekliliğine en az katıldıkları 38.nitelik “Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama” ($\bar{X}=4,5833$) dır.

Tablo 44:Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine D.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdesi ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve% lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiçbiri	Çok Azı	Yarısı	Çoğunluğu	Tamamı		Hiçbiri	Çok Azı	Yarısı	Çoğunluğu	Tamamı
2			8	20	30	f		8	8	23	33
			13,8	34,5	51,7	%		11,1	11,1	31,9	45,8
6	4	6	9	20	19	f	7	7	17	21	20
	6,9	10,3	15,5	34,5	32,8	%	9,7	9,7	23,6	29,2	27,8
9		1	10	16	31	f	4	5	12	16	35
		1,7	17,2	27,6	53,4	%	5,6	6,9	16,7	22,2	48,6
12			6	20	32	f	4	7	6	16	39
			10,3	34,5	55,2	%	5,6	9,7	8,3	22,2	54,2
14			10	21	27	f	4	5	11	23	29
			17,2	36,2	46,6	%	5,6	6,9	15,3	31,9	40,3
19	1	2	8	21	26	f	3	3	8	25	33
	1,7	3,4	13,8	36,2	44,8	%	4,2	4,2	11,1	34,7	45,8
21		2	8	20	28	f	6	7	7	19	33
		3,4	13,8	34,5	48,3	%	8,3	9,7	9,7	26,4	45,8
25		3	6	19	30	f	6	10	5	19	32
		5,2	10,3	32,8	51,7	%	8,3	13,9	6,9	26,4	44,4
28		1	5	14	38	f		4	5	19	44
		1,7	8,6	24,1	65,5	%		5,6	6,9	26,4	61,1
33		2	10	12	34	f	6	6	10	13	37
		3,4	17,2	20,7	58,6	%	8,3	8,3	13,9	18,1	51,4
38			9	31	18	f	6	8	7	28	23
			15,5	53,4	31	%	8,3	11,1	9,7	38,9	31,9
41		5	6	24	23	f	4	4	8	32	24
		8,6	10,3	41,4	39,7	%	5,6	5,6	11,1	44,4	33,3
46	5	6	1	6	40	f	3	4	3	7	55
	8,6	10,3	1,7	10,3	69	%	4,2	5,6	4,2	9,7	76,4
48	1	1	15	23	18	f	4	5	19	24	20
	1,7	1,7	25,9	39,7	31	%	5,6	6,9	26,4	33,3	27,8
52			6	11	41	f	3	4	5	13	47
			10,3	19	70,7	%	4,2	5,6	6,9	18,1	65,3
54	4	5	9	26	14	f	6	5	12	27	22
	6,9	8,6	15,5	44,8	24,1	%	8,3	6,9	16,7	37,5	30,6

Aşağıda G.L.Y. ve M.T.L.Y.’ne verilen “İdeal Nitelikler”den, B.E.Ö.’nin genel alan niteliklerine, yüzdeleri (Tablo 44) açısından D.D. hakkında bilgiler verilmektedir.

G.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 2. “Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme” niteliği açısından, tamamen (% 51,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.’nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 45,8) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 6. "Bilimsel yaklaşımlarla düşünme" niteliği açısından, çoğunluğu (% 34,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında çoğunluğu (% 29,2) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında 9. "Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma" niteliği açısından, tamamen (% 53,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 48,6) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 12. "Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma" niteliği açısından, tamamen (% 55,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 54,2) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 14. "Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma" niteliği açısından, tamamen (% 46,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 40,3) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 19. "Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma" niteliği açısından, tamamen (% 44,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 45,8) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 21. “Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama” niteliği açısından, tamamen (% 48,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 45,8) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 25. “Öğrencilerinin sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma” niteliği açısından, tamamen (% 51,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 44,4) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 28. “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama ” niteliği açısından, tamamen (% 65,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 61,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 33. “Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme” niteliği açısından, tamamen (% 58,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 51,4) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 38. “Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama” niteliği açısından, çoğunluğu (% 53,4) beklentileri gerçekleştirdikleri

görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, çoğunluğu (% 38,9) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 41. "Yaptırım ve ödüllendirmeyi etkili kullanma" niteliği açısından, çoğunluğu (% 41,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, çoğunluğu (% 44,4) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 46. "Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme" niteliği açısından, tamamen (% 69) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 76,4) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 48. "Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama" niteliği açısından, çoğunluğu (%39,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, çoğunluğu (%33,3) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 52. "Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama" niteliği açısından, tamamen (% 70,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında, tamamen (% 65,3) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

G.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’ni genel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında, 54. “Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma” niteliği açısından, çoğunluğu (% 44,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.’nin değerlendirilmesine bakıldığında, çoğunluğu (% 37,5) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre, B.E.Ö. hakkında daha olumlu düşünce taşıdıkları söylenebilir.

Tablo 45: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre D.D. ve Bu Nitelikler Açısından Kendi Öğretmenlerine İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri					
	Genel Liseler			Mesleki ve Teknik Liseler		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
2	58	4,3793	0,7213	72	4,125	1,0061
6	58	3,7586	1,2184	72	3,5556	1,2659
9	58	4,3448	0,8248	72	4,0139	1,2044
12	58	4,4483	0,6798	72	4,0972	1,2352
14	58	4,2931	0,7495	72	3,9444	1,1615
19	58	4,1897	0,9264	72	4,1111	1,0421
21	58	4,2759	0,8334	72	3,9167	1,3082
25	58	4,3103	0,8626	72	3,8472	1,3496
28	58	4,5345	0,7307	72	4,4306	0,8529
33	58	4,3448	0,8895	72	3,9583	1,3262
38	58	4,1552	0,6702	72	3,75	1,2532
41	58	4,1207	0,9191	72	3,9444	1,0863
46	58	4,2069	1,3734	72	4,4861	1,0876
48	58	3,9655	0,8977	72	3,7083	1,1188
52	58	4,6034	0,6738	72	4,3472	1,1026
54	58	3,7069	1,1395	72	3,75	1,2074

Genel alan nitelikleri olarak verilen, Tablo 45’te yer alan bu 16 nitelik bakımından, G.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’nde ortalama değerlerine göre, en yeterli buldukları 52. nitelik “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama” (\bar{X} =4,6034) dır.

M.T.L.Y.’nin ise, kendi B.E.Ö.’nde buldukları ideal nitelik, 46. “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” (\bar{X} =4,4861) dir.

G.L.Y.’nin, B.E.Ö.’nde en yetersiz gördükleri nitelik, 54. “Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma” (\bar{X} =3,7069) dır.

M.T.L.Y.’nin en yetersiz gördüğü nitelik ise, 6. “Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme” (\bar{X} =3,5556) dir.

Tablo 46:O.O.Y.’nin B.E.Ö. Genel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D. ve Bu Nitelikler Açısından D.D.’ne İlişkin Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri

Katılma Dereceleri					
Okul Türü	n	\bar{X}	Ss	t Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Genel Liseler	58	4,9483	0,2234	1,609	0,11
Mesleki ve Teknik Liseler	72	4,8889	0,4297		
Değerlendirme Dereceleri					
Okul Türü	n	\bar{X}	Ss	t Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Genel Liseler	58	4,6034	0,6738	0,622	0,535
Mesleki ve Teknik Liseler	72	4,4861	1,0876		

Araştırmaya katılan O.O.Y.’nden G.L.Y.’nin K.D. aritmetik ortalamasının ($\bar{X}=4,9483$), M.T.L.Y.’nin K.D. aritmetik ortalamasından ($\bar{X}=4,8889$) yüksek olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda, elde edilen t değeri (1,609) bulunmuştur. Bu durum G.L.Y. ile M.T.L.Y. arasında, B.E.Ö.’nin sahip olması beklenen genel alan nitelikleri açısından anlamlı bir farklılık ($p=0,11$) olmadığını ortaya koymaktadır.

Dolayısıyla G.L.Y.’nin ve M.T.L.Y.’nin verilen genel alan nitelikleri bakımından, aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

O.O.Y.’nin Tablo 46’da okul türlerine göre D.D.’ne bakıldığında, G.L.Y.’nin D.D. aritmetik ortalamasının ($\bar{X}=4,6034$), M.T.L.Y.’nin D.D. aritmetik ortalamasından ($\bar{X}=4,4861$) küçük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (0,622) bulunmuştur.

Bu durum, G.L.Y. ile M.T.L.Y. arasında, kendi öğretmenleri için verilen 16 genel alan niteliği bakımından D.D.’leri açısından anlamlı bir farklılık ($p=0,535$) olmadığını ortaya koymaktadır.

G.L.Y.’nin ve M.T.L.Y.’nin, verilen 16 genel alan niteliği bakımından, öğretmenleri hakkında aynı olumlu görüş içerisinde oldukları söylenebilir.

3.4.3.Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D. ve D.D.’ne İlişkin Yüzdeleri, Frekans Dağılımı, Aritmetik Ortalamaları Standart Sapmaları ve t Değerlerinin İncelenmesi

G.L.Y.’nin ve M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”den özel alan niteliklerinin yüzdeleri ve frekans dağılımı tablo 47 ile tablo 49’da gösterilmektedir. Ayrıca G.L.Y.’nin ve M.T.L.Y.’nin, B.E.Ö.’ne ait “İdeal Nitelikler”inden özel alan nitelikleri ve bu nitelikler arası K.D. ile bu niteliklere göre kendi öğretmenlerini D.D. hakkında aritmetik ortalamaları, standart sapmaları tablo 48 ile tablo 50’de ve t değeri ile ilgili bilgiler tablo 51’de verilmektedir.

Tablo 47:Okul Türüne Göre O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdesi ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Katılma Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve% lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tam Katılıyorum		Hiç Katılmam	Çok Az Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tam Katılıyorum
3				9	49	f			2	11	59
				15,5	84,5	%			2,8	15,3	81,9
4				7	51	f			3	14	55
				12,1	87,9	%			4,2	19,4	76,4
7				15	43	f			6	21	45
				25,9	74,1	%			8,3	29,2	62,5
8				5	53	f			1	3	68
				8,6	91,4	%			1,4	4,2	94,4
10			4	4	50	f			9	9	54
			6,9	6,9	86,2	%			12,5	12,5	75
11			5	13	40	f		1	5	20	46
			8,6	22,4	69	%		1,4	6,9	27,8	63,9
13				3	55	f			2	5	65
				5,2	94,8	%			2,8	6,9	90,3
15			4	6	48	f			6	5	61
			6,9	10,3	82,8	%			8,3	6,9	84,7
16				1	57	f			1	2	69
				1,7	98,3	%			1,4	2,8	95,8
17				7	51	f			4	11	57
				12,1	87,9	%			5,6	15,3	79,2
20		4	4	20	30	f		14	7	15	36
		6,9	6,9	34,5	51,7	%		19,4	9,7	20,8	50
22			2	5	51	f			4	13	55
			3,4	8,6	87,9	%			5,6	18,1	76,4
23				9	49	f			1	7	64
				15,5	84,5	%			1,4	9,7	88,9
26			5	12	41	f			8	20	44
			8,6	20,7	70,7	%			11,1	27,8	61,1

Tablo 47'nin devamıdır.

Nitelikler	Katılma Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve% lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım		Hiç Katılmam	Çok Az Katılım	Kısmen Katılım	Katılım	Tam Katılım
27			4	5	49	f			5	4	63
			6,9	8,6	84,5	%			6,9	5,6	87,5
29			6	6	46	f			7	8	57
			10,3	10,3	79,3	%			9,7	11,1	79,2
30				2	56	f			5	11	56
				3,4	96,6	%			6,9	15,3	77,8
31			2	8	48	f			6	18	48
			3,4	13,8	82,8	%			8,3	25	66,7
34				12	46	f			5	10	57
				20,7	79,3	%			6,9	13,9	79,2
35					58	f			8	2	62
					100	%			11,1	2,8	86,1
36			6	24	28	f		3	6	23	40
			10,3	41,4	48,3	%		4,2	8,3	31,9	55,6
39				3	55	f				4	68
				5,2	94,8	%				5,6	94,4
40			3	9	46	f			4	12	56
			5,2	15,5	79,3	%			5,6	16,7	77,8
42			7	10	41	f			6	11	55
			12,1	17,2	70,7	%			8,3	15,3	76,4
43			2	13	43	f			13	17	42
			3,4	22,4	74,1	%			18,1	23,6	58,3
44			4	10	44	f			6	13	53
			6,9	17,2	75,9	%			8,3	18,1	73,6
47				8	50	f			22	10	40
				13,8	86,2	%			30,6	13,9	55,6
49				5	53	f			8	14	50
				8,6	91,4	%			11,1	19,4	69,4
50		3	5	9	41	f		10	9	7	46
		5,2	8,6	15,5	70,7	%		13,9	12,5	9,7	63,9
53				3	55	f			1	5	66
				5,2	94,8	%			1,4	6,9	91,7
55				1	57	f				2	70
				1,7	98,3	%				2,8	97,2
56			1	1	56	f			5	2	65
			1,7	1,7	96,6	%			6,9	2,8	90,3

Aşağıda G.L.Y. ve M.T.L.Y.'ne verilen "İdeal Nitelikler"den, B.E.Ö.'nin özel alan niteliklerine yüzdeleri açısından, (Tablo 47) her bir niteliğin K.D. hakkında bilgileri verilmektedir. Bunlar;

3. "Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma" niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 84,5) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 81,9) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre

G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

4.“Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 87,9) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 76,4) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

7.“Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 74,1) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 62,5) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

8.“Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 91,4) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 94,4) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.'ne göre M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

10.“Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 75) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

11.“Beden eğitimi ve spor ders ortamlarının güvenliğini sağlama” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 69) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 63,9) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y. göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

13.“Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 94,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 90,3) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

15.“Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 82,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 84,7) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’ne göre M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

16.“Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 98,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 95,8) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

17.“Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 87,9) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 79,2) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

20.“Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 51,7) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 50) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

22.“ Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 87,9) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 76,4) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

23.“Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 84,5) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 88,9) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’ne göre M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

26.“Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 70,7) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen

(% 61,1) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

27.“Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 84,5) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 87,5) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.'ne göre M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

29.“Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 79,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 79,2) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

30.“Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 96,6) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 77,8) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y. göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

31.“Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 82,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 66,7) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

34.“Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 79,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 79,2) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

35.“Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama” niteliğine, G.L.Y.'nin tamamen (% 100) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.'nin de tamamen (% 86,1) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.'ne göre G.L.Y.'nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

36.“Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 48,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 55,6) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’ne göre M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

39.“Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 94,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 94,4) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

40.“Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 79,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 77,8) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

42.“Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 70,7) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 76,4) katıldıkları görülmektedir. G.L.Y.’ne göre M.T.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

43.“Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 74,1) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen % 58,3) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

44.“Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 75,9) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 73,6) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

47.“Fair-play davranışlar gösterme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 86,2) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 55,6) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

49.“Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 91,4) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 69,4) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

50.“Spor klüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 70,7) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 63,9) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

53.“Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 94,8) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 91,7) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

55.“Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 98,3) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 97,2) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

56.“Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma” niteliğine, G.L.Y.’nin tamamen (% 96,6) seçeneğinde katıldıkları tespit edilirken, M.T.L.Y.’nin de tamamen (% 90,3) katıldıkları görülmektedir. M.T.L.Y.’ne göre G.L.Y.’nin B.E.Ö. kişisel niteliği olmasına, bu nitelik açısından daha yüksek düzeyde katıldıkları söylenebilir.

Tablo 48:O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D.’ne İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları

Nitelikler	Katılma Dereceleri					
	Genel Liseler			Mesleki ve Teknik Liseler		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
3	58	4,8448	0,3652	72	4,7917	0,4729
4	58	4,8793	0,3286	72	4,7222	0,5366
7	58	4,7414	0,4417	72	4,5417	0,6487
8	58	4,9138	0,2831	72	4,9306	0,3061
10	58	4,7931	0,5544	72	4,625	0,7009
11	58	4,6034	0,6473	72	4,5417	0,6907
13	58	4,9483	0,2233	72	4,875	0,409
15	58	4,7586	0,5716	72	4,7639	0,5932
16	58	4,9828	0,1313	72	4,9444	0,2853
17	58	4,8793	0,3286	72	4,7361	0,5565
20	58	4,3103	0,8827	72	4,0139	1,1808
22	58	4,8448	0,4512	72	4,7083	0,5676
23	58	4,8448	0,3652	72	4,875	0,3729
26	58	4,6207	0,6442	72	4,5	0,692
27	58	4,7759	0,5633	72	4,8056	0,5474
29	58	4,6897	0,6545	72	4,6944	0,6422
30	58	4,9655	0,1841	72	4,7083	0,5919
31	58	4,7931	0,487	72	4,5833	0,6446
34	58	4,7931	0,4086	72	4,7222	0,5868
35	58	5	0	72	4,75	0,6446
36	58	4,3793	0,6709	72	4,3889	0,8146
39	58	4,9483	0,2234	72	4,9444	0,2307
40	58	4,7414	0,5481	72	4,7222	0,5622
42	58	4,5862	0,7017	72	4,6806	0,6241
43	58	4,7069	0,5301	72	4,4028	0,7811
44	58	4,6897	0,5984	72	4,6528	0,6316
47	58	4,8621	0,3478	72	4,25	0,8999
49	58	4,9138	0,2831	72	4,5833	0,6869
50	58	4,5172	0,8633	72	4,2361	1,132
53	58	4,9483	0,2234	72	4,9028	0,3423
55	58	4,9828	0,1313	72	4,9722	0,1655
56	58	4,9483	0,2915	72	4,8333	0,5307

Tablo 48’deki veriler incelendiğinde G.L.Y.’nin, B.E.Ö. özel alan niteliklerinden gerekliliğine en çok katıldıkları 35. nitelik “Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama” ($\bar{X}=5$) olmuştur. M.T.L.Y. ise, en gerekli nitelik olarak 55. “Beden eğitimi ve ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” ($\bar{X}=4,9722$) görüşündedirler.

G.L.Y.’nin gerekliliğine en az katıldıkları nitelik, 20.“Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” ($\bar{X}=4,3103$) dir. M.T.L.Y.’nin, gerekliliğine en az katıldıkları nitelik de, “Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” ($\bar{X}=4,0139$) dir.

Tablo 49:Okul Türüne Göre O.O.Y.'nin B.E.Ö. Özel Alan Nitelikleri D.D.'ne İlişkin Her Bir Niteliğin Yüzdeleri ve Frekans Dağılımı

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve % lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı		Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı
3			5	10	43	f			11	13	48
			8,6	17,2	74,1	%			15,3	18,1	66,7
4		12	10	17	19	f		9	23	18	22
		20,7	17,2	29,3	32,8	%		12,5	31,9	25	30,6
7		4	6	30	18	f	5	8	12	31	16
		6,9	10,3	51,7	31	%	6,9	11,1	16,7	43,1	22,2
8		2	2	17	37	f	3	1	5	19	44
		3,4	3,4	29,3	63,8	%	4,2	1,4	6,9	26,4	61,1
10		1	2	21	34	f	2	3	5	25	37
		1,7	3,4	36,2	58,6	%	2,8	4,2	6,9	34,7	51,4
11		3	4	10	41	f	3	7	8	10	44
		5,2	6,9	17,2	70,7	%	4,2	9,7	11,1	13,9	61,1
13		6	15	18	19	f	6	10	11	20	25
		10,3	25,9	31	32,8	%	8,3	13,9	15,3	27,8	34,7
15		1	3	14	40	f	2	8	10	10	42
		1,7	5,2	24,1	69	%	2,8	11,1	13,9	13,9	58,3
16		6	7	10	35	f	6	8	6	11	41
		10,2	12,1	17,2	60,3	%	8,3	11,1	8,3	15,3	56,9
17		7	20	14	17	f		11	23	16	22
		12,1	34,5	24,1	29,3	%		15,3	31,9	22,2	30,6
20	3	8	11	15	21	f	3	8	10	24	27
	5,2	13,8	19	25,9	36,2	%	4,2	11,1	13,9	33,3	37,5
22			5	33	20	f		2	14	33	23
			8,6	56,9	34,5	%		2,8	19,4	45,8	31,9
23			10	14	34	f		3	16	18	35
			17,2	24,1	58,6	%		4,2	22,2	25	48,6
26		6	21	13	18	f	8	14	20	22	8
		10,3	36,2	22,4	31	%	11,1	19,4	27,8	30,6	11,1
27		5	11	23	19	f	7	7	10	23	25
		8,6	19	39,7	32,8	%	9,7	9,7	13,9	31,9	34,7
29			9	31	18	f	3	4	17	25	23
			15,5	53,4	31	%	4,2	5,6	23,6	34,7	31,9
30			13	24	21	f	4	8	8	19	33
			22,4	41,4	36,2	%	5,6	11,1	11,1	26,4	45,8
31		6	12	24	16	f	5	6	9	29	23
		10,3	20,7	41,4	27,6	%	6,9	8,3	12,5	40,3	31,9
34			10	14	34	f	9	4	8	16	35
			17,2	24,1	58,6	%	12,5	5,6	11,1	22,2	48,6
35	6	3	18	11	30	f	5	11	10	10	36
	10,3	5,2	13,8	19	51,7	%	6,9	15,3	13,9	13,9	50
36	4	5	8	23	18	f	5	5	13	23	26
	6,9	8,6	13,8	39,7	31	%	6,9	6,9	18,1	31,9	36,1
39	1	2	4	14	37	f	4	6	3	18	41
	1,7	3,4	6,9	24,1	63,8	%	5,6	8,3	4,2	25	56,9

Tablo 49'un devamıdır.

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri										
	Genel Liseler					Sıklık ve % lik	Mesleki ve Teknik Liseler				
	Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı		Hiçbiri	Çok Azı	Yarıısı	Çoğunluğu	Tamamı
40		5	11	6	36	f	3	8	10	20	31
		8,6	19	10,3	62,1	%	4,2	11,1	13,9	27,8	43,1
42	3	6	12	24	13	f	5	7	27	20	13
	5,2	10,3	20,7	41,	22,4	%	6,9	9,7	37,5	27,8	18,1
43		3	10	25	20	f	6	8	8	26	24
		5,2	17,	43,1	34,5	%	8,3	11,1	11,1	36,1	33,3
44	1	1	1	18	37	f	4	3	6	10	49
	1,7	1,7	1,7	31	63,8	%	5,6	4,2	8,3	13,9	68,1
47	5	3	7	19	24	f	5	12	8	20	27
	8,6	5,2	12,1	32,8	41,4	%	6,9	16,7	11,1	27,8	37,5
49			3	27	28	f		3	5	34	30
			5,2	46,6	48,3	%		4,2	6,9	47,2	41,7
50	3	4	5	22	14	f	3	3	21	26	19
	5,2	6,9	25,9	37,9	24,1	%	4,2	4,2	29,2	36,1	26,4
53		3	4	13	38	f		5	8	10	49
		5,2	6,9	22,4	65,5	%		6,9	11,1	13,9	68,1
55		8	10	17	23	f		6	11	25	30
		13,8	17,2	29,3	39,7	%		8,3	15,3	34,7	41,7
56			7	10	41	f			10	17	45
			12,1	17,2	70,7	%			13,9	23,6	62,5

Aşağıda Tablo 49'a göre; G.L.Y. ve M.T.L.Y.'ne verilen, B.E.Ö.'nin "İdeal Nitelikler"inden özel alan niteliklerine ilişkin her bir niteliğin, yüzdeleri açısından D.D. hakkında bilgiler verilmektedir. Bunlar;

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 3. "Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma" niteliği açısından, tamamen (%74,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 66,7) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre B.E.Ö. hakkında, daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 4. "Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma" niteliği açısından, tamamen (% 32,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında;

yarısı (% 31,9) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y. bu niteliğe göre B.E.Ö. hakkında, daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 7. "Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme" niteliği açısından, çoğunluğu (% 51,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 43,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 8. "Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme" niteliği açısından, tamamen (% 63,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 61,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 10. "Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme" niteliği açısından, tamamen (% 58,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 51,4) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 11. "Beden eğitimi ve spor ders ortamlarının güvenliğini sağlama" niteliği açısından, tamamen (% 70,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 61,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 13. "Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma " niteliği açısından, tamamen (% 32,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 37,4) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 15. "Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma " niteliği açısından, tamamen (% 69) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 58,3) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 16. "Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma " niteliği açısından, tamamen (% 60,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen(% 56,9) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 17. "Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma" niteliği açısından, yarısı (% 34,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; yarısı (% 31,9) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 20. "Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme" niteliği açısından, tamamen (% 36,2) beklentileri gerçekleştirdikleri

görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen(% 37,5) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 22. "Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma" niteliği açısından, çoğunluğu (% 56,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 45,8) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 23. "Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma" niteliği açısından, tamamen (% 58,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 48,6) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 26. "Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma " nitelik açısından, yarısı (% 36,2) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 30,6) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 27. "Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma " niteliği açısından, çoğunluğu (% 39,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen(% 34,7) seçeneğinde, beklentileri

gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 29. "Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma" niteliği açısından, çoğunluğu (% 53,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 34,7) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 30. "Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama" niteliği açısından, çoğunluğu (% 41,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen(% 45,8) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 31. "Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma" niteliği açısından, çoğunluğu (% 41,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 40,3) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 34. "Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma" niteliği açısından, tamamen (% 58,6) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 48,6) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 35. "Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama" niteliği açısından, tamamen (% 51,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir.Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 50) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 36. "Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma" niteliği açısından çoğunluğu (% 39,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 36,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 39. "Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama" niteliği açısından, tamamen (% 63,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 56,9) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 40. "Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma" niteliği açısından, tamamen (% 62,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 43,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görölmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 42. "Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma " niteliği açısından, çoğunluğu (% 41,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görölmektedir.Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından

B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; yarısı (% 37,5) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 43. "Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma" niteliği açısından, çoğunluğu (% 43,1) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 36,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 44. "Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma" niteliği açısından, tamamen (% 63,8) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 68,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 47. "Fair-play davranışlar gösterme" niteliği açısından, tamamen (% 41,4) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 37,5) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 49. "Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme" niteliği açısından, tamamen (% 48,3) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 47,2) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 50. "Spor klüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporu'na kazandırma" niteliği açısından, çoğunluğu (% 37,9) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; çoğunluğu (% 36,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 53. "Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma" niteliği açısından, tamamen (% 65,5) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 68,1) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 55. "Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma" niteliği açısından, tamamen (% 39,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 41,7) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. M.T.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

G.L.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni özel alan niteliklere göre değerlendirmelerine bakıldığında; 56. "Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma " niteliği açısından, tamamen (% 70,7) beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. Yine aynı nitelik açısından, M.T.L.Y. tarafından B.E.Ö.'nin değerlendirilmesine bakıldığında; tamamen (% 62,5) seçeneğinde, beklentileri gerçekleştirdikleri görülmektedir. G.L.Y.'nin B.E.Ö. hakkında, bu nitelik açısından daha olumlu düşünce taşıdıkları görülmektedir.

Tablo 50:O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre D.D. ve Bu Nitelikler Açısından Kendi Öğretmenlerine İlişkin Her Bir Niteliğin Aritmetik Ortalaması ve Standart Sapma Sonuçları

Nitelikler	Değerlendirme Dereceleri					
	Genel Liseler			Mesleki ve Teknik Liseler		
	n	\bar{X}	Ss	n	\bar{X}	Ss
3	58	4,6552	0,6367	72	4,5139	0,7505
4	58	3,7414	1,1326	72	3,7361	1,0345
7	58	4,069	0,8348	72	3,625	1,156
8	58	4,5345	0,7307	72	4,3889	0,9866
10	58	4,5172	0,6554	72	4,2778	0,9674
11	58	4,5345	0,8422	72	4,1806	1,2141
13	58	3,8621	0,9991	72	3,6667	1,3108
15	58	4,431	0,6783	72	4,1389	1,1904
16	58	4,2759	1,0395	72	4,0139	1,3686
17	58	3,7069	1,0261	72	3,6806	1,0724
20	58	3,7414	1,2363	72	3,8889	1,1574
22	58	4,2586	0,6087	72	4,0694	0,793
23	58	4,4138	0,7731	72	4,1806	0,9243
26	58	3,7414	1,0184	72	3,1111	1,1815
27	58	3,9655	0,9359	72	3,7222	1,3025
29	58	4,1552	0,6702	72	3,8472	1,0702
30	58	4,1379	0,7597	72	3,9583	1,2383
31	58	3,8621	0,9449	72	3,8194	1,1788
34	58	4,4138	0,7731	72	3,8889	1,3998
35	58	3,9655	1,3503	72	3,8472	1,3703
36	58	3,7931	1,1811	72	3,8333	1,1986
39	58	4,4655	0,8829	72	4,1944	1,1943
40	58	4,2586	1,0523	72	3,9444	1,1855
42	58	3,6552	1,1011	72	3,4028	1,109
43	58	4,069	0,8556	72	3,75	1,2644
44	58	4,5345	0,7772	72	4,3472	1,1526
47	58	3,931	1,2406	72	3,7222	1,3132
49	58	4,431	0,5957	72	4,2639	0,769
50	58	3,6897	1,0794	72	3,7639	1,0277
53	58	4,4828	0,8427	72	4,4306	0,9468
55	58	3,9483	1,0666	72	4,0972	0,9518
56	58	4,5862	0,7017	72	4,4861	0,7314

Özel alan nitelikleri olarak verilen, Tablo 50’deki 32 nitelik bakımından G.L.Y., kendi B.E.Ö.’ni ortalama değerlerine göre en yeterli buldukları nitelik, 3. “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” (\bar{X} =4,6552) dır.

M.T.L.Y’nin ise, kendi B.E.Ö.’nde buldukları ideal nitelik, 3. “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” (\bar{X} =4,5139) dır. G.L.Y.’nin B.E.Ö.’nde en yetersiz gördükleri nitelik, 42. “Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma” (\bar{X} =3,6552) dır.

M.T.L.Y.'nin en yetersiz gördüğü nitelik ise, 26. “Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma” ($\bar{X} = 3,1111$) dır.

Tablo 51: O.O.Y.’nin B.E.Ö. Özel Alan Niteliklerine Okul Türlerine Göre K.D. ve Bu Nitelikler Açısından D.D.’ne İlişkin Aritmetik Ortalamaları, Standart Sapmaları ve t Değeri

Katılma Dereceleri					
Okul Türü	n	\bar{X}	Ss	t Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Genel Liseler	58	5	0	0,291	0,771
Mesleki ve Teknik Liseler	72	4,9722	0,1655		
Değerlendirme Dereceleri					
Okul Türü	n	\bar{X}	Ss	t Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Genel Liseler	58	4,6552	0,6367	-0,28	0,78
Mesleki ve Teknik Liseler	72	4,5139	0,7505		

Araştırmaya katılan O.O.Y.’nden G.L.Y.’nin K.D. aritmetik ortalamasının ($\bar{X}=5$), M.T.L.Y.’nin K.D. aritmetik ortalamasından ($\bar{X}=4,9722$) yüksek olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (0,291) bulunmuştur. Bu durum, G.L.Y. ile M.T.L.Y. arasında, B.E.Ö.’nden sahip olması beklenen özel alan niteliklerine K.D. açısından anlamlı bir farklılık ($p=0,771$) olmadığını ortaya koymaktadır.

Dolayısıyla G.L.Y. ve M.T.L.Y., verilen özel alan niteliklerine ortalama değerleri bakımından aynı derecede katılmaktadır.

O.O.Y.’nin Tablo 51’deki okul türlerine göre D.D.’ne bakıldığında, G.L.Y.’nin D.D. aritmetik ortalamasının ($\bar{X}=4,6552$), M.T.L.Y.’nin D.D. aritmetik ortalamasından ($\bar{X}=4,5139$) küçük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (-0,28) bulunmuştur. Bu durum, G.L.Y.’nin ve M.T.L.Y.’nin, kendi öğretmenleri için verilen 32 özel alan nitelikleri bakımından, D.D. açısından anlamlı bir farklılık ($p=0,78$) olmadığını ortaya koymaktadır.

G.L.Y. ve M.T.L.Y.’nin verilen 32 özel alan nitelikleri bakımından, öğretmenleri hakkında aynı olumlu düşünce içerisinde oldukları söylenebilir.

4.Sonuç Ve Öneriler

Sonuç

Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin (O.O.Y.) kişisel bilgileri, "İdeal Nitelikler" açısından Beden Eğitimi Öğretmeni'nin (B.E.Ö.) kişisel, genel ve özel alan niteliklerine Katılma Dereceleri (K.D.), Değerlendirme Dereceleri (D.D.) ve nitelikler arası (Kişisel, Genel Alan ve Özel Alan Nitelikleri) boyutlarındaki farklılıklar ile ilgili sonuçlar maddeler halinde verilmektedir.

Ortaöğretim Okul Yöneticileri'nin kişisel bilgilerine ait bulgular;

Araştırma içerisine 56 ortaöğretim okulu katılmıştır. Bu okulların yöneticilerinin, 58 kişi ile % 44,6'sını Genel Lise Yöneticileri ve 72 kişi ile % 55,4'ünü Mesleki ve Teknik Lise Yöneticileri oluşturmaktadır.

Ankete katılan O.O.Y.'nin % 63'ü Sosyal Bilimler, % 37'si ise, Fen Bilimleri ile ilgili fakülte mezunu olduklarını belirtmişlerdir. Yöneticiler de, aslında birer öğretmendir. Okullarımızdaki sosyal alan içerikli ders öğretmeni yoğunluğunun, yönetici sayısını etkilediği görülmektedir.

Araştırmaya katılan O.O.Y.'nin % 88,4'ü bay, % 11,6'sının bayan olduğu görülmüştür. O.O.Y. içerisinde bayan yöneticilerin oranı % 11,6'dır. Bayan öğretmen sayısının hiç de azımsanamayacak oranda olduğu bilinmesine rağmen, Ortaöğretim'deki yönetici kadrolarına yansımaması durumunun, Türk toplumunun sosyolojik ve kültürel yapısının, bayanların bu konudaki pasif tutumlarının bir sonucu ile ortaöğretimde yöneticiliğin yorucu olmasının neden olduğu söylenebilir. Türkiye genelinde olduğu gibi ilimizde de, bayan yöneticilerin azlığı göze çapmaktadır.

Yöneticilerin en çok 40 ile 44 yaş aralığında % 33,9 ile aralığında toplanmış olması, bölgemiz ortaöğretim yönetiminden sorumlu olan Müdür ve Müdür Yardımcıları'nın daha uzun yıllar hizmetlerine devam edebilecekleri ve gelecek süreçteki eğitim öğretim faaliyetlerini belirleyici bir idari kadro olabilecekleri görülmektedir.

Öğretmenlik ve yöneticilikteki toplam mesleki kıdemleri incelendiğinde; az olması dolayısı ile 30 ve yukarısı yıl mesleki kıdem aralığındakilerin azlığı dikkat çekici olmakla birlikte, 11 ile 20 yıl mesleki kıdem aralığında bulunanlar 59,3'ünü teşkil

etmektedir. Bu durum, meslekte verimlilik çağındakilerin, deneyimleri ve birikimleri ile eğitim ve öğretime hizmet eden yöneticilerin yüzdeleri açısından, oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Meslek olarak öğretmenlik, çok yorucu ve yıpratıcı olduğundan emeklilik yılı dolan öğretmenler meslekte fazla beklemedikleri veya ekonomik şartlardan ikinci işe yöneldikleri de görülmektedir.

O.O.Y.'nin yöneticilik ile ilgili hizmetiçi eğitime, hiç katılmayanlar ve 1 ile 2 defa katılma aralığında olanların % 66,9'unu oluşturdukları saptanmıştır. Kendini yenilemeye açık olmayan ve eksikliklerini hizmetiçi eğitim kursları ile gidermeyen yöneticilerin eğitime katkıda bulunamayacakları açıktır. Özçelik (2001), yaptığı araştırma sonucunda, eğitim yöneticilerinin % 41,5'inin, eğitim yöneticisi olarak yeterli hizmetiçi eğitimi aldıklarına ve % 40'ının hizmet öncesi eğitimi aldıklarına inanmadıklarını saptamıştır. Bu durum, yönetim araçları ve bilgi teknolojilerinin baş döndürücü gelişimine karşılık eğitim kurumları yöneticilerinin kendilerini yenilememeleri, hizmetiçi eğitime bu kadar duysız ve ilgisiz olmaları oldukça düşündürücüdür. Eğitim, yaşama hazırlanmaktır. Yaşam her gün, bilimsel verilerin sonuçlarına dayalı olarak eğitim ve eğitim yönetimi değişikliklerini de beraberinde getirmektedir.

Yöneticilikte geçen görev süreleri bakımından, %59'unu 11 ile 15 yıl, 16 ile 20 yıl ve 21 yıl ve yukarısı aralığında teşkil etmektedir. Yöneticilikteki görev süresi arttıkça, yöneticilerin eğitime daha fazla katkı sağlayacağı, bilgi birikimleri ile eğitimsel içerikli problemlere daha rahat çözüm üretecekleri aşikardır. Yöneticilik ile ilgili bilgi ve birikiminin, yaşantılar yolu ile tecrübe edilmesi gerçeği inkar edilemez. Böylece, eğitim ve eğitim yönetimi ile ilgili sorunlara, yöneticilik deneyimleri fayda sağlayabilir.

O.O.Y.'nin halen çalıştıkları okuldaki görev sürelerine göre dağılımı ise, % 44,7'si 0 ile 3 yıl, % 28,4'ü 4 ile 6 yıl, % 16,1'i 7 ile 9 yıl, % 10,8'i 10 yıl ve yukarısı aralığında görülmüştür. Halen çalıştıkları okulda 0 ile 3 yıl aralığında yöneticilik yapanların yüzdeliği dikkat çekici görünmektedir. Bu durum, isteğe bağlı yer değiştirme ve son zamanlarda iktidar değişimine paralel olarak yoğun bir yönetici ataması yapıldığı şeklinde açıklanabilir.

O.O.Y.'nin % 72,4'ü, 501 ile 1000 öğrenci ve 1001 ile 1500 öğrenci mevcudu olan orta ölçekteki büyüklükte sayılabilecek okullarda görev yapmaktadır.

O.O.Y.'nin % 26,9'u, ideal sınıf mevcudu sayılabilecek 20 ile 30 öğrencili sınıfların bulunduğu okullarda görevlerine devam etmektedir.

O.O.Y. okul spor takımlarını; % 0,8' i pek çok başarılı, 19,2'si çok başarılı, % 60' başarılı, % 19,2'si az başarılı, % 0,8'i başarısız bulmaktadır. O.O.Y.'nin okul spor takımlarını % 79,2'si başarılı ve çok başarılı bulma aralığında değerlendirmişlerdir. Bu durum, B.E.Ö.'nin, okul spor takımlarının başarılı veya okul sporu bağlamında, yoğun bir çalışma içerisinde olduklarının bir göstergesi sayılabilir. Bununla beraber, B.E.Ö.'nin eğitimsel lider olmalarının yanı sıra, okul sporunun yapılması ve yürütülmesi ile ilgili başarıları, okul sporunun doğal lideri olma imajlarını koruduklarını doğrulamaktadır.

Geçmiş yaşantılarında yada halen lisanslı sporcu ve profesyonelce spor yapma durumlarına bakıldığında % 75,3'ü hayır şeklinde cevaplar verdikleri görülmüştür. Spor kültürü ve eğitimi olmayan yöneticilerin B.E.Ö.'ni değerlendirirken objektif olmaları düşünülemez.

Beden eğitimi ders araç ve gereçleri yeterliliğini düşünme durumları incelendiğinde, % 71,5 ders araç gereç yeterliliğini kısmen yeterli görmektedir. Bu durum B.E.Ö.'ne ders araç gereç yeterliliği bağlamındaki çalışmalarında, okul yöneticileri ile işbirliği içerisinde olabilecekleri kanısına uyandırmaktadır. Oğuzkan yaptığı çalışmada; Ortaöğretim okullarında önemli sorunlarından birisi de, beden eğitimi ve spor çalışmaları için gerekli olan kapalı spor salonu ve tesis yokluğudur. Bölgemizin kışları yağışlı ve sert geçmektedir. Öğrenimin sürdüğü kış aylarında, okul bahçesi ve alanları çok az kullanılmakta yada kullanılamamaktadır. Kapalı salon ve spor tesisleri büyük yatırımlar gerektirdiğinden, okullarımızın çoğunda olmadığını tespit ederek bizim araştırmamızı desteklemektedir. Okul sporunun yürütülebilmesi için, saha, tesis ve malzeme sayısındaki eksiklikler gibi sorunlar vardır (Oğuzkan, 1981:122-123). Bu gün bile halen bu sorunların üstesinden gelinebilmiş değildir. Öyleyse araç-gereç, salon ve saha yetersizliği olan B.E.Ö. ne yapmalıdır? Öğretmenlerin, yeterli spor kültürüne sahip oldukları varsayımından hareketle; tesis ve malzemeye gerek duymayan

çalışmalar, açık havada, rahat bir spor kıyafeti ile öğrencilerin hareket ihtiyaçlarının karşılayabilmesi mümkündür (Şengül, 1984:1).

Yöneticilerin herhangi bir spor branşı ile ilgili antrenörlük veya hakemlik kursuna katılma durumlarına göre dağılımı ise; % 97'si hayır şeklinde cevap verdikleri görülmüştür. O.O.Y.'nin, herhangi bir spor branşı ile ilgili antrenörlük ve hakemlikteki bilgi ve deneyimlerinin olmadığını göstermekle birlikte, spora olan aktif ilgi altyapısı olan yönetici eksikliğini de ortaya koymaktadır. Okul sporuna en çok katkı sağlayabilecek yöneticilerin bu konudaki durumu düşündürücüdür. Yöneticilerin spora yaklaşımları yada okul sporuna katkı sağlayabilmek için sporun içerisine çekmek gereklidir. En azından sporsever yöneticilerin sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar için; mevcut spor yöneticilerine, spor eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarına, spor medyasına ve spor klüplerine büyük görevler düşmekte ve işbirliği yapma zarureti doğmaktadır.

Ortaöğretim Okul Yöneticilerine Ait Bulgular;

G.L.Y.'nin B.E.Ö. için verilen "İdeal Nitelikler"e ait K.D. incelendiğinde; Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama, Saygın ve güvenilir olma, Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma, Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma, Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama en yüksek aritmetik ortalamaları saptanan nitelikler iken, en düşük düzeyde katıldıkları Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme ve Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma niteliğidir. M.T.L.Y. ise; Saygın ve güvenilir olma, Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma, Beden ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma, Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama, Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme en yüksek aritmetik ortalamaları saptanan nitelikler iken, en düşük düzeyde katıldıkları; Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme ve Spor klüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma nitelikleridir.

G.L.Y.'ne verilen "İdeal Nitelikler" bakımından B.E.Ö.'nde en yeterli buldukları; Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma, Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma, Saygın ve güvenilir olma, Derslerde tüm öğrencilere

eğitimde fırsat eşitliği sağlama, Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma nitelikleri iken, en yetersiz buldukları; Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma, Liderlik özelliklerine sahip olma, Spor klüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma nitelikleridir. M.T.L.Y. ise; Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma, Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma, Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme, Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma, Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma en yeterli buldukları nitelikler iken, Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma, Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma en yetersiz buldukları niteliklerdir.

G.L.Y., 8 kişisel nitelik bakımından en yüksek düzeyde katıldıkları, Saygın ve güvenilir olma, Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama, İnsan hakları bilinci ile hareket etme nitelikleri iken, ortalama değerleri bakımından en düşük düzeyde katıldıkları; Liderlik özelliklerine sahip olma niteliğidir. M.T.L.Y. ise; Saygın ve güvenilir olma, Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama, İnsan hakları bilinci ile hareket etme en yüksek düzeyde katıldıkları nitelikler iken, Liderlik özelliklerine sahip olma en düşük düzeyde katılınan niteliktir.

Bu araştırma sonuçlarını bir çok değişik çalışma desteklemektedir. Özet olarak verecek olur isek;

Öğretmenlerin saygın ve güvenilir olması gerektiği üzerine olumlu sonuçlar belirten bir çok çalışma vardır (Temel, 1988;Kuzgun, 1991). Öğretmen, sosyal, duyuşsal ve davranışsal sorunları olan öğrencilerle, okul yönetimi ve öğretmenlerin, bu sorunların çözümünde onlara yardımcı olabileceklerini, sorunları paylaşabileceklerini hissettirmelidir (Çınkır, 2004). Bu durum, öğretmenlerin saygın ve güvenilir olması ile başarılabilir.

Öğretmenlerin "...konuşmasıyla, davranışlarıyla, giyinmesiyle örnek bir model" olması gerekir. Zira öğrencilerin öğretmenleri gibi olmaya özendiği bilinmektedir (Vural, 2004:69). B.E.Ö., okul dışındaki hiçbir makama ve toplantılara eşofmanla gidemezler. Okul içerisinde Okul Aile Birliği ve Öğretmenler Kurulu gibi toplantılara katılabilir, iş ilişkilerini sürdürebilir (M.E.B., 2000:173). B.E.Ö. ders içinde ve ders

dışındaki kıyafeti, tutum ve davranışlarıyla öğrencilere örnek olmalıdır (M.E.B., 2000:263).

Yönetimsel açıdan bakıldığında, yönetici genellikle tavsiyelerde bulunarak emir veren, öğretmen ise emir alan kişi konumundadır. Bu durumda öğretmen, uygulayıcı olarak yöneticilerin öğretim ile ilgili emirlerini yerine getiren kimsedir. Yöneticide aynı zamanda öğretmendir (Tezcan, 1992:298). Dolayısıyla yöneticiler ve öğretmenler, birer atanmış liderler şeklinde de düşünülebilir. B.E.Ö., yöneticilere olan idari yakınlığı ile çözüme, tüm öğrenci katmanlarına yakınlığıyla da sosyal ve sportif etkinliklerin organizasyonu ve yürütülmesi sorumluluğundan ötürü doğal lider adayı potansiyeli taşımaktadır. Tezer (1998), “İdeal Öğretmenin Kişilik Özellikleri” isimli çalışmada uygulama yaptığı ACL testi içerisinde yer alan “askeri liderlik” alt boyutu ideal öğretmenin kişisel niteliği olarak, öğretmen adayı öğrencilerden oldukça yüksek aritmetik ortalamalar aldığı görülmektedir. Yoncalı (2002)’da çalışmada; kız ve erkek sporcu öğrencilerin öğretmenlerinden en yüksek düzeyde beklenti içerisinde oldukları nitelik “Liderlik özelliğine sahip olmalı” görülmektedir. Okul ortamı içerisinde, çok farklı öğrenci ve öğrenci grupları olabilir. Bu öğrencilerin yönlendirilmesi ve uyum içerisinde çalışabilmelerinin sağlanması da, öğretmenin görevleri arasındadır. Bu ise, öğretmenin iyi bir lider olması ile ilgilidir (Dersimiz, 20.12.2005).

Tablo 52:O.O.Y.’nin B.E.Ö. İle İlgili Kişisel Nitelikleri Katılma Derecelerinin Değerlendirilmesi

Sıra	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{X}	Ss	Nitelik	%	S	\bar{X}	Ss
1	32	98,3	57	4,9828	0,1313	32	98,6	71	4,9861	0,1179
2	45	89,7	52	4,8966	0,3072	45	93,1	67	4,8889	0,4297
3	51	86,2	50	4,8621	0,3478	51	86,1	62	4,8611	0,3483
4	37	86,2	50	4,8621	0,3478	18	83,3	60	4,7639	0,569
5	18	84,5	49	4,8448	0,3652	24	75	54	4,6528	0,6535
6	24	72,5	42	4,6207	0,6709	37	68,1	49	4,6528	0,6316
7	1	69	40	4,6034	0,6473	1	65,3	47	4,6528	0,4794
8	5	69	40	4,5345	0,7772	5	56,9	41	4,4444	0,7294

B.E.Ö. ile ilgili “İdeal Nitelikler”den kişisel niteliklerine O.O.Y.’nin en çok katıldıkları nitelikler (Tablo 52) incelendiğinde; “Saygın ve güvenilir olma”, “Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” ve “Hoşgörülü olma”

niteliği ile O.O.Y.’nin B.E.Ö.’nde görmek istedikleri kişisel nitelikler bakımından yüzdelere göre anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Bu bağlamda öğretmen, öğrencilerinin bireyselliğine ve gereksinmelerine saygı göstererek, yaratıcılığına ve gelişmesine fırsat tanınmalı (Ergin, 1995); öğrencinin, dinlenilme, anlaşılma, beğenilme, güvenilme, başarılı olma gibi bir çok duygu ve değerlerin beklentilerine cevap vermeli (Kuzu, 2003); çağdaş öğretmenin giyim ve kuşamına dikkat etmesi gerektiği (M.E.B., 1999:499-500) ve Temel (1988)’in, yaptığı çalışmada “İyi öğretmenin özelliği nedir?” sorusuna cevap olarak öğrencilerinin psikolojik durumunu anlamalı ve hoşgörülü olması gerektiği yönündeki tespitler, bizim yapmış olduğumuz çalışmayı desteklemektedir.

B.E.Ö.’nin niteliği olması bakımından O.O.Y.’nin en az katıldıkları kişisel nitelik; “Liderlik özelliklerine sahip olma”dır. Yapılan bir çok çalışmada ideal öğretmenin nitelikleri arasında lider olma özelliği de sayılmakta (Özdemir, 1997; Yüksel, 2001:6; Hacıoğlu ve Alkan, 1997:29) iken, bizim yaptığımız bu çalışmada O.O.Y.’nin “Liderlik özelliklerine sahip olma ”ya B.E.Ö.’nin niteliği olmasına en az katılmış olmaları manidardır. Bu sonuç, spor eğitimi almamış veya spor kültürü olmayan yöneticilerin B.E.Ö.’ni objektif değerlendiremeyeceği görüşünü ortaya çıkarmaktadır.

B.E.Ö.’ni değerlendiren O.O.Y.’nin % 97’sinin herhangi bir spor branşı ile ilgili antrenörlük yada hakemliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu araştırma da şunu gösteriyor ki, spor kültürü almamış kişiler spor adamlarını (B.E.Ö.) objektif algılayamamakta yada değerlendirilememektedir.

Tablo 53:O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”den Kişisel Niteliklerine Göre Kendi Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Sıra	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{X}	Ss		%	S	\bar{X}	Ss
1	1	98,3	57	4,8103	0,4376	1	90,3	65	4,6389	0,6566
2	37	93,1	54	4,2241	0,6225	37	87,5	63	4,125	0,8038
3	18	91,3	53	4,4483	0,7052	45	80,5	58	4,1944	0,9734
4	32	86,2	50	4,6321	1,0378	18	79,1	57	4,1528	1,0022
5	24	75,9	44	3,8966	1,1651	51	77,7	56	3,9444	1,06
6	45	75,9	44	4,0172	1,0343	24	76,4	55	4,0694	1,1546
7	5	65,5	38	3,6897	1,2733	5	68	49	3,8333	1,1383
8	51	65,5	38	3,7759	1,1401	32	59,7	55	4,1667	1,2333

O.O.Y.'nin B.E.Ö.'ni kişisel nitelikler bakımından tamamı ve çoğunluğu aralığının yüzdelik (Tablo 53) toplamına göre en olumlu değerlendirdikleri nitelikler incelendiğinde; “Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma” ve “Hoşgörülü olma” nitelikleri olduğu görülmektedir. Bu durum, O.O.Y.'nin kendi B.E.Ö.'ni değerlendirmelerinde anlamlı bir fark olmadığı ve yapılan bir çok çalışmada bu sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Yaman ve arkadaşları (2001), öğretmenlerden fiziki uygunluk ve kişilik testi sonucu mesleğe uygun adayların seçilmesi gerektiğini belirtmektedir. Fizyolojik ve psikolojik olarak gelişme çağında bulunan öğrencilerin, öğretmenlerini model almaları ve “yeni nesil-yeni insan” arayışlarının hız kazandığı çağımızda, bu durum önem arz etmektedir. Kuzu (2003), öğretmenlerin yargılayıcı, denetleyici, üstünlük bildiren bu tutum ile öğrencinin iç dünyasını kapatmak yerine, onlara hoşgörü içerisinde yaklaşım göstermesi gerektiğini ifade etmektedir. O.O.Y.nin B.E.Ö.'ni hoşgörülü bulmaları, spor altyapısına sahip öğretmenlerinin sporun kazandırmış olduğu fair-play ilkelerine bağlanabilir.

O.O.Y.'nin “İdeal Nitelikler” içerisinden G.L.Y.'nin en olumlu değerlendirdikleri nitelik “Becerikli ve kendine güveni olma” iken, M.T.L.Y.'nin “Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama” niteliği olduğundan, B.E.Ö.'ni değerlendirmelerinde anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu bağlamda; okulların amaçlarına, okulların verimliliğinde güçlü bir etkiye sahip olan öğretmenlerle ulaşabileceği (Yiğit ve Bayrakdar, 2003) ve B. E.Ö.'nin kılık ve kıyafeti ile bir misyonu temsil etmeleri bakımından olumlu değerlendirilmeleri sevindirici bir durumdur.

G.L.Y.'nin B.E.Ö.'ni en olumsuz değerlendirdikleri “İnsan hakları bilinci ile hareket etme” niteliği iken, M.T.L.Y. ise, “Saygın ve güvenilir olma” niteliği ile anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. “İnsan Hakları” düşüncesin her alanda arandığı gerçeğine göre, aslında ideal öğretmenin bu niteliği taşıması gerektir. Bu duruma B.E.Ö.'nin Beden eğitimi ve spor olgusu ile öğrencilerinin en başta fiziksel, zihinsel ve ruhsal eğitimlerine katkıları en güzel cevap olabilir kanısındayım. Gürkan ve diğ., (2004) tarafından, her öğretilerde farklı düzeylerde de olsa bulunması gerektiği düşünülen 8 ana yeterlik alanının alt yeterlikleri içerisinde; değer verme, saygı gösterme gerektiği belirtilmektedir. Bu bağlamda, M.T.L.Y. ile B.E.Ö. arasında bir

güven bunalımı olduğu, bu durumun da kurumsal işleyiş açısından aykırı bir duruş sergilendiği görülmektedir.

Okul türlerine göre G.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler"den B.E.Ö. kişisel niteliklerine ilişkin verilen niteliklere K.D. incelendiğinde ortalama değerleri bakımından 8 kişisel nitelik içerisinde en yüksek düzeyde katıldıkları nitelik, Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma iken, M.T.L.Y.'nin en yüksek düzeyde katıldıkları nitelik; Saygın ve güvenilir olma'dır. M.T.L.Y. verilen 8 kişisel niteliğe ortalama değerleri bakımından G.L.Y.'nden daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda, elde edilen t değeri (-0,357) G.L.Y.'nin M.T.L.Y.'nden B.E.Ö.'nin sahip olması beklenen kişisel nitelikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır (p=0,722). G.L.Y. ve M.T.L.Y., verilen kişisel nitelikler bakımından aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

G.L.Y., kişisel nitelikler bakımından B.E.Ö.'nde en yeterli buldukları nitelikler; Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma, Saygın ve güvenilir olma, Becerikli ve kendine güveni olma iken, en yetersiz buldukları nitelik, Liderlik özelliklerine sahip olmadır. M.T.L.Y.'nin ise, Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma, Kılık ve kıyafetine özeni ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama ve Saygın ve güvenilir olma en yeterli buldukları nitelikler iken, Liderlik özelliklerine sahip olma en yetersiz bulunan nitelik olarak görülmektedir.

Bu araştırma sonuçlarının bir çok çalışmada da desteklendiği görülmektedir. Özet olarak verecek olur isek;

B.E.Ö. görevlerinin gereği olarak fiziksel durum bakımından iyi olmaları şarttır (Özakpınar:1987). B.E.Ö., her branş öğretmenliği gibi bir mesleki ihtisası gerektiren alandır. Öğrencilerine yaparak ve yaşayarak ta bir model olabilmesinin temeli, bedeni açıdan sağlıklı olmasından geçmektedir.

Hem öğretmen öğrencilerine bilgi-beceri-tutum kazandırmanın yanında, onlara sevgi, saygı, mutluluk, hoşgörü, bağlılık, arkadaşlık, iyi geçinme, disiplin, düzen gibi kavramları da kazandırmalıdır (Çınkır,2004). Öğretmen, öğrenci ve onun çevresindekilere karşı saygılı olmalıdır. Öğrencilerine saygılı davranan öğretmenler,

iletişimde başarılı olabilir (Adıgüzel, 2005). Öğretmen, nasihat eden kimliği ile tanınır. Bu yönü ile de öğrencinin güvenini kazanandır. Ancak güven kazanan öğretmen, öğrencilerin dünyasına girebilir. Öğretmenin saygın ve güvenilir olma özelliğinin öne çıktığı yerde; öğrencide sevgi, saygı ve olumlu gelişmeler görülebilir.

Öğretmenler, eğitim etkililiğini artırabilmeleri için, gerekli her türlü imkanları hazırladıkları gibi, bu çalışmalarını yürütebilecek beceri sahibi olmalıdır (Alıcıgüzel, 1998:16-17).

B.E.Ö., öğrencilerinin doğal ortamlarda denetleyen bir önderdir. Bu denetleme hem öğretim hem de genel davranışlar yönündendir. B.E.Ö. bu açıdan da bir öğretim lideri olabilmelidir. Ayrıca öğretmen, çevresel rolleri içerisinde ekonomik, toplumsal ve siyasal yönden de önder olarak görülmektedir (Bursalıoğlu, 1987:70; Tezcan, 1992:309). Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği incelendiğinde, Spor Kolları yönetmeliğini bağlayıcılığı bakımından B.E.Ö. bir anlamda ‘Danışman Öğretmen’ olarak “...rehberlik, danışmanlık ve gözetim görevini yürüten öğretmen...” olarak tanımlandığı görülecektir. Bu durumda, B.E.Ö. bir alanın ihtisas sahibi olması bakımından hem kişisel hem de mesleki liderliği gereğini ortaya koymaktadır (Tebliğler Dergisi, 2569 Sayılı, 2005).

Okul türlerine göre; G.L.Y. “İdeal Nitelikler”den B.E.Ö.’nin kişisel niteliklerine ilişkin D.D. incelendiğinde ortalama değerleri bakımından kendi öğretmenlerinde en yeterli buldukları nitelik; Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma iken, M.T.L.Y.’ninde kendi B.E.Ö.’nde yeterli buldukları nitelik; Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma niteliği tespit edilmiştir. G.L.Y.’nin aritmetik ortaması M.T.L.Y.’nin aritmetik ortalamasından büyük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (1,706) bulunmuştur. G.L.Y. ile M.T.L.Y. kendi öğretmenleri için verilen 8 kişisel nitelikleri bakımından D.D. arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır (p=0,09). G.L.Y. ve M.T.L.Y., verilen 8 kişisel nitelik bakımından öğretmenleri hakkında aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

G.L.Y.’nin, genel alan nitelikleri içerisinde en yüksek düzeyde katıldıkları, Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama, Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme, Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma nitelikleri iken, en

düşük düzeyde katıldıkları, Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma niteliğidir. M.T.L.Y. ise, Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme, Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama, Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama en yüksek düzeyde katıldıkları nitelikler iken, Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama en düşük düzeyde katıldıkları niteliklerdir.

Bu araştırma sonuçlarını bir çok çalışma desteklemektedir. Özet olarak verecek olur isek;

Öğrenme etkinlikleri öğrenci merkezli olmalıdır. Öğrencilerin kapasitesine, ilgilerine ve hayal güçlerine göre, kendi kabiliyet ve becerileri değerlendirilmelidir. Öğretmen ise, yardımcı ve yol gösterici rolünü yerine getirmelidir (Çamlıyer, 1997:47-60).

Beden eğitimi dersleri uygulaması açısından, kız ve erkek öğrenci ayırmaksızın bütün öğrencilere (kızlarda güreş ve futbol dalları hariç) yönelik çalışmalar yapılmalıdır (M.E.B., 2000:241). Cinsiyetin, öğrencilerin ideal öğretmen beklentilerinde anlamlı farklılıklar olduğunu gösteren bir çok çalışma vardır (Aydoğdu, 2003; Erbaş, 1998 ve Tezer, 1998).

Güç kullanmak suretiyle, öğrencileri yönlendirip denetlemek istendiği zamanlar vardır. Bu durumda, “kazan-kaybet” felsefesi karşımıza çıkar. Oysaki “kaybeden-yok” yöntemi ile çatışmaların çözümüne yönelik öneriler getirilebilir (Gordon, 1999:16).

B.E.Ö. “Vatan ve Millet” sevgisini, belirten ve aşılacak olan kahramanlık türkülerini, beden eğitimi dersleri yürüyüş çalışmalarında, topluca söyletmek suretiyle, milli duyguların pekiştirilmesine katkı sağlayabilir (M.E.B., 2000:169).

Okullarda, askeri düzende olduğu gibi yönetimin tekliği, denetim zinciri, güç ve otorite hiyerarşisi, emirlerin yukarıdan gelmesi, otoriteye kesin saygı, kurallara uyulmaması durumunda cezalandırılması gibi ilkeler bütünlüğü ile yürütülmektedir (Gordon, 1999:207). Bu durum bütün eğitim süreçlerinin tamamlayıcısı olan birimler ve birimler arası ilişkilerde görülebilmektedir. B.E.Ö., otoriter ve disiplin sağlayıcı olmalı, bu anlayışı eğitim süreçlerinin birbirini tamamlayan öğeleri adına kural koyucu olmalıdır.

Otorite işlevinde; amaçlar ve bu amaçlara ulaşabilmek için yöntemler koyar (Hesapçioğlu, 1990). Bu amaçlara ulaşmak için eğitimci kimliğini her şeyin üzerinde tutabilmelidir. Öğretmen haklıyı haksızdan ayırarak yargıçlık rolü de oynamaktadır. Dolayısıyla otoritesini kullanarak disiplin sağlayıcı kimliğini yerinde ve zamanında kullanabilmelidir.

Öğretmen, öğrencilerinin kişisel problemleri ve endişeleri ile ilgilenirken, duyuşsal yönden duyarlılığı ön plana çıkar. Öğretmenlik, öğrencilerinin sözel ve sözel olmayan tepkilerine karşı duyarlı olmasını gerektirir (Alıcıgüzel, 1998:46).

Yirminci yüzyıla doğru başlayan ve 'İkinci Dünya Harbi'nide kapsayan süreç içerisinde, yeni bir anlam kazanan bilgi, işe uygulanmaya başlandı. Bu durum 'Üretim Devrimi' ile sonuçlanmıştır (Bursalioğlu, 1995). Dolayısıyla, bilgini hayatilik ilkesi ve geleceğimizin teminatı olan gençliğimizin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlamanın önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Öğretmen yardımcı ve yol gösterici olmalıdır (Çamlıyer, 1997:47-60). İyi eğitilmiş özverili öğretmenler genç kuşakların yetiştirilmesi ve eğitimlerinde önemli rol oynarlar. Böylelikle ulusal refah ve mutluluğun gelişmesine yardımcı olurlar (Oğuzkan, 1989:41). Alan bilgisi tam, öğrencisinin tabiatını ve ihtiyacını anlayan, genel eğitiminde ve bilimsel tavrında eksiği olmayan öğretmenler tüm öğrencilerine ulaşabilir. Good ve Brophy (1986), okulu bireyin kişisel gelişimi ve akademik başarı sağlmasına yardımcı olarak görmektedir (Akt.:Aydoğdu, 2003).

Okul türlerine göre G.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler"den B.E.Ö. genel alan niteliklerine ilişkin verilen niteliklere K.D. incelendiğinde ortalama değerleri bakımından en yüksek düzeyde katıldıkları nitelik, Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama iken, M.T.L.Y.'nin en yüksek düzeyde katıldıkları nitelik; Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmemedir. M.T.L.Y. genel alan niteliğine ortalama değerleri bakımından G.L.Y.'nden daha düşük düzeyde katıldıkları görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda, elde edilen t değeri (1,609) G.L.Y.'nin M.T.L.Y.'nden B.E.Ö.'nin sahip olması beklenen genel alan nitelikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır (p=0,11). Dolayısıyla G.L.Y. ve M.T.L.Y. verilen genel alan nitelikleri bakımından aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

G.L.Y., genel alan nitelikleri bakımından kendi B.E.Ö.'nde en yeterli buldukları nitelikler; Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama, Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama, Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma iken, en yetersiz buldukları nitelik, Okul gelişimi yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışmadır. M.T.L.Y.'nin en yeterli buldukları nitelikler; Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme, Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama, Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama iken, en yetersiz buldukları nitelik; Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilmedir.

Bu araştırma sonuçlarının bir çok çalışmalarda da desteklendiği görülmektedir. Özet olarak verecek olur isek;

Yalnız ders içi faaliyetlerle, beden eğitimi ve sporun amaçlarına uygun, yeterli gelişme ve eğitim seviyesine ulaşmak imkansızdır. Dolayısıyla, okul içinde, ders dışı faaliyetlere ağırlık verilmeli, bu faaliyetler öncelikle sağlık ve eğitim aracı olarak düşünülürken, beden eğitimi ve spor faaliyetlerini özendirme, kendini deneme ve tanıma aracı olarak, bu tabana yayılmalıdır. Ders içi ve ders dışı çalışmalarda bütün öğrencileri aynı derecede aktif tutacak uygulamalar seçilmeli, ilgisi az olan öğrenciler ihmal edilmemelidir (M.E.B., 2000:265). B.E.Ö., öğretim yöntem ve öğrenme teorilerini çok iyi uygulayıcıları olarak, tüm öğrencilerin fiziksel ve ruhsal gereksinimi olan hareket ihtiyaçlarına, cevap verebilmelidir (Yavaş ve İlhan, 1996:104). Öğrencilerine ayrı ayrı anlayıncaya kadar yardımcı olmalı, öğrencilerin düşüncelerini almalı, konuları öğrencilerinin ilgilerine bağlarken, onların düşüncelerini ortaya koymasına olanak hazırlayabilmelidir (Başaran, 2005).

Öğretmen, disiplin sağlayıcı rolünü yerine getirirken, öğrencilerine normal hareket ve konuşma serbestliğini tanıması ve sorunları öğrencilerini küçültmeden, onları maddi cezalardan koruması da gerekmektedir. Öğrenciler, sevdikleri ve otorite olarak gördükleri öğretmenlerini model olarak görürler. Bu durum, konuşma tarzı, giyim, düşünce ve yaşam biçimlerine kadar ilgilidir (Dersimiz, 20.12.2005). Öğretmenleri tarafından olumsuz uyarı ve eleştiri alan gençler, kendilerini rahatsız hissederek, bunun sonucunda okuldan nefret etmelerine sebep olmaktadır. Öğretmenler,eleştirel ifadeler ile ergenlik çağının bir parçası olan davranışların ortaya koyduğu tuzağa düşmemelidir (Celep ve Erdoğan:2002). Good ve Brophy (1984) gençlerin, farklı davranışlara karşı

kendilerinden beklenen tepkileri doğrulayacak davranışlar gösterdiklerini saptamıştır. Teşvik edilen öğrencilerin akademik açıdan başarılı oldukları görülmüştür (Akt.: Açıkgöz, 2003). Etkili bir öğretim için, öğrencide kişisel kontrolü sağlamak adına disiplin, öğretme ve öğrenme süreçlerinin parçası olarak düzenleyici bir iştir (Adıgüzel, 2005). “ Disiplin için yapıcı önlemler alır. Yapıcı bir disiplin uygular” (Başaran, 2005).

Disiplin anlayışının bir parçası olarak halen şiddet kullanıldığına şahit olunmaktadır. Katı tutumlar sergileme ile çözüm bulunamayacağı, çözümün öğretmen davranışlarında saklı olacağı bilinmelidir (Yavaş ve İlhan, 1996:107).

Bunnel, Cooper, Hertz ve Shenker (1992), yaptıkları araştırmalar sonucunda; erkek ve kızlar, farklı cinsiyet rolleri edinerek toplumsallaşırlar. Bu süreç içerisinde erkekler kendine yetme, kızlarda ise toplumsal ilişkiler görece daha fazla vurgulanır. Cinsiyet farklılıklarının geleneksel yargıları ile paralel geliştiği görülmektedir. Örneğin; erkeklere yüklenen bağımsızlığı ve mantıksallığı vurgulayan ‘edimsel’ role karşılık, kızlara yüklenen rol ise; duygusal uyum ve destekleyicilik anlamındaki ‘açıklayıcı’ rol olmuştur (Akt.: Aydoğdu, 2003 ve Çetin, 2001).

Çağımızın hızla değişen şartları içerisinde, okullarımızda eğitim süreçlerini etkileyen tüm öğelerin, uyum içerisinde çalışmaları zorunluluk haline gelmiştir. Uygulama yerindeki meydana gelen eksikliklere çözümler önermek, çözümün bir parçası olmak, yönetimce verilen emirleri yerine getirmek gereklidir (Alıcıgüzel, 1998:238).

“Değişen toplumda, belli bir formasyonla ömür boyu yetinmek artık çok güçtür. Bu olgudan hareketle, mezuniyet formasyonlarını geliştirmeleri, yeni bilgi ve kültürlerle sürekli iletişim halinde olmaları gereken kişilerin başında öğretmenler gelmektedir” (Doğan, 1998:339). Ülkemizin gelişim ve değişimlerini sürdürebilmesi için, bir toplumun göstergeleri olan “...bilgiye ulaşabilme, bilgiyi, teknolojiyi kullanabilme ve üretebilme, araştırma yapabilme, sorun çözebilme, doğru karar verebilme, eleştirel ve yaratıcı düşünebilme gibi niteliklerin kazandırılması gereklidir”. Okullarımızın bu görevlerini yerine getirebilmesi için programları uygulama sorumluluğunu üstlenen öğretmenlerimizin nitelikleri ile doğru orantılıdır (Sağlam ve Kürüm, 2005). “Öğretmenler, gerekli bilgiyi kazanılmasını kolaylaştırma ve bu ortamı hazırlamak durumundadır. Bu ise, ancak öğretmenin çağı yakalamış, gelişme ve yeniliklere açık

ve kendini yenileyen nitelikli bir yapıda olması gerekmektedir” (Özkan, 2005). “Her türlü bilimsel bilgi ve donanımla desteklenen kişilikli öğretmenin yetiştireceği öğrenci de, aynı özelliklere sahip olacaktır” (Yaman ve diğ., 11.10.2005).

Okul türlerine göre; G.L.Y. “İdeal Nitelikler”den B.E.Ö.’nin genel alan niteliklerine ilişkin D.D. incelendiğinde ortalama değerleri bakımından kendi öğretmenlerinde en yeterli buldukları nitelik; Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama iken, M.T.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’nde yeterli buldukları nitelik; Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmemedir. G.L.Y.’nin aritmetik ortalaması, M.T.L.Y.’nin aritmetik ortalamasından büyük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (0,622) bulunmuştur. G.L.Y. ile M.T.L.Y. kendi B.E.Ö. için verilen 16 genel alan nitelikleri bakımından D.D. arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır (p=0,535). G.L.Y. ve M.T.L.Y., verilen 16 genel alan nitelikleri bakımından öğretmenleri hakkında aynı olumlu görüş içerisinde oldukları söylenebilir.

Tablo 54:O.O.Y.’nin B.E.Ö. İle İlgili Genel Alan Nitelikleri Katılma Derecelerinin Değerlendirilmesi

Sıra No	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss		%	S	\bar{x}	Ss
1	52	94,8	55	4,9483	0,2234	21	93,1	67	4,8889	0,4297
2	12	93,1	54	4,931	0,2556	46	93,1	67	4,8889	0,4297
3	21	93,1	54	4,8966	0,4056	28	88,9	64	4,8889	0,3165
4	46	93,1	54	4,931	0,2556	52	87,5	63	4,875	0,333
5	28	89,7	52	4,8966	0,3072	9	84,8	61	4,7639	0,5932
6	33	87,9	51	4,8621	0,3951	12	84,7	61	4,8194	0,4543
7	25	86,2	50	4,8103	0,5115	54	83,3	60	4,8333	0,3753
8	41	86,2	50	4,8276	0,4641	14	80,6	58	4,7917	0,4421
9	48	86,2	50	4,7931	0,5544	48	80,5	58	4,6806	0,6885
10	9	82,7	48	4,7586	0,5716	2	77,7	56	4,6528	0,6952
11	54	82,7	48	4,8276	0,381	41	77,7	56	4,7222	0,5622
12	2	81	47	4,7586	0,54	33	76,4	55	4,6528	0,6747
13	14	77,5	45	4,7759	0,4207	19	75	54	4,7222	0,5097
14	38	72,5	42	4,6897	0,5366	25	75	54	4,5972	0,7442
15	6	69	40	4,6207	0,6164	6	72,2	52	4,75	0,4965
16	19	65,5	38	4,5862	0,6222	38	63,9	46	4,5833	0,5993

B.E.Ö. ile ilgili “İdeal Nitelikler”den genel alan niteliklerine G.L.Y.’nin en çok katıldıkları nitelikler (Tablo 54) incelendiğinde; “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde

fırsat eşitliği sağlama ” ve “Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma” iken, M.T.L.Y. ise; “Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme” ve “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” nitelikleri olduğu görülmektedir. Bu durum, G.L.Y. ve M.T.L.Y.’nin “İdeal Nitelikler” içerisinde yer alan B.E.Ö. ile ilgili genel alan niteliklerine katılma derecelerinin yüzdeleri bakımından anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. Bu araştırmadaki “İdeal Nitelikler” içerisinde B.E.Ö. genel alan niteliği olmasını destekleyen bazı çalışmalar bulunmaktadır. Bunlar; öğretmen, öğrencilerinin sözel ve sözel olmayan tepkilerine değer vermeli ve dinlemelidir. Öğretmenlerin dinleyici ve ilk iletişimi kuran kişi olarak adlandırılan rolü, duyuşsal ve sosyal yönden öğrencileri ile etkileşiminde duyarlılığını gerektirdiği belirtilirken (Yüksel, 2001); öğretmen, öğrencinin kişisel sorunları ve sıkıntılarını mesleki görev ve sorumluluklarından taviz vererek öğrencilerine karşı haşın davranmama, öğrenciyi sınıf önünde küçültmeden, hesap sormadan, yalnız olarak karşısına alıp onu tanımaya, davranışının nedenlerini anlamaya çalışması (Niğde Eğitim Fakültesi, 16.11.2005); “Davranışların ve öğrenmenin iyi yönetildiği sınıfta, öğrenciler öğretim amaçlarını gerçekleştirir ve amaçların gerçekleşmesini engelleyen davranışlar gözlenmez” tespiti ile bir anlamda otoriter bir öğretmen olarak disiplin sorunları ile nasıl başedileceği ifade edilmek istenmektedir (Özyürek, 1996:9). G.L.Y.’nin değerlendirmelerinde “Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama ” niteliği ön plana çıkarken, M.T.L.Y.’nde ise, “Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama” niteliğinin ön plana çıkması, okul yöneticilerinin eğitim ve öğretimden beklentileri ile B.E.Ö.’ni değerlendirmeleri arasındaki fark, aslında eğitime bakışı ve beklentilerini göstermektedir.

O.O.Y.’nin “Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek, vatan ve millet sevgisini aşılama” nın B.E.Ö.’nin niteliği olması bakımından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Çağdaş uygarlığa ayak uydurabilmek için bir ön şart, çağdaş uygarlığın üzerine çıkmak için de milli bir hedef gibi yorumlanmalı, çocuklarımızı ve “...gençlerimizi bir taraftan milli ve manevi değerlerimize bağlı bireyler olarak yetiştirirken, diğer taraftan da milli kimliklerinden ödün vermeden evrensel değer ve oluşumlarla uyumlu kuşaklar haline getirme bilinci içinde” olma görevi en çok öğretmenlerin hem mesleki hemde manevi sorumluluğu olma gerektiğini ifade etmektedir (Turgut, 2001). Büyük Türk Milleti’nin milli ve manevi değerleri vardır.

Büyük Atatürk'ün "Yetiyecek çocuklarımıza ve gençlerimize görecekları tahsilin hududu ne olursa olsun, en evvel ve herşeyden evvel, Türkiye'nin istikbaline kendi benliğine, milli geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir." sözleriyle yorumladığımızda, çok haklı gerekçelere dayandığı görülür ve milli eğitime ilişkin hedeflerin anlaşılması ve uygulanmasında öğretmenlerin rolü ne kadar büyük olduğu daha iyi anlaşılmalıdır.

G.L.Y.'nin en az katıldıkları nitelik "Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma" iken, M.T.L.Y.'nin ise; "Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetiştirmelerine yönelik katkı sağlama" niteliği olduğu görülmektedir. Bu durum, G.L.Y. ile M.T.L.Y.'nin genel alan nitelikleri içerisinde en az katıldıkları nitelik olarak anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. Güçlü (2000) çalışmasında; öğretmen bir yandan bilgi, beceri ve tutumlarıyla öğrencilerinin eğitimi görevini yürütürken, diğer yandan davranışları ile onları etkilediğini, öğretmenin samimi, anlayışlı ve sabırlı olması öğrenciyi olumlu düşünmeye sevk edecek, aksi davranışlar ise, öğrenci üzerinde olumsuz etki oluşturacağını belirtmektedir. Modern eğitim anlayışı, "Okul içerisinde öğrencilere verilecek bilginin işlevsel olması gerekmektedir. Öğrenci aldığı bilgiyi dış dünyada kullanmalı, paylaşmalı ve artırmalıdır" felsefesi üzerine kuruludur (Şimşek, 1997:7-8). M.T.L.Y.'nin, öğrencilerin mesleki eğitimine yönelik katkı anlamında bu niteliğin B.E.Ö. niteliği olmasını arzulamalarından kaynaklanıyor olabilir. Oysaki beden eğitimi dersleri sınıf içerisinde kalan ve kuru bilgi, belli bir süre zihinde yer eden bilgilerden ziyade özlü, işlevsel, pratik ve yeni bilgileri de öğrencilere programlar yoluyla kazandırmaktadır. Beden eğitimi derslerinde eğitimin amacına uygun eğitsel oyunlarla, derslerin ilgi çekiciliğinin artırılması gerekir. Eğitsel içerikli katkı sağlayabilecek her türlü materyaller ile öğrenciler hem yönlendirilir, hem eğlendirilir, hem de eğitilir.

Tablo 55:O.O.Y.'nin B.E.Ö.'ni "İdeal Nitelikler"den Genel Alan Niteliklerine Göre Kendi Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Sıra No	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss
1	12	89,7	52	4,4483	0,6798	28	87,5	63	4,4306	0,8529
2	28	89,7	52	4,5345	0,7307	46	86,1	62	4,4861	1,0876
3	52	89,7	52	4,6034	0,6738	52	83,3	60	4,3472	1,1026
4	2	86,2	50	4,3793	0,7213	19	80,5	58	4,1111	1,0421

Tablo 55'in devamıdır.

Sıra No	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss
5	25	84,5	49	4,3103	0,8626	2	77,7	56	4,125	1,0061
6	38	84,5	49	4,1552	0,6702	41	77,7	56	3,9444	1,0863
7	14	82,7	48	4,2931	0,7495	14	72,2	52	3,9444	1,1615
8	21	82,7	48	4,2759	0,8334	21	72,2	52	3,9167	1,3082
9	9	81	47	4,3448	0,8248	9	70,8	51	4,0139	1,2044
10	19	81	47	4,1897	0,9264	25	70,8	51	3,8472	1,3496
11	41	81	47	4,1207	0,9191	38	70,8	51	3,75	1,2532
12	33	79,3	46	4,3448	0,8895	33	69,4	50	3,9583	1,3262
13	46	79,3	46	4,2069	1,3734	54	68	49	3,75	1,2074
14	48	70,7	41	3,9655	0,8977	48	64,1	44	3,7083	1,1188
15	54	69	40	3,7069	1,1395	12	62,5	45	4,0972	1,2352
16	6	67,3	39	3,7586	1,2184	6	56,9	41	3,5556	1,2659

O.O.Y.'nin genel alan nitelikleri bakımından kendi B.E.Ö.'ni tamamı ve çoğunluğu aralığının yüzdelik (Tablo 55) toplamına göre en olumlu değerlendirdikleri nitelikler incelendiğinde; G.L.Y.'nin "Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma" iken, M.T.L.Y.'nin ise; "Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme" niteliği ile arasında anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuçları destekleyen bazı çalışmaları özetlersek; Özşaker (2001) çalışmasında, B.E.Ö.'nin "...eli sopalı, gaddar görünümünden kurtulup, spor disiplini içinde adil, şefkatli ve eşitlikten yana güvenilir" olması gerektiği; Senemoğlu (2005) ise, sınıfta demokratik bir ortam yaratmalı, öğrencilerin özgürce denemeler yapmalarına izin vererek, esnek öğretme-öğrenme ortamı düzenleme ile öğrencilerine imkanlar sağlaması gerektiğini belirtilirken, Melli (2000)'de yaptığı çalışmasında, beden eğitimi ve spora bayan sporcuların yeni yaklaşımlarına göre, amaçlarını, potansiyellerini maksimuma çıkarmak ve başarılı olma şeklinde tespit etmiştir. Bu bağlamda, B.E.Ö.'nin rolü kendilerine yol gösterici olmasını gerektirir.

O.O.Y.'nin "Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama" ve "Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama" nitelikleri bakımından kendi B.E.Ö.'ni değerlendirmelerinde yüzdeliklerine göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Aras (2000)'ta araştırmasında, B.E.Ö.'nin "disiplin sağlayıcı ve otoriter öğretmen" olarak nitelendirilmelerinden rahatsızlık duydukları yönünde tespit edilmiştir. Okullarımızda kendilerini iyi bir eğitim ve öğretime adanmış olan

öğretmenlerimizin “güvenlikçi” gibi algılanmaları eğitimci kişiliği ile örtüşmemektedir.

O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni en olumsuz değerlendirdikleri “Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme” niteliği açısından anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır. Günümüzde bilgi gibi öğretme ve öğrenme biçimlerimiz çok kesin ve hızlı biçimde değişmektedir. (Drucker, 1994: 237-238). Bilgi toplumunun yükselen değerleri arasında hızlı teknoloji dönüşümü, hızlı değişme ve gelişme, insan kaynağına ilgi, bilgiye dayalı organizasyonlar, öğrenen örgütler, bilgi insanı ve sürekli öğrenmeyi alışkanlık haline getirmesi gereken insan modelinin benimsenmesi (Fındıkçı, 2001:21-22) dolayısıyla değişen ve gelişen eğitim şartlarının gereği doğrultusunda öğretmenlerde ayak uydurmak durumunda oldukları söylenebilir. Ancak O.O.Y.’nin yönetici gözü ile özel bir alan olan Beden Eğitimi Öğretmenliği açısından B.E.Ö.’ni objektif değerlendirebilmeleri mümkün değildir.

G.L.Y.’nin, 32 özel alan nitelikleri bakımından en yüksek düzeyde katıldıkları, Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama, Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma ve Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma nitelikleri iken, en düşük düzeyde katıldıkları, Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme niteliğidir. M.T.L.Y.’nin ise, en yüksek düzeyde katıldıkları; Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma, Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma, Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama nitelikleri iken, en düşük düzeyde katıldıkları nitelik; Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirmedir.

Bu araştırma sonuçlarını bir çok çalışma desteklemektedir. Özet olarak verecek olur isek;

Okul sporunun görevlerinden biriside, gençlerin hareket ihtiyacını tamamlarken, performans içerisinde başarabilme umudu ve coşkusu ile yaşatmaktır. Performanssız okul sporu, anlamsız ve donuktur. Ancak performans, okul etkinlikleri içerisinde sadece okul takımlarını amaç edinmiş araç olarak görülmemelidir (Orhun, 1991, 494-499). Dünyadaki bütün gelişmiş ülkelerin beden eğitimi yaklaşımları, eğitim bütünlüğü içerisinde, sağlıklı bir toplum yetiştirmek amaçlanmıştır. Ancak, bu şekilde

toplumumuzu oluşturan bireylerin fizik, zihin ve ruh sağlığı ile refah düzeyleri iyileştirilebilir. Öğrencilerimizin okul içi ve okul dışı faaliyetlere katılmalarının sağlanmasındaki amaç, dengeli ve sağlıklı bir kişilik ve karaktere sahip olmaları gerçeği ile hareket edilmelidir (Yıldız, 1998). Düzenli olarak yapılan bedensel faaliyetler, kişilerin sağlıklı ve zinde kalmasını sağlar (Soğukpınar, 1993). Ders yılı boyunca yetenekli birkaç öğrenci ile oluşturulan okul takımına katı bir yarışma tutkusu içinde uygulamalarda bulunmak yanlış olsa gerek. Önemli olan asıl görevdir. Bu görev, mümkün olduğunca her öğrenciyi beden eğitimi faaliyetleri içerisine sokmak, haftada birkaç saat de olsa onun hareket ihtiyacını karşılayabilmelidir (Şengül, 1984:1). B.E.Ö. mesleki ve kişisel enerjisini, çeşitli organizasyonlar aracılığı ile her öğrencisine ulaşabilecek nitelikteki çalışmalara yönlendirebilmelidir.

Dünyadaki bütün gelişmiş ülkelerin beden eğitimi yaklaşımlarında, eğitim bütünlüğü içerisinde, sağlıklı bir toplum yetiştirmek amaçlanmıştır. Ancak, bu şekilde toplumumuzu oluşturan bireylerin fizik, zihin ve ruh sağlığı ile refah düzeylerini iyileştirilebilir. Öğrencilerimizin okul içi ve okul dışı faaliyetlere katılmalarının sağlanmasındaki amaç, dengeli ve sağlıklı bir kişilik ve karaktere sahip olmaları gerçeği ile hareket edilmelidir (Yıldız, 1998:). Eğitimin bu temel amacına ulaşabilmesi için, B.E.Ö. eğitsel değeri olan her türlü sportif oluşumları okul imkanları ile desteklemelidir. Düzenli olarak yapılan bedensel faaliyetler, kişilerin sağlıklı ve zinde kalmasını sağlar (Soğukpınar, 1993). Bu itibarla B.E.Ö., tasarrufunda olan araç gereçler öğrencilerin belirli bir plan içerisinde maksimum düzeyde kullanıma yönelik hazır tutulması gereklidir.

Bedensel etkinliklerin içeriği, bilimin sınırları ve spor branşlarının yaygınlaşmasından ötürü hızlı bir değişim içerisindedir. Dolayısıyla B.E.Ö., değişimin hızını yakalamalıdır. Uygulamalarında, bilimin, ders programlarının, yöneticilerin ve öğrencilerinin görüş ve önerileri doğrultusunda, alanında iş yapabilecek birikime sahip olmalıdır.

B.E.Ö., sınıflar, gruplar ve okullar arası çeşitli spor karşılaşmaları düzenleyebilir. Okul Beden Eğitimi İzcilik ve Spor Daire Başkanlığı (OBESİD) tarafınca düzenlenen sportif yarışmalara katılabilir (M.E.B., 2000:172).

Beden eğitiminin amaçlarından bir tanesi de sağlık eğitimidir. Beden eğitimi, her şeyden önce sağlığın korunması ve iyileştirilmesi, koruyucu hizmetler içinde yaşadığımız toplumun kalkınması, gelişmesi ve güçlenmesi için sağlam bir temel oluşturur. Adams (1984) yapılan çeviride bir yaralanma (kaza) olduğu takdirde B.E.Ö. ilkyardımcı konusunu iyi bilmek zorunluluğu ve uygun prosedürleri takibi ifade edilmiştir (Akt.:Baykoçak, 2002) Zira kaza anında yapılacak olan ilk müdahaleler ve tedavi usullerini, her B.E.Ö.'nin bilmesi gerekmektedir. Bu durum, hem insani görevi hem de özel mesleki sorumluluğudur.

Okul türlerine göre G.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler"den B.E.Ö. özel alan niteliklerine ilişkin verilen niteliklere K.D. incelendiğinde ortalama değerleri bakımından 32 özel alan nitelik içerisinde en yüksek düzeyde katıldıkları nitelik, Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama, iken, M.T.L.Y.'nin en yüksek düzeyde katıldıkları nitelik; Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık değildir. M.T.L.Y. verilen 32 özel alan niteliğine ortalama değerleri bakımından G.L.Y.'nden daha düşük düzeyde katıldıkları görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda, elde edilen t değeri (0,291) G.L.Y.'nin M.T.L.Y.'nden B.E.Ö.'n de sahip olması beklenen özel alan nitelikleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır ($p=0,771$). Dolayısıyla G.L.Y. ve M.T.L.Y., verilen özel alan nitelikleri bakımından B.E.Ö. ile ilgili aynı beklenti içerisinde oldukları söylenebilir.

G.L.Y.'nin, 32 özel alan nitelikleri bakımından kendi B.E.Ö.'nde en yeterli buldukları nitelikler; Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma, Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma, Beden eğitimi ders ortamlarının güvenliğini sağlama ve Ders dışı çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı antrenör olma Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme iken, en yetersiz buldukları nitelik, Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunmadır. M.T.L.Y.'nin en yeterli buldukları nitelikler; Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma, Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma, Beden Eğitimi mevzuatının farkında olma iken, en yetersiz buldukları nitelik; Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapmadır.

Bu araştırma sonuçlarının bir çok çalışmada da desteklendiği görülmektedir. Özet olarak verecek olur isek;

Çağımızda, “bilen öğretir” anlayışı geçerliliğini kaybetmiştir. Bilenin, bildiğini sistemli bir biçimde nasıl öğreteceği önemlidir (Özyürek, 1983:112). Ortaöğretim öğretmenliğinde alan bilgisinde derinleşme önem taşımaktadır (Küçükahmet, 1993:36-37). Okullarımızda eğitim gören milyonlarca öğrencinin, beden eğitimi etkinlikleri vasıtası ile eğitimleri, bu günkü eğitim anlayışının vazgeçilmez prensiplerinden olarak görülmektedir. Bu durum, B.E.Ö.’ne öğrencilerimizin, beden ve ruhen sağlıklı, mutlu, dengeli, kişilik sahibi, ahlaki değerlere sahip ve üretici vatandaşlar yetişmeleri konusunda, önemli görev ve sorumluluklar yüklemektedir (Eker, 1998:1).

Öğrenciler, okul bahçesinde her türlü okul ve okul dışı kaynaklı sorunlarını yansıttıkları bu yerde, B.E.Ö. eli sopalı jandarmalık yapan bir kimlikten kurtulup, spor disiplini içinde adil, şefkatli, eşitlikten yana güvenilebilecek bir öğretmen rolünü geliştirmelidir (Turan, 1994:381-383). Kepenkçi ve Çınkır yaptıkları araştırmada, öğretmenlerin okul zorbalığına ilişkin görüşlerini ortaya koymaya çalışmıştır. Eğitimciler bedensel zorbalık kategorisi içinde itişme davranışlarının, sözlü zorbalık kategorisi içinde lakap takma ve alay etme davranışlarının, duygusal zorbalık kategorisi içinde eşyalara zarar verme ve cinsel zorbalık kategorisi içinde cinsellik içeren sözler söyleme davranışlarının okullarda çok sık uygulandığını belirtmektedir. Ayrıca, zorbalık olaylarının genellikle okul bahçesinde gerçekleştiğini, bu olayların çoğunlukla öğretmenlerin bireysel çabaları ile önlemeye çalışıldığını, okul yönetiminin zorba öğrencilere karşı daha çok sözlü uyarıda bulunduğu, genellikle erkek öğrencilerin, sorunlarını nasıl çözeceklerini bilemedikleri için zorbalığa başvurduklarını belirtmektedir (Kepenkçi ve Çınkır, 2003). Kapalı spor alanları yetersizliğini göz önüne alınırsa, beden eğitimi derslerini okulunun bahçesinde yürütmeye çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin durumu anlaşılmalı, bu durumu çözümlenecek idari ve fiziki durumu iyileştirici tedbirler alınmalıdır.

Ülkemizde B.E.Ö. yetiştiren beden eğitimi ve spor bölümleri beden eğitimi temel formasyonu üzerine antrenör eğitimi de vermekte olan kurumlardı (Açıkada, 1992). B.E.Ö.’nin bilgi kaynağı ve hareket kökeni pedagojiye dayanırken antrenörlük ise spor

(performans) padagojisine dayanmaktadır. Dolayısıyla B.E.Ö. ders dışı çalışmalarda hiç bir zaman eğitimci kimliğini unutarak öğretmenlik rolünün dışına çıkmamalıdır.

B.E.Ö., öğrenciden bir asker davranışı beklememelidir. Beden eğitimi dersleri, doğal ortamlarda ve bu şartlara uygun ortamlardaki etkinlikler ile amaçlara ulaştırabilecek çalışmalar yapılmalıdır (Karaküçük ve Ekinci, 1994). Öğrencilerimizi "...tek bir biçim ve kalıba sokan düzen alıştırmaları, ritim ve estetik öğeler taşıyan toplu ve biçimsel hareketler, çocuğun kişiliğinin gelişmesine ve doğasına aykırıdır" (Özşaker, 2001). Bu anlayış, beden eğitimciler tarafından kabul edilmekle birlikte, beden eğitimi derslerinin açık ve denetim zorluğu olan alanlarda çalışmalar yapılması nedeniyle, düzen alıştırmaları katı bir disiplin havası içerisinde uygulanabilmektedir. Uygulamalar daha çok, öğrencilerimizin kendini denetim ve kontrol amaçlı olması yanı sıra, gerektiğinde kitle çalışmalarında işe yöneltmede, beden eğitimi öğretmenlerimizin çalışma ortamı denetim ve kontrol sürecini kolaylaştırmaktadır.

Okul içi etkinlikler aracılığıyla, ebeveynlerde spora özendirilmelidir (Grössing, 1993:200). Öğretmen, öğrenci ve ailelerini olumlu bir şekilde yönlendirir ve ortak çalışma gereğini kabul eder. Kötü öğretmenler ise, öğrencileri ve ailelerini olumsuz yönden ele alır (Akt.:Çetin, 2001).

B.E.Ö. haricinde pek çok öğretmenin, ders dışındaki görev ve sorumlulukları bu alanda olduğu kadar yoğun değildir (Görgülüler, 1998:1). Gerçekten de bir kısım B.E.Ö., 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramları Kutlama Komitelerinde yaptıkları aktif görevlerinden ötürü zaman ve enerjilerini bu işe harcamaktadır. Beden eğitiminin amaçlarından bir tanesi de sağlık eğitimidir. Bu bilincin yaygınlaşmasına yönelik çalışmaları da beraber yürütmelidir.

Beden eğitimi, her şeyden önce sağlığın korunması ve iyileştirilmesi , koruyucu hizmetler içinde yaşadığımız toplumun kalkınması, gelişmesi ve güçlenmesi için sağlam bir temel oluşturur.

Yöresel sportif ve bedensel aktiviteler, ilgili makamlara öneriler getirilerek işbirliği içinde geliştirilebilir (Yavaş ve İlhan, 1996:107). Yöresel halk oyunları çalışmalarında asıllarına sadık kalınır. Yerli özellik ve karakterlerin korunmasına dikkat edilir (M.E.B., 2000:262). Öğrenciler, beden eğitimi öğretmenlerinden, bir spor branşıyla

ilgili yeteneklerinin ortaya çıkarılmasını beklemektedir (Sunay ve Sunay, 1996). Gençlerin bedensel hareket ihtiyaçlarını giderilebilmesi için, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda farklı çalışmalar uygulanabilir. Yöresel (yüzme, bisiklet, kros, dağcılık) imkan ve şartlar iyi analiz edilerek, amatörce eğitsel ve sportif amaçlı uygulamalar yapılabilir.

Okul türlerine göre; G.L.Y. “İdeal Nitelikler”den B.E.Ö.’nin özel alan niteliklerine ilişkin D.D. incelendiğinde ortalama değerleri bakımından kendi öğretmenlerinde en yeterli buldukları nitelik; Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma iken, M.T.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’nde yeterli buldukları nitelik; Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma iken, G.L.Y.’nin aritmetik ortaması, M.T.L.Y.’nin aritmetik ortalamasından büyük olduğu görülmektedir. Bu farkın anlamlı olup olmadığını test etmek için yapılan t testi analizi sonucunda elde edilen t değeri (-0,28) bulunmuştur. G.L.Y. ile M.T.L.Y. kendi öğretmenleri için verilen 32 özel alan nitelikleri bakımından D.D. arasında anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymaktadır (p=0,78). G.L.Y. ve M.T.L.Y., verilen 32 özel alan nitelikleri bakımından öğretmenleri hakkında aynı olumlu görüş içerisinde oldukları söylenebilir.

Tablo 56:O.O.Y.’nin B.E.Ö. İle İlgili Özel Alan Nitelikleri Katılma Derecelerinin Değerlendirilmesi

Sıra No	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss
1	35	100	58	5	0	55	97,2	70	4,9722	0,1655
2	16	98,3	57	4,9828	0,1313	16	95,8	69	4,9444	0,2853
3	55	98,3	57	4,9828	0,1313	8	94,4	68	4,9306	0,3061
4	30	96,6	56	4,9655	0,1841	39	94,4	68	4,9444	0,2307
5	56	96,6	56	4,9483	0,2915	53	91,7	66	4,9028	0,3423
6	13	94,8	55	4,9483	0,2233	13	90,3	65	4,875	0,409
7	39	94,8	55	4,9483	0,2234	56	90,3	65	4,8333	0,5307
8	53	94,8	55	4,9483	0,2234	23	88,9	64	4,875	0,3729
9	8	91,3	53	4,9138	0,2831	27	87,5	63	4,8056	0,5474
10	49	91,3	53	4,9138	0,2831	35	86,1	62	4,75	0,6446
11	4	87,9	51	4,8793	0,3286	15	84,8	61	4,7639	0,5932
12	17	87,9	51	4,8793	0,3286	3	81,9	59	4,7917	0,4729
13	22	87,9	51	4,8448	0,4512	17	79,2	57	4,7361	0,5565
14	10	86,2	50	4,7931	0,5544	29	79,2	57	4,6944	0,6422
15	47	86,2	50	4,8621	0,3478	34	79,2	57	4,7222	0,5868

Tablo 56'nın devamıdır.

Sıra No	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss
16	3	84,5	49	4,8448	0,3652	30	77,8	56	4,7083	0,5919
17	23	84,5	49	4,8448	0,3652	40	77,7	56	4,7222	0,5622
18	27	84,5	49	4,7759	0,5633	4	76,4	55	4,7222	0,5366
19	15	82,7	48	4,7586	0,5716	22	76,4	55	4,7083	0,5676
20	31	82,7	48	4,7931	0,487	42	76,4	55	4,6806	0,6241
21	29	79,3	46	4,6897	0,6545	10	75	54	4,625	0,7009
22	34	79,3	46	4,7931	0,4086	44	73,6	53	4,6528	0,6316
23	40	79,3	46	4,7414	0,5481	49	69,4	50	4,5833	0,6869
24	44	75,9	44	4,6897	0,5984	31	66,7	48	4,5833	0,6446
25	7	74,1	43	4,7414	0,4417	26	64,1	44	4,5	0,692
26	43	74,1	43	4,7069	0,5301	11	63,9	46	4,5417	0,6907
27	26	70,7	41	4,6207	0,6442	50	63,9	46	4,2361	1,132
28	42	70,7	41	4,5862	0,7017	7	62,5	45	4,5417	0,6487
29	50	70,7	41	4,5172	0,8633	43	58,3	42	4,4028	0,7811
30	11	69	40	4,6034	0,6473	47	55,6	40	4,25	0,8999
31	20	51,7	30	4,3103	0,8827	36	55,6	40	4,3889	0,8146
32	36	48,3	28	4,3793	0,6709	20	50	36	4,0139	1,1808

B.E.Ö. ile ilgili “İdeal Nitelikler”den özel alan niteliklerinden G.L.Y.’nin en çok katıldıkları nitelikler (Tablo 56) incelendiğinde; “Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama” iken, M.T.L.Y. ise; “Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme” niteliği ile G.L.Y. ve M.T.L.Y.’nin özel alan niteliklerine katılma derecelerinin yüzdeleri bakımından, anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, G.L.Y.’nin B.E.Ö.’nden daha yüksek düzeyde eğitim içerikli beklenti içerisinde iken, M.T.L.Y. ise, disiplin içerikli çalışma beklentileri ile mevcut başboşluktan kaynaklanan bir durum olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, Aras (2000)’in yaptığı araştırma da, beden eğitimi ve spor dersleri yapılmasının eğitim içerikli her türlü engeline rağmen nitelikli ders işlenebileceğine inanan B.E.Ö.’nin oranı % 48,6 ile katıldıkları yönünde tespit edilmiştir (Aras, 2000). Özşaker (2001)’in bedensel alıştırmalar ve hareketler insanın doğallığına dayanarak bir eylem biçiminde olması gerektiğine değinerek bu durumu “...çocuk ve gençleri tek bir biçim ve kalıba sokan düzen alıştırmaları, toplu ve biçimsel hareketler çocuğun kişiliğin gelişmesine ve doğasına aykırıdır” şeklinde yaklaşımda bulunurken M.T.L.Y.’nin B.E.Ö.’de bu niteliği görmek istemeleri manidardır. Bu da mesleki ve

teknik eğitim yapan liselerde öğrencilerin iyi bir sanatkar olabilmesi için öncelikle kurallara uyması, kendinin mesleki disiplinlere uyarak neyi ne zaman niçin yaptığını kavraması gerekir. Okulunu mezuniyeti sonrasında çalışma şartlarını disiplin altına alabilmesi ancak okul yaşantısındaki disiplinin de uygunluğu ile mümkün olabilir. Çünkü yapacağı mobilya ve torna işinin oymasını yapmadan boya veya verniğini yapması uygun olmaz. Bundan dolayı, yöneticilerin B.E.Ö.'nden beklentilerinin anlamlı olması normaldir düşüncesindeyim.

O.O.Y.'nin özel alan nitelikleri içerisinde “Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” ve “Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma” niteliklerine katılmaları bakımından anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır. O.O.Y.'nin B.E.Ö.'nden ders araç-gereçlerini daha etkili bir biçimde sunulmasını bekledikleri sonucu ortaya çıkmakta iken, Aras (2000)'ın B.E.Ö.üzerinde yaptığı araştırmada % 61'i zaman yetersizliği, % 16'sı diğer öğretmen ve idarecilerin olumsuz bakışından dolayı etkililiğin gerçekleştirilemediğini belirtmişlerdir. Öğretmen yeterlikleri taslağı üzerinde çalışmalarda bulunan Gürkan ve arkadaşları (2004), mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama alt boyutu içerisinde öğretmenin sınıf içi ve dışı çalışmalarını eleştirel bir yaklaşımla analiz edebilmeli, öz değerlendirme yapabilmeli, yeni bilgi ve fikirlere açık olmalı öngörüsü ile O.O.Y.'nin B.E.Ö.'ni görmek istedikleri nitelik bakımından örtüşmektedir.

G.L.Y.'nin en az katıldıkları aynı yüzdeliğe sahip olan “Bir çok yerine bir branşta okul takımı oluşturarak başarılı olma” iken, M.T.L.Y.'nin ise; “Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme” niteliği olduğu görülmektedir. Bu durum, G.L.Y. ve M.T.L.Y.'nin B.E.Ö.'ne ait olan özel alan niteliklerinden en az katıldıkları nitelik bakımından anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır. B.E.Ö. her türlü sosyo-kültürel yapıdan teşekkül eden okul ortamı içerisinde eğitsel bir rol üstlenmiştir. Dolayısıyla, sadece bir grup öğrencinin ilgi alanlarına göre çalışmalarını yönlendirmeden ziyade, tüm öğrencilerin istek ve kabiliyetlerini de esas alan çalışmalar yapmak durumundadır. Halen ortaöğretim okullarımızda zorunlu olarak okutulan Sağlık Bilgisi derslerinin B.E.Ö.'ninde ders olarak okutabilecekleri alan olarak görülmektedir. Bu bağlamda, B.E.Ö. insan ve insan sağlığı konusundaki

bilgilerini gerektiği durumlarda kullanabilecek donanımına ve gereğini yerine getirme hassasiyetini sahip olmalıdır.

Tablo 57:O.O.Y.’nin B.E.Ö.’ni “İdeal Nitelikler”den Özel Alan Niteliklerine Göre Kendi Öğretmenlerini Değerlendirmeleri

Sıra No	G.L.Y.					M.T.L.Y.				
	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss	Nitelik	%	S	\bar{x}	Ss
1	10	94,8	55	4,5172	0,6554	49	88,9	64	4,2639	0,769
2	44	94,8	55	4,5345	0,7772	8	87,5	63	4,3889	0,9866
3	49	94,8	55	4,431	0,5957	10	86,1	62	4,2778	0,9674
4	8	93,1	54	4,5345	0,7307	56	86,1	62	4,4861	0,7314
5	15	93,1	54	4,431	0,6783	3	84,8	61	4,5139	0,7505
6	3	91,3	53	4,6552	0,6367	39	81,9	59	4,1944	1,1943
7	22	91,3	53	4,2586	0,6087	44	81,9	59	4,3472	1,1526
8	11	87,9	51	4,5345	0,8422	53	81,9	59	4,4306	0,9468
9	39	87,9	51	4,4655	0,8829	22	77,7	56	4,0694	0,793
10	53	87,9	51	4,4828	0,8427	55	76,4	55	4,0972	0,9518
11	56	87,9	51	4,5862	0,7017	23	73,6	53	4,1806	0,9243
12	29	84,4	49	4,1552	0,6702	15	72,2	52	4,1389	1,1904
13	7	82,7	48	4,069	0,8348	16	72,2	52	4,0139	1,3686
14	23	82,7	48	4,4138	0,7731	30	72,2	52	3,9583	1,2383
15	34	82,7	48	4,4138	0,7731	31	72,2	52	3,8194	1,1788
16	16	77,5	45	4,2759	1,0395	20	70,8	51	3,8889	1,1574
17	30	77,5	45	4,1379	0,7597	34	70,8	51	3,8889	1,3998
18	43	77,5	45	4,069	0,8556	40	70,8	51	3,9444	1,1855
19	47	74,1	43	3,931	1,2406	43	69,4	50	3,75	1,2644
20	27	72,5	42	3,9655	0,9359	36	68	49	3,8333	1,1986
21	40	72,5	42	4,2586	1,0523	17	66,7	48	3,6806	1,0724
22	35	70,7	41	3,9655	1,3503	27	66,7	48	3,7222	1,3025
23	36	70,7	41	3,7931	1,1811	29	66,6	48	3,8472	1,0702
24	31	69	40	3,8621	0,9449	7	65,3	47	3,625	1,156
25	55	69	40	3,9483	1,0666	47	65,3	47	3,7222	1,3132
26	13	63,8	37	3,8621	0,9991	11	64,1	44	4,1806	1,2141
27	42	63,8	37	3,6552	1,1011	35	63,9	46	3,8472	1,3703
28	4	62,1	36	3,7414	1,1326	13	62,5	45	3,6667	1,3108
29	20	62,1	36	3,7414	1,2363	50	62,5	45	3,7639	1,0277
30	50	62,1	36	3,6897	1,0794	4	55,6	40	3,7361	1,0345
31	17	53,4	31	3,7069	1,0261	42	45,9	33	3,4028	1,109
32	26	53,4	31	3,7414	1,0184	26	41,7	30	3,1111	1,1815

O.O.Y.’nin özel alan nitelikleri bakımından kendi B.E.Ö.’ni tamamı ve çoğunluğu aralığının yüzdelik (Tablo 57) toplamına göre en olumlu değerlendirdikleri nitelikler incelendiğinde; “Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme” ve “Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme” nitelikleri

ile anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. O.O.Y. kendi B.E.Ö.'ni beden eğitimi ve sportif faaliyetler ile ilgili çalışmalarda uzmanlık gerektiren çeşitli gruplara göre öğrencilerini yönlendirmelerinden ve başarılı öğrencilerini ödüllendirme gayretlerini olumlu değerlendirmektedir. Bu bağlamda, ortaöğretimin beden eğitimi ve spor dersleri amaç ve içeriğine ilişkin müfredata ve B.E.Ö.'nin zor şartlar altındaki ek görev ve sorumluluklarına rağmen, Aras (2000) ilköğretim öğrencilerinin % 95,7'sinin derslerin işlenişine yönelik beklentilerini gerçekleştirdikleri ve Yoncalık (2002)'ın yaptığı araştırmada sporcu öğrenciler öğretmenlerinin ödüllendirme ile ilgili niteliğine yüksek düzeyde katılmakta iken, kendi öğretmenlerini olumsuz değerlendirdikleri tespiti ile çalışmamızı desteklemektedir.

G.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler" içerisinde özel alan niteliklerine göre değerlendirmeleri incelendiğinde; "Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı (antrenör) olma" niteliği iken, M.T.L.Y.'ninde "Komut ve disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme" niteliği ile O.O.Y.'nin B.E.Ö.'ni değerlendirmeleri bakımından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. G.L.Y. kendi B.E.Ö.'ni ders dışı çalışmalarda yada okullar arası sportif yarışmalardaki çalışmalarında gösterdikleri performanstan ötürü olumlu karşıladıkları görülmekte iken, M.T.L.Y.'nin ise; beden eğitimi dersleri veyahut bayram ve kutlama törenlerinde belirginleşen durumun rahatsızlığından ötürü B.E.Ö.'nin bu yöndeki çalışmalarından daha fazla beklenti içerisinde oldukları değerlendirilebilir. Özhan (1998)'ın yaptığı araştırmada ders dışı sportif çalışmalara katılan öğrencilerin B.E.Ö.'nden sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılma konusunda % 66'sı beklenti içerisinde iken, bu beklentilerinin % 67,8 tamamen ve kısmen aralığında gerçekleştirildiği ve Birlik (1999)'ın yaptığı çalışmada, B.E.Ö.'nin % 88,7 ile disiplin olaylarını "konuşma-ikna etme" yöntemi ile sorunlarını çözdükleri, Sungar (2000)'ın B.E.Ö. üzerinde yaptığı çalışmada %54,5'i yine kendilerine mahsus yöntemler ile disiplin sorunlarını çözümledikleri tespiti O.O.Y.'ncede B.E.Ö.'nin olumlu değerlendirilmelerini desteklemektedir.

O.O.Y.'nin B.E.Ö.'ni özel alan nitelikleri içerisinde en olumsuz değerlendirdikleri nitelik "Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma" niteliği ile, G.L.Y. ve M.T.L.Y.'nin B.E.Ö.'ni özel alan nitelikleri içerisinde en olumsuz değerlendirdikleri nitelik olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır.

Oysaki, yöresel sportif branşların yapılabilmesi, ilimizde şehirleşme oranının artması ve ders saatleri sayılarının azlığı nedeni ile zor görünmektedir. Karadeniz’e ve Sapanca Gölüne kıyısı olması bakımından yüzme, ata sporu güreş ve doğa harikası mekanlarımıza dahi ekonomik imkansızlıklardan yürüyüş dahi düzenlenememektedir. Yüksel (2003) çalışmasında, henüz okullarımızda spor salonu bulunmadığından açık havada ders yapıldığını, bu durumda; kır koşuları ve öğrencilerin ilgilerini çeken tüm öğrencileri faaliyete sevk eden oyunlara yer verilerek işlenmesini önermektedir.

G.L.Y.’ne verilen “ İdeal Nitelikler”den özel alan nitelikleri içerisinde yer alan Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama en yüksek aritmetik ortalamayı elde ederken, kişisel nitelikler içerisindeki Saygın ve güvenilir olma ile ikinci sırada olup, genel alan niteliklerinden Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama ile üçüncü sırada yer almaktadır. Dolayısıyla; G.L.Y. ortalama değerleri bakımından kendilerine verilen “İdeal Nitelikler” den kişisel, genel alan ve özel alan nitelikleri içerisinde en çok özel alan niteliklerine katıldıkları söylenebilir. M.T.L.Y., B.E.Ö.’nin kişisel, genel alan ve özel alan niteliklerine ortalama değerlerine göre niteliklere katılma düzeyleri incelendiğinde; kişisel nitelikler Saygın ve güvenilir olma ile en yüksek aritmetik ortalamayı elde ederken özel alan nitelikleri Beden Eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma ile ikinci genel alan nitelikleri ise Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme, Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama ve Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama ile son sırada yer almaktadır. Dolayısıyla; M.T.L.Y.’ne göre, “İdeal Nitelikler”den ortalama değerleri bakımından en çok kişisel niteliklerine katıldıkları söylenebilir.

G.L.Y. ortalama değerleri bakımından kendi B.E.Ö.’ni değerlendirmeleri incelendiğinde; kişisel niteliklerden Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma ile en yüksek aritmetik ortalamayı elde ederken, özel alan niteliklerinden Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma ile ikinci ve genel alan niteliklerinden Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama niteliğiyle son sırada yer almaktadır. Dolayısıyla; G.L.Y. “İdeal Nitelikler” içerisindeki kişisel, genel ve özel alan niteliklerine göre; ortalama değerleri bakımından kendi B.E.Ö.’yle ilgili en olumlu kişisel nitelikleri olarak görülmektedir. M.T.L.Y.’nin kendi B.E.Ö.’ni

değerlendirmeleri incelendiğinde; kişisel niteliklerden Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma ile en yüksek aritmetik ortalamayı elde ederken özel alan nitelikleri Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma ile ikinci ve genel alan nitelikleri Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama ile son sırada yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla; M.T.L.Y., “İdeal Nitelikler” içerisindeki kişisel, genel ve özel alan niteliklerine göre, kendi B.E.Ö.’ni ortalama değerleri bakımından en olumlu kişisel niteliklerini görmektedir.

G.L.Y.’nin ve M.T.L.Y.’nin kişisel ve demografik bilgiler değişkenine bağlı olarak “İdeal Nitelikler”e K.D. ve B.E.Ö.’ni D.D. ile ilgili anlamlı farklılıkları aşağıda verilmiştir.

B.E.Ö.’nin özel alan niteliklerinden biri olan “Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma” ($F = 10.041$; $p = 0.002 < 0.05$), “Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma” ($F = 2,510$; $p = 0,014 < 0.05$) ve “Beden eğitimi ve spor ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma” ($F = 2,749$, $p = ,028 < 0.05$), “Beden eğitimi ile ilgili eleştiri öneri ve görüşlere açık olma” ($F = 10.041$; $p = 0.002 < 0.05$), “Bayram ve törenlerde gösteri ve mäsamere grupları hazırlama, sunma” ($F = 6.889$; $p = 0.011 < 0.05$) ile niteliğine G.L.Y.’nin cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık vardır. Cinsiyeti erkek olan G.L.Y. bu nitelik açısından B.E.Ö. niteliği olmasına daha yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir.

Sungar (2000), okul yöneticilerinin % 98,8’inin B.E.Ö.’nden nitelikli Beden eğitimi dersi yapmasını istediğini tespit ederek çalışmamızı destekleyecek niteliktedir. Özşaker (2001), çalışmasında; B.E.Ö.’ne göre, Beden eğitimi derslerinin amacına ulaşma durumunu % 41 olarak saptamıştır.

B.E.Ö.’nin kişisel özelliklerinden biri olan “Becerikli ve kendine güveni olma” ($F = 2,510$; $p = ,041 < 0.05$) ile kişisel niteliğine G.L.Y.’nin katılma ile mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki kıdemleri 21-25 yıl olan idareciler daha olumlu cevap vermişlerdir.

Okul Yöneticilerinin, okullarında güçlü bir ortak kültür oluşturmaları yanı sıra olumlu, şeffaf, destekleyici ve güvene dayalı bir eğitsel ortam oluşturması öğretmenlerin motivasyon ve verimliliğini etkilemektedir (Şişman, 1999). Altuğ (1998), “Elazığ İl

Merkezinde Bulunan Orta Dereceli Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Dersinin Amacına ve Eğitsel Önemine Dair Görüşleri” isimli çalışmasında; araştırmacı tarafından geliştirilen anket uygulamasında verilen nitelikler açısından okul türlerine göre, G.L.Y. ve M.T.L.Y.’nin anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. B.E.Ö.’nin gerçekleştirdikleri bir eylem olarak bakıldığında; Beden eğitimi derslerinin eğitsel öneminin anlaşılması açısından deneyimli yöneticiler, deneyimsiz yöneticilere göre Beden eğitimi derslerine daha çok değer verdikleri anlaşılmaktadır (Altuğ, 1998). Çağdaş toplumlar öğretmeni, sorun çözme becerilerine sahip, öğrenci ve velileri ile iyi ilişkiler kurabilen, okul ve sınıf şartları içerisinde en iyi öğrenme becerilerine sahip rolleri üstlenen kişi olarak görmek istemektedir (Oktay, 1998).

Özel alan niteliklerinden biri olan “Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma” ($F = 2.749$; $p = 0.028 < 0.05$) niteliği ile G.L.Y.’nin mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farklılık vardır. Mesleki kıdemi 21-25 yıl olan idareciler bu nitelik açısından B.E.Ö.’nin “İdeal Nitelikler”inden olmasına daha olumlu cevap vermişlerdir.

Özşaker (2001)’in yaptığı araştırma sonuçlarına göre; anne ve babaların beden eğitimi dersine karşı tutum ve davranış durumlarından, ilgisiz ve engelleyici tavır takınanların % 50’lik bir kesimi oluşturduğunu belirtmektedir.

B.E.Ö.’nin özel alan niteliklerinden biri olan “Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma” ($F = 2,877$; $p = ,029 < 0.05$) niteliğine katılma ile M.T.L.Y.’nin toplam görev süreleri arasında anlamlı bir farklılık vardır. Cinsiyeti erkek olan M.T.L.Y. bu niteliğin B.E.Ö.’nde olmasına daha yüksek düzeyde katılmışlardır.

Aydoğdu (2003), çalışmasında, ergenlerin kendilerine verilen “Ergenlerin Öğretmen Değerlendirme Ölçeği”nde, verdiği nitelikler bakımından, cinsiyetin anlamlı farklılıklar ortaya koyduğunu belirtmektedir. Bunlar, “Sevgi, saygı ve yardım”, “Dikkate alma ve destek”, “Katma ve fırsat verme” alt boyutlarındadır.

M.T.L.Y.’nin toplam görev süreleri ile “Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma” ($F = 3.071$; $p = 0.022 < 0.05$) özel alan niteliğine katılma arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Cinsiyeti erkek M.T.L.Y. bu niteliğin B.E.Ö.’nde olmasına daha yüksek düzeyde katılmışlardır.

Erbaş, yaptığı araştırmalar sonucunda kız öğrencilerin algılarının, ideal öğretmenin kişilik yapısına atfettiği özellikler açısından, erkek öğrencilere göre anlamlı farklılıklar gösterdiklerini bulmuştur (Erbaş, 1998). İdeal öğretmen kavramına toplumda belirli özellikler atfedilmektedir. Bu noktada cinsiyet değişkenine göre de birbirine yakın sonuçlar beklenmektedir. Oysa kızların ve erkeklerin ideal öğretmenin kişilik özelliklerini algılamalarında pek çok boyutta farklılıklar bulmuştur (Tezer, 1998).

Öneriler

1.Beden Eğitimi Öğretmenlerinde en olumsuz değerlendirdikleri niteliklerinden 1) Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme, 2) Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma, 3) Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma, 4)Spor klüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma, 5)Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma'ya ilişkin konuları kapsayan nitelikler Beden Eğitimi Öğretmenlerini geliştirmek amacıyla, hizmetiçi eğitim programları için M.E.B.'na öneri getirilebilir.

2.Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin olumsuz değerlendirilen nitelikleri açısından yönetici davranışlarının etkileri ve yine bu nitelikler açısından, katkılarının neler olabileceğine dair araştırmalar yapılabilir.

3.Bu araştırma, B.E.Ö.'nin "İdeal Nitelikler"i olarak belirlenen kişisel, genel ve özel alan niteliklerini belirtmek şeklindeydi. B.E.Ö.'nin belirtilen boyutlardan her birine yönelik olarak ayrı ayrı daha kapsamlı çalışmaları yapılması, bu boyutların derinlemesine incelenmesi açısından yarar sağlayabilir.

4.O.O.Y. cinsiyet ve toplam yöneticilik yapma sürelerine bağlı olarak bazı niteliklere katılma ve değerlendirmelerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Cinsiyet ve toplam görev sürelerine bağlı olarak, herhangi bir boyut açısından, nedenlerini sorgulayıcı araştırmalar yapılması faydalı olacaktır.

5.B.E.Ö. yetiştiren yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarına yönelik de belirlenen ideal öğretmen nitelikleri araştırması yapılması yararlı olacaktır.

6.B.E.Ö. “İdeal Nitelikler”i açısından ortaöğretim öğrencilerine aynı uygulama yapılarak okul yöneticileri ile öğrencilerin katılma ve değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılabilir.

7.Okul yöneticileri, B.E.Ö.’nde en az katıldıkları ve kendi öğretmenlerinde en olumsuz değerlendirdikleri kişisel nitelik, “Liderlik özelliklerine sahip olma” niteliğidir. Benzer çalışmalarda bir çok araştırmacı, oldukça yüksek değerler elde ederken ortaya çıkan bu durum detaylı bir şekilde araştırmaya değer görülmektedir.

8.“İdeal Nitelikler”e göre öğretmenlerin, yöneticiler tarafından objektif değerlendirme kriterleri ve öğretmenlerini güdüleme yolları üzerine çalışma yapılabilir.

9.Bu çalışmanın, evren olan tüm ülke genelinde uygulanması önemli görülmektedir.

KAYNAKÇA

- AÇAK, M., A. Ilgın ve S. Erhan (1998), *Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı*, Malatya.
- AÇIKADA, Caner (1992), “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirmede Müfredat Programı Sorunları”, *Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt:3, Sayı:4, s.3-11.
- AÇIKADA, C. ve Ergen, E. (1990) , *Bilim ve Spor*, Büro Tek Ofset Matbaacılık Ankara.
- AÇIKGÖZ, K.Ü. (2003), *Etkili Öğretmen ve Öğrenme*, 4. Baskı, Kanyılmaz Matbaası, İzmir.
- ADIGÜZEL, Abdullah (2005), “Öğretmen Yetiştirmede Mesleki Formasyonu Önemi”
<http://www.koprudergisi.com/index.asp?Bolum=EskiSayilar&Goster=Yazi&YaziNo=465.,16/12/2005>.
- AKADEMİ BİLİM VE SPOR MERKEZİ (2005), “Fairplay”,
<http://sporakademisi.com/fairplay.html., 20.12.2005>.
- AKADEMİKSPOR (2005), “Beden Eğitimi”,
<http://www.akademikspor.com/bedenegotimi/12.asp., 28.11.2005>.
- AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ (2005), “Özel Öğretim Metodları- Beden Eğitimi”,
<http://www.aku.edu.tr/metod03.htm., 18.11.2005>.
- AKYILDIZ, Hayrettin (1991), “Etkili Öğretim Açısından Öğretmen Niteliğinin Önemi, Eğitimde Nitelik Geliştirme, Eğitimde Arayışlar”, 1. Sempozyumu Bildiri Metinleri, Kültür Koleji Yayınları, No:1, İstanbul.
- AKYOL, Avni (1990), *Seminar On The Reorganisation And Reform Of The Secondary Education System (Ministry of National Education)*, Republic Of Turkey Ministry Of National Education (19-21 March 1990). Ankara.
- AKYÜZ, Yahya (1983), *Çağdaş Eğitimi Kuranlar*, Çağdaş Eğitim Düşünürleri Ders Notları, A. Ü Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.

- AKYÜZ, Yahya (1978), *Türkiye'de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmeye Etkileri*, Doğan Basımevi, Ankara.
- ALICIGÜZEL, İzzettin (1998), *Çağdaş Okulda Eğitim ve Öğretim*, Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- ALKAN, Cevat (1987), *Öğretmenlik Uygulamaları El Kitabı*, Yargıçoğlu Matbaası, Ankara.
- ALKAN, Cevat (1979), *Eğitim Ortamları*, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 85, Ankara.
- ALTUĞ, Hakverdi (1998), *Elazığ İl Merkezinde Bulunan Orta Dereceli Okul Müdürlerinin Beden Eğitimi Dersinin Amacına ve Eğitsel Önemine Dair Görüşleri*, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- ARAS, Ali Erhan (2000), *İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar (Eskişehir İl Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Eskişehir.
- ARSLAN, Mehmet Metin (1997), *Türkiye'de Öğretmen Seçimi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- ATAKLI, Aylanur (1995), *İlkokullarda Yönetici Davranışlarının Öğretmenlerin Verimliliğine Etkisi*, Milli Eğitim Basımevi, No:18, İstanbul.
- AYDOĞDU, Murat (2003), *Ergenlerin Öğretmen ve İdeal Öğretmen Algularının İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı (Eğitim Psikolojisi Programı), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- BALOĞLU, Zekai (1990). *Türkiye'de Eğitim*, TÜSİAD Yayınları, İstanbul.
- BALTACIOĞLU, İ.H. (1972), *Türk'e Doğru*, Türkiye İş Bankası Yayınları.
- BAŞARAN, İ. Ethem (2005), "Öğretmenin Özellikleri", <http://www.mutluyayin.com.tr/ogretmen/ozellikler.html>, 10.12.2005.
- BAŞARAN, İ. Ethem (2000) , *Yönetimde İnsan İlişkileri*, Gül Yayın Evi, Ankara.

BAŞARAN, İbrahim Ethem (1997), *Eğitim Psikolojisi*, Ankara.

BAŞARAN, İbrahim Ethem (1994), *Eğitime Giriş*, Bilim Matbaası, Ankara.

BAYKOÇAK, Canan (2002), *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları ve Tükenmişlik Düzeyleri (Bursa İli Uygulaması)*, Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

BİLEN, Mürüvvet (1995), *Plandan Uygulamaya Öğretim*, Ankara Bas. San., Ankara.

BİLGİN, H. Nihat (1997) “Öğretmen ve Eğitimi”, Sayı:150, *Milli Eğitim Dergisi*, s.61.

BİRLİK, Münire Arslan (1999), *Öğretmenlerin Mesleki Doyumu ve Eğitim Anlayışları*, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, İzmir.

BOULDİNG, Kenneth (1969), *Yirminci Asrın Manası*, (Çev. Erol Güngör), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

BURSALIOĞLU, Ziya (1995), “Bilgi Toplumunun Doğuşu ve Yönetimi” *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, Yıl: 1, Sayı: 1, Dönem: Kış, Pegema Yayınları, s.43-46.

BURSALIOĞLU, Ziya (1987), *Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış*, Ankara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Yayınları, No:157, 7.Baskı, Ankara.

BÜYÜKDÜVENCİ, Sabri (2000), *Felsefeye Eğitim*, A Yayınevi, Ankara.

CELEP, C. ve Erdoğan, S.(2002), “Ortaöğretim de Olumlu Öğretmen ve Öğrenci İlişkileri”, Cilt:27, Sayı:124, *Eğitim ve Bilim Dergisi*.

CHARLES, A.B. (1983), *Foundation Of Physical Education and Spor*, P.13, Londra.

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ (2005), “Fizik Egzersiz”,

<http://www.cu.edu.tr/insanlar/anamaria/fizikegzersiz.htm>, 14.11.2005.

ÇAMLIYER, H. (1997), *Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*, Can Ofset, Manisa.

ÇETİN, Şaban (2001), “İdeal Öğretmen Üzerine Bir Araştırma”,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/149/cetin.htm>, 20.11.2005.

ÇIBIKÇI, Gönen (2005) “Türkçe'nin Güncel Sorunları”,
<http://www.turkischweb.com/Tuerkce/seite31.htm>, 21.11.2005.

ÇINKIR, Şakir (2004) “Okulda Etkili Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Yönetimi” *Mili Eğitim Dergisi*, Sayı 161, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/161/çinkir.html>, 10.12.2005.

DARTAN, Alparslan (1990), *İki Eğitim Fakültesinde Okuyan Öğrencilerin Tercih Sıralamaları İle Kişilik Özelliklerinin Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışma Anabilim Dalı, İstanbul.

DEMİRBOLAT, Ayşe (1988), *Toplum ve Spor*, Ankara.

DEMİRCİ, Nuri (1991), *Spor Yönetimi ve Organizasyonu*, M.E.B., İkinci Basılış, Ankara.

DERSİMİZ (2005), “Öğrencilere Göre İyi Öğretmenin Nitelikleri”,
www.dersimiz.com/eyazim/yazi.asp?id=83, 20.12.2005.

DOĞAN, İsmail (1998), *İletişim ve Yabancılaşma*, Sistem Yayıncılık, İstanbul.

DOĞAN, İsmail (1997), *Değişen Türkiye'de Bilim ve Kültür*, İmaj Yayınları, Ankara.

D.P.T. (2000), *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı- Beden Eğitimi*, “Spor ve İstanbul Olimpiyatları-ÖİK Raporu” Ankara,
<http://ekutup.dpt.gov.tr/egitim/beden/oik530.pdf>, 10.11.2005.

DRUCKER, F.Peter (1994), *Yeni Gerçekler*, 4. Baskı, (Çev:Birtane Karanakçı), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

EKER, A. (1998), *İlköğretim Kurumları Spor Yarışmaları Programı*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

- ERBAŞ, Nuray (1998), *Lise Öğrencilerinin Algularına Göre İdeal Öğretmenin Kişilik Özellikleri*, Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- ERCAN, A. Rahmi (1999), *Öğrenmeyi Etkinleştiren Başarıyı Yükselten Öğretmen Davranışları*, Ankara.
- ERDEN, Münire (1994), *Öğretmenlerin ve Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Sertifikası Derslerine ve Mesleğine Yönelik Tutumları*, I. Eğitim Bilimleri Kongresi, c. 1, Ankara.
- EREŞ, Figen (2005), "Eğitimin Sosyal Faydaları", *Milli Eğitim, Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:167,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-eres.htm>, 12.12.2005.
- ERGİN, Akif (1995), *ÖğretimTehnolojisi / İletişim*, PEGEM, Ankara.
- ERGÜN, M., Duman T. (1998), "Kritik Durumlarda Öğretmen Davranışları", *Millî Eğitim Dergisi*, Sayı 137, s.45.
- ERGÜN, Mustafa (1998), "Bilgi Toplumunda Öğretmen Yetiştirme",
<http://www.egitim.aku.edu.tr/ergun6.htm>, 05.12.2005.
- ERGÜN, Mustafa ve Ali Özdaş (1997) "Öğretim İlke ve Yöntemleri", İstanbul, 1997,
<http://www.egitim.aku.edu.tr/metod03.htm>, 25.11.2005.
- ERKAL, Mustafa (1982), *Sosyolojik Açından Spor*, Filiz Yayınları, İstanbul.
- FINDIKÇI, İ. (1997), "Yine Öğretmenler Yeni Öğretmenler ", *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, s.27.
- FINDIKÇI, İlhami (2001), *Bilgi toplumunda Eriyen Değerler ve Eğitim /Eğitimde Yansımalar*, Tekişik Eğitim Araştırma Geliştirme Merkezi, Ankara.
- FİDAN, Nurettin ve ERDEN, Münire (1992), *Eğitime Giriş*, Ankara.
- FIELD. D. A., James A. Boley F.A.C.Ş.M. (1977), *Phisical Education and The Phisical Aducaater*, *Beden Eğitimi ve Beden Eğitmciler*, Çeviren: Dr. Yahya Doğar, Yayınlanmamış Ders Notları.

- FROMM, Erich (2001). “İtaatsizlik Üzerine”, Çeviren: Ayşe Sayın, Kariyer Yayıncılık, İstanbul.
- GORDON, Thomas (1999), *Etkili Öğretmenlik Eğitimi*, Çeviren: E.Aksoy, Sistem Yayıncılık, İstanbul.
- GÖKALP, Ziya (1972), *Hars ve Medeniyet*, Ankara.
- GÖRGÜLÜLER, Celal (1998) “*Bayrak ve Törenler El Kitabı*”, Elma Ofset Matbaacılık, Niğde.
- GRÖSSİNG, S. (1993), “Bewegungscultur und Bewegungserziehunguerlog” Verlag Karl Hofmann Schorndorf.
- GÜÇLÜ, Nezahat (2000), “Öğretmen Davranışları”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:147, s.21-23.
- GÜRDAY, Erkan (2002), *İlköğretim Okullarındaki Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi Hakkındaki Düşünceleri ve Beklentileri*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜRKAN, Tanju, Tayip DUMAN, Sibel GÜNEYSU, Halil İbrahim YALIN, Fatma BIKMAZ, Sinan OLKUN, Mustafa Kemal ÖZTÜRK, Ali ÇAKIROĞLU, Baki TOPÇU, Yusuf Ziya GÜLDERE (2004), “Öğretmen Yeterliği Taslağında Yer Alan Yeterlik Alanları” *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Yıl : 5, Sayı: 58, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi58/ogretmen-taslagi.htm>, 23.12.2005.
- HACIOĞLU, Fatma; Cevat Alkan (1997), *Öğretmenlik Uygulamaları/Öğretim Teknolojisi*, Akım Yayınevi, Ankara.
- HALİS, İsa (2001), *Öğretim Teknikleri ve Materyal Geliştirme*, Mikro yayınları, Konya.
- HESAPÇIOĞLU, Muhsin (1990), “Öğretmen Rollerinin Gelişimi ve Öğretmenliğin Saygınlığı”, *Çağdaş Eğitim, Aylık Eğitim ve Öğretim Dergisi*, Yıl:5 Sayı:152, s.9. Ankara.

- IŞIKOĞLU, M. (1991), *Liselerde Sağlık Eğitimi ve Öğretmen Yetiştirme* İzmir 1. Eğitimi Kongresi Bildirileri, Buca Eğitim Fakültesi Yayını, İzmir.
- KARAKÜÇÜK, S.; EKİNCİ, G. (1994), “Okulların Boş Zamanlarını Değerlendirme (Rekreasyon) Eğitimindeki Rolü, *Milli Eğitim-Sanat Kültür Dergisi*, Sayı:128, s.66.
- KARAKÜÇÜK, Suat (1989) , *Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi*, Ankara.
- KAYA, Canten (2005), “Üniversite Bitti Ama Eğitim Devam Ediyor”,
http://www.cvtr.net/makale/egitim_devam_ediyor.htm., 28.11.2005.
- KAYA, Y. Kemal (1989), *Kalkınmada Eğitimin Rolü*, Eğitim Bilimleri Sempozyumu, İnönü Ün.Eğt. Fak. 15-17 Haziran, Malatya.
- KEPENEKÇİ, Y. K. ve Şakir Çınkır (2003), “Öğrenciler Arası Zorbalık”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, Yıl: 9, Sayı: 34, Dönem: Bahar, Pegema Yayınları, s.236-253.
- KILINÇ, Güngör (1991), *Tesis işletmeciliği ve Bakımı*, İkinci Basım, Ankara.
- KUZGUN, Y. (1991), *Öğrencilerin Öğretmenlerinden Bekledikleri ve Gözledikleri Davranışlar*, Eğitimde Nitelik Geliştirme Sempozyumu Bildirileri, Kültür Koleji Yayınları, İstanbul.
- KUZU, Tülay Sarar (2003), “Eğitim-Öğretim Ortamında Etkili Sözel İletişim”, *Milli Eğitim Dergisi* , Sayı 158, Bahar 2003,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/158/kuzu.htm>., 23.12.2005.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla (1997), *Eğitim Programları ve Öğretim-Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Gazi Kitabevi, Ankara.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla (1993), *Öğretmen Yetiştirme*, Gazi Üniversitesi, İletişim Fakültesi Matbaası, Ankara.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla (1986), *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No: 152, Ankara: A.Ü. Basımevi.

- KÜÇÜKAHMET, Leyla (1976), *Öğretmen Yetiştiren Öğretmenlerin Tutumları*, Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- M.E.B. (2005), “Türk Milli Eğitim Sistemini Düzenleyen Genel Esaslar”,
<http://www.meb.gov.tr/Stats/ist2001/Bolum1s1.htm>, 16.12.2005.
- M.E.B. (2005), “Geliştirme Süreci”, Giriş,
http://oyegm.meb.gov.tr/yet/gelistirme_sureci.htm, 04.12.2005.
- M.E.B. (2005), “Ortaöğretim Genel Müdürlüğü”, <http://ogm.meb.gov.tr>,
[28.11.2005](http://ogm.meb.gov.tr).
- M.E.B. (2005), “Geliştirme Süreci”, Giriş,
http://oyegm.meb.gov.tr/yet/gelistirme_sureci.htm, 26.11.2005.
- M.E.B. (2005), Görevlerimiz,
http://iogm.meb.gov.tr/pages.php?page=gorevlerimiz&id=milli_egitim, 25.11.2005.
- M.E.B. (2005), “2002 Yılı Başında Milli Eğitim”,
http://www.meb.gov.tr/Stats/Apk2002/3_1.htm, 25.11.2005.
- M.E.B. (2005), “Orta Öğretim Genel müdürlüğü”, <http://ogm.meb.gov.tr>,
[14.11.2005](http://ogm.meb.gov.tr).
- M.E.B. (2000), *İlköğretim kurumları ve Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi Ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- M.E.B. (1999), *Çağdaş Öğretmen Profili*, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Yayınları, Ankara.
- M.E.B. (1996), *İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları*, Talim ve Terbiye Kurulu, Karar Sayısı:232, Karar Tarihi:4.12.1987.
- M.E.G.S.B. (1985), *Beden Eğitimi ve Spor Lisesi, Basketbol, Futbol, Voleybol, Atletizm, Güreş, Hentbol, Yüzme Dersleri Öğretim Programı*, Ankara.

- MELLİ, Nevin (2000), *Bireysel Takım Sporları Yapan Bayan ve Erkekler ile Spor Yapmayan Bayan ve Erkeklerin Cinsiyet Rollerinin Karşılaştırılması*, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- MORGAN, C.T. (1984), *Psikolojiye Giriş Ders Kitabı*, (Yayın Sorumlusu: Siner Karakaş), Meteksan Limited Şirketi, Ankara.
- MORPA SPOR ANSİKLOPEDİSİ (1996), Cilt 4, Kültür Yayınları, İstanbul.
- MUALİMOĞLU, Naci (1998), *Çocuklara ve Gençlere Beden Eğitimi*, Avcıol Basım, İstanbul.
- NİĞDE EĞİTİM FAKÜLTESİ (2005), “Öğrencilere göre iyi öğretmenin özellikleri nelerdir?”,
<http://egitim.nigde.edu.tr/articles.php?lng=tr&pg=204>, 16.11.2005.
- OĞUZKAN, Ferhan (1989), *Orta Dereceli Okullarda Öğretim*, Temel Matbaacılık Sanayi, 2. Baskı, Ankara.
- OĞUZKAN, Turan (1981), *Öğretmen Açıkları, Türkiye’de Ortaöğretim ve Sorunları*, Hisar Eğitim Vakfı Yayını, No:1 Altın Matbaacılık, Ankara.
- OK, Ahmet (1991), *The Determination Admission Sdandart for Teacher Training Programs A Delphi Study*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ, Ankara.
- OKTAY, Ayla (1998), “Türkiye’de Öğretmen Eğitimi”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:137, s.22.
- ÖNER, Necati (1990), *Öğretim ve Eğitime Bir Bakış*, Eğitim Bilimleri Birinci Ulusal Kongresi 24-28 Eylül 1990. Bildiriler I, II, Ankara.
- ORHUN, A. (1991), *Türk Alman Diyaloğunda Spor Felsefesi Sempozyumu*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- ÖDEV SİTESİ (2005), “Beden Eğitiminin Tanımı”,
http://www.odevsitesi.com/odevler/2005_7/135329-beden-egitiminin-tanimi-ve-amaclari.htm, 11.15.2005.

ÖĞRETMENLİK KARIYER BASAMAKLARINDA YÜKSELME YÖNETMELİĞİ
(2005), <http://www.memurlar.net/haber/26914.>, 12.12.2005.

ÖZAKPINAR, Yılmaz (1987), *Psikolojinin Temel Mefhumları*, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya.

ÖZBAYDAR, Sabri (1983), *İnsan Davranışlarının Sınırları ve Spor Psikolojisi*, İstanbul.

ÖZÇELİK, Nihat (2001), *İlköğretim Okulu Müdürlerinin Okul Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Ana Bilim Dalı, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.

ÖZDEMİR, Servet (1997), *Eğitimde Örgütsel Yenileşme*, Pegem Yayınları. Ankara.

ÖZGÜR, Nezihe (1994), *Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, İstanbul,
http://efdergi.yyu.edu.tr/makaleler/cilt_II/huseyin_simsek.doc., 12.12.2005.

ÖZPOLAT, Abdulvahap (2005), “Öğretmenlik Mesleğindeki Değişmelerin Tarihsel-Toplumsal Bağlamı”, Milli Eğitim, Üç Aylık, *Eğitim Ve Sosyal Bilimler Dergisi*, Bahar 2005, Yıl 33, Sayı: 166,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/orta3-ozpolat.htm.>, 20.11.2005.

ÖZKAN, Recep (2005), “Birey Ve Toplum Gelişiminde Öğretmenlik Mesleğinin Önemi” Milli Eğitim, Üç Aylık, *Eğitim Ve Sosyal Bilimler Dergisi*, Bahar 2005, Yıl 33, Sayı: 166,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/166/index3-ozkan.htm.>, 12.21.2005.

ÖZMEN, Öner (1999), *Çağdaş Sporda Eğitim Üçgeni*, Ankara.

ÖZOĞLU, Süleyman (1982), *Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık*, Ege Üniversitesi, İzmir.

ÖZŞAKER, Murat (2001), *İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Amaç ve İçeriğine İlişkin Sorunlar*, Ege Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

ÖZYÜREK, Mehmet (1996), *Sınıfta Davranış Yönetimi*, Karatepe Yayınları, Ankara.

- ÖZYÜREK, Mehmet (1983), *Birlikte ve Ayrı Eğitimin Etkililiği*, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, No: 123, Ankara.
- RADİKAL (2002), “İşte ideal öğretmen”,
http://www.radikal.com.tr/veriler/2002/09/24/haber_51088.php, 27.11.2005.
- RUSSEL, B. (1996), *Eğitim Üzerine*, Çeviren. Nail Bezel, Say Yayınları, İstanbul.
- SAĞLAM Mustafa ve D. Kürüm (2005), “Türkiye Ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Eğitiminde yapısal Düzenlemeler Ve Öğretmen Adaylarının Seçimi”, Milli Eğitim Üç Aylık, *Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi* Yaz 2005 Yıl: 33 Sayı: 167,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/167/index3-kurum.htm>, 12/12/2005.
- SEMERCİ, Nuriye ve Çetin Semerci (2005), “Türkiyede Öğretmenlik Tutumları”,
<http://uvt.ulakbim.gov.tr/uvt/index.php?cwid=9&vtadi=TSOS&ano=36461c7fae0d2294e4b1398f2fd02af50a9c3>, 15.12.2005.
- SENEMOĞLU, Nuray (2005), Yaratıcılık ve Öğretmen Nitelikleri,
http://www.epo.hacettepe.edu.tr/eleman/nuray_hoca/makaleler/yaratici.htm,
[16.11.2005.](http://www.epo.hacettepe.edu.tr/eleman/nuray_hoca/makaleler/yaratici.htm)
- SOĞUKPINAR, N. (1993), *Lisans Eğitimi Yapan 18-25 Yaş Arası Kız Öğrencilerde, Spor Yapan ve Yapmayanların Vücut Yağ Oranları ile Menstrüel Yapıları Arasındaki İlişkinin Araştırılması*, Ege Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- SPORBİLİM (2005), “Eğitim ve Spor”,
http://www.sporbilim.com/t_egitim.html, 12.10.2005.
- SUIÇMEZ, Halit (2005), “Sporda Eğitimin Önemi”, *Karadeniz Gazetesi*, Sayı:6352, Trabzon,
<http://www.byegm.gov.tr/yayinlarimiz/ANADOLUNUNSESI/150/AND54.htm>, 19.11.2005.
- SUNAY., Y., Sunay H. (1996), “Lise öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri ve Beklentilerin Gerçekleştirme Düzeyi” *Beden Eğitimi ve Spor*

Bilimleri Dergisi, Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Cilt:1, Sayı:4, s.36-47.

SUNGAR, Ebru (2000), *İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersi Verimliliğinde Okul Yöneticilerinin Önemi ve Okul Yöneticileri Üzerine Bir Araştırma*, Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

STRCMEYER, H., (1983), *Leibeserziehung Und Schulsport*, Österreichhiseber Bundeswerby.

ŞENGÜL, E. (1984), *Serbest Jimnastik*, Kadioğlu Matbaası, Ankara.

ŞİMŞEK, Hasan (1997), *21. Yüzyılın Eşiğinde Paradigmalar Savaşı-Kaostaki Türkiye*, Sistem Yayıncılık, İstanbul.

ŞİŞMAN, M.(1999), *Öğretmenliğe Giriş*, Pegema Yayıncılık, 1. Basım, Ankara.

TAN, Hasan (1988). “Kaliteli Öğretmen Yetiştiremiyoruz”. *Zaman Gazetesi*, 21.02.1988.

TAMER, K. (1997), *Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Meteksan Matbaası, Ankara.

TEBLİĞLER DERGİSİ, İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği (13.01.2005 Tarih ve 2569 Sayılı).

TEBLİĞLER DERGİSİ, Okul Spor Kolları Yönetmeliği, (01.04.1991 gün ve 20832 sayılı, Resmî Gazete ile 13.05.1991gün ve 2336 sayılı)

TEBLİĞLER DERGİSİ, Atatürkçülükle İlgili Konular, (30.06.1988 Tarih ve 2212 Sayılı).

TEMEL, Ali. (1988), “Öğrenci Gözü ile Öğretmen”, *Çağdaş Eğitim Dergisi*, Sayı:129, s.21-27.

TEZCAN, Mahmut (1992), *Eğitim Sosyolojisi*, Zirve Ofset, 8. Baskı, Ankara.

- TEZER, Funda (1998), *İdeal Öğretmenin Kişilik Özellikleri*, Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.
- TİTİZ, Osman (2005), *Yeni Öğretim Sistemi*, Zambak Yayınları Eğitim Serisi, Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım, İstanbul.
- TURAN, H. (1994), *Öğretim Kurumlarımızda Ders Dışı Spor Etkinlikleri ve Alakasız Yönetim Kadrolarımızın Organizasyonları*, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor, II. Ulusal Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- TURGUT, Bekir (2001), “Küreselleşme ve Millî Duyarlılıklar” *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 150.,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/baskan.htm>., 23.12.2005.
- TURGUT, Fuat (1983), *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metodu*, Ankara.
- TÜRKMEN, Fatih (2002), *Eğitimin Ekonomik ve Sosyal Faydaları ve Türkiye'de Eğitim Ekonomik Büyüme İlişkisinin Araştırılması*, D.P.T. Yayınları, No:2655 Ankara,
<http://ekutup.dpt.gov.tr/egitim/turkmenf/ekonomik.pdf>., 29/11/2005.
- TÜRNÜKLÜ, Abbas (2004), “Okullarda Sosyal ve Duygusal Öğrenme”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, Yıl: 10, Sayı: 37, Dönem: Kış, Pegema Yayıncılık, s:136-152, Ankara.
- ÜSTÜN, Ayşe (2005), “Bilgi Kurumlarının Eğitimde Yeniden Yapılanmadaki İşlevi”,
http://www.archimac.org/JAS/JAS2001/JAS03_02.spml., 12.10.2005.
- VARIŞ, Fatma (1988), *Öğretmen Yetiştirme Üzerine*, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara.
- VARIŞ, Fatma (1974), *Eğitim Bilimlerine Giriş*, Türkiye İş Bankası, 3. Baskı, Ankara.
- VARIŞ, Fatma (1973), “Eğitimde Program Araştırmaları”, Ankara Üniversitesi, *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, s.32.
- VURAL, Birol (2004), *Yetkin-İdeal Vizyoner Öğretmen*, Hayat Yayınları, No:193, 2.Baskı, İstanbul.

- YALÇIN, Halil Fehmi (1995), *Beden Eğitimi Öğretmeni El Kitabı*, İkinci Baskı, Ankara.
- YAVAŞ, Mehmet ve Atilla İlhan (1996), *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*, Melisa Matbaacılık, Bursa.
- YILDIZ, A. (1998), *Okullardaki Beden Eğitimi Derslerinin Öğrenci Sağlığı Üzerine Etkileri*, Yayınlanmamış Diploma Çalışması, Ege Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İzmir.
- YİĞİT, Birol ve Mehmet BAYRAKDAR (2003), “Toplam Kalite Yönetim İlkelerinin İlköğretim Okullarında Uygulanabilirliğine İlişkin Öğretmen Algıları”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 158.
- YONCALIK, Oğuzhan (2002), *Ortaöğretimde Okuyan Sporcu Öğrencilerin İdeal Beden Eğitimi Öğretmen Profilini Algılama Biçimleri*, Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale Üniversitesi.
- YÜKSEL, Erhan (2003), *Okul Öncesi ve İlköğretim Çağındaki Çocukların Bedensel ve Sosyal Gelişimlerinde Beden Eğitimi ve Sporum Önemi ve Buna İlişkin Yönetici Öğretmen Görüşleri*, Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- YÜKSEL, Galip (2001), “Öğretmenlerin Sahip Olmaları Gereken Davranış Olarak Sosyal Beceri”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:150,
<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/yuksel.htm>, 23.12.2005.

EKLER

EK A

ANKET ÖRNEKLEMİNE GİREN GENEL ORTAÖĞRETİM KURUMLARI VE YÖNETİCİ SAYILARI

YER	OKULUN ADI	ADET
ADAPAZARI	Ali Dilmen Lisesi	3
ADAPAZARI	Atatürk Lisesi	5
ADAPAZARI	Sakarya Yenikent Anadolu Lisesi	3
ADAPAZARI	Mithatpaşa Şükrü Ayna Lisesi	3
ADAPAZARI	Sakarya Lisesi	2
ADAPAZARI	Şehit Üsteğmen Selçuk Esedoğlu Lisesi	2
ADAPAZARI	Arifiye Anadolu Öğretmen Lisesi	3
ADAPAZARI	Figen Sakallıoğlu Anadolu Lisesi	3
ADAPAZARI	Sakarya Anadolu Lisesi	4
ADAPAZARI	Sakarya Fen Lisesi	4
AKYAZI	Dokurcun Lisesi	2
AKYAZI	Şehit Yüzbaşı Halil İbrahim Sert Lisesi	2
AKYAZI	Akyazı Anadolu Lisesi	2
FERİZLİ	Ferizli Şehit Hakan Bayram Lisesi	2
GEYVE	Geyve Anadolu Lisesi	2
GEYVE	Geyve Lisesi	3
HENDEK	Hendek Lisesi	3
HENDEK	Atike Hanım Anadolu Lisesi	2
KARASU	Atatürk Anadolu Lisesi	2
KARASU	Şehit Üsteğmen İbrahim Abanoz Lisesi	2
SAPANCA	Sapanca Şehit Albay Güner Ekici Lisesi	2
TARAKLI	Taraklı Lisesi	2

(Toplam 22 Genel Ortaöğretim Kurumundan 58 Yönetici)

EK B**ANKET ÖRNEKLEMİNE GİREN MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİM
KURUMLARI İLE YÖNETİCİ SAYILARI**

YER	OKULUN ADI	ADET
ADAPAZARI	Arifiye Çok Programlı Lisesi	2
ADAPAZARI	Arifiye Sağlık Meslek Lisesi	2
ADAPAZARI	Erenler Çok Programlı Lisesi	2
ADAPAZARI	İstanbul Kuyumcu ve Gümüşçüler Od. Ç.P.L	2
ADAPAZARI	Erenler Yunus Çiloğlu Anadolu Meslek Lis	3
ADAPAZARI	Fatih Ana.Tek.L.Ana.M.L,Tek.L. End.Mes.L	4
ADAPAZARI	Adapazarı Hacı Zehra Akkoç Kız Lisesi	2
ADAPAZARI	Prof.Dr.Tansu Çiller Ticaret Meslek Lisesi	4
ADAPAZARI	Sakarya And.Tek.Lis.A.M.L.Tek.L.ve E.M.L	4
ADAPAZARI	İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İ.H.L	3
ADAPAZARI	KML,Kız Teknik Lisesi ve Anadolu KML	2
ADAPAZARI	Tic.ve Sanayi Odası And.T.M.L.ve Tic.M.L	3
AKYAZI	Akyazı Endüstri Meslek Lisesi	2
AKYAZI	Akyazı Kız Meslek Lisesi	2
AKYAZI	İmam Hatip Lisesi	2
AKYAZI	Ticaret Meslek Lisesi	2
FERİZLİ	Recepbey Endüstri Meslek Lisesi	1
GEYVE	Geyve Çok Programlı Lise	2
GEYVE	İmam Hatip Lisesi	1
GEYVE	Geyve Sağlık Meslek Lisesi	2
HENDEK	Hendek Endüstri Meslek Lisesi	2
HENDEK	İmam Hatip Lisesi	2
HENDEK	Kız Meslek Lisesi	2
HENDEK	Ticaret Meslek Lisesi	2
HENDEK	Hendek Sağlık Meslek Lisesi	2
KARAPÜRÇEK	Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Lise	1
KARASU	Endüstri Meslek Lisesi	2
KARASU	Karasu İmam Hatip Lisesi	1
KAYNARCA	Kaynarca Çok Programlı Lisesi	1
KOCAALİ	Abidin Serhoş Çok Programlı Lisesi	2
PAMUKOVA	Pamukova Çok Programlı Lisesi	2
SAPANCA	Sağlık Meslek Lisesi	2
SAPANCA	Sapanca Tek.Lise ve Çok Programlı Lise	2
SÖĞÜTLÜ	Söğütlü Çok Programlı Lisesi	2

(Toplam 34 Mesleki Ortaöğretim Kurumundan 72 Yönetici)

EK C

T.C.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sayı: B.08.4.54.00.05.01.070/3554

15/11/2005

Konu:Murat BİLİCİ

İlgili Makama,

Enstitümüz Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek lisans Öğrenci 9760Y1504 Murat BİLİCİ'nin tezi ile ilgili anket çalışması yapabilmesi için gerekli iznin verilmesi hususunu bilgilerinize arz ederim.

(İmza)

Murteza OKTAR

Enstitü Sekreteri

E K D

T.C.
SAKARYA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

SAYI :B.08.4.54.00.05.01.070/
KONU:Anket

3 3 7 0 8

VALİLİK MAKAMINA
SAKARYA

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Murat BİLİCİ; Ortadereceli Okul Müdürlerine yönelik “Okul Yöneticilerinin İdeal Beden Eğitimi Öğretmenlerinden Beklenti Düzeylerinin Araştırılması” konulu anket çalışması yapmak istediğini, Sosyal Bilimler Enstitüsünün 15.11.2005 tarih ve 3554 sayılı yazılarında belirtilmektedir.

Söz konusu Anketin dersleri aksatmamak kaydıyla; Sorumluluğun Okul Müdürlüklerine ait olması şartı ile Ortadereceli Okul Müdürlerine uygulanması, Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde, tensiplerinizi arz ederim.

Murat YAZICI

Milli Eğitim Müdürü

O L U R

15/11/2005

Orhan ALİMOĞLU

Vali a.

Vali Yardımcısı

EK: E

Değerli Okul Yöneticisi, Ankete lütfen adınızı yazmayınız. Bu çalışma bilimsel bir amaçla yapılmaktadır. Siz okul yöneticilerimizin okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin ideal niteliklere ne derece sahip olduklarının araştırılması için hazırlanmıştır.

Anketi dikkatle okuduktan sonra seçeneklerden size uygun olanı işaretleyin.
Saygılar sunarım.

Murat BİLİCİ

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

BÖLÜM I

Aşağıda kişisel durumunuz ve okulunuza ilişkin sorular bulunmaktadır. Verilen seçeneklerden duruma en uygun olanı işaretleyiniz.

1.Okul türü:.....

2.Bitirdiğiniz en son eğitim kurumu:.....

3.Cinsiyetiniz? () a. Bay () b. Bayan

4.Yaşınız?

() a. 25 ile 29 yıl () b. 30 ile 34 yıl () c. 35 ile
39yıl () d. 40 ile 44 yıl () e. 45 ile 50 yıl () f. 51 ve
yukarı yıl

5.Mesleki kıdeminiz?

() a. 0 ile 5 yıl () b. 6 ile 10 yıl () c. 11 ile 15 yıl () d. 16 ile 20 yıl
() e. 21 ile 25 yıl () f. 26 ile 30 yıl () g. 30 ve yukarı yıl

6.Okul yöneticiliği ile ilgili herhangi bir hizmetiçi eğitimine katıldınız mı?

() a. Hiç katılmadım () b. 1 ile 2 defa () c. 3 ile 4 defa
() d.5 defa ve yukarısı

Ek E'nin devamıdır.

7.Okul yöneticisi olarak toplam görev süreniz nedir?

- a. 1 ile 5 yıl b. 6 ile 10 yıl c. 11 ile 15 yıl
 d. 16 ile 20 yıl e. 21 ve yukarısı yıl

8-Bu okuldaki okul yöneticisi olarak görev süreniz nedir?

- a. 0 ile 3 yıl b. 4 ile 6 yıl c. 7 ile 9 yıl
 d. 10 ve yukarısı yıl

9.Okulunuzdaki öğrenci mevcudu ne kadardır?

- a. 0 ile 500 arası b. 501 ile 1000 arası c. 1001 ile 1500 arası
 d. 1500 ve yukarısı

10.Okulunuzdaki ortalama sınıf mevcudu ne kadardır?

- a. 20 ile 30 arası b. 31 ile 40 arası c. 41 ile 50 arası
 d. 51 ile 60 arası e. 61 ve yukarı

11.Lisanslı sporcu olarak amatör veya profesyonelce spor yaptınız mı?

- a. Evet b. Hayır

12.Halen yöneticilik yaptığınız okul spor takımlarını başarılı buluyor musunuz?

- a. Pek Çok Başarılı b. Çok Başarılı c. Başarılı
 b. Az Başarılı c. Başarısız

13.Okulunuzun beden eğitimi ders araç ve gereçleri için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Pek Çok Yeterli b. Çok Yeterli Buluyorum c. Yeterli
 b. Kısmen Yeterli c. Yetersiz

14.Herhangi bir spor branşı ile ilgili antrenörlük veya hakemlik kursuna katıldınız mı?

- a. Evet b. Hayır

BÖLÜM II

Aşağıda Orta Öğretimde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinde bulunması beklenen ideal nitelikler verilmiştir. Sağdaki sütuna bu niteliklere ne ölçüde katıldığınızı, soldaki sütuna ise bu ideal niteliklerin okulunuz beden eğitimi öğretmenlerinin ne kadarında bulunduğunu verilen derecelerin altındaki parantezlere “X” koyarak belirtiniz

DEĞERLENDİRME DERESESİ					İDEAL NİTELİKLER	KATILMA DERESESİ					
HİÇBİRİ	ÇOK AZI	YARISI	ÇOĞUNLUĞU	TAMAMI		HİÇ KATILMAM	ÇOKAZ KATILIRIM	KISMEN KATILIRIM	KATILIRIM	TAM KATILIRIM	
()	()	()	()	()	1	Beden ve ruh bakımından sağlıklı olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	2	Mesleğine saygınlık kazandırır davranışlar sergileme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	3	Beden eğitimi ile ilgili sorunları tanımlama ve çözüm üretmede etkin olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	4	Beden eğitimi derslerini nitelikli bir şekilde yapma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	5	Liderlik özelliklerine sahip olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	6	Bilimsel yaklaşımlarla düşünebilme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	7	Gerektiğinde ders araç-gereçleri eksikliklerini doğal ortamdan faydalanarak giderme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	8	Komut disiplini sağlayıcı düzen alıştırmalarına yer verme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	9	Okul kuralları ile ilgili disiplin sağlayan öğretmen olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	10	Öğrencilerin ilgi ve seviye gruplarına göre hareket seçimine dikkat etme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	11	Beden eğitimi ders ortamlarının güvenliğini sağlama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	12	Ders içi ve ders dışı faaliyetlerde şiddetten kaçınma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	13	Beden eğitimi ders zamanlarını etkin ve verimli kullanma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	14	Öğrenci ile ilişkilerinde eğitimci kimliğini öne alma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	15	Planlamalarda grup içindeki yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	16	Beden eğitimi ile ilgili ders araç-gereçlerini tüm okula en etkili biçimde sunma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	17	Sağlık durumu engelli öğrencileri uygun yöntemlerle ders içinde aktif tutma	()	()	()	()	()

Bölüm 2'nin devamıdır.

DEĞERLENDİRME DERECESİ					İDEAL NİTELİKLER	KATILMA DERECESİ					
HİÇBİRİ	ÇOK AZI	YARISI	ÇOĞUNLUĞU	TAMAMI		HİÇ KATILMAM	ÇOKAZ KATILIRIM	KISMEN KATILIRIM	KATILIRIM	TAM KATILIRIM	
()	()	()	()	()	18	Becerikli ve kendine güveni olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	19	Öğrencileri ile sevinci ve üzüntüyü birlikte paylaşma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	20	Öğrenci sağlığı konusunda ilkyardım açısından rolünü yerine getirme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	21	Milli bayram ve anma günlerini fırsat bilerek vatan ve millet sevgisini aşılama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	22	Ders dışı faaliyetlerin temelini derslere dayandırma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	23	Ders dışı çalışmalarda öğrenci görüşlerini dikkate alma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	24	Sözel ve beden dilini etkili kullanma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	25	Öğrencileri sosyo-kültürel farklılıklarının bilincinde olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	26	Yöresel spor branşları öğretmenleri üzerine çalışmalar yapma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	27	Ders dışı çalışmaların içeriğini sağlık ve eğitim bakımından ele alma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	28	Otoriter ve disiplin sağlayıcı kimliği ile rahatsız edici olmama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	29	Kullandığı açık ve kapalı spor alanlarını tertipli ve düzenli tutma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	30	Beden eğitimi ders araç gereçlerinin bakım ve onarımını sağlama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	31	Öğrencilerinin sağlıklı olmaları için çalışmalar yapma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	32	Saygın ve güvenilir olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	33	Öğrenci davranışları, sosyal ilişkileri ve dış görünüşleri ile ilgili standartları takip etme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	34	Okulda spor ortamı oluşturacak çalışmalar yapma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	35	Okul takımlarının başarısını beden eğitimi ve spor derslerinden öne almama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	36	Bir çok yerine bir branşta okul takımları oluşturarak başarılı olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	37	Hoşgörülü olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	38	Öğrencilerin ileriki yaşamlarına uygun yetişmelerine yönelik katkı sağlama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	39	Okullar arası sportif yarışmalara takım hazırlama	()	()	()	()	()

Bölüm 2'nin devamıdır.

DEĞERLENDİRME DERECESİ					İDEAL NİTELİKLER	KATILMA DERECESİ					
HİÇBİRİ	ÇOK AZI	YARISI	ÇOĞUNLUĞU	TAMAMI		HİÇ KATILMAM	ÇOKAZ KATILIRIM	KISMEN KATILIRIM	KATILIRIM	TAM KATILIRIM	
()	()	()	()	()	40	Sporcu-öğrencilerin yetiştirilmesi için okul yönetimi ve öğretmenler ile işbirliği içinde çalışma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	41	Yaptırım ve övgüleri etkili kullanma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	42	Öğrenci velilerine yönelik öğrencilerin spor yapmaları için çalışmalarda bulunma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	43	Katıldığı sportif organizasyonların analizini yaparak olumsuzluklara karşı tedbirler alma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	44	Ders dışı sportif çalışmalarda iyi bir çalıştırıcı(antrenör)olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	45	Kılık ve kıyafet ile kişisel ve mesleki imajını tamamlama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	46	Öğrencilerde cinsiyet ayrımı gözetmeme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	47	Fair-play davranışlar gösterme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	48	Eğitsel klüpler tarafından hazırlanan sosyal etkinliklere katkı sağlama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	49	Sosyal ve sportif faaliyetlerdeki başarılı öğrencileri ödüllendirme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	50	Spor klüpleri ile işbirliği içinde yetenekli sporcu-öğrencileri Türk Sporuna kazandırma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	51	İnsan hakları bilinci ile hareket etme	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	52	Derslerde tüm öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sağlama	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	53	Beden eğitimi mevzuatının farkında olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	54	Okul gelişimi için yönetim kadrosuyla işbirliği içinde çalışma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	55	Beden eğitimi ile ilgili eleştiri, öneri ve görüşlere açık olma	()	()	()	()	()
()	()	()	()	()	56	Bayram ve törenlerde gösteri grupları hazırlama, sunma	()	()	()	()	()

EK F

G.L.Y. ve M.T.L.Y.'nin "İdeal Nitelikler"e K.D. ve D.D ile İlgili Faktör Yükleri

Genel Lise			Mesleki ve Teknik Lise		
K1	1	,785	K1	1	,914
K4	5	,973	K4	5	,943
K5	18	,939	K5	18	,931
K6	24	,958	K6	24	,951
K3	32	,941	K3	32	,973
K2	37	,830	K2	37	,860
K7	45	,929	K7	45	,930
K8	51	,961	K8	51	,917
G1	2	,901	G1	2	,934
G2	6	,971	G2	6	,947
G13	9	,923	G13	9	,957
G10	12	,917	G10	12	,960
G11	14	,876	G11	14	,955
G3	19	,907	G3	19	,919
G16	21	,918	G16	21	,961
G4	25	,939	G4	25	,948
G14	28	,936	G14	28	,925
G5	33	,927	G5	33	,959
G6	38	,956	G6	38	,953
G9	41	,919	G9	41	,927
G7	46	,957	G7	46	,900
G12	48	,885	G12	48	,930
G8	52	,950	G8	52	,956
G15	54	,942	G15	54	,954
O1	3	,923	O1	3	,915
O2	4	,912	O2	4	,932
O3	7	,933	O3	7	,919
O4	8	,905	O4	8	,895
O5	10	,930	O5	10	,887
O6	11	,950	O6	11	,967
O7	13	,935	O7	13	,955
O8	15	,939	O8	15	,946
O9	16	,945	O9	16	,955
O10	17	,946	O10	17	,933
O11	20	,952	O11	20	,953
O12	22	,891	O12	22	,910
O13	23	,894	O13	23	,891
O14	26	,961	O14	26	,913
O15	27	,950	O15	27	,960
O16	29	,956	O16	29	,939
O17	30	,900	O17	30	,958
O18	31	,923	O18	31	,952
O19	34	,894	O19	34	,955
O20	35	,956	O20	35	,926
O21	36	,979	O21	36	,959
O22	39	,930	O22	39	,953
O23	40	,931	O23	40	,953
O24	42	,920	O24	42	,909
O25	43	,929	O25	43	,957
O26	44	,864	O26	44	,960
O27	47	,948	O27	47	,942
O28	49	,915	O28	49	,862
O29	50	,915	O29	50	,895
O30	53	,947	O30	53	,954
O31	55	,926	O31	55	,935
O32	56	,953	O32	56	,906

Toplam varyans açıklama oranı :0,93 Toplam varyansı açıklama oranı :0,93481
 C. Alpha Güv.Katsayısı :0,9962 C. Alpha Güv. Katsayısı :0,9978

EK G

G.L.Y., Kişisel Niteliklerden Herbir Niteliğin (K.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	33,6034	7,3312	,9098	,9214
5	33,6724	6,5399	,9547	,9248
18	33,3621	8,8666	,8914	,9263
24	33,5862	7,1240	,9395	,9194
32	33,2241	10,5980	,3786	,9528
37	33,3448	8,9316	,9073	,9264
45	33,3103	9,2704	,8415	,9319
51	33,3448	8,9316	,9073	,9264

Reliability Coefficients N of Cases = 58,0
N of Items = 8
Alpha = ,9381

G.L.Y., Kişisel Niteliklerden Herbir Niteliğin (D.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	28,4138	44,1416	,8180	,9735
5	29,5345	33,2356	,9694	,9602
18	28,7759	40,5980	,8896	,9654
24	29,3276	34,4698	,9694	,9587
32	28,8621	36,4719	,9206	,9612
37	29,0000	42,0702	,8213	,9694
45	29,2069	36,3073	,9396	,9600
51	29,4483	34,7429	,9707	,9584

Reliability Coefficients N of Cases = 58,0
N of Items = 8
Alpha = ,9682

EK G/1

G.L.Y., Genel Alan Niteliklerden Herbir Niteliğin (K.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	Std Dev	Cases	
Item-total Statistics	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
2	72,1552	34,0281	,9422	,9743
6	72,2931	33,5792	,8814	,9759
9	72,1552	33,5720	,9598	,9741
12	71,9828	37,5260	,8508	,9769
14	72,1379	36,0859	,7900	,9765
19	72,3276	33,7329	,8489	,9765
21	72,0172	36,0523	,8291	,9760
25	72,1034	34,3400	,9431	,9743
28	72,0172	36,9295	,8655	,9762
33	72,0517	35,9096	,8849	,9754
38	72,2241	34,6331	,8446	,9759
41	72,0862	34,9574	,9262	,9746
46	71,9828	37,5260	,8508	,9769
48	72,1207	33,8273	,9492	,9743
52	71,9655	38,0690	,7751	,9778
54	72,0862	36,1854	,8562	,9758

Reliability Coefficients N of Cases =58,0
N of Items =16
Alpha =,9772

G.L.Y., Genel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (D.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	Std Dev	Cases	
Item-total Statistics	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
2	63,2586	158,7916	,9329	,9870
6	63,8793	146,2483	,9684	,9868
9	63,2931	156,3863	,9531	,9865
12	63,1897	159,9809	,9203	,9872
14	63,3448	158,1246	,9329	,9869
19	63,4483	153,6201	,9490	,9865
21	63,3621	155,7087	,9552	,9865
25	63,3276	154,9961	,9558	,9864
28	63,1034	158,8663	,9159	,9871
33	63,2931	154,6319	,9423	,9866
38	63,4828	161,0611	,8676	,9877
41	63,5172	153,8330	,9470	,9865
46	63,4310	144,2145	,9146	,9886
48	63,6724	155,3820	,8974	,9871
52	63,0345	160,3497	,9063	,9873
54	63,9310	148,6267	,9482	,9868

Reliability Coefficients N of Cases =58,0
N of Items =16
Alpha =,9878

EK G/2

G.L.Y., Özel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (K.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
3	148,3621	144,5508	,8960	,9807
4	148,3276	145,3820	,8913	,9809
7	148,4655	143,7970	,8081	,9809
8	148,2931	146,7021	,8414	,9811
10	148,4138	140,0012	,9334	,9803
11	148,6034	138,2786	,9102	,9805
13	148,2586	148,5460	,7266	,9816
15	148,4483	139,4096	,9496	,9802
16	148,2241	151,0892	,4481	,9822
17	148,3276	145,3820	,8913	,9809
20	148,8966	133,3926	,9015	,9813
22	148,3621	142,6210	,9027	,9805
23	148,3621	144,5508	,8960	,9807
26	148,5862	138,1416	,9243	,9804
27	148,4310	139,6531	,9451	,9803
29	148,5172	137,5874	,9469	,9803
30	148,2414	149,7302	,6191	,9819
31	148,4138	141,5451	,9295	,9804
34	148,4138	143,9661	,8587	,9808
35	148,2069	152,5529	,0000	,9826
36	148,8276	139,6891	,7828	,9813
39	148,2586	148,5460	,7266	,9816
40	148,4655	140,0426	,9413	,9803
42	148,6207	136,8711	,9251	,9805
43	148,5000	141,0263	,8932	,9805
44	148,5172	138,9208	,9409	,9803
47	148,3448	144,8966	,8998	,9808
49	148,2931	146,7021	,8414	,9811
50	148,6897	132,5687	,9677	,9808
53	148,2586	148,5460	,7266	,9816
55	148,2241	151,0892	,4481	,9822
56	148,2586	148,3004	,5869	,9817

Reliability Coefficients N of Cases =58,0

N of Items =32

Alpha =,9816

EK G/3

G.L.Y., Özel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (D.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
3	128,1724	705,2329	,8835	,9934
4	129,0862	678,5363	,9439	,9932
7	128,7586	694,2214	,9228	,9932
8	128,2931	700,0003	,9047	,9933
10	128,3103	704,0423	,8925	,9934
11	128,2931	694,6670	,9041	,9933
13	128,9655	684,4900	,9569	,9931
15	128,3966	703,0154	,8907	,9934
16	128,5517	683,0236	,9462	,9932
17	129,1207	685,2659	,9157	,9933
20	129,0862	671,6240	,9732	,9932
22	128,5690	707,4425	,8555	,9935
23	128,4138	697,0188	,9284	,9933
26	129,0862	685,7644	,9132	,9933
27	128,8621	687,6999	,9562	,9931
29	128,6724	703,6627	,8831	,9934
30	128,6897	698,7090	,9020	,9933
31	128,9655	687,6128	,9486	,9932
34	128,4138	697,0188	,9284	,9933
35	128,8621	666,6473	,9615	,9933
36	129,0345	674,5251	,9714	,9931
39	128,3621	692,3754	,9117	,9933
40	128,5690	682,6355	,9415	,9932
42	129,1724	679,2680	,9589	,9931
43	128,7586	692,4670	,9397	,9932
44	128,2931	699,5091	,8611	,9934
47	128,8966	672,1645	,9609	,9932
49	128,3966	707,8224	,8625	,9935
50	129,1379	680,4368	,9573	,9931
53	128,3448	693,6685	,9266	,9932
55	128,8793	681,1255	,9565	,9931
56	128,2414	701,3442	,9061	,9934

Reliability Coefficients N of Cases =58,0

N of Items =32

Alpha =,9935

EK G/4

M.T.L.Y., Kişisel Niteliklerden Herbir Niteliğin (K.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	33,2500	9,7394	,7178	,9269
5	33,4583	7,9982	,8694	,9188
18	33,1389	8,7692	,8974	,9129
24	33,2500	8,1901	,9358	,9096
32	32,9167	11,7958	,3799	,9473
37	33,2500	8,3028	,9384	,9092
45	33,0139	10,0139	,7055	,9282
51	33,0417	10,1250	,8442	,9235

Reliability Coefficients N of Cases =72,0

N of Items = 8

Alpha =,9324

M.T.L.Y., Kişisel Niteliklerden Herbir Niteliğin (D.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	28,4861	50,2533	,9097	,9839
5	29,2917	43,7870	,9340	,9800
18	28,9722	45,1541	,9647	,9781
24	29,0556	43,0110	,9778	,9776
32	28,9583	42,4067	,9478	,9801
37	29,0000	48,5352	,8903	,9826
45	28,9306	45,5585	,9624	,9783
51	29,1806	44,5162	,9553	,9785

Reliability Coefficients N of Cases =72,0

N of Items = 8

Alpha =,9824

EK G/5

M.T.L.Y., Genel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (K.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
2	71,4583	48,3363	,9629	,9797
6	71,3611	51,2762	,9290	,9800
9	71,3472	49,9763	,9300	,9799
12	71,2917	51,8715	,9246	,9802
14	71,3194	52,0796	,9174	,9803
19	71,3889	51,3114	,8980	,9803
21	71,2222	53,3302	,7351	,9823
25	71,5139	47,9153	,9376	,9804
28	71,2222	54,0063	,8647	,9817
33	71,4583	48,6461	,9591	,9796
38	71,5278	50,9288	,7997	,9817
41	71,3889	50,2128	,9537	,9795
46	71,2222	53,3302	,7351	,9823
48	71,4306	48,5022	,9544	,9798
52	71,2361	53,6759	,8897	,9814
54	71,2778	53,0203	,9088	,9809

Reliability Coefficients N of Cases =72,0

N of Items

=16

Alpha

=,9818

M.T.L.Y., Genel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (D.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA) Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
2	59,8611	287,5861	,9643	,9936
6	60,4306	279,6571	,9506	,9937
9	59,8750	286,6461	,9571	,9936
12	60,1389	276,1776	,9699	,9935
14	60,0278	276,8443	,9722	,9935
19	60,2361	279,3660	,9685	,9934
21	59,5000	287,2958	,8958	,9942
25	59,6389	285,1635	,9433	,9937
28	60,0417	285,2518	,9559	,9936
33	59,8889	279,9311	,9690	,9934
38	60,0417	282,1813	,9732	,9934
41	60,2778	284,7668	,9398	,9937
46	59,9722	280,7316	,9744	,9934
48	59,5556	293,2645	,9419	,9941
52	60,2361	280,9435	,9662	,9935
54	60,0694	277,1923	,9781	,9934

Reliability Coefficients N of Cases =72,0

N of Items

=16

Alpha

=,9940

EK G/6

M.T.L.Y., Özel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (K.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted	
3		144,6111	278,8889	,8974	,9864
4	144,6806	276,4176	,9292	,9862	
7	144,8611	273,2480	,9148	,9862	
8	144,4722	286,2527	,6700	,9871	
10	144,7778	271,0203	,9436	,9860	
11	144,8611	271,6142	,9309	,9861	
13	144,5278	281,9992	,8096	,9867	
15	144,6389	275,1917	,9015	,9862	
16	144,4583	287,4912	,5906	,9873	
17	144,6667	275,6620	,9370	,9861	
20	145,3889	258,7762	,8717	,9874	
22	144,6944	275,2011	,9432	,9861	
23	144,5278	282,6753	,8350	,9867	
26	144,9028	271,9482	,9139	,9861	
27	144,5972	277,1172	,8707	,9864	
29	144,7083	272,8574	,9435	,9861	
30	144,6944	274,3279	,9490	,9861	
31	144,8194	272,9669	,9345	,9861	
34	144,6806	274,5867	,9439	,9861	
35	144,6528	274,2017	,8745	,9863	
36	145,0139	268,0139	,9227	,9862	
39	144,4583	287,7729	,6977	,9872	
40	144,6806	275,4036	,9413	,9861	
42	144,7222	273,1612	,9567	,9860	
43	145,0000	270,0000	,8834	,9863	
44	144,7500	272,9507	,9554	,9860	
47	145,1528	269,1172	,7911	,9869	
49	144,8194	271,4176	,9454	,9860	
50	145,1667	258,2817	,9268	,9869	
53	144,5000	284,1690	,7798	,9869	
55	144,4306	290,3331	,5188	,9875	
56	144,5694	278,4176	,8236	,9865	

Reliability Coefficients N of Cases =72,0

N of Items =32

Alpha =,9869

EK G/7

M.T.L.Y., Özel Alan Niteliklerinden Herbir Niteliğin (D.D.) Güvenirlilik Katsayıları

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
3	122,2778	1100,9077	,9320	,9959
4	123,0556	1084,5039	,9145	,9958
7	123,1667	1073,8873	,9591	,9957
8	122,4028	1087,5679	,9120	,9958
10	122,5139	1087,6336	,9296	,9958
11	122,6111	1070,4100	,9567	,9957
13	123,1250	1062,9560	,9735	,9957
15	122,6528	1071,6665	,9598	,9957
16	122,7778	1060,2316	,9625	,9957
17	123,1111	1082,4664	,9108	,9958
20	122,9028	1072,6242	,9751	,9956
22	122,7222	1099,2739	,9124	,9959
23	122,6111	1089,3959	,9446	,9958
26	123,6806	1074,2486	,9328	,9958
27	123,0694	1063,1360	,9778	,9957
29	122,9444	1079,4898	,9563	,9957
30	122,8333	1067,4085	,9756	,9956
31	122,9722	1071,6330	,9700	,9957
34	122,9028	1057,5820	,9704	,9957
35	122,9444	1059,9687	,9643	,9957
36	122,9583	1069,8151	,9774	,9956
39	122,5972	1072,2439	,9488	,9957
40	122,8472	1070,7228	,9765	,9956
42	123,3889	1079,6495	,9194	,9958
43	123,0417	1065,7870	,9751	,9956
44	122,4444	1076,5603	,9255	,9958
47	123,0694	1062,9669	,9715	,9957
49	122,5278	1101,2387	,9024	,9959
50	123,0278	1083,9429	,9293	,9958
53	122,3611	1088,4593	,9368	,9958
55	122,6944	1086,8631	,9579	,9957
56	122,3056	1101,7926	,9382	,9959

Reliability Coefficients N of Cases =72,0

N of Items =32

Alpha =,9959

ÖZGEÇMİŞ

1973 yılında Sakarya'nın Akyazı ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Akyazı'da orta öğrenimini Bursa'da tamamladı.

1992 yılında öğrenimine başladığı Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nden 1996 yılında mezun oldu.

Aynı yıl İstanbul Sultanbeyli Turgut Reis İlköğretim Okulu'nda Beden Eğitimi Öğretmeni olarak göreve başladı. 1997 yılından itibaren Sultanbeyli Turhan Fevzioğlu Lisesi ve Gediktaş Lisesi'nde görev yaptı.

Halen Sakarya Sapanca Kemalettin Samipaşa İlköğretim Okulu'nda görev yapmaktadır.